

...Belépti díj 1 frt, egyesruhás tisztviselőnek 30 kr. Csaldjegy 3 frt, egyesruhás tisztviselőnek 2 frt. III. Hétfő, aug. hó 13-án 1. Reggel 5 órakor ebéssét zenekarral. 2. Vacsorával előző vendégektől bucsu a pályaudvaron. IV. Figyelmeztetés. 1. Minden tisztviselő dísz egyesruhában teljes felszereléssel és bal mellén kisértőnek nevét felhívó sálalagon feltüntetett felirással ellátott jelvényvel köteles megjelenni. 2. A fogatokon érkezők visszaköszönjenek a lovák és fogatok számát — netáni intézkedések végett — előre bejelenteni. 3. Az érkező bajtársak elfogadására „Nissner”-féle szálloda földszinti helyiségében történik, hol a szállásjegyek is átadtnak fognak. Ez utóbbi sorrend a táncszékiyre is megkívánandó szolgálat, a jegyváltásnál kívánatra előmutatandó. Keszthely, 1883. július hó 10-én.

POLTZ PÁL, Dr. LIPP VILMOS, titkár. olók.

A közgyűlés tárgyszavai. 1. Előzői jelentés a szövetség 1881—83. életről. 2. Jegyzőkönyvet hitelesítő biztosok kijelölése. 3. Pénztári számadás megvizsgálására kiküldendő megbízottak megválasztása. 4. A szövetségi tisztviselőik megválasztása. 5. A szövetség leendő gyűlése helyének kijelölése. 6. Azon kérdés tárgyalása, miként lehetne a szövetséget bensőbbé, összetartóbbá, szervezettebbé tenni, hogy létszáma több tevékenységet biztosíthatna. 7. Netán még teendő intézkedések elintézése.

Ölömmentes szódaviz palackok. Az újabban felállított a dr. Fodor József egyetemi tanár vezetés alatt álló közegészségtani intézet, a főváros élmezőnyében és használati cikkeinek vegyi megvizsgálására alkalmas, a jelenleg használatban levő ölömmentes szódaviz palackokat az egészségre rendkívül ártalmasoknak, valóságos mérgeknek tekintendő, melyek számos szennyezőanyagot tartalmaznak. Az ölömmentes szódaviz palackok az egészségre rendkívül ártalmasoknak, valóságos mérgeknek tekintendő, melyek számos szennyezőanyagot tartalmaznak.

Beküldetés Gyomor baj ellen. Egger szoda passzillái; legkellősebb szer gyomorégés, gyomorbetegségek dispepsia ellen, a rossz emésztés minden esetben alkalmazandó, különösen pedig a bor mértékletlen élvezete után a borvas összehurcolódását akadályozzák meg. — Eredeti kartonokban 30 kr. az alább jegyzett rak-tárakban:

Köhögés rekedtség torokfájás ellen legjobb oldó szer Egger mellpasszillái. A betegnek nem válnak terhévé, gyomorsavat nem képeznek, megakadályozzák a légzési szervek kiszáradását. Nagy-Kanissán kaphatók Práger Béla gyógyszerárban.

...már fordult elő koleraeset. — Trisest vidéken a jágeső több mint tíz köb-gyben töltéke teite az egész aratót és a dühöngő zivatar számos mezei lakot összerombolt. — A bécsi antiszemita Sölymosi Easzerért gyászistenti tiszteltet tarának. — Az oclitai löpörgyárban robbanás történt, melynek sokan estek áldozatául. — A zürichi egyetem f. hó 3. és 4-én 50 éves jubileumát ünnepli.

Utoló hátsó egy szeti alak suhant elő, és az udvar közepe megállva körültekint, míg végre kilépett az utcára és az alvó (örökös) sompolygott.

„A magyarok letene velünk van” suttogó hálszó pillantást vetve az égre, szótlan macska könnyűdéssel lépett az alvó mellé és kihúvva annak övében levő keszt egy másodperes múlva később tavá a török vérsá fejét.

„Igy! — mormogá a fejét egy darabig szemlélve, te nem fogsz utaszkban lenni.”

E szavak után előb a fejet és gyors léptekkel a viz parton szökött, hol a dus boxót alól egy csónakot vont elő, melybe beleugorva kezdte az öveszt kezelni, hogy a gyenge jármű nyilásbességgel szedelő szét a hűmpölygő hullámokat, és alig öt peros múlva a tulparton volt. Ott kikötő csónakát és a partra ugrott. Egy darabig csendos léptekkel haladott előre, aztán megállott és egy halk fütttyt hallatott, melyre csakhamar több irányból ugyan oly jel hallatszott. Egy másodperes múlva a legközelebbi bokorból egy férfi alak bontakozott ki és egyenesen embortunk felé tartott.

(Folyt. köv.)

...Hátrévedünk, a azért óhajtható, hogy társesegesületünk működési területét gyümölcsészeti előhaladását állandó és folytonosan követendő céljukká tegyék. — Nézetünk szerint igen előnyösen hatna e tekintetben, ha egyesületeink ott, ahol még nem létezik, külön gyümölcsészeti szakosztályt alkossanak. — oly egyént szereve meg annak élére, ki e téren a szenvedély melegségével képes közeledni a kinek az ügy iránti folytonos érdeklődése a szakosztály folytonos tevékenységének is mozgató rugója lenne.

CSARNOK.

A török időkbeli

(Elbeszélés a 16-ik századból.)

Irtá: Tunkel Mihály,

1541-ik év augusztus vége felé Szolimán török császár reitendő seregeivel a Budánál táborozott, a hol Zápolya a János csececsőjét Zsigmond nagy pompával fogadta. Míg ő vezérével és Erdély főuraival kik az őzeveg Zápolyaié és annak csececsője Zsigmond kíséretében voltak, mulatott, addig egy csapat janicsár — mint közönségesen történt, ha valahol hosszabb ideig táborozott, — éhes farkasokként kószáltak a vidéken, szákmányt keresve.

Egyik d. u. a rabló csapat Budán alul a Duna mentében egy elhagyott falura bukkant, melyet örömrivalgással üdvözöltek szákmányt remélve; de nagyon csalódtak, mert a falu a legnagyobb elpusztulásra mutatott: az utcák, udvarok sőt a házfalakat és tetőket is — melyek még épen álltak — fű, moha és bozót fódé.

„Hm! — Későn jöttünk, — mondá bosszankodva a csapat vezér, ki a falu közepén állott több tisztjével, minden emberei visszajártak azon hirt hozván, hogy sehol senkit és semmit sem találtak.”

„Bizony ugy van. — felelé egy fiatal janicsártiszt, ki inkább hasonlított egy török mezbe burkolt debreczeni fuhos, mintsem törökhöz, — „ezek a gisurok csak hüllt helyüket hagyták.”

„Aligha Mehemed nem szedte ki a fészket, miután a múlt hónap ment erre dandárával — véle a vezér.

„Tehát mit csinálj most? — kérdezé az ifu tiszt, — az hiszem jó volna az éjet itt tölteni, mert ki tudja akadunk-e falura az éj előtt.

Igazad van Ali, mondá a vezér — az este nincs már mese, adjatok tehát parancsot — folytatá a többi tisztnek fordulva — az elszállásolásra és hogy az örök ki legyenek állítva. Ezzel maga is az ifu tiszttel együtt, ki segédisztije volt, a legközelebbi kunyhóba ment.

„Az est leszállott. Az égen mely tiszta volt, már kezdte a csillagok feltűnni. Itt ott őrtűzek lobogtak az utcákon, melyek körül katonák mulatták magukat vigan fozogva; de nem sokára, egyrészt az idő késő voltánál, másrészt a nap fáradszmai folytán csakhamar szédelni kezdenek. Egy óra múlva semmi neze sem hallatszott, oly kihaltan tetszett az egész falu, mintha nem is lélegzenék élő lény a szomorú falak közt.

Az örök is, ki a Dunára vezető utca végén állt, mordulni ut tekintett ki a holdas éjbe, ugy látszott, semmiro sem gondolt kevesebbet, mint ellenére, — míg nemsokára az ünnepélyes csend, a nap fáradszmai rajta is erőt vettek és lerették a dus gyepre, hol néhány peros múlva mélyen elaludt.

Éjjeli közeledett és egy gyenge szélcsenke támadt, mely suttogva vonult át a fák lombjai föl. Az égen jámadovva ucskáltak hóféhér bárány felhők, melyeken át a hold út, ott le-le-kacsingatott a földre, szende sugaraival elárasztva a kihalt vidéket.

KÖZGAZDASÁG.

SALVATOR.

elsőrangú vasmentes savanyúvíz lithium és bornatriumbangaság forrás, orvosi tekintélyek által a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve; — kiváló szer a kösvény, hólyag és vese bajoknál. Borral használva igen kellemes itató ital.

Kapható ásványvíz-kereskedésekben s legtöbb gyógyszerárban.

Budapesti főraktár: **Édeskuty L. urnál.**

Korics Antal és társa, bank- és váltó-üzlet, (betiljesítés.)

Budapest, július 27.

EMÉLÉKIRAT

a magyarországi gyümölcsstermelés érdekében.

(Folytatás és vége.)

4. Hogy pedig ezen tevékenység ne gátoltassék oly hátrányos körülmények által, melyek a gyümölcsstermelés fejlődésének akadályait szolgáltatják s melyek megfelelő törvényhozási és kormányrendeletek által elmozdíthatók lennének, óhajtható, hogy egyesületünk, hogy a gyümölcsstermelés szándékos rongálása és szoknak pusztításai elleni védekezés elrendelendők és szigoruan betartandók lennének.

Mindkét irányban törvényhozási intézkedésre van szükség. A rovarok által okozott károk megakadályozása tekintetében pedig a hernyózás, cser-bogárazás stb. előlé intézkedések kötelező megtevése már annyival is inkább kívánatos mivel e nélkül az egyesek legbüzsőbb törekvései is hajótörést szenvednek.

Ilyenmü törvényhozási intézkedések és kormányrendeletek azonban csak akkor fognak igazi értéket bírni, ha ezen javasolt intézkedések szigorú megtartásáért maguk a közösi előjárók lesznek felelőssé téve, kiknek egyszerű jogukban állván a rovarok pusztításai ellen teendő intézkedésekre évente felhívni az illetők figyelmét s bírjanak felhatalmazással arra nézve is, hogy ez intézkedéseket elmulasztás esetében a tulajdonos terhére akár napszámok utján is végrehajthatassék, nehogy egyesek hanyagsága miatt a közösi érdekek kárt szenvedjenek.

Ezek azon intézkedések, melyeket egyesületünk a magas kormánytól a gyümölcsstermelés országos felkarolása érdekében kérelmez s melynek foganatosításától gyors és üdvös eredményeket remél. — Midőn azonban bátor vagyok egyesületünk ezen óhajtatását a nagyméltóságú miniszterium becses figyelmébe ajánlani, egyszersmind nem mulaszthatom el felemlíteni a közremunkálás azon nemét, melyet egyesületünk egyéb társadalmi tényezőktől vár s melyek nélkül ezen ajánlatba hozott kormányintézkedések nem bírnak a kívánt szabálysággal.

E tényezők sorában első sorban emlékezem meg az országos gazdasági egyesületeiről, mely tekintve azt, hogy a kertészeti előhaladás előmozdítása érdekében külön egyesület nem létezik, s így ezen érdeket is az ország. gazd. egyesület van hivatva felkapolni, nem felejtette el, hogy ez ügynek mivel tartozik s a maga részéről is tevékenyen kíván közremunkálni az országos felkarolás munkájában. Az intézkedések közül, melyeket egyesületünk ez irányban tenni óhajt, első helyen említjük meg a gyümölcsészeti szakosztály megalakítását, mely tágas hatáskörrel felruházva, egy önálló egyesület mozgási képességével bírhat s hivatva van a kertészeti érdekek országos központjává válni. Hogy a szakosztály mindendíg meg nem alakult és tevékenységét meg nem kezdette annak oka azon körülményben rejlik, hogy nem bír külön szakeladóval, ki kellő díjazás mellett és csakis a szakosztály ügyeivel foglalkozva, minden tevékenységét a szakosztály érdekében fejtené ki. Egyesületünk meglevő győzödéve a felől, hogy a szakosztály előadójának kérdésén alapszik a kertészeti ügyek országos központjának kérdése is, törekvészet oda irányozza, hogy a gyümölcsészeti szakma valamely kiváló képviselője e célra megnyerhető legyen. Minthogy pedig egyesületünk kiterjedt feladatahoz képest csak csekély eszközökkel rendelkezik, e törekvésével eleve is kombinációba kell venni a kormány esetleges s bizonyos időtartamra megadandó támogatását. A szakeladó szakvezetése alatt szerkeszteniék az egyesület „gyümölcsészeti füzetei”, az ő felügyelete és javaslatai alapján bővítetnék ki tervszerűleg az Istvánlelki kertészet oly módon, hogy az ide kerülő növények a kertészettel a jelenlegiül sokkal taluskosabban foglalkozhassanak, s az ő felügyelete alatt létesítetnek egy oly anyagyümölcsözés, mely legelőkétesebb gyümölcsstermelésnek a leghevesebben elnevezett gyümölcsfajoknak.

A mi a megyei gazdasági egyleteket illeti, ezeknek közremunkodását a kertészet terén nagyon sok érdemtel

	20. jul.	20. jul.
oszt. hitelrészvény	292.50	295.20
magy.	291.—	293.50
4%-os magy. aranyjár.	88.35	88.80
6%-os magy. aranyjár.	119.50	119.75
5%-os " papírjár.	86.80	87.10
oszt. magy. államvasut	322.75	321.50
magy. lezásm. bank	89.—	89.50
" díjsorsjegyek	115.75	115.50
tiszti sorsjegyek	110.25	100.90
cs. kir. arany	5.65	5.67
napoleon d'or	9.49	9.52
váltó Londonra	120.05	120.05
" Párisra	47.45	47.45
" Berlinre	58.50	58.70

...Ha egyesületeinknek ily módon sikerült területük gyümölcsészeti előhaladásának előmozdítására egy apparatust megteremtetni, akkor következnek az az további feladata is, hogy azt a kellő eszközök birtokába juttassák, nevezetesen: óhajtható, hogy az egyesületek minél jobban kezelt gyümölcsstermelés tartanak fenn, avagy egyéb uton törekedjenek arra, hogy a csemetéket minél elősőbb áron és jutalomképpen, kifizetéstől osztogassák a kis gazdák között.

További feladata egyesületeinknek az, hogy a működési területükön lévő közösi falkolák állapotát folyton szemmel kísérjék s a czióinak megfelelő állapotba juttatásat hatáskörükben előmozdítsák. Hasonlóképp hatáskörébe tartozik az is, hogy a 6 heti tanfolyamok be rendezésére közebassanak, — hogy a népet és néptanítókat az azon való részvételre buzdítsák s esetleg a mennyiben e részben a segíezésre is szükség lenne, ily segíéyek forrásait felkutassák.

Az egyesületek előadhatlan feladata oda is hatni, hogy működési területükön csakis az ott jónak bizonyult, biztosan termő és lehetőleg forgalmi képességgel is bíró gyümölcsstermelés, — szükségessé téhát, hogy e tekintetben a kellő tanulmányozások az egyesület részéről megtevéssék, s ha e tekintetben elérették, hogy az egyesület további feladata oda hatni, hogy lehetőleg ezen jónak ősmert fajták terjesztessenek el. — Épen ily feladata egyesületeinknek még, abban is közremunkolni, hogy a működési területen nagyban termelt gyümölcsstermelés értékesítessék, hogy a kis gazdák a nagyobb fogyasztó központokra és az ott uralkodó árakra, valamint az odaszállítás módjaira figyelmeztessenek. Azon erőnek, melyek ily módon kombinative nyilvánulnak hatásuk utolsó de fontos láncszemét képezik a közösi érdekek, melyeknek bár feladataink inkább csak arra terjedt, hogy a kormány által hozandó intézkedések lelkiismeretesen keresztül vitessenek, mindazonáltal a tekintetben, hogy erre felsőbb helyről jövő intézkedések mely módon hajtható végre az előhaladás legfontosabb tényezőit képezik. So végből szükséges az, hogy ott a hol e feladott kör átérésére és így annak megfelelő terjesztésére szánítani sem lehet közgazdasági uton gyakoroltassék befolyás.

Csak is ezen esetben lesz remélhető, hogy a közösi falkolák körülkerítessenek s így a fiatal csemeték legelőkétesen a legközelebbi károktól megvédelmezve legyenek. Az ily módon károktól megóvott kert azután a tanító gondozására bízandó ki minden eladott fa után fáradozásaiért bizonyos százalékban kell hogy részesüljön.

A közösi tanítók feladata a falu ifjuságát a gyümölcsstermelés legegyszerűbb fogásaira is betanítani, hogy így azok saját földeiken oksterben kezeljék a fákat. Végre a közösi előjáróságga lenne személyes felelősség terhe-mellett rovarok pusztításának elhárítása és más egyéb károk megelőzésére hozott intézkedések végrehajtatását szigoruan ellenőrizni.

Midőn egyesületünk ily módon a nagyméltóságú miniszterium becses tudomására hozza abbéli véleményét, hogy mily együttes lépések lennének a magya kormány és egyéb társadalmi tényezők által a gyümölcsstermelés országos és az eddiginél nagyobb mérvű felkarolása érdekében teendő, azon felfogás által vezéreltetik, hogy a mai közlekedési viszonyok mellett, lehetőleg tétetik, miképp idegen államok gyümölcsstermelésüket elárasszák, azon országot, mely gyümölcsstermelésére kiválólag kedvező éghajlata folytán a legelőkétesebb gyümölcsstermelésnek nagyban termelésre alkalmas s melynek eufélogva nemcsak arra kellene törekedni, hogy saját befogasztását fedezze, hanem jogos törekvészet képeznie, miképp a nemzeti termelésben jelentékeny aktív részvételre képesen, tehát ily körülmények között

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai és Délzalai fakarékpenztárak, Bankgyövesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELNIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Küldetve: Fischei Fülöp könyv-korcsodó. Ujvárosi utca. 513. sz.
Küldetési árak: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. Negyedévre 2 ft.
Hirdetmények: 5 hasábos példaszor egyszer 7 kr., többszöri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Arverési és egyéb hivatalos hirdetmények 30 kr. bélyegdíj felül 100 szög 1 ft., azontul minden szöveget 1/4 kr.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szel-lemi részét illető közlemények küldendők Bajza utca 4. szám.
Bármentellen levélnek csak ismert kerekből fogadtatnak el.
Késiratok vissza nem küldetnek.
Nyilttári példaszor 10 kr.

A socialdemokratia Németországban.

A kik a társadalmi és politikai átalakulásokat általában, de különösen Németországban figyelemmel szokták kísérni, abban a Németországban, a hol már egy évtized óta iparkodnak minden lehető eszközzel a liberalizmus diszcreditálásával, a socialdemokratizmus fölött elvonni a talajt, sajtóságot jelenség tapúli lehetnek, ha figyelmüket ismét Németország felé fordítják. Az egyik választókerületben ugyanis Kiel Rendsburgban Hänel tanár mandátuma a német birodalmi gyűléshez nem igazoltatott, s azért ebben a kerületben új választás iratott ki. A választás most ujabbán megtörtént, ez azonban olyan jelenségeket hozott felszínre, melyek komoly gondolkodásra ejtették és ejthetők az irányadó körökben.

Három jelölt lépett fel ugyanis: az egyik Hänel tanár szabadelvűek részéről, egy másik a conservatív párt, egy harmadik a „socialdemokraták.” A választásnál a conservatív párti kisebbségben maradt, de a másik kettő közül sem nyerte meg egyik sem az abszolút többséget. — Hänel és a socialdemokraták jelöltje között, ki egy egészen ismeretlen szabómester, új választás lesz, melynél valószínűleg Hänel lesz megválasztva. Az állami socializmus barátai ebből a választásból azon fontos tanulságot nyerhették, hogy minden terrorizmus, minden öldözés dacára, melyet a

socialdemokraták Pyrosorsországban szenvedtek, s minden mézes mázos szó s egyéb csábíték dacára, melylyel Bismarck és társai a német munkás osztályt a maguk terveinek megnyerini akarják, éppen semmit sem használt. A mint a Kiel-Rendsburgi választás világosan bizonyítja, a socialdemokraták néhány év óta számban és erőben ismét nyertek, s a mit a szabadelvű párt vesz, nem a conservatív párt nyeri meg, hogy egyezővel Bismarck a kis embereket boldogító terveiről Németországban semmit sem akarnak tudni. — A munkás osztály egyéni elhatározását és azt, hogy jövőjéről maga akar gondoskodni, nem akarja feláldozni az állami gyámbotért, melyet az egyéni szabadság teljes elnyomása árán Bismarck akar kezébe szorítani.

Ha akarnánk, a németországi jelenségek számunkra is szép tanulságot foglalnának magukban. Előszörban azt, hogyha a szabadelvűség vívmányait kérdésbe helyezni akarjuk, igen könnyen csorbát ejthetünk alkotmányunkon, melylyel a szabadság elvállhatatlanul egybe van kapcsolva. Másodszor pedig azt, hogy nem szabad itt-ott felhangzott jelzők után indulnunk.

Az állami socializmus, melybe Németországon Bismarck annyira bele szeretett, s melyet néhányan nálunk is felkaptak, veszedelmes egy experimentum, s igen nagy erőnek kell annak lenni, ki vele kísérletet tenni merészelhet; de ez sem képes vele semmire sem menni, a mint Bismarck Hascóci egymásután mutatják. —

Hogy pedig az állami socializmus barátai között volnának nálunk olyan erők, azt talán maga a „P. N.” sem fogja mondani, mely sajátos politikáját még újabb érthetlenségekkel is tetézi.

Hozzájárul még az is, hogy ez az állami socializmus csak a szabadelvű intézmények romjain épülhet fel; a ki tehát ennek minden consequentiával szolgálatába szegődik, az veszélyezteti az alkotmányt, annak szabadságát annak kifejlődését, és előkészíti a legridegebb absolutizmus utját.

A szabadelvűséget diszcreditálni bizonyos jelzők hangztatásával, különösen a nemzetgazdasági bajok idejében igen könnyű dolog, de gyógyítani azon erkölcsöket, melyek ez által a közérzlet megvesztetése folytán romlásnak indultak, az már nehezebb dolog. Azért nem jó a tűzhez játszani. Nem jó utánna indulni olyan elveknél, melyeknek horderejét kiszámítani nem bírjuk.

Nemzetgazdasági bajaink gyógyítására egészen más eszközökre van nekünk szükségünk, mint Németországnak, melynek ipari haladottságánál fogva más ítélet alá esik az ő socialdemokratizmusa, és munkáskérdése, mely nálunk csak importálva van, míg az ott oly tényező, melylyel máris nemcsak komolyan foglalkozni kell, de melylyel a kormányának előbb-utóbb meggyál a baja. —

Teljesen felesleges tehát megoldásra váró kérdéseinket még az államsocializmus kérdésével is tetézni, nálunk, a hol az alkotás munkájá-

ból annyi van még hátra. A vizsgálása rettenetes lépés volna ez, olyan áldás, — a minőnek némelyek neveztek — melytől az Isten övjon meg.

Az államoknak azon kell lenni, hogy a socialdemokratizmust legyőzzék, de olyan eszközökkel, melyekkel az legyőzhető, nem pedig az által, hogy rosszat teszünk a rosszabb helyett. Az anarchikus elemek győzelmével egy újabb középkor köszöntene be a tetéséggel és iszonyival. Ezt távol tartani kötelessége a népek jobbainak, nem pedig az ellenkező.

A cseh népiskolák.

Kvicala tanár, kitől azon indítvány ered, mely az osztrák-német sajtóban oly feltűnést keltett, hogy cseh gyermekeknek ne engedessék meg a német népiskolák látogatását, bővebben kifejti indítványát a prágai Politik hasábjain. Érdekes cikkét a következőkben ismergetjük:

Tény, hogy egészségtelen viszonyok következtében sok gyermek oly iskolákat látogat, melyek tanítási nyelvét kezdetben nem érti s olykor évek múltával is csak hiányosan sajátítja el. E vizsátságot kárhoznatnia kell az iskolák minden barátjának, bármely nemzetiséghez tartozzék is. Hogy lehet a népiskola feladatát sikeresen megoldani, ha a tanterv által előszabott ismereteket nem értett nyelven közlik a gyermekkel? S mily zavart s nehézséget okoz a tanításban is oly gyermekek befogadása, akik nem értik a tanyelvet!

E szegény gyermekek az első időben természetesen messze mögötte maradnak a többi szerencsésebb gyermekeknek s ha évek múltával jártasságot

szereznek is a nyelvben, többi társai eközben jóval túlszárnyalták őket. Lehet, hogy néhány tehetségebb növendék megbírózik ezen akadályjal, de ezek mindig kivételt fognak képezni.

Azt kelle tehát hinnünk, hogy az iskolának s az erkölcsavilási nevelésnek minden igaz barátja élénk érdeklődéssel fogadják az indítványt, mely szabályként megköveteli azon körülménynek figyelembe vételét, vajjon érti-e a gyermek az illető iskolának tanítási nyelvét

S ha némely lapok mégis szitkokkal s alig jellemzhető durva kifejezésekkel támadták meg indítványunkat, mi következik ebből? Csak egy, hogy nem veszik komolyan a népiskola feladatát, mihelyt pártzéllajuk érdekében annak háttérbe szorítását vélik kívánatosnak.

Azt hiszem, e hírlapi cikkek mögött, melyek meggyalázni törekednek, a mit nem csafolhatnak meg, nem a német nemzet áll s különösen nem a német tanfelfiz s hogy nyugalmabb viszonyok között a német nép képviselőinek helyesléssel találkoznék egy ilyen indítvány.

Igaz ugyan, hogy a jelen viszonyok közt sikerül ellenségeinknek elidegeníteni tőlünk s germanizálni népünk gyermekeinek egy részét, de egyuttal szellemi hátramaradottságra s kárhoznatják őket, s hogy vajjon nemes, az emberiséggel s az állam érdekével megegyező eljárás-e ez, azt itéljük meg ők maguk.

Elismerjük, hogy az ilyen törvényvédelmet nyújtana nemzetiségünknek, de vannak oly helyek is, a hol a német nemzetiségnek válnék javára. Azt hiszük, teljes loyaltással járunk el, ha kijelentjük: Nem akarunk cseszeitni, de irtószunk a cseh gyermekek esztelen germanizálásától. Hiszünk, hogy az ilyen törvény nemhogy elmozdítaná a két néptörzs közti viszolyt, de nagy mértékben kedvezne a jó egyetértés helyreállításának s ethikai szempontból méltán kárhoznatható agitációknak végét szakítaná.

A „ZALA” tározója.

Szívek harcza.

— Elbeszélés. —

Irla: Murányi József.

(Folyt. és vége.)

Akkor, mikor ép egy oly önfeláldozó érzelműs vetélytárs vezetésén szerezte meg azt, s képes volna a szív megnyugodni abban a boldogságban, melyet úgy értezték? Nem, — bígyják el, ily kétséges esetben, midőn egynek két ily nemes szív közt kell választania, a legjobb mód, ha ő maga veszi el. Ha azok között létrehozották is a veszélyes egyensúlyt, kérdés, ha a magát túlboldognak hitt lényt tudnánk boldogítani? ...

László szavaiban komoly, meggyőző akart lenni, minden érzéket félre tett, mintha a couple tényállást akarva fejtegetni. Pedig kitűnt belőlük ama keserű hang, mely a lemondást, s a választás helyét saját részének kívánatai áránál el. A hölgyek érdekkel hallgatták, a hátrány arca lassankint pirulni kezdett. Mintha valami felelős lény bocsát volna nekik, oly megnyugtatólag fogadták szavát.

— Nekem választanom kellene. Választanom két gyóntat között, egyiket talán boldog magányban, a másikat ajándékképpen kellene elfogadnom, his ha választom,

tok, a leghálátlanabb tettet követném el a világon. De csak egyet vihettek magammal, a másikat nem. S most mily nehezen esik a választás! Nehezen, — mondom, — nem, lehetetlen a választás, az elsővel a szívem szakad el, a másodikkal elmém, emberi méltóságom. S mégis keveset segítenek a dolgom. Választanom nem lehet, mit tegyek, feláldozom magamat. — Ne egymásra bízjunk, o szívet szűkít szét, s aztán vége lesz minden szenvedésnek részemről is, meg örök részemről is.

A két hölgy elborzadt. Önkénytelen könyörgő tekintetet vetettek egymásra. László hangja pedig ellágyult érzé, s kérőre váltott.

— Ne féljenek, ha voltak oly erők, hogy egymásra merjenek lépni, ez sem kerül nagyobb megerőltetésbe. Szeretném szívemet kiönteni előttük, hogy egyszerre felfogassák ama végy négyeséget, melylyel én azt akarom. Ne legyen én, akkor nem lesz semmi többé. Tudom, hogy fájdalmasan fog örökönek esni az én nemlétezem, de bígyják, az idő a legnagyobb fájdalmat megszünteti. Nem én oly nehéz lemondani s feledni, különösen ha szerelmünk tárgya már nem létezik, mint azt a költők éneklik. Fordítsák hát a két pистoly oszvét mellemnek, s egyik csak fog találni; most mindjárt, annál jobb, mert később ugyis magának kellene. Erdősem tegyék meg.

Térde ereszkedett a két hölgy előtt, s kezét előlég nyújtá ki feléjük. Nem kellett őket kérnie. Mint varázsszavakra, egészen és nélkül, csupán egy bűvészi erő hatása alatt felémelték rá a pistolyokat. Hisz oly szeretettel csüngtek a térdén, oly odaadóan hallgatták meggyőző beszédét,

hogy, ha már lenne valami nagyobb az életnél, saját kérlmére még azt is elvették volna tőle.

S ujra hangzott ama borzalmas számlálás. A két hölgy még egy fájdalmas tekintetet vetett rá, s készen volt, hogy a harmadikra elűsse pistolyát.

De ekkor Szidónia keső hirtelen remegni kezdett, a bűvés hatása, mely őt körülvevő, egyszerre szétfoszlott, s átlatta a pillanat veszélyét, egy éles sikolylyal László elé veté magát:

— Nem, nem tudom azt megölni, kit annyira szeretek, s nem engedem azt elveenni. Kihé szívem nőtt. ...

Kimértül, ingadozni kezdett, s eszméletlenül László karjai közé rogyott. László is felémelt a szavakra. Ő megháljon, mikor annyira szeretik, mikor ily jó szív oldalán a legédénibb boldogság vár rá?

Nem! Csókokkal halmosá el a megteherült ajkat, s forró könnyei csorogtak le annak alabastrom homlokára. Aztán ébersé a szerelem édes-bájos szavaival, s csókjaival akart lelkének lelket adni. Szenvédélyesen suttogá:

— Anygal, — mennyire tudál szeretni!

Adeline majdnem gépiesen komor tekintettel sőhajta utánna:

— Mennyivel jobban tudál szeretni, mint én!

László odafektető kínosát a gyeppadra, s igyekezett az alvó lelket benne felébreszteni. Szidónia némohán a csókok társát, s a forró hányok árjából csugghoz tért, s

tévelygő tekintete Lászlónak örömtől sugárzó szemével találkozott.

„Bájos mosolyra voná össze ajkait, s örömtől rapogó szívvel a remegő ajakkal kérdé tőle:

— Hát nem fogsz meghalni? Enyém léssz?

— Tied a siron túl is. —

S Adeline? Ott állott most ő, mint kőbálvány, szemében egy fényes könny csillogott. Arca sápadt volt, s ajkai halványan, de tekintete nyugodt. A pistolyt kiejtette kezéből, s úgy állott ott, mintha eszmélete elhagyta volna, s mit sem tudna arról, mi előtte történt. Pedig mindent hallott s látott. Eszméletét sem veszté el. Csak néha ismétlé halkán magában mintegy önkénytelenül: Oh mért nem tudtam én is annyira szeretni?

Lemondott, fájdalmasan s nehezen bár, de sikerült neki. Amaz hogy azért sokat foglalkozott még emlékével, megöröz szívében első s tisztá szerelmét, de eszentul már csak egy gondolatban látta őt. S mégis előgedélt volt, beismerte maga is, hogy nem érdemelte meg ő László szívét Szidónia mellett, ki annyira tudta őt szeretni.

Lassan-lassan kezdé tapasztalni, hogy nem oly nehéz lemondani, ha a körülmények másképp nem engedik. S ha lemondunk is közelethez, hogy el kell feledni. A szív, mely annyira tudott szeretni megadódtól s fájdalomnak culya alatt, hogy lassankint ha nem le örömlőnnek, de tőrbeűnek mindegyesre megtámasztó előtte az élet.

Amaz végsőes jelenet után folyton fekete ruhában járt s vidékének valódi angyalává lett. Nem volt ember, ki magasztalva nem ejtette volna ki nevét, sőt ha eddig jövevő angyal volt, most valódi áldásá vált, elővén a bűt, felszárítván a könyveket, a hol csak megjelent.

Abból a kinos jelenetből nagyon keveset tudott meg a világ. Csak sejtették az egyes okokat, de bizonyosat senki más nem tudott.

A természetviszálgók gyűléseit is kisért megvárta ugyan a grófnő szenvedő állapota, de mégis csak almulott, s a szívek ilyenmő bajaiól nagyon keveset örökök tudósaink, ment kiki, a honnan jött.

Szidónia pedig — mint gondolhatjuk — oly csakély idő alatt kiállott erős szívharos után végre elnyerte az elvesztettnek hitt boldogságot, az ő férfinak lehetett, kit ily nagyon vésett szívébe. Aszonban a sors most sem kímélte meg, az öröme öröm is vegyült, sajnosan kezdé észrevenni atjának s comoru állapotát. De ez már megváratlan volt. Különben Rónai nagyon nagyon csendes s seled volt, csakhogy egy okos szót sem tudtak vele váltani.

Nem sokára egy is sirba vitte betegsége. Benne is a szív barcolt. — Istene, némely embernek igazán oly sok jutott a legmélyebb s legzsenőbb érzelmekből! Bár lenne mindenütt arányos, s akkor keveset küsdösnének a szívak, s nem kellene annyira keresni az igaz boldogságot.

szép polgári öntudatát mondották: Letlinger Kelemen asszt-ferenczi aya és házfőnök, Borsay Elek kegyesrendi házfőnök, Dr. Farkas László ügyvéd, Kovács Béla járási bíró stb. Emelkedett hangulatban egész délután folyt a társalgás és vidám kedélyesség uralgott.

77. A vetések állása. A kereskedelmi ministeriumhoz a vetések állása és mezőgazdasági állapotaink felől 1883. évi július 18-tól 30-ig beérkezett hivatalos jelentések szerint a buda közepén aluli termést szolgáltatott a felvidék legtöbb megyéjében, továbbá Komárom, Vasprém Hajdu, Heves, Nócs, Temes, Torontál és Alsó-Fehérmegye egyes vidékein. A minőség általában ki nem elégtő, a szem sok helyen szorult és füzögös. A rozs közepén aluli eredményt adott Somogy, Arad és Szabolcs egyes vidékein. A tavasztak általában kielégítő termést szolgáltatnak, közepén aluli termést Arad, Heves, Krassó Szörény, Torontál és az erdélyi részek több vidékéről tesznek jelentést. A kapások általában jól állanak a sárga terjedés ellenében nagy termést ígér. Takarmánytermés általában kielégítőnek mondható. Szőlő és gyümölcs állása mindaddig panaszra okot nem szolgáltat.

A Balaton-egylet választmánya augusztus 5-én, vasárnap Balaton-Füreden, az ott kitűzendő időben gyűlést fog tartani, melyre az egylet elnöksége az egylet tisztviselőit és választmányi tagjait tisztelettel meghívja.

Új szerkezetű ekék. Több oldalról fordultak Tarnóczy Gusztávhoz az iránt, hogy az újabb szerkezetű ekékkel az illető vidékeken összehasonlító kísérleteket rendezzen azon célból, hogy a környékbeli gazdák a különféle újabb rendszerű ekék közül a legjobbakat megismerhesék. Ennek következtében Tarnóczy Gusztáv elhatározta, hogy az ősszel az ily meghívásoknak engedve, az ország különböző részein, a vidéki gazdatisztség érdekében az egyes, kettős és hármas ekék legújabb szerkezeteivel összehasonlító kísérleteket fog rendezni.

Kossuth Lajos a piaristákról. — Az írók és művészek kirándulásán a budapesti kegyesenitörvényi főgymnasium tanári karának két tagja Merényi Lajos és Rappenberg Vilmos is részt vett. A bemutatásnál Kossuth igen barátságosan fogadta annak a szerzetes-rendnek tagjait, melynek első gymnasiális oktatását köszöni. Az este tizenkét óra körül, papozó illő szerénységgel vonult vissza. Kossuth azonban magához hívatta őket és Lajos fiának következő szavak kiseretében mutatta be: „E derek szerzetesek rendjének köszönöm első gymnasiális képzését. Mindig hálával emlékeztetem rájuk.” A társalgás folyamán pedig ezeket mondá: „A magyar és olasz papok közt az a különbséget tapasztaltam, hogy míg az olasz pap pusztán csak jó pap, addig a magyar pap egyszerűen jó hazafi is.”

Noé bárkáját megtalálták. Egy konstantinápolyi újság azt az örvendetes meglepő hírt hozza, hogy az Ararat-hegyen megtalálták Noé bárkáját, azt a tiszteletreméltó bibliai alkotmányt. Ez a bámulatos fölfedezés a következőképen történt: Egy török bizottság, melynek az volt a feladata, hogy az Ararat-hegyen a lava omlásokat vizsgálja, egy hatalmas faépítményre akadt, amely egy gleccséből emelkedett ki, és egész alkotása és külseje arra vallott, hogy nagyon régi korból való. A bizottság a legközelebbi falu lakosaitól tudakozódott a sajátosság építmény felől, mely hat évvel ezelőtől volt láthatóvá előtűnt, azonban soha senki sem merészkedett hozzá közelíteni, minthogy egyik legfelső ablakából egy irtózatot tekintő rossz szemem néz ki. A török bizottság tagjai természetesen nem remítették el azokat az ijedségeteket, ültakoltak a gleccsre és nagy meglepetésükre az látták, hogy egy hatalmas hajó van a jégbe fagyva s a hajó csaknem egészen ép állapotban van. Csakhamar tisztázták voltak azzal, hogy Noé bárkája áll előtűnt. Egy angol, a ki a bizottsághoz csatlakozott, azonnal fölismerte, hogy a hajó kámpfortából van előkészítve s ebből is kiűnt, hogy csakugyan a valódi Noé-bárkájával van dolgunk. Behatoltak a bárka belsejébe is; s úgy találták, hogy az több, 15 lábnyi magas rekeszekre van osztva. Azonban a rekeszek közül csak kevéseket lehetett bejárti, mert a többi jéggel volt tele. Egy amerikai hír szerint már ajánlatot is tett, hogy megveszi a Noé bárkáját; azonban a mostani örményországi állapotok mellett nem igen lehet annak elszállítására gondolni, s annál inkább az egyszerűen ott marad, a hol van — az Ararat-hegyen. Azt is beszélik már, hogy legközelebb vasutakat

építenek Ararat hegyhez, akadták is már vállalkozók a vasutak építésére, mert kíváncsiak hogy a világ minden tája felől kegyesek kötelekjenek az észak felé, hadd csodálkoshassák meg az emberek a Noé bárkáját és egyuttal — a fölfedező török bizottságot.

Hűségese 16. Egy livlandi koromárost érsékeny baleset ért vásár alkalmával, egyelőn lovát ellopta valami ripők tolvaj. A szegény koromáros kétségbeesve járt kelt a vásáron, panasza báját mindenki-nek, de bizony a ló nem került meg. Bus resignációval hasament és lefeküdt. Éjjel úgy rémlett neki, mintha a kapuban nyírtást hallana; előbb azt hitte, hogy álmodik, de a nyírtés újra felhangzott; kinézett az ablakon és ime ott látja hűségese lovát, a mint jámbor, nagy fejét otthona feléd fordíva — tekintget be a kapun. A koromáros kisetelt lova tődvölésére, s akkor látta, hogy az állat minosen egyedül; így kocsiba volt fogva, a melyen két férfi aludta a ló-tolvajok igaz álmát. A becsületes hűségese állat nem csak hogy hazajött régi gazdájához, hanem a kocsin elaludt tolvajokat magával is elhozta.

Rega a koleráról. A Keletnek a következő regét beszélik a koleráról. Jámbor remete élt a pusztában, imádsággal és elmélkedéssel töltvén napjait. Egy napon találkozott egy vándorral, kinek szót tekintete megijesztette. Megkérülte, hogy kicsoda, s hívást. „Én vagyok a kolera angyala — válaszolt az — s kiküldettem, hogy a legközelebb eső város lakosságát elpusztítsam.” A jámbor remete könyörgésre vette a dolgot s kérve-kérte a kolera angyalt, kegyelmezzon meg szomszédságának. Szavainak volt is hatása, mert a rém megijerte, hogy csak eser áldozatot ragad el. Pár napra rá hallja a remete, hogy a szomszéd városban 10.000 ember halt meg kolerában. Nemsokára újra találkozott a rém vándorral s szemére hányta a csalást. Én megtartottam a szavamat, felelt az; csak 100 embert ragadtam el — a többi kilenczet az ijedség ölte meg!

Rövid hírek. Ischiában újabb földrengés volt nagy földalatti morajjal. — Magyar pestmegyei közegében dísnó-járvány ütött ki. — Mr. Shapira megtalálta Mózes könyvének kéziratát báránybőrré írv. — Csepregy „Sztrogoff Mihály című darabja a népszínházban 100-dik előadását érte el. — A Wolga egyik gőzöse beleszórt a villám és teljesen elégette. — Webb kapitány holttestét már kifogták a Niagara-ból. — Nagyváradon Ruszt Gy. halálra ítélt gonosztevőt kivégezték. — A kolera Egyiptomban még mindégyre pusztul. — Semenowban a tűz 180 házat hamvossított el. — Az ischiai áldozatok száma 3000-nál is több. — Szabadkán múlt hó 25-én egyszerre 7 lelkesült ölte meg áldozatára 25-ik évfordulóját. — Már villamos puskák is találtak fel. — Hivatalos postaküldemények súlya ezennel 20 kilogrammnál több nem lehet. — Ischia katasztrófáját állítólag nem a földrengés, hanem a sziget süllyedése okozta. — Gasteinban — egy berlini hír szerint — egyezmény terjesztett elő Bosznia annexálására vonatkozólag. — A krakói Szobienzki-ünep alkalmával azon korbeli emlékek kiállítását isfognak rendezni. — Kremában közelebb északi fény volt látható. — Budapesten egy berlini leánykereskedőt fogták el. Az országos képviselői tanító gyűlés f. hó 20-án helyett 19-én d. e. fél 11 órakor nyitattik meg az országgyűlési képviselőház nagy termében. — Az ischiai földrengés áldozatainak száma már az 5000 is meghaladja.

Irodalom.

As irodalmi rovat alatt közöltök kaphatók és megrendelhetők Fischei Pál könyvkereskedésében Nagy-Kanisán és Csáktornyán.

+ **Ifjabb Nagel Otto** könyvkereskedő kiadásában Budapesten a nemzeti színház bérházában megjelent a magyar általános levelező 4-ik fürete szerkeszti Knorr Alajos. E füzet tartalma az értesítések tartalmazó levelekkel kezdődik, melyeken is különféle és apróbb értesítésekben tiszont példát közöl; ezután ismerteti a tudakozódó és kérdő, tanácsot és tanítást kérő és adó leveleket és ezenemű levelekből tizenhárom példát hoz; a tudakozódó és kiadó levelek után értekezik az emlékeztető és intő levelekről azok tartalmáról és szerkesztésének szabályairól egyszerűen az e nemű levelekből huszonkét példát is hoz; ezután ismerteti a megbízásokat megrendelőket, tartalmazó leveleket, az e fajta levelekből tizenöt mutatványt közöl; azután értekezik

az ajánló levelekről azok tartalmáról, szerkesztésük módjáról, egyszerűen ezekből is tizenkét példát közöl. Ezen értekező tartalmú füzet ára 30 kr. Ugyan esen kiadónál megrendelhető a teljesen megjelent „Ünügyv és d” füzetekben, felkötésekben és egész kötetben is.

CSARNOK.

A török időkből

(Elbeszélés a 16-ik századból.)

Írta: Tunkel Mihály.

„Vajjon nem késünk-e el Sándor? — kérdező az érkezők.

O nem atyám, viszsza Sándor, — de nem jöhettek előbb a török ébron volt; de látám, hogy az álom már-már erőt vesz, így bevártam míg teljesen elaludt. Ő nem fog utunkba állani.

Esalatt egy egész sereg férfi gyűlt össze a beszédek köré, melyeknek mindegyike fel volt fegyverkezve: kapával, kaszával stb. eφέlékkel, sőt némelyiknél kard és puaka is volt.

„A mint látom teljes számban vagyunk — mondá Sándor atya a csapaton, mely körülbelül kétszáz öt számlálható, végig tekintve, — az idő siet, nem késünk tovább. Férfiak! folytatá kissé emellett hangon, mi egy oly szent célra egyesültünk, melynek magasossága mipegyiktek előtt ismeretes, tán ma látjuk a napot utolszor lenyugodni de ez ne csökkentse a hasaszeretettel párosult bátorságunkat, megakadtunk, hogy a hasza ellenét a hol csak lehet pusztítani fogjuk, ime! ismét kínálkozik egy alkalom, melyen fogadásunkat beválthatjuk. Az igaz, hogy azok, akik ellen indulunk, hatszorososan földülmulják szmunkat; de jól tudjátok, hogy a magyar soha sem nézi ellenségének számát, s bizik bátorságában és — ritkán csalatkozik. Tehát előre! — oldjátok el a csolnokokat, hogy minden késedelem nélkül tulla vonulhassunk.

Ezen szavak után a férfiak elisiettek a parthoz, hol a bokrok közül csolnakaikat elővonszolja a vízre eresztik. Egy negyed óra múlva az elszánt csapat a Duna habjain lebegett, a tulpartra törekedve.

A szél egyre erősült erővel fujt és az eget sőt felhők kezdik ellepni, és a hold csak ritkában pillantott le a földre, hogy sugarait megtörje a Duna habjaiban, melyeken egy csapat bajnok, hasaszeretettel sarkentve életét vitte a hasza oltárára.

O haszám te szent vagy, mert minden porzsemed egy vértóppal van vegyűlve, melyet szeresd fásid érted ontottak.

Gyászszal szeresd érdem, de pártatlan magasosság.

Hogy mennyi veszély közt dilt át az évszázadokat mióta édes anyánkka lett, — kimondani nem lehet. — De állás és állani fogsz, míg egy magyar szív dobog.

Hevlve gondol az ifju dedapja barcsára, önkénytelentől összeszorult markai és eskütt, szent eskütt tesz, melylyel hűséget fogad irántad.

De lehet-e másképp? — nem! a magyar büszke ösire, ha azok harcsait, tetteit olvassa és annál büszkébb semhogy nyomdokairól lemaradna...

Mosolyog csak hold, mosolyog, lásd a hasza vért kíván, ártatlan vért, hogy jó-vője szilárd legyen.

A kis csapat nemsokára a Duna tulpartján volt, hol nesz nélkül kiszállva csolnakaikból, veszerk köré csoportosulának.

„Tudod te Sándor biztosan? kérdező az öreg Fenyvessy — fiától — hogy a vesér ott van!

„Igen atyám, egy fiatal tiszttel együtt.”

Ugy jól van! Először is — fordult a többihez az öreket fogjuk minden zaj nélkül eltávolítani, a kegyelem-szót nem ismerjük. Te Kecakés — fordult egy mellette álló zord tekintetű férfihoz, itt fogsz maradni embe-reiddel a csolnokok védelmére, Balázs meg csapatjával elállja a temető utcát, te pedig Sándor, velem fogsz jönni.

Előre férfiak, és az ég legyen velünk! Erre a kicsiny, de bátor csapat elindult. Sándor atyjával, ki a sereg sémét vezetése a vesér szállásának tartott, — mint Sándor kikutatja a régi paplakban volt.

Midőn már elég közel értek — az említett háshoz — látták, hogy a két ör, mely az ajtó elé volt állítva a legközelebbi szobában volt elszorítva.

Es a jó jel, suttogá Sándor, majd előlélek és esekkel is. Eszel azon maoca-tűgyűzőkkel mint már egyszer láttuk tőle közeledtet az állrkhoz.

„Az öreket egymás mellett fektűdtek. Oly édesen mosolyogtak, bizonyosan távolbani kedveseikről álmodtak. „Istenem! ily ifjan és ily védtelentül kell meghalnotok.” gondola magában Sándor és szive összeszorult. Kesse reszketett midőn a kést megmarkolá, mert benne is mint minden magyarban, megvolt az, hogy ellensége iránt, kit halálra hárhoztatott a döntő pillanatban szánalomra gerjedt, és ha az áldozat ilyenkor lélekjelennel bírva csak némiképp is megalázná magát, lefegyveresné az előbb vérszomjasnak látszó bírát, mert a magyar nem szereti a vérengést, neki elég, ha ellenét megaláshatja; de ha dacosul találkozik, tigrissé válik,

„Sies Sándor, inté atya közelebb lépve méltós fiához, a hajnal közeledik addig pedig...”

„Legyen! — mondá Sándor határozottan és ezzel reszkető kézzel átmetesz az egyik török nyakát; de ennek vére éppen társá arcába szűkött, a mire az felébredt. Bámulya tekintett fel az ismeretlen arcsokra de látva a sok reá szegzett setét tekintetet, fejét elfordítá, mire megpillantá vérbe uszó társát. Rettenő ordítással ugrott fel fegyverét akarván elűzni; de nem bírta szándékát kivinni, mert Sándor reá ugrott és rövid tusa után legyőste.

Azonban első kiáltása nem hangzott el hiába, mert minden felől toltak elő a házból, kik a kiáltásra felébredtek, és sietve az utcára szaladtak, melyet csodálkozásukra ellenségtől találtak ellepve.

Első meglepetésükből feloldozva szűrnyű Allah kiáltásokkal sorakozni kezdettek. Esalatt az öreg Fenyvessy néhány emberével a ház belsejébe nyomult, hol a vesér azon pillanatban ébredett fel a száj oka után tudakozódva. Midőn a belépő férfiakat megpillantá, gyorsan fegyveres kapott, de mielőtt használhatta volna, már megkötötte a földön hevert. Nem oly könnyen végezhettek az ifju tiszttel, csak hosszabb küzdelem után, midőn annak karja egy kardcsapás által megbénítatott, voltak képesek őt is megkötöztetni.

Könt esalatt már elkezdődött az egyenetlen harc,

A törökök jól szervezett fegyverzetűek voltak, míg a magyarok csak hiányosan voltak azokkal ellátva; de a felkészedés mely betöltöte őket szent ügyükre gondolva pótolá a fegyver hiányát. Sok török és magyar elesett már. A törökök közt vesér hiányában a legnagyobb rendellenesség uralkodott, míg a magyarok Sándor veserlete alatt jól rendezett állásban harcoltak. Azonban az ellen túlnyomó száma már már elnyomni látszott az 50-60 magyart és csak hátrálni kezdtek. A törökök ujjongva nyomultak előre; de a döntő pillanatban, midőn hőseink a tért már otthagyni akarták az öreg Fenyvessy ugrott közüjük. „Gyává! — kiáltá dörgő hangján, — est fogadtátok? Csak annyit ér a hasza előtetek, hogy nyomorult ötleteket vonakodtok érte feloldosni? Jól van! fussatok! Majd megyek magam. Inkább meghalok mintsem azt mondhasssa valaki, hogy az öreg Fenyvessy az ellenség elől megfutott. — E szavak után a török csapatokra rontott. A legelső ki követé fia volt. Ezt látván a többiek, újra bátorságra lobbantak és villámként csaptak le a magukat már győteseknek vélt törökökre. Esalatt Balázs is odaérkezett csapatjával. Ezen új segítség láttára örömjongásba törtek ki a magyarok és ismét ösiek szelleme látszott őket megszállani.

Mindegyike oroszánna változott. Heves támadásainknak végre az ellenség nem állhatott ellen, hátrálni kezdett, folyvást veszerk után kiabálva. De az bizony nem jött, mert Fenyvessy rendelete folytán segédítettével együtt a csolnakra szállítottak.

A harcának nem sokára véget vetett a török csapat megfűtása.

A magyarok győzelmet arattak ugyan de drágán fizették meg azt, mert több mint negyven bajnok földte a tért. Sőt Sándor is, hős atyjával ott fektűdtek a legtöbb török hullá között, mely sebekből vérezve.

A megmaradtak legelső teendője volt a két vitéz férfit a többi sebesültekkel együtt ápolás alá venni, és míg a csapat egyrésze assal volt elfoglalva, hogy a holt tömekeket eltakarítsa, a többi hordágyakat hevenyészett, levágott fagalyakból, melyeken azután a sebesülteket a parthoz szállították, hol őket gyengédn a csolnokokba elhelyezve, átállították a túlsó partra.

Ott ismét összedűtök a hordágyakat és mire a nap felkelt egy nyájas falucskába értek, hol a nők vették ápolás alá a megsebesült bajnokokat. A vesért, ki nem volt megsebesítve ádították a legközelebb állomá-

sonó magyar hadvezérnek. Mily somori képet nyújtott ez a falucska. Tömve volt asszonyok: és férfiakkal, kik a Duna tulpartjáról átmenekűltek csekély vagyonukkal. Mennyi árvt és övegget talált a felkelő nap, a kik még tegnap karjaik közt tarták a szeretett ályát vagy férjét, ma siratták azokat, de bátor szívvel viselték szenvedéseiket, mert hiszen — a haszáért hal-tak meg.

A falucska közepén egy kastély állott mely Fenyvessy bírtokát képezte. Ennek egyik nagyobb szobájában négy ágy volt felállítva; egyiknek fektűd Fenyvessy, mellette fia, egy másikon a fiatal tisz, (nevezűk röviden Alinak,) és a negyedikken egy öreg janicsár. Ali és Sándor erős természetűknél fogva legelőbb tértek eszméltre, azonban a sok vérvessítés folytán még mindig sokkal gyengébbek voltak, semhogy maguktól csak megmozdulni is bírtak volna. Ali sebtét egy mély vágás képezte a jobb karján és vállán. Szóháza d. u. beült. Mellette egy győnyű hűgy üt folyvást a betegre tekintve, mintha annak kíváncsiságát mintegy ajkairól ellenőri akarta. Ali mindent világosabb pillanataiban igen jól látta és jól esett neki. Szóllani még nem bírt és csak hálás pillantásokkal köszönhető meg ápolónőjének gondolkodásait. Midőn az ifju hűgy Sándor és Ali közt ült, valóban feltűnt volt a hasonlóság mely e három lény között létezett. Sándor és Marcsa közt, kik egy szóval testvérek voltak, nem volt az ily különbség. A török arcza barna, bajszatlan volt míg Sándor ajkát sárga pörge bajusz díszítette, de mindhármén egyforma élénk barna szemekkel bírtak.

A két férfi közt hasonlóságot Marcsa rég észrevette és nem kevésbé csodálkozott felette és tán es is volt egyik indító oka a török iránti gyengédségének?

Mintegy négy hét múlva, a gondos ápolás következtében annyira felépűltek betegink, miszerint naponként elhagyhatták fekhelyeiket. Az első ki teljesen felépűlt az öreg Fenyvessy volt, ki nem annyira sebei mint kimerültsége következtében volt beteg.

Midőn Sándor is teljesen felgyógyult a három egyén vetekeedett, hogy a két sebesült fogolyt minden elgondolható kényelemmel körül vegye.

Az öreg Fenyvessy különösen vonzó-dott irántuk és minden török gyűlölete dacára nem bírta eltagadni, hogy van mégis török, kiket szeretni is lehet. Mit mondjunk a fiatalokról? Sándor és Ali testvéri szeretettel viseltettek egymás iránt és Marcsa? osztotta Sándor érzetét.

Minden este összegyűltek az udvaron egy terebélyes hársfa alatt, hol az öreg Mehemed, ki Ali atya volt, mesélt, mit nemcsak a fiatalok, de az öreg Fenyvessy és azon egyének, kiket a gasda szívessége összegyűjtött, örömet hallgattak.

Tudott sokat regélni a távol kelet-ről a regék hazájáról, minél fogva mindnyájuk kedvence volt, és az öreg török nagyon jól érte az előékenységet s szinte félt azon gondolattól, hogy majd egyszer csak el kell válni ezen kényelmes életől, hisz ő már azon korban volt, hol a kényelem után epedűk. Hogy mi vár reá, ha sorsa visszavezeti hazájába, nagyon jól tudta. Hisz azért állt a nagygyűlöletesei serei közt, hogy — éhen ne haljon. Nem annyira haros — úgy díszvágy vesérelték őt. Régen, régen elmultak már azon idők, mikor a nyuzatról érkező győselmi hírek ifju lelkét felhevítették. Sokat küzdött ő is, sok ostantában nézett merészen a halállal farkasszemét, míg végre a bájos Szulejka pillantásai lebilincseltek.

(Folyt. követe.)

KÖZGAZDASÁG.

SALVATOR.

elisőrangú vasmentes savanyúvíz lithium és bornatriumban gazdag forrás, orvosi tekintélyek által a legsős és emésztési szerkek hurutos bántalmáinál rendelve; — kiváló szer a köbűvény, hűgy és vese bajoknál. Borral hanználva igen kellemes üdítő ital.

Kapható savanyúvíz-kereskedésekben a legtöbb gyógyszertárban.

Budapestben főraktár: **Édeakuty L. urnál.**

A kolozsvári kamarai kerület

Által. gazd. helyzete

1881. és 1882-ik évben.

Alig van kereskedelmi kamara az országban, melynek a törvény értelmében a miniszterhez intézett jelentése nem hangsúlyozná az adagylétszám növekedését. Pedig — és ezt később elismerjük — a nehézségek nem a kamarák vezetői buszóságának hiányán múlnak, mert hiszen némelyik kamara nem rótteli a társadalmat, hogy adatszolgáltatás céljából tükörképet a kamara területén utasni küldje, hanem kizárólag a termelők, kereskedők és iparosok indolenciáján. Ez az indolencia vörös fonálként burdokol végig egész gazdasági életünkön, a bizsát állíthatjuk, hogy ugyancsak az képezi gazdasági fejlődésünk egyik legnagyobb akadályát. A mezőgazdaság, a kereskedés, az iparos nemhogy önkényt nyújtanak az arra hivatalos közegnek azon adatokat, melyek összehasonlításra alkalmasak, hanem a legelőbb bajok kikutatására a szőlő orvoslására, inkább megtagadják az adatokat még akkor is, ha hozzá jönnek, a kérés tőle. Attól tart, hogy hátrányára válhatik, ha a hatóság ismeri üzemének viszonyait a szőlő, hogy az adatokat azért kéri tőle, hogy megadástassák. Sajnos, ilyenek a viszonyok nálunk. Egy tényleg az azon individuális körülmények, mely legtöbb a talán egyedüli okát képezi létező gazdasági bajainknak. Az adatszolgáltatás nehézségei okozták aztán, hogy a kamarák jelentéseiket elkéve toszik közzé, pedig az aktualitás az, a mely tulajdonképeni értéket közzétesznek a jelentéseknek.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a felet érintett okokból csak most teheti közzé jelentését 1881-ről, de egyezmény 1882-ről. A jelentés elismeri, hogy a kamara kerülete is részt vesz azon lassú, de általános fejlődésben, a mely hazánk gazdasági viszonyaira nézve konstatació. A jelentés aztán így folytatja: A fejlődés folyamata mindegyik arányokat öli. Munkásságot, előretörést látunk csaknem minden téren. Az eddig tapasztalt kapcsolás, tapogatás helyett kezd a törekvésnek

okszert, következetes irányba lépni. A gazdasági élet minden ágában ábránd, haladás vágy és munka látható. Eszmék merülnek fel a kárnak életet, a melyek eddig csak az elmélet körében léteztek; napirenden a gazdasági kérdések egész serege van, s mindenik igényli, hogy sürgősen és mellőshetetlenül tartassák. Örömmel tapasztaljuk, hogy a kormányzatban a szakminisztériumok közül a gazdasági és közoktatási minisztériumok kezdik a vesésserepet vinni s csak azon kell sajnálkozunk, hogy buszóságukat és tettvágyukat a pénzügyminisztérium talán a szükségesnél is inkább korlátozza és hogy nem ritkán a fiskális érdekeknek áldozatul esik azon eredmény, a melyet a gazdasági minisztérium nagy fáradsággal elérni szeretett. A gazdasági kérdések uralma visszatérnek mindennek előtt a tárgyalásunk alatt álló két év törvényhozás eredményeiben. Az alkotmány helyreállítása óta a törvényhozás nem igen foglalkozott annyi és az anyagi érdekeket oly részletesen érintő kérdéssel, mint a két év alatt, s ezek nagy része törvényekre is emelkedett, míg a többiek ellátása a közel jövőnek van fenntartva.

A mezőgazdaság emelésére történt, valóban sok kormányi intézkedésből kamarakerületünk számára is nem kevés jutott. Az állattenyésztés előmozdítására az állami állatorvosok száma szaporították, a hágtársa több állami mén osztályt ki, remonda- és bikatelep állították; a lovasversenyekre és tenyészállatok jutalmazására adott állami díjakon kívül kiváló javadalmazásban részesült az erdélyi ország gazdasági egyület által Kolozsvárt rendezett tenyész állattalállítás, a melynek sikeres kezdete a legesőbb reményekre jogosít. Hasonló érdemese tette magát a gazdasági min. gyámolítására a múlt évben keletkezett erdélyi ország. méhészet-egylet, a mely vándor-tanár s minta-pavillon beállításával igyekezett az érdekeltséget emelni s az ügyet előmozdítani.

A gabona-termés a tefolyt 2 évben közepes jónak mondható s az árak kielégítőek voltak; az 1881-i kisebb termést a jobb árak s az 1882 diki alacsonyabb árakat a nagyobb termés egyenlítette ki; csak az 1881-diki tengeri termést mondhatjuk súlyosnak, a minek következtében importra volt

sükségünk. Kerültünk a maga szükségének fedezésére való gabonát rendszeresen megtermeni a főfőlet-gabonagyáraink díjazásáért fel, mert innen ritka esetben van kivétel, de ha megfordítva, a hiányt a szomszéd alföldi vagy Románjából kell fedeznünk, mezőgazdaságunk annyival kevesebb értéket vesznek be, a mi az általános forgalomban rendszeren észrevehetővé válik. Mindamellett nagyobb panaszra nem volt oka s a termelések pénze levén, az ipar és kereskedés számára is jutott. A földmivelés terén határozott haladás tapasztalható. A mezőgazdasági termelés oly ágaira is kezd már kiterjedni a figyelem, mely eddig el volt hanyagolva. Így a gabonaféléken kívül a hüvelyes vetemények, a komló s más kereskedelmi növények termesztése is előtérbe lépett. A gyümölcstermesztést kerületünkben már régóta kiterjedt arányokban ültetik; annak értékesítése iránt is mind sikeresebb lépések történnék; főleg mióta Budapest és Bécs is megismerték a kiválóbb fajokat, a kereskedés vette kezébe az ügy továbbfejlesztését, s remélhetőleg gazdaságunk nem lesznek restek felhasználni az önkényi kínálkozó alkalmat.

Barterelésünk, illetőleg a pinceszékezés is sokat fejlődött. Borainkat mind nagyobb körben és előnyösebben kezdik ismerni. Sajnos, hogy az utóbbi két év sem termés, sem kereskedelmi értékesítés tekintetében a jobbák közé nem számítottak. Mezőgazdasági viszonyaink lassabb fejlődésének különben egyik oka a földbirtokosoknál tapasztalható tökéletlenség. Nem képesek jószágot okszertben instruálni. Az ily kádasokat kölcsönvevett pénzrel nem lehet fedezni, a termésből pedig jövedelmi főösszeget azelőtt nem igen áll elő.

Kamarakerületünk kereskedésének főbb ágaként említjük fel a mind nagyobb arányokat öltő fakereskedést, a mely épület- és hasznosításban már is szép fejlődésnek indult. Sajnos, hogy a Maroson és Szamoson való szállításhoz akadályai még mind fennállnak. A marha kereskedés, főleg a bisott állatok kivitele, egy másik jelentékeny ága kereskedelmünknek, a mely a bécsi piacon keresett és számot tevő orikk. Szállítása körül, a sok jóakaratu intézkedés mellett is, egész az utóbbi időig sok panasz merült fel, s az okból kamarakerületünk örömmel üdvöseli az osztrák államvasúttal történt kie-

gyeskedést, mint a mely már is azt eredményezte, hogy az élelmiszerárak a szükségesség gyorsasággal érkeznek a bécsi marhavásárra. A legközelebbi évek viránya, hogy kerületünk szeszkereskedése nem csak az ország határain belül, de kivitelre is dolgozik. A finomított szeszből sikerült főleg Spanyolországba jelentékeny mennyiséget szállítani. A kivitel sok akadályt jár, miután a távoli végponttól közvetlen vasúti díjtételek nem léteznek s különben is még eddigéle nem volt méltányos tekintet arra, hogy az ország legkeletibb pontján levő szeszgyáraknak a vasúti tarifáknál annyi díjkezdmény szükséges a versenyképesség fenntartására, a mennyi kiegyenlítői képes geográfiai fekvésük hátrányait.

(Vége köv.)

Feloldás szerkesztő: **VARGA LAJOS.**

Társaszerkesztő: **HOFFMANN RÓZ.**

A vasúti menetrend.

Vasúti út	Kiszáraz		Állomás	Vasúti út
	Kiszáraz	Indul		
a) Bécs-Budapest	1. 12 óra 15 p.	3 óra	Állomás	reggeli vasút
	2. 10 óra 30 p.	11 óra 4 p.	Állomás	reggeli vasút
	3. 8 óra 11 p.	9 óra 15 p.	Állomás	reggeli vasút
b) Bécs-Budapest	1. 11 óra 3 p.	13 óra 3 p.	Állomás	reggeli vasút
	2. 9 óra 37 p.	11 óra 15 p.	Állomás	reggeli vasút
	3. 7 óra 41 p.	9 óra 45 p.	Állomás	reggeli vasút
II. a) Bécs-Pragerhof	1. 1 óra 55 p.	3 óra 45 p.	Állomás	reggeli vasút
	2. 10 óra 35 p.	12 óra 35 p.	Állomás	reggeli vasút
	3. 8 óra 15 p.	10 óra 45 p.	Állomás	reggeli vasút
	4. 6 óra 15 p.	8 óra 15 p.	Állomás	reggeli vasút
b) Pragerhof-Bécs	1. 3 óra 45 p.	5 óra	Állomás	reggeli vasút
	2. 1 óra 15 p.	3 óra	Állomás	reggeli vasút
	3. 11 óra 15 p.	1 óra 30 p.	Állomás	reggeli vasút
	4. 9 óra 15 p.	11 óra 15 p.	Állomás	reggeli vasút

KRONDORFI Szénasav-gardag, természetes alkáli asztali víz, a légútszervek, a gyomor és a hólyag bajai ellen kipróbált.

STEFANIA Koronahercegnő forrás. Triest 1882 arany érem.

Kút-vállalat **KAHL és TÁRSA** Kronдорfban, Karisbad mellett.

188 8-10. Raktár N.-Kanizsán: **Rosenberg János és Wellsch József** iraknál.

1 literes üveggel 20 kr.; — 1 liter 26 kr.; — 1 1/2 liter 30 kr.

EGGER díjjutalmazott különlegességei

Az Egger-féle mellpasztilla általános ismert és kintentelettel költözés, rekedtség és elnyálkásodás ellen, elannyira, hogy számos bel- és külföldi szakutódos e nemben a legjobbnak ismerték el. A 25 és 50 kros dobozok Magyarországon minden nagyobb gyógyszerüzemben kaphatók.

Gyomorba jellen Egger féle **Sodapastillák**, mindenféle gyomorbetegségek, emésztésihiány, gyomorfájás, béltunyaság, görvél, halványosság, ismétlődő főfájás ellen. Eszen pastillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lélegzést. Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger mohanövény ezukorkái (liehenis carriage) a legfinomabb anyagból készült, hatékony nedvesítő, köhögési inger csillapító szer. Igen kellemes gyümölcsízű, különösen óvják a légzési szerveket száradástól. Szónokok, birák, színészek, tanítók a különösen miúdasok, kik hivataluknál fogva sokat beszélnek, el ne mulassanak ezen kintűnő ezukorkákat használni. Jószáguk dacára könnyen beszerezhetők; 1 doboz ára 15 kr.

EGGER mandolafarmája

maláta-ezukorkái csomagolva vannak amerikai hártapapír zacskókban. Bistos óvszer költözés, rekedtség és gégekiszáradás ellen. Igen tiszta malátakivonatból és ezukorból vannak készíve és nem képesnek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Főraktár **NAGY-KANIZSÁN: PRAGER B. gyógyszer. urnál.** Zala-Egereszege: **Hollóssy Gy. urnál.** Keszthely: **Braun Pál gyógyszer. urnál.** Kaposvár: **Babochay K., Lugevztin Agost uránaknál.** Csáktornyan Gőncz **A. gyógyszer. urnál.** Csurgón: **Pachuer F. urnál.** Alsó Lendván: **Kiss B. gyógyszer. urnál.**

120 21-25

GUTJAHR és MÜLLER 286 2-25. BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár a Margit-híd közelében, ajánlják szolid szerkesztű és javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdaság számára: Járógép-Céplőgépek. Szelelt rosták. Kukorica morzóók. Szecskavágók. Boranjók.

Különlegességek malom számára: Dupluma'mok. Malom trieurhengerek. Gabona osztályos hengerek. Koptatógépek. Darvalasztó gépek. Tarsók, Detacherök. Malom alkatrészek: Transmissziók. Székerek. Rostalemezek: Céplőgéprosták. Liszthenger szűkítők. Koptató lemezek. Rostoló lemezek stb.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Stragon-mustár patent csomagolásban. **Schmidt Viktor és fiai** bécsi különlegesség legjobbnak belföldi márká 1/2, 1/4, 1/8 kilós üvegekben csomagolva és védjeggyel kapható minden boltban fűszer és dolicosso kereskedésben.

261-3-26

Főtársaság Dr. **MÜLLER** **MIRACULO INJECTIOJA** az izüdecsal vesztély és fájdalom nélkül gyógyítják a húgyúti minden kifolyást, fehérvérrel néhány nap alatt. Ára 1 ft 10 kr., postán 25 krral több.

Gyengeségi állapotok Pollutiók, 1 ft 10 krral, fűzesség, (az onánia következténnyel) fiatal és idős férfiaknál garancia mellett tartós sikerrel gyógyítottak 2504-12

Dr. Müller fűszer. világhírű **Miraculo preparatio** által. Ára 3 ft 10 krral, postán 25 krral több.

Egyedül csak **Max Schmidt, Sax-György** patikájában Bécsben, V. Wimmergasse 33. kaphatók, a havt hírséll megrendelések letérzők.

Az országos magyar gazd. egyesület pártfogása alatt álló **termény- és bizományi üzlet** Irada: Budapest, V. főt 9. Sztányai-féle ház. Országos termény- és bizományi üzlet, melynek célja a termény- és bizományi üzlet, melynek célja a termény- és bizományi üzlet, melynek célja a termény- és bizományi üzlet.

SZÁVOSZT ALPHONS. Kívánatra árjegyzék bérmentve küldetik

Alapított 1838-ban **Berény József** ezelőtt **Milhofer S.** ékezerész, arany- és ezüstműves **Nagy-Kanizsán**, a városháza átellenében.

Ajánlja: nagy ékszer, arany, ezüstárak s női remontoir-órák raktárát dús választékban, jutányos áráért.

Kölcsönös megegyezés után eladás részletfizetés mellett is. Mely tisztelőttal **Berény József** ezelőtt **Milhofer S.** ékezerész, arany- és ezüstműves **N.-Kanizsán**, a városháza átellenében.

21 7-12

BROGLE JÓZSEF gép- és rostalemez-gyár

gyár: külső vácsl-ut. Raktár: vácsl körút 68. **BUDAPEST**

Ajánlj minden gazdasági kiállításán kintentelettel **Trieur jelt** válthatósáttal. Gabona tisztító-rostákat. Tengeri-morzóókat. Lyukasított és hasított lemezeket, melyek, méhészeti és technikai célokra is alkalmasok. Továbbá e téren a legújabbakat: **Járgány-céplőgépeket** és minden egyéb gazdasági gépeket.

SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát, 1882. aug. 3-án 17,567 sz. alatt szabadalmazta mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súly 50 klló ára 65 ft.

276 6-20. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedés. Ujvárosi utca. 513. sz.

Előfizetési árak: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. Negyedévre 2 ft.

Hirdetmények: 6 hasábos politior egyszer 7 kr., többesüri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Arvesdi a egyéb hivatalos hirdetések 30 kr. bélyegdíj felül 100 szög 1 ft., azontul minden szögért 1/4 kr.

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

Szerkesztői iroda. Hova a lap eseloni részét illető közlemények küldendők Bajsa utca 4. szám

Hírmunkák levelek csak ismert kszőlő fogadtatnak el.

Késiratok vissza nem küldetnek.

NYILTART: politiorra 10 kr.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zala megyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELNIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

A gordiusi csomó.

(T.) Vajjon elmúlt-e már a benyomás, melyet a nyiregyházi pörben hozott ítélet a közönségre gyakorolt, vagy még mindig hangzik az elégedetlenség azok részéről, kik minden áron elítélve akarták látni a vádlókat, — nem törődünk vele, hanem írjuk e sorokat csakis azért, mert a tárgyalás lefolyása alatt magához a tárgyhoz is hozzászóltunk, és ha akkori véleményünk kimondásával tévedtünk volna, azt itt erkölcsi kötelességünknek látjuk helyre hozni.

Véleményünk tehát az volt, hogy a nyiregyházi törvényszék antiszemita színezetű, és azt a közvéleményre nézve helyesnek állítottuk, amennyiben, még a legelfogultabbak sem vádolhatják megvesztegetéssel. A törvényszék felmentő ítéletének indokai azonban arról győztek meg bennünket, hogy az a törvényszék hivatásának magaalán állt, s az igazságszolgáltatás nagy kötelességének tisztjét fenéggel és magasztosan teljesíté. Hogy azok, kik a Kornis elnök túlságosan ridegnek tetsző magatartásában antiszemizmust láttak, mint Estvós Károly is tette és mi is tesszük: kénytelenek előtte leemelni a kalapot. És ez a hivatás, melynek a nyiregyházi törvényszék az imént megfelelt, annál magasztosabb volt, ha érzelmeivel szemben tette azt, mert gyönyörű példáját adá annak, mint győzheti le a bíró önmagában a gyarló embert az istenség azon feyverével, melyet igazságnak neveznek. Diszere és dicsőségére fog ez válni a magyar névnek mindenütt. Elismerésre talál a magyar nemzet tisztá fejű értelmiségénél és az egész művelt világon, s e pernél szerepelt bírák nevét megfogja örökíteni a történelem.

A mi pedig a vizsgálatot s az annál előfordult visszaéléseket illeti, mint azt az egész sajtó is indítványozza: külön vizsgálatnak van helye. Ki kell deríteni hogy mi történt tudatlanságból, mi történt szándékosan, s a ki érdemi nyerve ki büntetését, mert ezt is megköveteli haladó polgáriusodásunk azon jó hírneve, melyhez a nyiregyházi törvényszék ezen ítéletével nagyban hozzá járult. E vizsgálat elrendelését az egész sajtóval egyértelműleg mi is kérjük, illetőleg nem egyértelműleg, mert hiszen vannak lapok melyek a védelmet hibáztatják a miért az a „tanukizást” és „kínzást” oly nagy hangon emlegette a törvényszék előtt.

Hát a mi véleményünk szerint, a védelemnek erre nem csak joga volt, de vedenczések érdekében mulasztathatlan kötelessége vala, mert hiszen nem ő találta azt föl, nem szíjából szopta, nem alaptalanul állította, hanem olyanok után, kik saját szemüket állították elő mint kikérelt „kikérelt” kiderítés és „ki-

noztatás” megtörtént, és „állította a védelem oly tanuk után, kik hogy e kizoztatást látták, esküvel erőiték. — Vannak ugyan tanuk, kik azt állítják hogy nem látták és kikre a vádló hivatkozott, de a védelemnek mindenesetre azokra kellett hivatkozni, kik a védelem érdekében tanuskodtak.

A kérdés, mely vizsgálatot igényel, az: megtörténhetett-e Magyarországon a mai világ humanus fogalmaival szemben, hogy a tanuk kizoztatottak? Ismerve pedig a tárgyat, ismerve a gyengébbek gyűlöletét és ismerve csendbiztosaink egy részének vallatási fogalmát, én valóban azt tartanám valószínűtlennek, ha meg nem történt volna. Annál inkább örülünk kellene azon, ha kiülne, mert ez az europaszerte viszatetsző régi fogalomnak kiülésére megadná a halálos dőfést, és e kizoztatás emberrelt egyszer s mindenkorra figyelmeztetné arra, hogy már a 19-ik század vége felé állunk.

Anyagi hanyatlásunk okairól.

A sajtó, különösen az utolsó években, nagy előszeretettel foglalkozik a felvett tárggyal. Foglalkozhatik vele pedig annál bővebben, és behatóbban, mert egyrészt a themának mindig volt alapja, amióta csak emberi társadalom létezik a az emberi társadalomban a vagyoni állapot különböző foka, másrészt pedig, bármely oldalról is iparkodjék megvitálni a tárgyat mindig újabb és újabb részleteire akadhat az ember, melyek mind megfontolásra méltók. A tárgy sem új, és okok sem újak, a melyek folytonos eszmecserére és elmélkedésre hívják fel. De minél behatóbban vizsgáljuk az okok és okozatok hosszú láncolata között való viszonyt és egybefüggést, annál inkább kénytelenek vagyunk belátni, hogy csak sok kedvezőtlen körülmény egybefolyása idézhet elő oly viszonyokat, melyek az általános jólét viruló réjén termő virágokat hervadásra készítetik vagy elsők. A mily mértékben egybefüggnek az anyagi jólét szálai a nemzetlet minden egyes nyilatkozásai, oly mértékben foly be az anyagi hanyatlás a jólét alapját képező föltételek megsemmisítésére.

Egy rövid cikkbe összefoglalni azon okokat, melyek az anyagi hanyatlást első sorban előmozdítják, föltaléges és czéltalan, de egyszerűsmind lehetetlen dolog volna. Sőt csak egyik oldalát is vizsgálat alá véve sem lehetünk kimerítőek. Csak abból, a mire a tapasztalás minden nap tanít, akarunk egyetmást elmondani. Az okozatok hosszú láncában egy gyűrű, mely ha talán nem is a legfontosabb, de mindenesetre figyelemre méltó.

Anyagi hanyatlásunk egyik fő oka az mondhatni középünk elcsorogása, fokozatos elmaradottsága.

— A közép anyagi jóléte nézetünk szerint nagy befolyással van a társadalom felsőbb rétegének jólétére is. Az úgynevezett közép osztály sok tekintetben a közönségre támaszkodik; vitális érdekek fűzik egybe e két társadalmi osztályt és egyikek látáramaradását vagy még inkább hanyatlását a másik is nagy mértékben érzé meg. Valamely nemzet anyagi érdekei tehát jórésben szorosan e két társadalmi rétegtől függenek, nem lehet közömbös a nemzetre nézve, hogy különböessen az első — tehát a közép bizonyos anyagi jóléteinek örvendjen, mely könnyűvé teszi szükségleteinek beszerzését s benne bizonyos megelégedettséget szül. —

Nem lesz föltaléges itt arra is mutatni, hogy az anyagi jólét hátrózottan befolyásolja az erkölcsi életet is, hogy a rablások, gyilkolások, tolvajlások egy jó részét a durva hajlamokon, a neveletlenség kivül azon körülménynek is felróhatjuk, hogy némelykor a szükség, a bekövetkező nyomor ugyszólván kényseríti a durvább érzésű embert az eszközök szükségére kielégítésére ott venni, a hol vannak, a mi sokszor erőszakkal történik. Mi fekszik tehát közelebb, mint az, hogy középünk jólétének emelésében anyagi hanyatlásunk egyik fő oka volna elhárítva? S mi fekszik közelebb mint az, hogy első rendű szükség gondolkodni azon eszközökről, melyekkel sok bajokon eimlőző középünkön némiképpen segítve lenne. Csak a vak nem látja, hogy éppen a közép az, mely első sorban igényli és igényelheti a segítyt. Itt nem mondhatjuk, hogy: kaparj kurta neked is lesz, a köznéptől nem kívánhatjuk, hogy segítsen magamagán, vagy hogy teremtesd elő az eszközöket, melyek által jólétét előmozdithatná; hiszen az értelmi műveltség sokkal alantabb fokán áll, mintsem hogy akár az eszközök megválasztásában, akár pedig ezek felhasználásában egészen magára lehetne hagyni. A nemzet sorsának intézői gondoskodjanak praktikus módokról azon a nemzetletre nézve fontos intézkedések megtételére, a melyek a nemzet tetemes és létfentartó részét az erkölcsi és anyagi romlástól megóvják.

Tagadhatlan, hogy kormányunk számos intézkedése éppen arra irányul, — hogy a nemzetet anyagilag emelje; de a nemzetnek a kormányon kivül egyéb tényezői is vannak, kik hivatottak e tekintetben a kormány intézkedéseinek gyakorlati érvényt szerezni; kik megismertetni kötelesek a néppel mindazt, a mi által részint a czélsezerőbb munkafelosztás alapján, részint pedig az egyszerű munka gyakorlásával számos baján segíthet.

Ugy hiszem, jó irányu kormányintézkedésekben sohasem volt hiány csak hogy ezen intézkedéseknek éppen azért nem volt és nem lehetett fogamatuk, mert hiányzott a végre-

hajtó erő, a végrehajtáshoz önzetlen akarat és a szükséges támogatás, mely nélkül kivinni mit sem lehet.

LEVELEZÉS.

Triesztből.

Adria partján keltek e sorok. Ablakom alatt elterül az árbock-erdőt, ringató Adria kék víze, megvilágítja a mólók, hajók lámpái által. A Karat felől hideg szél csap le az utcákra. Kora reggel néve a meteorológiai táblázatot, úgy látam, hogy éppen a Dunántul kösponja egy nagy szonlannak. melynek széleibe Bécs, Zágráb, Triest, Klagenfurt, Budapest esik. Ma vasárnap e helyeken nagy szél fúj, a szélön irányt látunk ÉK. s így várhatni, hogy a hideg szél, illetve a lehűlt levegő a keleti depressió felé fog ömleni. Talán Kanizsa is kap kóstólót a hidegből, míg e sorok napvilágot kapnak. Most a tengert fodritja s az árbockok kötelei között sivat.

De a triesztieket az nem alterálja. — A corso, a „Via del Torrente”, a „Piazza grande” telvák járókelőkkel. Csak olasz szót hallani. Németül élve; még a német restaurációk kellenei is szivesebben elgogyog: nak találni, mert a város színe-java olasz. Csupán a vidékről bejött kofák salóvénak, csinos alakok akadnak közöttük. Mind nyulánk, széke kis fejükre fehér kendőt kötnek. Szoknyájuk kék, barna színű, alul széles, vörös sávval szegélyezett. Derékukra fekete selyemkendőt kötnek, arra meg bőfértet körömben. Fehér herienyas lábaikat kivágott cipőkhöz bujtatják. Gyümölcscsel kereskednek, más portékát számmal csipeltetnek.

Amal közönségesebb kinésésűek a triesztiek. A strú szemöldök, bajusz és ajkszakáll, a sárgás arcbőr a férfiaknál, a kerek árnyas szemek, a kisseó fítes orr, nagyocsa szá, és az orr táján kevéssé kiemeléző profil jellemzők. Avval ugyan nincs az mondva, hogy szépséget nem találni köztünk, de bizony ritkán. Általában a férfi világ itt a szebbik nem. Ez lehet egyáltal felfogatom, de bárki meggyőződhetik, ki Triesztben jár, hogy az a sok szintelen, sovány női arc sehogy sem illik a férfiak erőteljes, szabályos vonásaihoz. Pedig ugyan csak szallagoloznak hajukat. Egyetemlynek homloka sem látszik ki a csiga-biga formájú huncutkák között. Az óváros szék utcáinak lakóiról nem is szólok, ámbar csak képenik a 120.000 lakos város csomingsáét. Feltűnő az óvárosban a sok ronda, kiabáló gyermek. Vasárnap sinosnek megmova. Bongyosan, meztláb, hajdon fível szaladgálnak a sötét utcákban és éktelen ordítást visznek végben.

Ékeesebb ördösöt cselekszenek e városokban található sok borházak (ostera) sörházak (birriera) — és trattoriák berugott italizsimo-i, ékeesebb azért, mert a szörnyű hangok még is némi accordban találkoznak.

As intelligentia vasárnaponkint a várostól 1/2 órányira fekvő boochetoban (liget) és a kőkeriben (giardino popolo) szeret mulatni. Különbön sinos sörház, kávéház, melynek községe nem voins.

Nagyvárosokban ez már így szokott lenni. — Trieszt pedig nagy tengeri város, s még egyre nagyobbodik. Épül esépl s terjeszkedik. Most vagy 13.000 hajó fordul meg évenkint kikötőjében, (Alexandriába minden nap megy) lehet, hogy 10 év múlva a mostani kibővített új kikötője sem lesz többé alkalmas a sok érkező és kirakódó hajók befogadására.

Monarchiák árforgalma 67 óta ériság emelkedett, de a világtörvények és nagy mértékben elmaradott. Hisszen legjobban su-

taja ezt egy másik szoci csatornának kípítési szükségessége! Már pedig minden Triesztnek válik előnyre, mert jelen pénzügyaink mellett nem subventionállatjuk annyira Fiumenkat hogy ez felülkereskedhesék. Nem hiába Triesztre fáj a foguk a talánoknak, kik III. Napoleon óta oly szerencsések, hogy a mikor megverik is öket, tartományt nyernek kárpótlásul. Est is szép szerivel szeretnék annoctálni. A triesztiek lapokban is lárgyának. Szerencsére az olaszok jósanabb része monarolánkhos hí s az „igazi hazafiakra”) köveset hederit. As irridentálának csak az említtem óvárosi osternák, trattoriákban akadnak pártfelek, a corso diszce publicums a az újváros kereskedelmi világa nem kokacástja előnyös helyzetét egy bizonytalan jövőért.

Csairbuss Géza.

„Czinye mintye.”

Boldogemlékü br. Kemény István egész haláláig nem tudta feledni azon károkat, melyeket az oláhok önvédelmi harcunk alatt vagonbanban résztint rálás, részint gyujtogatás által okoztak. S akárhány-szor, midőn erről jött elő a szó, csak annyit szokott az öreg báró mondani: oh azok a románai. . . . azok a románai!

Fanatizált tömeg volt az, mely a rablásokat s többi közt a zalathnai vérfürdőt is előidéző. De hát ez idők régen elmúltak, gondoljuk, mintha nem lettek volna — borítsuk reájuk a Jáfet köpenyét.

De napjainkban sem lenne ez más-kép, ha — Isten őrizze! — ismét oly zavaros idők következének.

Déleleti határunknál egy román királysággá fejlődött országocsa, melynek önállóvá létele a mult évtizedben örömmel örvözlötettét általunk, de manapság annyira meggy kibívó modoránál, hogy maholnap az lesz a közmondás: „hencze, mint Románis.”

Midőn feladata majdnem azonos volna a mienkével, hogy t. i. a szláv áramlatokat észreki és déli irányban feltartóztassa, s mit látunk? — hogy inkább paktál a fehér czár a l, s örvend, mint kis gyermek, ha monyriánkat bosszantja, mint p. u. a dunai hajózás kérdésénél.

Es nem elég, hogy szítja a gyűlöletet itt nálunk, — elnyomja ott künn honfitársainkat és még vallási ügyeikbe is beavatkozik, az erdélyi részekben majdnem napirenden a sok határsértés, kereskedelmünk elé akadályokat gördít lassu vámeljűtési szabályaival, iskoláiban oly tankönyvek és térképek használtatnak, államiságunk csorbításával, jelentékeny részét az összmomorarchiának — Románia alkatrészévé teszük.

De még itt ne álljunk meg. Nézzük a tanügyet az erdélyi oláh részekben.

Kormányunknak a legnagyobb erdélyiell kell fellépni s utána nézni, hogy az erdélyi, különösen a brassói és bunyadmegyei, brádi, vagy piáne az anyaországban levő belényesi köréptanodánál kik tanítják a magyar nyelvet, és minő eredményt nyúl.

Hogy mily mérvben folyik e közép-tanodákban az agtatió hazánk ellen, csak azok mondhatják meg, kik éveket töltöttek ott.

Gyűlöletes e vidéken minden a mi magyar.

A föld a románoké, a magyarok csak murrpálják.

*) Így szokik magukat a románok.

S ha ily nézetet csopogtatnak a romlatlan gyermek szívébe nem csak a városi, hanem a falusi iskolákban is, egy magyar szót sem értő p ó p a vagy d a s z k á l u által, midőn azaz(?) dalokban Hóra és Klosska, mint az igaz ügy vértanúi vannak feltüntetve: várhatunk-e egyebet, minthogy egy külföldi eseten ellenségeinket ők is szaporítsák?

Megmondta azt báró Kemény, hogy az oláh sohasem ószinte, sohasem szótartó, ott van a történelemben a Hunyadyak korából Dán vajda; hát Básta mit vétett, s a legujabb időkben Jankó, vagy Axentyi?!

Első és legelőször feladta volna kormányunknak a népoktatás vezetését e vidékeken erélyes kezre bízni, a nemzetellenes, vagy magyarul épen nem tudó tanítókat utnak cserélni, a középtanodákra pedig kiváló gondot fordítani, különösen az i r o d a l m i a k n a k keresztelt összejöveteleket szigorúan ellenőriztetni, mert többnyire tanárai, miként egy őskori néprömb járának elől az ifjúságnak persze a példát ezek követik

Egész vidékeken elmehet az ember anélkül, hogy egy magyar szót hallana, — ily vidékekre nézve volna valódi áldás egy kis állami iskola. A nép ily helyeken az ősi vadságában van, buta, bigott s a pápa oda kormányoztatja, ahová neki is parancsolva van.

Nekünk is érdekünk, hogy a nép felvilágosuljon, hogy majdan a magyar Államozás proselytái legyenek: adjunk nekik tehát hazánkhoz, alkotmányunkhoz hív vezetőket, s adjunk alkalmat, és ha kell, kényszerítsük fiát az iskolalátogatásra; mert „elvéssz a nép, amely tanulás nélkül való.” — mondja az irás.

B. S.

Indítvány a zalamegyei gazdasági egyesülethez.

(A megyében kölcsönös tűzkár-biztosítás létesítése érdekében.)

A „biztosítási intézmény” hasznos voltáról ma már oly általános a meggyőződés, hogy annak jótékony hatását bővebben behatározni nem szükséges. Hogy mindazonáltal még szélesebb terjedelmet nem foglalhat el, oka részint a biztosító társaságok kártérítési képessége ellen emelhető aggályokból származtatott bizalmatlanságban, részint a károk valószínűségével arányban nem álló magas biztosítási díjakban rejlik, a mely díjak, habár egyes esetek terheseknek nem mondhatók is, de a többlet és számos biztosítandó tárgyak után évek hosszú során át oly nevezetes összegre rúgnak, hogy főképp a földbirtokosok, akiknek jövedelme a számlán esélyektől függő termés bizonytalansága miatt mindég kétes és változó — a biztosítástól vissza tartják.

A biztosítási ügy általánosítását a minél térszabot elterjedését elősegítik: az első díj s a biztosítási alap szilárdasága egy személyes, mind anyagi tekintetben. Ezen tekintetek szolgáltatnak alapul indoklásul a kölcsönös biztosítási intézmény létesítésének, mert a kölcsönös, a közös érdek, az ügyek önkormányzata egy az anyagi, mint a személyes biztonságot leginkább képes nyújtani, a tömeges biztosítás pedig lehetővé teszi, hogy a díjazás minél kedvezőbb legyen.

Ezen elődottaknak kétségtelen igazolásul szolgál a következő, a gyakorlati életből vett tapasztalás.

Zalamegye közönsége az első magyar általános biztosítási társasággal 1880. márcs. 30-án 1883. márcs. 30-ig terjedő 6 évre szerződést kötött, hogy a megyei árvák összes biztosítandó javai azon intézetnél biztosítsanak, a biztosítási díjak ekképp állapították meg.

100 frt. biztosított érték után cseréptől 20 kr., fuzardéjnyál 50 kr., szalmától 1 frt. 50 kr. ami nem mondható magas díjnak;

a kezelési illetmény:

10 frt. díjnal	25 kr.
10-25 frt.ig	60
25-50	90
50-100	1 frt. 20
100 frt-on felül	1 frt. 50

Ezen díj s illetmény listája mellett 1880. apr. 1-én 1883. április 30-ig tartó 3 évi biztosítás, 1,311,743 frt. értékűen, mely ügyintézés után befizetett 56275 frt. 65 kr. díj;

— a felmerült károkat volt 31, a mely után kártérítéssel kifizetett 5116 frt. 49 kr. Így a társaság nyeresége volt 50759 frt. 16 kr.; ebből azonban 10%-ot a díjak beszedéséért stb. a megyének átengedvén, vagyis 5075 frt. 91 kr. tiszta haszon gyanánt fennmaradt a társaság javára 45143 frt. 25 kr.

Itt a számok beszélnék! Ez oly tiszta haszon jövedelme a társaságnak, a mely valami figyelmet érdemel irodai könyvelési költsége sem kerül. E tapasztalat önkénytelenül provokálja azon kérdést, hogy hát hiszen ha csak a megyei árva értékek biztosítása ezen első 3 év alatt 45143 frt. 25 kr. tiszta hasznot hajtott a társaságnak oly egyszerű művelet után, hogy a megye alkalmas egy egyént, aki a kötvényeket kiadja, a kirott s a megyei szolgabíró urak által beszedett díjakat alkönyveli; a beszedett pénzből a felmerült károkat után a társaság a károkat kifizetvén, a többi magának felköltheti, — tehát e 3 év alatt a 45143 frt. 25 kr. — melyért a társaság csak nevet adta, de egy fillérrel nem került, — mondom — önkényt provokálódik azon kérdés: hogy tehát nincs mód abban, miszerint e 45143 frt. 25 kr. meglehetően volna a jövőre csak a hátralévő három évig is még legalább 3-szor 4-5 ezer 45 ezer frt. meglehetően menteni? Igen! ezen mivelőnek akképp leendő alkalmazásával, hogy a biztosító társaságot, illetőleg testületet maga a megyei birtokosság képezze, a midőn a beszedendő biztosítási díjakból a károk kifizetéséig, — a fennmaradó összeg (a fennforgó példában 3 év után 45143 frt. 25 kr.) nem repülne be a biztosító társaság ablakán ingyen nyeresévképp, hanem fordíthatnók, — a megfelelő tartalék alap képzésén felül kulturális célokra legelőször, legközvetlenebb hozzáférhető földhatalmi alapok alakítására, s egyebek megyei közhasznú célokra stb.

Igaz ugyan, hogy a társaságnak a fennforgó esetében ezen könnyű szerrel jött 45143 frt. 25 kr. tiszta jövedelmét nevezetesen e segítő azon körülmény, hogy a díjak beszedését a megyei szolgabírók, a közjegyzőségek után díjtalanul költség nélkül teljesítik és szállítják be, amde ha ezen költségekre 15%-ot számítunk is, a központi kezeléssel együtt a díjak és illetményekből előlegesen 25%, vagyis a fennforgó példájánál az 56275 frt. 65 kr. után 13818 frt. 91 kr. a mely összeg mindenestre elégséges, levőnk is, még akkor is 41456 frt. 74 kr. és az 5116 frt. 40 kr. kár levonása után 36340 frt. 25 kr. tiszta haszon mutatkozhat. Pedig, ha a biztosítás a megyei összes biztosítandó tárgyra kiterjeszthetik, dacára annak hogy a biztosítási díj, a megyei árvaszéki jelenlegi díjak felén előlira is leállítható, mégis tekintve, hogy a megyei biztosított árva értékek az általános megyei értékeknek aránylag csak csekély részét képezik, a károk kifizetése után fennmaradható összeg a kezdetleges 3-4 év után is az elődott példára szerint oly nevezetes összeget teend ki, s évről évre progresszív növekedvén, a jövőben oly hatalmas alappá nővi ki magát, a mely nagy horderejű működések, alkotásokra az anyagi képességet szolgáltatni fogja.

Igen természetes, hogy a megyei törvényhatóságok ezen biztosítási intézmény vezetését jelenlegi, a törvények által körülírt hatály körében nem tehetné, de a gazdasági egyesület alapszabályainak ezen biztosítási ügy vezetésére kivántató megfelelő intézkedésekkel kibővítsé mellett, a vezetést, a nyilvántás számára kötelezettség terheivel, — és tán még a megfelelő alap a nyereségekkel előállítható az 1875. 37. t. cz. által alkotott kereskedelmi törvény 453. §-a értelmében a százezer frinyi alap kimutatásával — átvehető és vihető, — a melyly kapcsolatban az egyesület hatalmas fellendülésére szolgáló alkalmas intézkedéseket is létesíthetné.

Nem lehetvén céltom részletes tervezet előterjeszteni, csak a statisztika csillogtatlan adatai által igazolt tényeket akarom bemutatni, azok alapján csak az eszmét adni és tisztelettel indítványozni, miszerint mondja ki a közgyűlés, hogy a gazdasági egyesület a megyében kölcsönös tűzkár-biztosítási intézmény létesítését az üdvöndök elismeri biztosítási ügy terjesztése s általánosítása céljából a megyei lakosság magán érdekéből, de közgazdasági tekintetéből is óhajtván, s arra töltelhető közreműködésével törkedni elhatározván, az ügy bővebb tanulmányozására s részletes tervezet előállítására egy bizottságot küld ki oly körösrel, hogy jelentését illetőleg munkálatait az egyesület jövő évi rendes közgyűlésére bejelenteni sziveskedjék.

Hásky Kálmán, ügyvezető elnök.

Különfélék.

II. Hat.-Isztvánnapi ünnepély.

Nagy érdeklődéssel volt a hó 6-án délután 6 órakor egy hat.-Isztvánnapi néptünetpély rendezése ügyében. Az értekezlet, melyre számosan jelentek meg elvben elhatározta, hogy ünnepélyt rendez. Tabolyi Viktort elnöknek Dr. Károly Antal, kiből az ünnepély terve megfogantott jegyzőnek választván első sorban elhatározta, hogy egy terv-készítő bizottságot válassz, mely néhány nap múlva egy nagy gyűlés elé terjeszse javaslatait. Meg is választották egy 30 tagu bizottság, mely működését, 7-ikén meg is kezdette. Lapunk sártakor arról adhatunk értesítést, hogy az ünnepély jövedelme a színház alapra fordítatik. A bizottság elhatározásairól a jövő számban bővebben referálunk.

77 Hymen. Blau Lajos úr, városunk egyik teréken s a közéletben is ismeretes fiatal kereskedője a napokban váltott jegyet a múltvit és szellemes Glesinger Friderik kasszaszónnyal Glesinger Fülöp tescheni kereskedő leányával. Gratulálunk.

78 Tűzoltóink. A hó 6-iki táncmulatsága a „Zöldfa-kertben” kifogásalanul sikerült különben, csak jövedelme nem felelt meg eléggé a várakozásnak. Kevesebben voltak, mint közhasznú cél megérdemelte volna, mit egyedül annak tulajdonítunk, hogy utóbbi időben sok hasonló kiadás igénybe vette közönségünk áldozatkészségét.

79 Azon megyei bizottsági tagokra nézve, kiknek megbízatása é. év végével lejár, a belügyminiszterium az új választásnak megjelölést elrendelte.

80 Alsó-Domboruban. f. hó 1-6-án új kir. postahivatali léptet életbe, mely levél és kocsipostai küldemények felvétele és továbbításával fog foglalkozni.

81 A szőrféreg-kór (lérges üdövéss) az idén az ország különböző vidékein nagyobb mértékben mutatkozván a kertekben, a földművelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 33062. sz. a. kelt rendeletével felhívta a törvényhatóságokat, hogy közlegeiket ezen betegség ellen fogantatosítandó óvó és gyógyító intézkedések sürgető és szigorú eszközökre utalták. Műtan ezen betegséget a tudós légutakban élősködő strongylus paradoxus: szőrféreg okozza és ezen lérges szaporodása és elterjedése nedves helyeken legelő sertések között leggyakoribb, figyelmeltetjük a gazdálkodókat, hogy tartós és időjárás alkalmával sertésait lehetőleg magasabb vizálásokkal ki nem tett helyen legeltesse, gyógyítás végett pedig szakértő állatorvoshoz forduljon.

82 A magyar pénzintézetek és részvényvállalatok országos nyugdíj-egyesülete f. évi augusztus hó 19-án d. e. 10 órakor tartja alakuló közgyűlését Budapesten Nádor utca 9 sz. a. Ezen közgyűlésen csak azon intézetek és cégek tisztviselői, hivatalnokai, képviselői, ügyészei és egyéb ezimen alkalmazott irodai vagy kezelő egyenei vehetnek részt, a kik a pénzintézetekhez már megküldött nyilatkozatokat aláírva, t. hó 12-ig beküldik, a mely körülményre felhívjuk az egyes pénzintézeteknek és azok tisztviselőinek figyelmét.

83 Raucher Béla, helybeli vasuti hivatalnok Székes-Fehérvárra helyeztetett át mint fűtő-lázi főnök. A fiatal hivatalnok igen jó hegedős volt és városunkban többeszer közreműködött hangversenyek alkalmával. Városunkból való távozásáról sajnálatlalt teszünk említést.

84 50 éves tanítói jubileumát Rózsvölgyi Antal nagy-kánizsi felső leányiskolai tanár f. évi szeptember hó végén tartja meg. E ritka szép ünnepély bizonyára emlékeztetes lesz.

85 Az órai hadgyakorlatok alkalmával a helyben és Kőszegen állomásozó zászlóaljok közt tervben van egy nagyobb-szerű gyakorlat. A két helyen állomásozó zászlóaljok Alsó-Bagod vidéken ütköztesülleg találkoznak, mely terv 4-5 napot vesz igénybe.

86 Gyász hír. Courdy Károly a városunkban ismert könyvtűző a hó 6-án 3 órakor reggel hűnyt el 74 éves korában. Temetése 7-ikén volt szép részvét mellett. Béka parais!

87 Hymen. Dr. Fülöp Kázmér egyetemen eljegyzte a szép és művelt Lorch Marián kasszaszónnyal Lorch kis-komáromi orvos leányát. Gratulálunk a szép frigyes!

88 Az országos méhészeti tanfolyamra meggyűlést Majban Ferenc Muraközöl és Sáringer Károly Magyarországhelyből hívtattak be államköltségén. A tanfolyam 10 napig tart a budapesti állatkertben, kezdetét aug. 6-án vette.

89 Segély-egylet-felozás. A Balaton-Felső-Ors-Lovas vidék segélyegylete felozott, a részvényosok, illetőleg hitelesők ez év végéig jelentkezenek.

90 Alsó-Domboruban kir. postahivatali léptet életbe, naponta kétszer a kottorai postahivattalal közlekedik; későbbi területe kiterjed Alsó-Domboru és Alsó-Vidovczere Ugancsok A-Domboruban távirtda állomás is nyitattik, az oszlopok felállítását folyamatban van. Az ehhez szükséges évi rendes járulékat az első évre az Ujaky és Hirschler nagykereskedő ház biztosította.

91 A régi egy forintosok 1883. szept. 30-ig minden állampénztárnál elfogadhatnak; etől fogva 1884. szept. 30-ig pedig csak a központi állampénztárnál fogadhatnak el.

92 Borászati egylet. B. Füreden. A múlt hét folyamán gróf Keglevich B.-Füreden lévén, ott az érdekeltek birtokosság közt a borászati egylet megalkototta. A birtokosság — hogy a szőlőket esztergály voltól meggyőződjenek — 100 holdnyi szőlőt azonnal felajánlott közú szőlőtelese. Óhajjuk, hogy sikeres koronázza a szőlőket működtetés, mely bortermesztésünkre nagy horderejű lenne!

93 A muraközi népiiskolák ügyében a zalamegyei közigazgatási bizottságnak kifejtett elismerést érdemlő, hazafias tevékenységét már is üdvös siker kísérte. Ugyanis a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 5. nagyméltósága június hó 29-én 4615. sz. a. kelt következő nagy fontosságú átiratot intézte a megyei közigazgatási bizottsághoz: „A muraközi népiiskolák állapotának megvizsgálására küldött bizottság jelentéséből arról győződtem meg, hogy ezen állapot megjavítása végett más intézkedések mellett néhány községben oktatlanul állami iskola állítandó fel. — Így hajlandó vagyok Perlakon egy fokozatos fejlesztendő hat-hat osztályú állami fiú- és leány iskolát állítani fel, a melynek első osztályai már az 1883. tanévben megnyitandók. Ezen iskolákat azonban csak akkor állíthatom fel, ha Zalamegye a volt helyiellenőztés házat és udvarát a cseréla átengedi. — Ugyancsak hajlandó vagyok felállítani Sztidón egy három osztályú állami iskolát, mely az 1883. tanév elején nyitandó meg és Rácokszánra egy kétszotályú, továbbá Goriszán és Orehovszákon egy-egy osztályú állami iskolát, melyek azonban csak az 1884-5. tanév elején nyitandók meg. Mirex képest felhívom a közigazgatási bizottságot, tudassa velem mielőbb, hajlandó-e Zalamegye Perlakon levő helyiellenőztés házat átengedni, s ha igen ezen körülmény figyelembe vételével a fiú- és leányiskola további szervezésére illetőleg egy tanító és egy tanítónő állomása szervezése és azok esetleges betöltése, valamint az iskolák berendezése stb. iránt tegyen javaslatot. Felhívom még a közigazgatási bizottságot, hogy a többi tervbe vett állami iskola felállítására éledeggel és illető községgel a tárgyalat indítás meg és az eredményt velem tudassa. Trefor.” Jó tudva azt, hogy a közigazgatási bizottság minden egyes tagjának mennyire szívén viseli Muraköz. magyarosítás, legkevésbé em kértelődük abban, hogy a kérdéses megyei épületek a nemes ügy érdekében a legugyobb készséggel fogja felajánlani.

94 Szűreti kilátások. A szűreti kilátásokról a következőket írják: Dél-Francoisországban kivált Bézier és Bordesux környékén kitűnő eredményt reménylenek; ellenben Burgund és Champagne egész területén nagyon rossz termés mutatkozik a mi kevés fűt van, a legutóbbi napok jégesői azt is tönkre tették. A rajnai tartományokban és Németországban a szőlők mostani állása szerint jó közép termés várható, ugyancsak mondható Svájcra is. Versocen és környékén a szőlők állása kitűnő és kiváló minőség mellett gazdag termés várható. Ellenben a szomszédos fehértéplomi szőlőkben a jég a termés kétharmad részét elverte, de a minőség itt is jónak ígérkezik. Páris, Szegszárd és Mohács gazdaság termékre nyújtanak kilátást; a kanizsi vidéken a minőség a múlt évhez hasonló jó lesz, de fűt igen kevés van. A soproni tájk gazdasági szőlők állását igen diadrik. A budai és váci vidék szőlőiben a jég sok kárt tett, de, azért későbbi termés még várható; Dalmácia egyes helyein már is a

szőlő-rothadását észlelhető, mennyiségileg különben elég biztató kilátást nyújtanak. A szerbiai szőlők sokat ígérnek, a termés minősége jobb lesz, mint tavaly volt. Bécs környékén mind mennyiség, mind minőség tekintetében jó termés várható.

95 Mi megye erdőgazdálkodásának Romániában? A kereskedelemügyi miniszter értesíti a hazai erdőgazdálkodókat, hogy a román földművelési miniszter három év tartamára külföldi erdőgazdálkodókat hív meg, hogy az erdőgazdálkodásról az erdőgazdálkodókkal együtt a romániai erdőgazdálkodásról készítsenek, az erdei termékek értékesítésének előmozdítására szolgáló berendezéseket tervezzenek és felköltséket rendezzenek be. Minthogy pedig az említett törvény egyuttal az erdőzeti szakiskolának életbeillesztését elrendeli az erdőgazdálkodásra, a természet-tudományokra, a mennyiségtanra és erdő-törvényre vonatkozó külön tanfolyamokkal, a miniszter különösen figyelmeztet, hogy most a magyarországi erdőzeteknek kedvező alkalom kínálkozik ismeretüknek és tapasztalataiknak Romániában való előnyös értékesítésére.

96 Gazdaságosoknak. Bizonyos mennyiségű szőlőnek, írja egy angol gazda, mindennap kellene lennie a baromfi-tartományban. Keveset váltogat a dolgok, hogy mitől szőlővet használunk a cseréla. Némely fajtát azonban, például a burgonyát, nem érdemes eszi az aprómarha, de nagy molósággal találja fel, ha meg van fűzve a kis méregóva. Mások meg nyersen legjobbak, mint például a répa vagy káposzta, melyeket legjobban valahová felakasztani, ahová felkapaszkodhatnak utánna. Zárt, szűk helyen tartott baromfiak nagyon jó a mozgás és úgy látják, mutatják is őket. Két jókora fej káposzta elég szőlővet ad 100 darabnak is napi eledelhez. Ha gyökér-növényeket adunk, nem szükséges azoknál apróra összevagdálni, mert a lassanként csipogtató állati fáradtság éppen nincs általános a baromfiakban. Minthogy pedig a baromfiak nem nagyon válogatnak az ily szőlőféléket illetőleg, legjobban tesszük, ha olyt adunk nekik, melyből legkevésbé pénzért legtöbbet kaphatunk; így ahol könnyen lehet rá szert tenni, talán a tők lenne a legelőször szőlőgtakarmány az aprómarha számára.

97 Az állatvédelem az angoloknál igen szigorú törvény által van szabályozva. E törvény legérdekesebb passzusai a következők: „Aki — bárki legyen is az — kegyetlenül megüt, tulhajt, kínoz valamely állatot vagy rosszul bán vele, avagy mást arra indít, öt fontig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, minden egyes esetben. — Aki állatját nem látja el a szükséges élelemmel és itallal, 20 shillingig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. — Aki valamely állatot vagy kőtűt össze, úgy rak kocsi, vagy úgy hord a vállán, hogy ezzel az állattal szűk-ségtelen fájdalmat okoz, első ízben 3 sh. minden további esetben 5 fontig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik. — Minden rendőr jogosítva van az állatkínzó, minden más hatóság közbenjövetele s elfogatási parancs kiadására nélkül, a békebíró elé állítani. Nálunk is el kelne!

98 A gyémánt javítása foglalkoztatja most többfelé a szakköröket s nem rég Párisban a törvényesek is itelt ilyen ügyben. A gyémánt tudvalevőleg annál értékesebb minél fehérebb, minél tisztább van. A sárgás gyémánt értéke jelentősen kisebb a rég használtját az a fogás, hogy az ilyen gyémántot bizonyos savba mártják, melyből ragyogó fényt kap; de ez a fény rövid idő múlva elenyésszik és a gyémánt visszakapja sárga színét. Most azonban valóságos megfehérik a sárgás színű gyémántokat a sz. eljárás lényege a hő magasoktat bevitésében áll. Majdnem barnás színű gyémántot is sikerült már ily módon tiszta vizűvé változtatni s az így javított gyémánt nem kapja többé vissza régi színét.

99 Jelbeszéd szabkendővel. Az amerikai hőgyek nagy tökélyre vitték a szabkendővel való beszédet. A mutató ujra csavart szabkendő azt jelenti, hogy megtálatla sorát; a gyűrűt ujra; az imádónak nincs reménye; a lejtett szabkendő: felhívás barátságos viszonyban lépésre. Ajkát törölgette azt tudatja: „óhajtának önnel-megismerkedni;” arcaát dörzsölve: „szertem ön;” homlokát simogatva: „szemmel tartanak;” szemét törölgette: „sajnálom;” s ha rajtuk nyugtatja: „Ön kegyetlen.” Ha a szabkendőt két kére tekerik: könnyt jelennek; ha a balkére: magunka akarnek maradni; ha a jobbra: vonsalmainknak más a tárgya. Szabkendővel valakinek a

A török időkbel.

(Elboszlás a 16 ik számból.)

Irta: **Tunkel Mihály.**

(Folytatás.)

Szulejka szegény leány volt, Mohamed szintén; de szerették egymást, a szerelem pedig, egy ifju sziv legalább azt gondolja, a föld minden kincsét pótolja. Mohamed és Szulejka végre egy pár lőu.

Együtt nővelelk azon kis darab riza és dohány földet, melyet Mohamed házájának szegélyén, a seregéből, szakmányolt pénzén vett. Kileven évig éltek így boldogan és csak az szomorította őket, hogy Allah gyermekkel nem ajándékozta meg őket. Egy véletlen eset azonban ezen felbűt is eltávolította boldogságuk egéről. U. i. Mohamednek egy igen jó barátja volt, ki éppen nyugatról jött haza miután az egyik kezét elveszté, és így a hadseregnél használhatatlanná lett. A szegény török minden saakmányát egy kis gyermek kezébe, melyet szüleitől elrabolt.

Megérkezvén Stambulban éppen a piac felé tartott, hogy ott eladja midőn Mohamed barátjával találkozott, ki esetleg a városban időszott. Mohamed legelőször kérdése természetesen az volt, hogy hol vette a gyermeket és mit akar vele? Ez elboszál, hogy egykor a Duna mentében kőborolván egy kis falura akadtak. Ők a kis helységet legott megtámadták és sok lakost megöltök, de a magyar katonaság csakhamar rajjuk ült és őt kénytelenek voltak a helyet feladni és futásban keresni menedéket. Ekkor történt, hogy karját elveszté. Midőn így bujdoava déli irányban tovább haladt egy erdőcskében gyermek sírást hallott, kíváncsián közeledett a hang felé és ime mit lát? két kis fiut és egy kis leánykát. A fiuk bizonyosan ikrök voltak, mert alig lehetett őket egymástól megkülönböztetni. A gyermekek együtt játszadoztak míg a leányka egymaga a fűben hentergett és sírt. Ekkor azon gondolat villant át agyán, vajjon nem volna-e jó az egyik fiucskát elvinni és majd Stambulban vagy a hol éppen jó alkalom nyílik eladni. Az elhatározást csakhamar tett követte mert alig hogy a fiucskák játék közt kisé elszakadtak, oda suhant és az egyiket felkapva elfutott vele. Sok viszontagságok után végre haza érkezett. Itt legelőször teendőjének tekinté a gyermeket tudni és éppen ez utban találkozott Mohameddel. Ez szólanul hallgatta barátja elbeszélést és folytatás a kedvesen mosolygó gyermeket szemléli. Mily boldogok lehetének mi is, ha Allah egy ilyen kedves kis fiucskával megajándékozta — gondolá magában. Vajjon mit szólna Szulejka ha én ezt a kis gyermeket haza vinném?

„És mennyit reménylész ezen fiucskát érni kapni? kérdése hangosan barátját.

„Allah tudja, hogy sokat nem kívánok, csak annyit, hogy egy darabka rizstőlde vehessek és egy kunyhócskát építhessék magamnak.”

Mehemed nem szólt semmit, hanem övébe nyult és egy piasterekkal telt zacskót huzott elő, melyet barátjának nyujtott.

„Nesze! monda — e zacskóban háromszáz piaster van.

Ma azért jöttem Stambulba, hogy egy tevért vásárolok, de Allah tudta mim hiányzik, boldogságom kiegészítésére. E fiucska az enimim lesz, haza viszem nőmek, ki bizonyosan most is azért imádkozik, hogy Allah gyermekkel ajándékozza meg. Ő igen Allah nagy és Mahomed az ő prófétaja.

Ezzel átvette a körülbelül egy éves fiucskát, míg amaz a nem remélő jó vásár felett örülve eltávozott.

Hazaérkezvén Szulejkát a'óban imába elmerülve találta. Hogy örült a jó nő, midőn férje a gyermeket ölébe fekteté!

Eszentul boldogok voltak, Mehemed sohaseb bánta meg, hogy Ali (a nevet adták neki) megvette.

Midőn elérte a kelő kort, belépett Szuolmán rettegött jancisárai közé, hol vitéségek által csakhamar titni rangra verődött, és mint Said pasa segédtisztja követé a nagyur sárlóját. Egypár év múlva a jó Szulejka meghalt. Betegséggel majdnem minden nyugókat felemlészté.

Mehemed magára maradv, nem birt azon csakélységből miye még megmaradt megélni, kénytelen volt a legtréshebb munkákat elvégezni.

Ali nem segíthet, mert földes önkény volt miután a török tisztak többnyire csakmányaok voltak utalva, a mi bizony-

nyal nem vót jövedelmess a végkép kimért országban.

Eszentul egymást érték a győzelmi hírek és Mehemed újra érte a vért (Huzosabban keringeni erőiben előszedte régi fegyvereit és a legközelebbi csapat szállítással 5 is elment nyugatra, hol telkereste őt, kivöl egy hadostályban maradt. Atya és fiu együtt küzdött és nem egyszer irretettek bátorító pillanatokot egymásra a oszák saájában. A kedves olvasó tudja már, hogy mi sors érte a csapatot, anélkül, hogy az atyát és fiut elválasztotta volna egymástól...

Ali szintén legkedvesebben időszott gondolatlanul a multban.

A mult édes örömeire mindig gyönyörrel gondolt.

Atyját és anyját szerette. Hogy Mehemed és Szulejka nem széltel, azt gondolni sem merté volna.

Gyermekébe vidáman és gond nélkül mulott el, míg végre kiépett a harosok és küzdelmek terére.

A katonakodásban soha sem lelt valódi örömet, pedig testtel lélekkel katona volt. Ezen alleutetes érzelmekek sokáig nem birta magának megmagyarázni, míg végre hosszas gondolkodások után rájött: mert oly nemzet ellen kellett küzdenie, mely iránt titkos rokonszenvvel viseltetett és ennek fő oka valószínűleg abban rejlett, mert Ali egy keresztény leányt szeretett.

Nemeses V a j a s G á s p á r Erdélyben lakott egy csesdes faluban, mely birtokát képezé és ahol egy gyönyörű kastélya is volt.

Elboszolásunk idején Erdélyország és a törökök közt szövetség létezett minél fogva a tartomány ha nem is egészen, de némileg mégis ment volt a törökök pusztításaitól és a lakosok békében élvezhették farsadalmak gyümölcsét. Vajna, miután már öreg volt, visszavonultan élt az említett faluban Julcsa tizenhat éves gyönyörű leányával. Neje már rég meghalt.

Azon időben a falucskában egy jancsar őrta volt elszállásolva, melynek bégje segédtisztával Vajsa kastélyában lakott. Ali az ifju, deli segédtiszt sokszor találkozott Julcsával és annak bájai nem maradtak benyomás nélkül ifju, értekeny szivére. Ő szerele a leányt és szerele megyaságát csak akkor fogta fel egészen, midőn a bég egyszer kijelenté neki, miszerint parancsot kapott az Agától, hogy harmadnap mulva Magyarországba induljon és a nagyur sereghez csatlakozzék.

Az ifju fájalmát, melyet e szavak után érzett lehetetlen leírni. Tántorgva hagyta el a bég szobáját. Midőn az udvarra ért, Julcsát látta a kerthe indulni.

„Most, vagy soha! — sutogá. Oh Allah adj erőt és bátorságot, hogy megvállhassam a leányt mely nagyon szeretem.”

Ezzel utánna sietett és közelebb érve hozzája látta, hogy a hölgy szeméi pirosnak a sírástól és könnyektől elfátyolozott mosolylyal viszonozzák.

„Mi fájdalom érte nyugot e szép bimbóját, kérdéské hozzája lépve részvétellel, — hogy szeméi könnyekkel telvék?”

Julcsa nem szólt, csak könnyei kezdetek el jobban csorogni.

„Te szerénytelennek tartasz, nemde? hogy kebled titkai után kérdéseskedőöm, de hidd el a legbensőbb részvét kézzetett a kérdésre.

Julcsa ismét nem szólt, hanem oda ment egy teljes virágdeszben pompázó akácfa felé és a'ról egy virágot leszakasztva átnyujtotta azt Alinak.

„Közönöm e vallomást szép hölgy, mondá mialatt megerókolá a virágot. Mily édesen sutogta minden egyes kékely! r e s z v e t e d b a l i s a m l e l k e m r e .” Hdd nekem, Allahra mondom, hogy még boldog lessek. Mond el bánatod okát és én vigasztalni foglak.”

Tudom, hogy részvétellel vagy irántam látva, hogy bánatos vagyok, kelet bátor ifju, de mit használnál részvéted, ha távol lessek tőlem?

„Hogyan! te is tudod már az Aga parancsát? kérdése az ifju meglepetve.

Igen, monda Julcsa kendőjét szeméire nyomva, a bég mondta el atyámnak ma reggel.

Az igaz, el kell mennem, mert az Aga hatalmas szava hi; de ne hidd, hogy végkép távosom, szivem itt marad, itt, nálad szép hölgy. Ali rabozogád, szeméid vertek bilincsekbe. A legédesebb bilincsekbe melyek valaha férőre viselt é e bilincsek a szerelem. Oh igen, csak Allah tudja, hogy szeretek ély igazán, ély hűvérel és Ali nem

kíván mást, csak egy bistató mosolyt, hogy nem feledkezni meg róla teljesen, olykor rák is gondolok, és boldog leszek. Ő ne tagadd meg ezt tőlem szép hölgy.

Julcsa szeméi e szavak alatt felvillantak, tán az örömtől? — de csak egy percig. Aztán nyugtot sóhajta monda: Meggondoltam a szép levente, hogy mit mondál? — Te szerelmeiről beszéltél, tudod-e, hogy az hová veset — oly helyre, hová együtt ily viszonyok közt sohaseb léphetünk.

Ali kíváncsián tekintett az ifju lányra, kiuck azavai érthetetlenek voltak előtte.

Miképp magyarázszam szavaidat? kérdése.

„Akkép felele ez fájdalmas mosolylyal — hogy nekünk nem szabad egymást szeretni.

„Nem szabad? és miért?”

„Mert, mert két akadály létezik köztünk, melyeket lehetetlen elhárítani.”

„Ő mondá tündér, esakéle az ifju, mi az a lehetetlenség melyet szerelemem nem volna képes meg... Allah! szakítá itt magát félbe keszt arczára szoritva, míg ujjai közt könnyek csillogtak. — Ő tudom már, tudom.

De mond, folytatá elfojtott hangon, — volna-e képes engem szeretni? és itt oda lépett a leány elé mélyen tekintve annak könnyfátyolozott szeméibe.

Ez reszetve szólanul állt ott egy ideig; de csakhamar telegyenesedett és nagy két szeméi Alira süggasztva monda:

„Ali! én nem tagadam, szeretlek, mint szeretni sziv képes és szeretni foglak örökké, habár tudom, hogy soha egymás nem lehetünk; de képed éj! fog keblomben örökké..."

„Julcsa te szeresz? kiáltott fel Ali örömmel a leányt keblére zárva, akkor onyim leszek. Mi tart vissza azon akadályt, mely köztünk áll megsemmisíteni?

„Beesületél Ali! felelé a leány könnyek közt, de mégis határozottan. „Azt hiszed képes volnék oly férfit szeretni, ki hitét és n e m e s o t t ő t elhagyja?”

Ali megegyetlenül ütö le szeméit a földre, mert belátá szavaikat badarságát.

„Bocsáss meg Julcsa, de hidd a szerelem elvakított. — Nem, nem! — életmet szabad feláldozni szerelemért de h a s á t é s h i t e t n e m; — Delát nincs semmi, semmi remény? folytatá kis szünet mulva. Lehetően hogy Allah engem és a te Istened tegéd arra kárhonattak volna, hogy boldogok ne lehessünk.

„Vigasztalódj Ali, felelé a leány. Te még ifju vagy és szép jövő vár rád. Hir és dicsőség intenek feléd. Süss őket elnyerni és e küzdelem közt el fogsz felejteti. Te még boldog leszek.”

A próféta esküszó, felelé es ünnepelesen, hogy soha más nő iránt nem fogok keblomben szerelemet hordozni.

Megálj! ne tégy fogadást Ali. En felelőidak esküd alól. Szivem sugja, hogy még boldog leszened és ez vigasztal. De búcsúzunk Ali.”

Ez merveven szegése szeméit a földre, és csak a szóra „búcsúzunk Ali” rezgett fel méltaságából.

Ily hamar? kérdése önkénytelenül. Ily gyorsan émbrdnek már fel az édes álmomból?”

„Minek e kínos jelenetet nyujtani? viszonzá a leány könnyezve.

Ali karjai közé szoritá a kedves alakot egy hosszú oszokot nyomva annak piros sájkaira: „Légy boldog Julcsa, nekem is azt sugja szivem, hogy még boldog fogsz lenni. Feleld el Alit, ki téged fog szeretni míg él. Még egy hosszú ölelés és forró csók és a leány könnyezve szaladt be a kastélyba.

Ali magára maradvra lerokskodott egy padra. Vége, vége! sutogá. Allah, te kemény büntetés! Nincs menekvés? — Nincs! Mégegyszer elvonult lelke előt az egész levente, melyet édes álmnak vélt é elpirult, midőn azon ponthoz ért, hol őt Julcsa figyelemesté becsülete. Igaza volt neki; hitet és nemestet elhagyti gyalászat. Ő erre nem is gondolt, kész lett volna mindkettőt feláldozni. Segélytelte magát saját maga előtt, hogy ily gyenge tudott lenni; de mikor oly nagyon szereti azt a leányt! — Sokáig gondolkodott még bánata felett, de csakhamar eszébe jutott, hogy két nap mulva indulás lesz és sok teendő vár rá. Felment szobáiba. A bégnek nem kerültö ki figyelemét krdvaszárának levertege és szivélyesen tudakozódott baja felől.

Ali nem merté megmondani az igazat, más okot fogott fel mentéguél.

A végzetes nap, mely Ali örökre elválasztá kedvesétől eljött.

A török csapatok már korán reggel ott álltak Vajsa háza előtt. Levák előtt

dóloz megmen lovgolt fel és alá Ali, Olykor, olykor fájdalmasan tekintve fel az ablakokra; de hiába! mert a két sóvárgó tekintete keresett, és nem volt ott, csak a hosszú selyem függönyök játszadoztak a nyitott ablakokon át bevonuló szellőcskével szuszogva. Végre! a függönyök esztváltak és meztelen arca, melyen a fájdalom nyomai látszottak, pillantott le a térre. Az ifju tiszt arczán öröm sugar villant át, de csak egy pillanatra és ismét a szomoró mélabus kifejezés lepte el, midőn a hölgyet ádválát. Most kardosörög hallasik és az ifju tiszt oda lovagol a közelgő vesér elé, hogy azt elfogadja. A trombita megharsán. Még egy hosszú, hosszú pillantás a selyemfüggönyök ablakokra egy néma fejbólintás és a függönyök leereszkednek ismét, míg a csapat a hajnal ködében eltűnik.

Mi csak röviden ártuk Ali gondolatjait. Oh sokkal szebben tudta azokat Ali képzeletében fenetni. Ő megtartotta esküjét, őt hűdegen hagyják a legszebb szemek pillantásai is, midig Julcsa képe lebeggett előtte.

(Vége.)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsdé.

Korica Antal és társa, bank- és váltóüzlet betijelentesé.)

Budapest, aug. 3.

A lefolyt tőzsdében ismétlődött azon jelenség, melyet az utóbbi hetekben többször vól alkalomuk tapasztalni, hogy t. i. az üzlet egész héten át lanyhuló irányzatú és jelentéktelen forgalmu volt és csak közvetlenül zárlat felé élénkült fel. Az első napokban az üzlet most is teljesen a holt óvad uralma alatt állott a napról-napra csak azt jelentettük, hogy az árfolyamok változásai jelentéktelen és a forgalom mérve figyelmet sem érdemel.

A hét második felében már változás állott be, Berlinben az államisági hírek szilárd hangulatot keltek és e körülmény kihatott értéktőzsdénkire is. E mellett, fedeseti vásárlások is szilárdították a hangulatot, továbbá a koleráról megnyugtatóbb hírek érkeztek és mindenek mozzanatok összeszállás azt eredményezé, hogy kedvezőbb irányzat jutott érvényre és az árfolyamok emelkedtek.

A tulajdonképeni üzletben kevés a felemléltére méltó mozzanat. Nevezetes mindazonáltal ama mozzanot, mely az osztrák-magyar államvázat részvényeiben vége ment. Ezen részvények a hét folyamán oly alacsony álláspontra süllyednek, hogy még a legnagyobb báise idejében sem jutottak odáig. A tegnapi és mai nap folyamán azonban esen részvényeknél is javulás mutatkozott. Végezdrményként állíthatjuk, hogy a tőzsdélet a mult heteknél magasabb árfolyamokkal szilárd irányzattal zárlt.

Az utóbbi napokban, már a hitelintézetek féltve mérleg is szóba került és remélhető, hogy ez új impulzust fog adni a jó idő óta tepedő tőzsdéletnek.

A kolozsvári kamarai kerület

állal. gazd. helyzete

1881. és 1882-ik évben.

(Folytatás és vége.)

A terménykereskedésre néve rendkívül jelentős mozzanatot képez a kolozsvári áru-raktárak létesítése, a melyek hasznoságát a termelők és kereskedők csakhamar belátták a különösen az első, megelőzédvén kevesebb hasznosán, igen előnyösen válték igénybe. A részletkereskedés köt ellenkezé körülmények közt kötött a kizakodók. A divatáru-kereskedők nevezetesen jogosan panaszkodnak a sok kereskedelmi utasokra, a kik árumintákkal, sőt kész árukkal nemcsak a kereskedőcskéket, de a kizakodókat is felkezesik, megrendeléseket fogadnak és a legkisebb értékű megbízást is elfogadják. Ebben nagy segítségre van az 5 kiló postai csomagok intézendye, a mely uton a legtovább helyéről is, a nagyban kereskedőkkel, sőt a gyárosokkal képes a közönség magát ellátni. Ily körülmények közt e

válára legyinteni, annyi mint fölívni: „Várom engem;“ átellenes csúsait megfigyél, várj meg! Ha zsebkendőket bal kezünkre nyomjuk „nem“ et, jobb kezünkön elvönben „igen“ jelent. Zsebre dugni, annyi mint hallgatag „isten veled.”

Rövid hírek. Langer József a győri kir. tanítóképzede igazgatótanára meghalt. A boldogult számos — köztük jeles — tanítót képzett a hazánk. Legyen áldott emléke! — Somogyi Maria Pozsonyban nőpar-tanműhelyt nyitott. — Dr. Némethy Ernő, győri kir. ügyész elhunyt. — A veszpréme gyűlésmegyei gard. egyesület szept. hó 1-én létszemélyben ékeversenyt rendez. — Hugó Viktor ellen Párisban gúnyirat jelent meg, mely minden írói érdemét le akarja rántani. — New-Yorkban a spanyol követ agyonlőtte magát. — A dél-afrikai kafferek közt rohamosan terjed a civilizáció. — A debreczeni kirándulók közt sokan meg fogják Kosztuthot látogatni. — Grévy Franciaországban gazdasági uj rendjelet alapított. — Az idei balaton-füredi „Anna-bál“ nem valószínű fényesen sikerült. — Németország folyton kémsellleti Franciaországot. — A schönbrunni kastély kétféle sásába villám csapott s a két fejét lesodorta. — A szegedi színházat az őszel a király jelenlétében fogják nagy ünnepségséggel megújítani. — A Vezuy ismét erősen kitört. — A magyarvári gard. akademián német nyelven többé nem tartának előadások. — Párisban katonasorvosok indítványára az osztályokban is játszik zenekar, mi nemcsak a lélekre de a testre is enyhítőleg hat. — Szegedet az adóhátralékért exequálják. — A Balaton-egylet zászlóanyait tisztelt gr. Zichy Jánosné elfogadja. — Oroszországban mindinkább fokozódik a németgyűlölet. — 1882. június 30-ig 599.114 ember vándorolt ki Amerikába. — A közös hadügymin. nagy mérvű csapat áthelyezéseket tervez az őszre. — Az angol csapatok közt a járvány-aggasztó mérvben terjed. — Savanyu Józsi bandájának egyik tagja önkényi jelentkezett a pápai kir. jársbírnóságnál. — Dr. Hankó Vilmos az 1885-ki budapesti iparkiéllítésen bemutatja Erdély őszes ásványveit. — A székesfehérvári községi jellegű 8 oszt. reáliskolát az állam átvetette. — Gyana-falván egy ló a zemből szélhűdést kapott és rögtön kimult. — Krassó és Nógrád-megyében a filloxera konstátáltatott. — A budapesti népszínházban közelebb egy francia vaudeville társulat fog vendégszerepelni. — A nemzetközi orvosi kongresszus az idén szept. 5-én ül össze Amsterdamban. — Debreczenben Fésüs Lajos káplárt, ki kapitányra rálótt, a napokban golyó által kivégezték. — Nikita fejedelem Konstantinápolyba közelebb látogatást tesz. — Pozsonyban ujolag felütötte fejét a zsidóellenes zavargás. — Aug. 2-án a debreczeni csata napjának emlékézt az ottani polgárság kegyeletesen megünnepele. — Amerikában már fenytűből is gyártanak papirost. — Nagy-Körösön egy zsidónó temetésen a reformatus lelkész tartott gyászbeszédet. — Az ország több vidékén ismét nagy viharok voltak. — A román kormány Párisban nagymérvű kölcsönt iparkodik kieszakoztatni, valószínűleg erődítési célokra. — A veszprémi „Négylelő egyet“ mindnaggyobb tért kezd hódítani a vidékről, sőt még a külföldről is. — A fumei m. kir. állami keres. akademiában a jövő tanévi előadások szept. 4-én kezdődnek. — Temesváron egy szolga neje hármast szült, kik anyjukkal együtt jól érzik magukat. — Hosszter Fülöp rablógyilkos — bír szerint — megszóktótt az illavai fegyházból. — Scharf J. állatoros „Eszlári“-ra fogja nevét változtatni. — Románia folyton ingerli monarchiáinkat. — Londonban egy vendéglót építenek 5000 szobával.

Behűtődött. Gyomorbeaj ellen. Egger szoda pasztilla; legkisebb szer gyomorégés, gyomorbetegségek dispepsia ellen, a rossz emésztés minden esetében alkalmazandó, különösen pedig a bor mértéktelen élvezete után a borsav betörődéséket akadályozzák meg. — Eredeti kartonokban 30 kr. az alább jegyzett rak-tárakban.
Későbbés rekedtség torokfájás ellen legjobb óidó szer Egger mellpasztilla. A betegnek nem válnak terbéde, gyomorszávi nem képmunk, megakadályozzák a légszávi szorvosok kudarcsát. Nagy Kanizsa kapuk tód Práger Bóla gyógyszerárúháza.

reáltekintetű feladata mind nehezebbé válik. A gyarmati-kereskedést a postai szállítási versenyen kívül a lefolyt években éreztetve a Sigmund-tervezőknek csaknem kivétel nélkül adó is, illetőleg az ezen adó kivételével együtt járó következtetéseket.

Kérdésünk iparára néve teljesen új vállalkozás a M. Váshelyi kőolaj- és szénipari vállalatoknál, sőt az azonos jelentőségűbb a Sigmund-tervezőknek csaknem kivétel nélkül adó is, illetőleg az ezen adó kivételével együtt járó következtetéseket.

A közlekedési évek legnagyobb vívmányképen üdvözöljük azon fejlődést, amely a szakoktatás ügyében tapasztalható. [A mi területünkre nézve, első, de eredményeiben valóban szerencsésnek mondható kezdeményezés volt a felsőbb kereskedelmi iskola, amely a Királyhágón ineni részekben mélyen érzett szükségén segít. Méltó arra, hogy számára az államsegély azon mértékben biztosítsák, amely arányban feladatai gyorsodnak. A tulajdonképeni szakiskolákból kerültek eddigre csak a szoro-

sabb értelemben vett házi ipar emelésére szánt iskolák jutottak, és pedig a fa- és szövőipar iparra néve. Kijátásunk van azonban a kézműipar számára is egy pár szakiskolához, helyesebben tanulmányhoz. A közoktatási m. miniszteriumtól kijátásba helyezett ipartanulmányhelyekre néve kerül tünkből megtörténtek a javaslatok, de eszt az ügy a megvalósulásához a lefolyt években közelebb nem jutott. Sajnálatos tapasztaljuk, hogy a hazai bányászati érdekek általában, a kérdésünk bányászati érdekeiben különösen, a szükségeseknél sokkal kevesebb történnik.

A mi kamarakertletünk speciális bányászati érdekeit illeti, a legmélyebb sajnálattal jegyezzük fel, hogy az a brudbányaverepataki kerület aranybányászatiának életföltételét képező mesterséges tavak restaurálása iránt a m. kormány részéről még egyetlen lépés sem történt, pedig tekintetben hathatós segély csak tőle, jöhet.

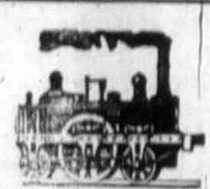
Pénz- és hitelviszonyainkat folyvást kedvezőnek mondhatjuk; a pénzügyi helyzetünk ugyan nem, de szaporodott pénzeszközök körülbelül 3 millióval és tett az utóbbi év végén 12,5 millióval többet. Ezenkívül a budapesti piac is jelentékeny összegekkel segítette intézeteinket, úgy, hogy a pénzforgalom folyvást élénk és — a mi fő akadálytalan volt. Legtöbbet használt föl ebből a kereskedés, főleg a terménykereskedés, aztán használták földbirtokosaink, akik a helybeli intézeteknél viszonyaikhoz mért jelentékeny hitelt ölvesznek; legkevesebbet vett igénybe, földalomb, az ipar, a mi nem annyira a hitel hiányra vezetett vissza, mint inkább az ület-kör korlátozottságára. Az iparvállalatok közül különösen közt nagy részben a pénzügyi közönség keletkezését. Az első erdélyi szeszgyár és szeszfinomító társulat M. Váshelyi, és a kolosvári áruaktárak. Az első részvényeseken létesült, az utóbbit a helybeli pénzügyi egyesület erővel hozták létre. Mindkettőt nemcsak hasznos vállalatnak tartjuk, de szerencsés kezdeményezésnek tekintjük az új alkotások sorában s óhajtható, hogy sok más hasonló kövess.

Vasutaink állapotában csak annyi változást jelehetünk, hogy utóbbi jelentésünk óta kiépült a décs-decsaknai kis szárnyvasút, s az építések híján megnyitásra vár

a győres-tordai szárnyvasút. Az első erdélyi vasút állami kezelés alá vételéről több ízben volt szó, de még nem történt meg. A magyar királyi állami vasutak díjtételei felől általában a legnagyobb alismeréssel nyilatkoztunk, a kötelesek vagyunk jelesni, hogy az igazgatóság nagy készséggel igyekszik az egyes esetekre kért szállítási kedvezményeket is megadni, de már a tárgyalással járó nem kis idővesztéses mindinkább óhajtottá teszi, hogy az ily ügyek miről gyorsabb és határozottabb ellátásának módja komoly megfontolásra tárgyat képezze, sőt a kereskedelem és egzségesség spekuláció érdeke megkövetelne, hogy azon tanácsban, a mely az időleges díjtételek felett határos, ne csak a kérelmesök, de az illető vidék képviselői is tehessenek indítványt a szükségesnek volt kedvezmények engedélyezésére iránt. A díjkezdés tekintetében van egy különleges óhajás, a melyet tolmácsolni kötelesek vagyunk. Faárunkkal és épületünkkel eddig is nagyban kerestük fel a szomszéd Romániát, a hova egy közelebbi kimutatás szerint Ausztria-Magyarországból faárunkban közel 6 millió, épületünkben pedig 5,5 millió értékűt szállítottak. Itt még nagy tér nyílik kivételünk számára, s azért ajánljuk a vasutigazgatóságok figyelmébe díjak megállapításánál a fa- és faárú versenyképességének emelését, míg másfelől szükséges, hogy a m. kormány módját ejtse annak, hogy az elvámolásnál a román vámhivatalok kellő ellenőrzés alatt álljanak, a melyek a vámmentes épületek a vámkötelek műfával, s a közönséges faárúkat a finomabb árukkal nagyon szeretik elcsereíteni s így a bevitelt nehezesíteni. A kivételi kereskedés kerületünkben általában csak Romániába igérvén legtöbb előnyt, azt az ott tapasztalt önkény ellen a vámoláspól és szállításpól védelembe venni a m. kormány feladata. Nagy baj, hogy a vámhivatal nem helyezett Brassóba, de ha már idegen területen van, legalább egy m. kir. állami közeget kellene ott szervezni, a mely ellenőrizze s ha kell, konstataálja a szomszéd vámhivatal eljárását, miután per esetén mindent eltagadnak. Ily közeget lehetne a plojei konzul egyik kirendeltsége, vagy a m. állami vasutak hivatalos kereskedelmi szállítója.

Vizi utaink forgalmának biztosítását czélolta azon szabályrendelet tervezete, s

mely a nemhajtható folyókön való tulajdon és használat rendjéről szabályozását tárgyasván, nagyméltóságod által hosszánk véleményadásra lén leküldve. Mint a tulajdonképesen állandó panaszainak megcsillapítására szánt intézkedést, örömmel üdvözöljük velünk együtt a tárgyaláson meghívott érdekeltek képviselői is. Remélték, hogy a terv a tett módosítások szerint még ez. évre életbe lép. Csaklódok. Vajha a jövő évről teendő jelentésükben arról emlékeztetnünk meg, hogy mind ezen intézkedés, mind a Décsen alól levő a tulajdonát akadályozó ügy, óhajtott megoldást nyert.

A vasuti menetrend.

Fogyalmi irány	Kanisza		Jelölés	Megjegyzés
	Érkezés	Indul		
a) Békéshelyi Helyi	1. 12 ó. 45 p.	3 óra	délután	gyors vonat
2. 10 ó. 30 p.	11 ó. 4 p.	este	gyors vonat	
3. 4 ó. 11 p.	5 ó. 10 p.	reggel	szem. vonat	
b) Barcs-Békéshelyi	1. 11 ó. 3 p.	12 ó. 5 p.	éjjel	szem. vonat
2. 5 ó. 37 p.	6 ó. 15 p.	reggel	szem. vonat	
3. 1 ó. 41 p.	3 ó. 55 p.	d. u.	gyors vonat	
II. a) Bpest-Pragerhof	1. 1 ó. 50 p.	3 ó. 45 p.	d. u.	szem. vonat
2. 10 ó. 35 p.	10 ó. 54 p.	este	gyors vonat	
3. 4 ó. 18 p.	4 ó. 48 p.	reggel	szem. vonat	
4. 9 ó. 51 p.	—	este	gyors vonat	
b) Pragerhof-Bpest	1. 5 ó. 48 p.	8 ó.	reggel	gyors vonat
2. 1 ó. 15 p.	3 ó.	d. u.	szem. vonat	
3. 11 ó. 19 p.	11 ó. 50 p.	éjjel	szem. vonat	
4. —	7 ó. 15 p.	reggel	gyors vonat	

Felolós szerkesztő: **VARGA LAJOS.**
Társzerkesztő: **HOFFMANN MÓR.**

Hirdetések:

43000. évk. 1883 június 13.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kaniszi kir. trvsék tükvi osztálya részéről közzétett, hogy Dobrin Benő nagy-kaniszi lakó, mint Solonfeld Miksa engedelményére végrehajtónak ösv. Grünfeld Lipótnak, szül. Solonfeld Rozália, ugyis mint néhai Grünfeld Lipót férjével 1877 aug. 9 től járó 8% kamatok 21 frt 80 kr. per, 12 frt 50 kr. végrehajtás kérelmi foganatosítás, 11 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. trvsék területéhez tartozó halotti 677 sz. újköbven A + 428 b hrsz. s felvett 62 frta becsült rét külön — a halotti 691 szülkvi A + 738 hrsz. 902 frtra becsült váltásig köteles ingatlan külön, a halotti 726 szülkvi A + 428 b hrsz. 63 frtra becsült rét 1883. évi október 31. napján délelőtt 10 órákor Halóton a községbíró házánál, Rapoch Gyula íggy. ügyvéd v. helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 számlákat közpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt a másodikat ugyanattól 30 nap alatt a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamattal együtt a az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokozatok szerint lefizetni.

Kir. tszék, mint tki hatóság.
Nagy-Kanisza 1883 június hó 20. ik napján.
HIMFI kir. tszki íggy. ő
Gr. HUGONAI kir. tszki elnök helyettes. /287—1—1.

Az országos magyar gazd. egyesület pártfogása alatt álló

termény- és bizományi üzlet

Iroda: Budapest, V., főút 9. Szitányi-féle ház.

Országos termények adás-vételét bizományban teljesíti, költség-előirányzattal szolgál. Cseks consignatiohoz szolgálat kölcsönzését 7 napra 1/2 krajczárért.

Raktárt tart: 283 3—10
valódi olíva-olaj, gyári gépek, paraffin, gabonaszék, szeker-ponyva, vizhatlan kazalfakaró stb.

Kivánatra árjegyzék bérmentve küldetik

SZÁVOSZT ALPHONS.

RÖSER MIKLÓS

ikolai értesítés.

Nyilvános polgári és kereskedelmi lakóház Budapest, Ujvilág-utca 28. szám, az ikolai év szeptember 1-én veszi kezdetét. A növedékek felvétele aug. 30-tól naponta délelőtt 9—12. délután 3—5 óráig eszközölhető. Intézetemet 30 év óta saját erőmből tartom fenn, és már 9000 növedéke volt eddig. Polgári iskolámban a kereskedelmi pálya képeztetnek az ifjak. Kereskedelmi iskolám egyenjogú a kereskedelmi akadémiával, s növedékeket jogosulnak a katonai egyévi önkéntes szolgálatra. A növedé-intézet ezentúl Róser János tanár vezetése alatt áll.

Programmek kívánatra ingyen.
285 2—10. **RÖSER MIKLÓS**

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára

gyár: külső
váci-ut.
Raktár: váci
körút 68.
BUDAPEST

Ajánlj minden gazdasági kiállításon kiállított

Trieur-jelt valthatszítakkal.
Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri-morzsolókat.

szabadalmazott
hármás ekéket különböző és szűk ekéket
cséplőgép-emezzítákat gőzcséplő és járgánycséplőkör. és minden egyéb gazdasági gépet

Lykasztott és hűtött lemezeket, járgány-cséplőgépeket és minden egyéb gazdasági gépet.

Továbbá e téren a legújabbakat

SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,
1882. aug. 3-án 17,567 sz. alatti szabadalmazás a mint egyedül jogosított gyártója. Nyrtyaga 4' 4" magas és 2' 4" széles, súly 50 kilo ára 50 frt.
275 7—20. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

1881 -ik évben 295.000 palack, 1882 ik évben 550.000 palack lett elszállítva.

A mohai AGNES-forrás

hazánk egyik legszénsavdúsabb

savanyuvize

kiváló szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer hántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva már is kiterjedt kedveltségnek örvend.
Fris töltésben mindenkor kapható

ÉDESKÜTY L.

m. k. udvari szállítónál Budapesten, Erzsébet téren.
Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

10812—12

1881 -ik évben 295.000 palack, 1882 -ik évben 550.000 palack lett elszállítva.

GUTJAHR és MÜLLER

286 3—25. BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár a Margit-híd közelében, ajánlják szolid szerkesztű és javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdaság számára:
Járgány-cséplőgép, Szelelő rosták, Kukorica morzsolók, Szecskefogók, Borajtók.

Különlegességek malom számára:
Duplama'kok, Malom trieurhengerek, Gabona osztályozóhengerek, Koptatógépek, Darvalásztó gépek, Turvók, Detocherók, Malom alkatrészek, Transzmissziók, Szűkerekék, Rostalemezek: Cséplőgép-rosták, Lisztgöngg szűk, Koptató lemezek, Részpóly lemezek stb.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Szentelték meg... Hat nap alatt teremttem az eget s a földet s mindazt, a mi benne van s megpihentem a hetedik napon. Fihenj meg hát te is a marháid és mindened, s mid van. Én vagyok az isten, a te istened.

Tisztelet atyádat és anyádat... Én vagyok isten, a te istened.

Ne öld meg felebarátod személyét. Én vagyok isten, a te istened.

Házasságtervet ne kövess el felebarátod feleségével. Én vagyok isten, a te istened.

Ne lopd el felebarátod javait. Én vagyok az isten, a te istened.

Hamis esküt ne tégj nevezve, mert megbüntetem az alyk bűnét a gyermekekben harmad és negyed igazán azoknál, a kik hiában emlegetik nevedet. Én vagyok az isten, a te istened.

Ne tégy hamis tanúságot felebarátod ellen. Én vagyok az isten, a te istened.

Ne kívánd feleséget, vagy szolgálót, vagy szolgáló leányt, vagy valamit, a mi az őr. Én vagyok az isten, a te istened.

Szivedben ne táplálj gyűlöletet felebarátod ellen. Én vagyok az isten, a te istened.

As eddig ismert és legújabbban felfedezett szöveg közt különbség szemből. Az „én vagyok az isten a te istened“ refraim egészen új; a két első parancsot egygyé olvad össze, az eredeti szöveg tizedik parancsát helyett egészen új van. A „Jehovah“ kifejezés egészen hiányzik, s isten helyett mindenütt a többes számot kifejező „Elohim“ szó használtatik. E felfedezés értéke fölött csak akkor lehet majd határozott véleményt mondani, ha a tudósok egészen ki tudják bebizósítani. Gyánús csak az, hogy a kéziratoskat Schapira fűdözte fel, különben sok körülmény szól azok valódisága mellett is, első sorban az, hogy az egész világon aligha van tis ember, akik oly nyelviismerettel és ügyességgel bírnának, hogy ily hamisítást véghivethetnének.

A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök, f. évi 31.453. sz. a. a következő körrendeletet intézte az ország összes törvényhatóságaihoz: Egy konkrét eset alkalmából már 1876-ban felmerült volt a miniszterium kebelében azon kérdés, hogy mely hatóság illetékes a külföldön megkötött szándékok házasságának érvénye vagy érvénytelensége felől előzetesen nyilatkozatot adni? Minthogy pedig hazai törvényeink ily előzetes nyilatkozatot kiállítására egy hatóságot sem hatalmaznak fel, és törvényeink ezen hiányossága, a honosaink és a külföldiek között egyre élénkebbé váló kölcsönös érintkezések s ebből kifolyólag a gyakoribb eljegyzések folytán mindinkább érezhetővé lett: beállott annak szüksége, hogy ezen kérdés szabályozása iránt addig is, míg a törvényhozás végleg intézkedni fog, a miniszterium saját hatáskörében, habár ideiglenesen intézkedjék. Ennek először a m. k. minisztertanács 1876. évi október 3-án 41. szám alatt hozott határozatában kimondotta volt, hogy „jövőben az az iránti bizonylatokat, vajjon a külföldön kötött szándékok házasságát itthon törvényszerűnek fog-e elismertetni, vagy sem? — a m. k. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur fogja kiállítani — az illető egyházi hatóság, kétes esetekben pedig a magyar kir. igazságügyminiszterium véleményének meghallgatása mellett. Ezen minisztertanács határozatát intézkedéséről a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur részéről az összes egyházi hatóságok annak idején oly felhívással értesítettek, hogy a felkészítési hivatalok a szóban levő bizonylatok kiállításától a minisztertanács határozat értelmében tiltassanak el. Legújabbban annak szüksége merült fel, hogy ily bizonylatok kiállításától a közigazgatási hatóságok és községi előjáróságok is eltiltassanak. — Osztrák egyházi és világi hatóságok részéről ugyanis ismételve tapasztaltattott és panasz tárgyává léteztet, hogy ily házassági bizonylatokat, a fentebbi min. tanácsai határozat ellenére, magyarországi közigazgatási hatóságok, sőt községi előjáróságok is adnak ki a monarchia tulajdon felelő házasulni szándékozó magyar állampolgárok részére; ily bizonylatokban olykor még az is kijelentetvén, hogy azok a miniszterium nevében és képviselői által állítottak ki. Ezen gyakran sok költséggel és újtársalással megszerzett, azonban illetéktelenül kiadott bizonylatokat az illető osztrák lelkész hiatalok természetesen nem vehetik figyelembe s ha most már az illető házasságokból a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium bizonylatának megszerzésére utal-

ják: ezek a lelkész eljárásában sok esetben csak akadékoskodást látnak, inkább lemondanak a tervek veit házasságról, vagy koncubinátusra lépnek, semhogy az illető hatósági közegek és községi előjáróságok a fentebb említett minisztertanács határozat tartalmát megismerjék, megértsek és ahhoz szigorúan alkalmazkodjanak, illetőleg a minisztertanács határozatban érintett bizonylatok kiállításától, — mire nézve kizárólag a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur illetékes — fejelelmi büntetés terhe alatt tartózkodjanak, az e részben hozzájuk forduló feleket pedig a többször említett minisztertanács határozat értelmében a kellő utasítással ellátni kötelességüknek ismerjék.

Budapestben, 1883. évi aug hó 1-én.

Tisza, s. k.

Sport.

Folyó vadászatok. Folyó hó 7-én délután egy nagyobb társaság, melynek tagjai grf. Hugonay Kálmán, Pihál Ferenc, Bogyai Ödön, dr. Horváth Ferenc, dr. Wlassics Gyula, dr. Árvay István, Sartori Oskár, Varga Lajos voltak, a házi gazda Gelsei Gutmann László ur sziveségéből az ő falkai birtokukon igen szép fűrj és fogoly vadászatban vettek részt. Dezsára, hogy a gondosan cultivált jóság sok reményekkel kezesített egész természet a hat hét előtti borzassó jóság egészen semmivé tette, s így hihetőleg a vadállomány akkor még szegény növényekben is pusztult tön, mégis a társaság várakozása ellenére pár óra alatt a lehető legszűkebb fogoly és fűrj állomány észleltetett, sőt itt egy a foglyok mint a fűrjek már jól kifejődöttnek találtak. 12 drb. fogoly és ennél több fűrj esett zsákmánnyul, s legalább 5-6 egészen külön álló fogoly csapat veretett föl. Hogy az aggatókra a sokból csak ennyi került, oka, miszerint a vadászok láncolat képekre haladtak, nem pedig több irányban és oldalról indultak ki. A sok együtt szaladgáló visla is zavartató hatott. A vadászat végostéval a pompás szőlőskertben gazdag vacsorához ültek a vendégek, melyet Olap Ernő ismeretes kütűn szongora játéka fejezett be.

A fűrj és fogoly vadászat megnyitása alkalmából grf. Hugonay Kálmán és Pihál Ferenc igen eredményes vadászatot vettek részt s k u b l i c s László és K r o s s e t s Jánosnak b a t y k i vadásztársulatán, hol a négy puskás pár óra alatt 54 drb. foglyot lőt.

A nagy k a n i s a i mindkét vadász társulat elhatározta, hogy a fűrj és fogoly vadászatot nem kezd meg területén aug. 15-ike előtt; azonkívül a nyul kiméltére nézve is üdvös határozatot hozott.

A felső erdei vadásztársulat f. hó 13-án d. u. 6 órakor a „Korona“ vendéglő éttermében kögyűlést tart, melyen a folyó ügyeken kívül a két társulat közti egyesüléssé nézve is remélhetőleg döntés fog történni.

Különfelek.

(3) **Érdekes magán-hangversenyek** voltak tanni a társaság némely tagjai mult heten ugyanakkor a társaság helyiségében, hol helyek is jelentek meg. Krisztiánovich Béla ur, szongoraművész gyönyörködtette a jelenvolt ur társaságot művészi játékával. Ugyanez alkalmával Bogyy Ödön ur előző 6 nagysága néhány dal előskölésével ragadta el a lelkesen őljönző társaságot.

(6) **Tuboly Viktor**, vidéki íróink egyik tehetséges tagja, újabb költeményeinek összegyűjtésén busgálkodik. Helyi érdekességénél fogva is bizonyára számos megrendelésnek fog örvendeni.

(7) **A helybelli kegyes tanítórendi** főgymnasium tanári személyzetében következő változások történtek: Vónoki Pál, a kegyesrend kormánya által a debreceni útrésztől tönkölté s gymnasium igazgatóvá, Malonyy István pedig a nagy-károlyi nagy-gymnasium igazgatójává neveztetett ki; a helyesre nyertek továbbá Palkovics Károly Vácra, s ill. Pap János Budapestre. Helyükbe Jónok: Kövény Kálmán Komáromból, Karácsonyi Miklós Kolozsvárról, Nyáry József Tataból és Szabó József Budapestből.

(8) **A Szent-Istvánnap** népnépszerűre a pécsi katonai zenekar meg lett híva, azonban távirati válságok s rövid idő volt: „u. m. 5 g l i e h!“

(9) **Lőrincz ostádján** aug. 9-én az önkényes tiszolty-egylet zenekara Sámuelich Lőrincz ur házában (tiszoltyi óhajván, egyik legbágyakoroltabb indulójukat játszották, mi közben értesítékre esett, hogy a házi ur családjal együtt a kassibeli fűrjében időzik. Erre aztán laza léptekkel a Csengeri utca felé haladtak. A fűrjcsákón elkészíték szaladni a zene hangja felé, s valaki elkialította magát: a „székertibe mennek!“ de mikor oda ért a nagyszámú tömeg, nagy lön az ő bámulásuk, mert a tiszoltyi zenekarnak s hűbe en hama nem volt és csak később ocsudtak fel ocsódásukból s győztek meg a valóról.

(10) **Az „Oroszlán“** régi nagy vendéglődjő új bérloje Horváth József a „Sas“ vendéglődjő bérloje lett s már át is költözött. Eddigi hásonbérloje Kronacher István pedig a passai nagyvendéglődjő vette át.

(11) **Fejedelmi leányzó**. A portugáli trónörökös, mint mai kelettel Ischiből tértirják, kíséretével együtt a hó 8-án érkezik Ischibe. A portugáli trónörökös — mint hírik — tulajdonképen háztűznözbe megy Ischibe Mária Valéria főhercegnözbe.

(12) **A szilamegyei** ált. tanító-társulat az idej országos tanító-gyűlései képviselői: Hajgató Sándor és Csathó Alajos uraknak már megküldeték meghívó leveleik. Jelzett gyűlés f. hó 19-én fog Budapestben megtartatni, mely hívásra az a tanítgy javát egy határozott lépéssel ismét előre viüni. Nevezett képviselők a központi választmány s így az ország tanítóit részéről a következők ügyek ajánlása és keresztelvitelével bízták meg: 1) A tanító egylet portomontes levolesése. 2) Hogy a hivatalos tanítótelek működése rendelti uton eszközöltesék. 3) Hogy a tanító 300 ft. fizetési minimuma méltányosan fölemeltesék. 4) Az Eötvös alap szabályai oda módosításának, hogy az óditott ösztöndíjakat a tanító mindaddig élveszék, míg gyermekeik tanulmányukat teljesen be nem végezték; továbbá, hogy az Eötvös alap jövedelményében az elemi iskolán felül a 6 minden tanítást a s o b b osztály tanulóit is részesültesse. stb. Erősen bizsált, miszerint képviselők a az előlük tiszott feladatnak egész buszalommal meg fognak felelni. Adja Isten!

(13) **A barcsi nagy híd** a Drávan elkészült, aug. 5-én adott át a közforgalomnak roppant nagyszámú közönség jelenlétében; a hidat az állam építtette s 80,000 frtba került. Korosztály vitole által a daruvári és lipiki gyógyfürdőbe gyorsabban s talán jótányosabban kötelekedhetni.

(14) **Henneken Baksa** közelében új postahivatal lépett életbe, első postamester Gálos Pál megyei bizottsági tag.

(15) **Hervátországából** értesülünk, hogy a sorlések erősen hullanak, bizonyos betegség uralg, melyet bizony jó tesz kipu hatolni s a nagyobb területű bajeok elejét venni. Igazolva hírtünk az is, hogy Sav. Somborné es. Hugonay grófú hervátországi birtokán szinte számos sorlé hullott el.

(16) **A tiza-eszlári perre** tett megjegyzések miatt az osztrák államügyészség lefogálta a Reichenberger Zeitungot s a tescheni Silezia című lapot.

(17) **A kolozsvári ref. főgymnasium** tavaly két kisasszony tanult. Az egyik Genersich Evelin, 14 éves, ki az V. osztályt kütűn sikerrel végezte; a másik Jakobi Pauls, szintén 14 éves, az I. osztályt végezte.

(18) **A pessonyi m. kir. bábaképző** dő a téli, magyar-német tanfolyam október hó 1-én kezdődik; a főtvetel október hó 10-iki bejelentéskor tart. Főtveteli föltételek: 20-46 éves kor: irás és olvasásban való jártság erkölcsi bizonyítvány; jó egészség, 12 nőtűndék részére 40 forint állami segély van rendelkezésre. Ennek elnyerése végett a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumbus eszmény, a főtveteli föltételeket igazoló okmányokkal ellátott, böltyegtelon folyamodványok augusztus hó 31-ig dr. Ambro igazgató tanárbus Pessonyban küldendők.

(19) **Magyar országok** külföldön. A Csikósi Gyula vezetés alatt álló vá-

gyorombi országoszenekar Ischiből Gundenbe érkezett s a hó 8-án az itteni Ausztrialiszólóban hangversenyt adott, melyen a hannoveri királyú, több herceg és hercegnő is jelen volt, nagy élveszettel hallgatva a országnyok játékat. A királyú megérkezésenkör a zenekar a Rákóczi-induló játéscot. A kumborlandi hercegnő kíváncságra több magyar népdalt adtak elő a országnyok; a királyúcsanak legjobban tetszett a „Hullámzó Balaton...“ A királyú és kísérete több mint egy óráig hallgatta Csaioseriék játékat s arról dicsőítőleg nyilatkozott.

(20) **A Pécsi „Széchenyi-forrás“** melynek hirdetését lapunk mai számában közöljük, itt is legmeglebbebben ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe, addig is míg egyik jövő számunkban a kütűn forrás bővebben ismertethetjük, utaljuk olvasóinkat magára a hirdetésre.

(21) **Bosznia** Hercegovina bekebelezése és a szerbek. Az újvidéki Zasztava erősen hisz az annexióban és épen olyan erősen ellenzi. A mi monarchiának — ugymond — ott semmiféle szimpatihát nem élvez. Az oltani népek bizodalmit nem tudta eddig sem kivívni, ezután sem fogja kivívni tudni, — mit erőszakolja tehát a dolgot; épen ellenkezéjét fogja annak elérni, mint a mit elérni óhajt. Az oroszok ölébe kergeti e keleti népeket, a mi pedig monarchiának legkevésbébb lehet: ezolja. Legjobb volna e népeket magukra hagyni szabad rendelkezésükre bocsátani, hogy ők saját maguk határozzanak sorsuk fölött. A Zasztava fel is lép egy törvél: általános szavazást (plebiszcitum) kellene szerinte elrendelni Boszniában és Hercegovinában az összes nagyhatalmasságok ellenőrzése mellett s a hogyan ők maguk döntenek és határoznak szabad akarattal, a szerint legyen az ő jövőjük elődve. Nem utolsó gondolata az újvidéki szerb újságnak.

(22) **Megvámolt ebéd**. Az osztrák svájci határ közelében, Kard-Tusachi osztrák határállomás a minap az állomás-öbűki helyettes elküldte szolgálóját a külső St. Margarethen vendéglőbe, mely azonban már svájci földön van. A szolgáló hosta is az ebédet, de mikor a határos ért, az osztrák finaszok elvették tőle az esőnyeket, pontosan megvámolták őket és — 51 kr. bevitteli vámost vetettek ki rájuk.

(23) **A régi Rómának vakolatja**. Minden római eredetű épület-maradvány arról tenekodik, hogy a rómaiak valami sajátosság vakolat nemet használtak, mely sokkal jobb a most használtnál, de melynek készitési módja, fájdalom, élveszett. Most egy angol tanár azval állt elő, hogy 5 kitalálta a római vakolat készitési módját. Utasítása szerint a közönséges egy részt oltott mészből és háromrészes finom homokból készített vakolatot közvetlenül a használat előtt háromegyrészes finom porrá tört oltatlan mészzel kell kevernie és gyorsan feldolgozni. E keverék felherül, a sílcsat-képesedés, azaz a kovasav és mész vegyi egyesülés azonnal megkezdődik és oly gyorsan halad, hogy már négy nap múlva, mint kísérletek mutatták, a hegyes vasat sem lehetett a vakolatba szurni és két hónap múlva a kéképedés és a falazattal való tökéletes összenövés bekövetkezett. Ehez járul még az a különös előnye ezen anyagnak, hogy ugy szabad, mint a vízi építkezéshez hasonlóan alkalmas.

(24) **Összenött emberek**. A radautsi Rudolf kórházban a minap operációt hajtottak végre. A kórházban ugyane egy Obernkörbe való osinos, 17 éves parasztleány jelent meg kinek látnán különös embri tény volt odanőve. Inkább alakatlan hústümegecs hasonlított a két gyermekfej nagyságu test melynek fején kifejődött hajszal volt látható, melynek meg volt a fogazata, megvoltak ujjai stb. 85t még az urinario képeségével is bírt a különös teremítés. A leány, ki teljesen jól van kifejődve és egészséges, azt kéri hogy vágják le a hátáról a torz lényt. Az operációt csakugyan végre is hajtották, még pedig nem várt sikerrel. Most a fiatal leány teljesen jól érzi magát és legközelebb férjhez is szándékozik menni.

(25) **Franciai hírek** fizetési A „Times“ párisi tudósítója érdekes adatokat közöl a franciai hírek fizetési viszonyaira vonatkozó új törvényjavaslatból. Ezek szerint a párisi felőlbi bíróság (Cour d'Appel) elnöke 25,000

frankot, az alelnökök egyenkint 12,700 frkot, a Cour d'Appel többi tagjai pedig 11,000 frankot kapnak évenként. A vidéken elnököt fölébbitelli bíróságok fizetési körvonalai: az elnök 18,000 frank, az alelnök 10,000 frank, a rendes bírák egyenkint 7000 frank. A fő államügyészek fizetésére néve egy rangfokozatba helyeszték a fölébbitelli bíróságok elnökeivel. Az első folyamodás törvényesékek a fizetési viszonyokra vonatkozólag 4 osztályra oszlanak. A párisi törvényészek elnöke kap 20,000 frankot, az alelnökök és vizsgálóbírák egyenkint 10,000 frankot, a többi bírák pedig 8000 frankot. Oly városokban, melyeknek lakossága felülmúja a 80,000-ot, a törvényészeki elnök évi fizetése 10,000, az alelnököké 7000. és a rendes bíráké 6000 frank, 20,000 lakosai bíró város törvényészekéinél az elnök 7000, az alelnökök 5500, a vizsgálóbírák 6000, a többi bírák 4000 frankot huznak évi fizetés gyanánt. A többi városokban az elnökök évi fizetése 6000 frank, az alelnököké 4000, a vizsgálóbíráké 3500 és a rendes bíráké 3000 frank. Mindennek az államügyészek fizetési tekintetében egy rangfokozatba tartoznak az illető törvényészek elnökével.

(26) **Szemerni hirdetések**. A „Russische Revue“ több a 18 ik század végéről való lapiridészet közöl, melyek rendkívül érdekes adatokat tartalmaznak. Mint most az őrg butorokat, jól tejlő teheneket, ugy hirdettek akkor erős, ismos parasztokat, osinos leányokat eladásra. A nevesett lap 1796-ból közöl egy régi orosz újságból néhány ilyen hirdetés. A 74. számban: „Elutasás miatt eladatik egy 11 éves leány s egy 15 éves borlyó 275 rubelért, továbbá szarvak, székék, ágyak stb.“ A 76. számban: „Ösvegy N. N. asszony házában eladásra kínálatik egy 17 éves paraszt fiú s több butor.“ A 70. számban: „Eladatik: egy szabó, egy szakkos, egy süster, egy ló s egy kocsi“. A 77. számban: „Eladandó egy 18 éves parasztleány, további felvilágosítást a háziszolga nyújt.“ vagy „A szent-Miklós temploma mellett vásárolni lehet egy 20 éves osinos leányt; ugyanott a ház felől is tudakozódhatni, mely évenként 250 rubel jövedelmet hajt“, vagy: „Eladandó több szép ló (almászurke) s egy házaspár“, továbbá: „Eladásra kínálatik két kroska, több tehén egy fehér kecskábbak s egy paraszt család.“ „Eladandó: egy pej paripa, egy 30 éves félreszemély, megtekinthetők a tulajdon házában (következik a osim).“ Ilyen hirdetések is találunk az akkori lapokban: „A ki szándékozik eladni egy 30 éves asszonyt, ki varni és szőni tud, továbbá egy 12 éves leányt, jelentkezésk a alulírottánál.“ A régi jó világ!

(27) **Rövid hírek**. Hasánk legelő vililitája galantíus Esterházi Miklós herceg, — Ischia szigetén meg éltek s mentenek ki a tomokból; Martorana gróf is 6 napig volt eltemetve s még sem halt meg éhen. — Gr. Esterházi Miksa Tató meghalt. — Eötvös védőt nemzetközi ajándékkal készítenek megistizoluk. — Kalakaua király zenekara már utban van Európába. — Silberer Viktor csakugyan átjött léghajójával Bécsből Magyarországra; Mosonmegyében szállott le minden baj nélkül. — Baden Gasteinban éjfel után pompás fénytűzmeny volt látható mely csaknem nappalvilágosságot árasztott. — Lippán közelebb halt bolit törték fel egy éjjel. — A király magyarországi útját nagyobb kísérettel sepej. elején kezd meg. — Hoszer amögötelt szökös kocsisárnek bizonyult. — Párisban katonas-orvosok indítványára az ispotályokban is (mult számunk hibásan hosta: osztályokban) látszik zenekar a beteges enyhítésére. — Triestben újabb petárdá merénylőket elfogtak. — A galiczi helytartó: Potocky gróf végleg leküszönt. — A szidőellenes zavarás Budapestben is felütötte fejét a — oszölök részéről. — Erfurtban a Luther-ünepély nagyszemélyen folyt le. — Kairóban a kolera esőkku, a határidőkeken azonban mindinkább terjed. — Bécsben a bus ara 5 krral emelkedett. — Königsbratenben egy hangszágyáros fia álmában — bőrdőddel kezében — mintha vasutról tette volna, lengrott a második emeletéről. — A Nigaranák, deszák a hogy Webb kapitány belevesztett, ismét talalkozott az útusára vállalkozója, Brebil angol személyében. — A Nilus áradásban van. — Hsencsel reihenbergi tanárnak sikerült a villámot lefegyverezni. — Savanyu József — hir szerint — Nyírúd községében elfogták. — Kocsmakéton a minap egy 108 éves ember halt meg. — Munso angol elektrikus horosható villamos lámpát talált fel. — A calcuttainai kórházban oltában ismét, mely 35 ember halálát okozta. — Jeruzsálemben is fordult elő szidőellenes zavarás. — A Dunában — Szak-est. Márton körül római régiégeket találtak. — Spanyolországból ismét forradalom híre érkezik. —

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bank egyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELEN HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Küldőhivatal: Fischer Fülöp könyvkereskedés. Ujvárosi útca. 513. sz.
Küldetési árak: Egész évre 8 ft Ftélre 4 ft. Negyedévre 2 ft.
Hirdetmények: 6 hasábol poltsor egyszer 1 kr., többszöri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Arterreál a egyéb hivatalos hirdetmények 30 kr. bélyegdíj felül 100 szög 1 ft, azontul minden szögért 1/4 kr.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szemléti részét illető közlemények küldendők: Bajsa útca 4. szám.
Bérmentelen levelek csak ismert kezeiből fogadjatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.
Nyilvtér: patitsora 10 kr.

Szinészet Nagy-Kanizsán.

(H. M.) Egy kitűnő magyar szinművészet fogja városunkban megkezdeni előadásait e hó 2 dik felében. Oly ritkán van szerencsénk egy a kor követelményeinek egyrészt s a magyar szinművészet magas állásának másrészt megfelelő vidéki szinművészetet, hogy egy ilyennek ideérkezését valószínűsítő eseménynek kell tekintenünk, mely megérdemli egy kulturális, mint nemzeti szempontból, hogy vele lapunk élén foglalkozzunk.

A szinművészetnek, ha valóban meg akar felelni céljának, kulturális feladata van, mely abból áll, hogy nemesen szórakoztatva a finomabb ízlés, a jobb erkölcsök, a társadalmi erények iskolája legyen. Így fogták fel a szinművészetet annak általános hatását illetőleg minden időben. Nálunk azonban, különösen az ébredő nemzeti érzések korában, a szinművészetnek még speciális feladata volt. A magyar szinművészetet a nyelv és a nemzetiség kiálló és páratlan tényezőjének ismerték fel.

E helyütt nem szándékom kutatni, mennyiben teljesítette a magyar szinművészet ezen tisztét és feladatát a Bach korszak germanizáló áldásai alatt és később is a 60-as években, — de hatása tagadhatatlan s a magyar kultur történet kétségkívül egy érdekes fejezetet fog szentelhetni a magyar szinművészet hatásának a nemzeti életre.

Azt sem szándékozom mélyebben kutatni, hogy a magyar szinművészetnek van e még most is feladata a nyelv és nemzetiség tekintetében.

Csak azt jegyzem meg, hogy e kérdésnek két ága van. Az a feladata, melylyel a germanizáció ellen birt, mint folytonos ébren tartója a nemzeti nyelv és a nemzetiség iránti meleg szeretet érzületének, az a feladata mai nap legalább nálunk, már nincs. De igen is, meg van az a feladata, hogy a hazai szinművelődés nemesebb termékeit, melyek irodalmunk fejlődését, haladását és gyarapodását tanúsítják, jó és élvezhető előadásokban mutassa be ott is, hol a lakosságnak különösen azon része, mely ritkábban fordul meg nagyobb városokban is, sokszor éveken át is nélkülözni kénytelen azt.

Azért buzgólkodtunk évek során át a magyar szinművészetért és pártoltunk minden mozgalmat meggyőződésünk egész melegevel, mely a magyar szinművészet meghonosítására városunkban érzelt.

A mi kések nem múlik. Meg vagyunk győződve róla, hogy haladó városunk az évek múltán önálló színházi épülettel is fog bírni; de addig míg ez létezik, pártoljunk minden jóra való szinművészetet, hogy ne kénytelenítsék a részvétel hiány keserű emlékeivel vázolni innen városunkból.

Aradi Gerő társulatát igen jó hírnév előzi meg. Igen szép férfi és női tagokból áll ez a társulat, mely ha-

zánkban az első rangok közé tartozik. Igaz, hogy nem a legszerecsesebb időpontot választotta, mikor augusztus második felében kezdi meg előadásait, mert még ilyen időben sőt még szeptember elején is, hogy ha meleg idő van, a közönség nem szeret színházba járni, hanem szeret az utcákat a szabadban tölteni, vagy szeret pihenni, hogyha a napot a szőlőben, vagy a vadászaton töltötte. De ki tudja, talán Arady Gerő társulata így is be fogja édesgetni a publikumot a színházba, azt a publikumot, mely valamit szívesen feladoz kényelméből is, ha valóban nemes élve és szórakozásra talál; mert azt talán maga az igazgató is tudja, hogy még a hazafias és nemzeti érzés szempontjából is nem lehet a közönséget kényszeríteni, hogy színházba menjen, hogy egy törőfészék hangja énekes vagy hangját vesztett énekes szánalmas erőlködéseért pénzt is adjon, s ezt elnevezze nemes élvezetnek, hazai szinművészetnek.

Arady Gerő mindezt bizonyára jól tudja, s nem oly társaságot fog ide hozni, melylyel kudarcot vallhatna — saját karára.

Azért felhívjuk a közönség meleg érdeklődését a városunkba érkező szinművészet irányában.

Felhívjuk városunk jobbmódui lakosait is, kiknek hazafias érdeklődés szó nem fér, a szinművészet meleg pártolására.

A méltatlan támadások, melyekkel némely oldalról a polgártársakat folytonosan gyanúsítani és rágál-

mazi meg nem szűnnek, ne keserítse el őket egy pillanatra sem. Mutassák meg, hogy a támadások rágalmak, hogy a szűkkeblűség és előítélet zagyalékos szülöttei, melyek rövid időre homályba borítják a józanabb gondolkodásnak elméjét is, de mely homályon előbb utóbb át kell törni a tisztább megismerés, az igazság fényének.

Városunk lakosságának alkalma van most a magyar szinművészet iránt hódolatát kimutatni. Egyesüljenek mindnyájan Arady Gerő társulatának pártolásában, hogy büszkén és önérzettel demonstrálhassuk majdan, hogy a magyar szinművészet állandó csarnokának Nagy-Kanizsán jövője van, hogy az nálunk nem hiú ábránd, nem múló képzelet.

Két féle igazságszolgáltatás.*)

(T.) Mikor lázító és lázadó külön bíróság elé tartozik, mikor bünszeresnek és végrelátónak más más mértékkel mér az igazság keze, mikor azt, ki bűnös cselekményre bűntudatos, törvényeink védő szárnyak alá vonják és csak a félrevezetett lakol, az az: igaztói és lázítani

Jóllehet az esküdtségi eljárás multjából eltűntek a felelősek példák, melyek a munkatársak aggodalmait felkeltették, de azért mi mégsem tartjuk elégszámot, hogy egyes-riások resultáltak az egész intézmény életváltásának iránti hívt kerestek; sőt nem zárkoztunk el annak kijelentéséről, hogy mi egész bűntudatos eljárásmunk az esküdtségi alapra helyezzük, de viszont a jelenlegi sajtóügyi rendezésbelyeinek reformját is szükségesnek tartjuk.

szabad? Ott az afféle kitérésnek mint 1879-ben a Verhovay-féle hecz volt, amilyen Pozsonyban a zsidó hecz volt, és amilyen Budapesten most az Istóczy hecz volt, — mindig el lehet készülni a társadalom.

Nálunk ugyanis az a szokás, mikor valamit felkapnak, az aztán fel van kapva. Mikor valamit szabadelvű intézménynek hirdetnek, az aztán „ne nyulj hozzám” virág és bálvány, mely előtt térdet fejet kell hajtania annak, a ki magát megküzdöttni nem akarja. Így voltunk minden, 1848-ban született dolog iránt, s husz év multa után 1848-ra vissza akartunk menni, mikor pedig az már annyira meg volt haladva az élet által. És így vagyunk a 48-diki sajtótörvényekkel most is, mely a sajtó vétséget az esküdtségi ítélete alá rendeli. Hogy pedig ez mennyire viaszos intézmény, tapasztalhattuk már elégszer, de kivált zavargások alkalmával kell tapasztalunk, hogy a legtöbb zavargás a sajtó útján elkövetett igaztás eredménye és hogy a szerencsétlenségek okozó igaztókhoz nem lehet hozzá férni. Magát ez igaztás által félrevezetni engedő kis bűnös, a ki tettelegességre vetemedik, ez lakol, de ki őt addig igaztja és lázítja, míg tettelegességre nem adja magát, azt a sajtótörvények megvédik. Alig van rá eszt, hogy egy egy igaztót elítéljenek: „Kleiner Diebe hängt man auf, grozner Diebe lässt man laufen.”

Nálunk az esküdtségi politikai és felekezeti ügyeknél mindig elfogultnak és igazságtalannak bizonyult.

A „ZALA” társasága.

A nőkről.

(A „Figaro” után.) Franciaországból: Ballier Sándor

A nők a földön, az oly nagyon prózái világban, hasonlóság tekintetében leginkább olyanok, mint a rózsák, mint a kolibri és galambok, vagy mint a keleti gyöngyök, vagy a zene és a költészet.

És valamint e dolgok nem tartoznak a praktikus keretbe, ép úgy ők sem fognak megérteni, ha azt merjük állítani, mikép nem ők azok, kik a puskarport, a vasutat, vagy a távirát feltalálták.

Mindazonáltal olyanok ők társadalmi életünkben, mint álcánk készítésénél a nő, mely elrontja az átlát, ha hiányzik belőle.

Igy igen természetesen, hogy helyükön vannak a férfiaknál, mely mellett szinte jól áll nekik forgatódnok, s újszkor nem tilthatunk meg nekik egy kis csato-pátét.

És mégis a férfiak valamennyi esztendősségüket a nőknek köszöntenek; mert inkább ők voltak, kik bennünket bölcsőre kényeserítettek, mint az írók törvények és rendelkezések. Innét van tehát az, mi a férfiaknak az értelem, addig a nőknek a gyöngyökhöz nyúlva feladata.

Igaz, hogy a gőgöpet a férfiak lángos kényeseríté a mongera a gőgöpet.

tása által; de azért a nők értelmisége is megálja a saját helyét. Mert ha valaki, úgy ők értik legjobban a boncsant, és est mi férfiak is elismerjük, midőn a szép piros sőt melanc pesonye csábítólag ingerli izlelő szerveinket. Teendőkét serényebben végzik a férfiaknál, kijátssák az időt, hogyha módjukban áll, s épen ezért idejüket igen jól tudják beosztani és hasznosítani. Amire a karjók, mindenre tudnak időt keríteni, csupán a töredelmes magabizalls előadásánál mondják mintegy jóvóba látó érzéssel: Ejj! megjön még ennek az ideje.

Egyébiránt a nők érdeleiről szándékosan tulajdonképen írni, kik különben is már csak az okból többek nálunk; mert kedvesek.

Tehát összeszedem, amit csak el lehet rólok mondani:

Szeretik a csinoságot, és leginkább homlokaikat virágokkal, vagy diadémekkel ékesítik.

A túlságosságig kedvelik a szőharcsot, a feleselést; azonban örömezők mi férfiak, mert eseket leginkább csak saját nemük körében folytatják. (Tisztelet a kivételnek, midőn ugyanis nekünk is kijut belőle.) Leginkább reszik passzrolta a természet mindazon ajándékait, melyek a szép eszméjét kifejezik, és melyek a szívetek gyönyörködési képessé.

Hasonlíthatlan egy üdéri csapóvízű ifjú leány, kinek kedélye és lelkeslő ésszhangsában van kelles bájaival; — az élet tapasztalata által tudós leti nők olvasnak kedélyességüket, kellemüket, ép úgy, mint a pillangó olvasni szárnyairól valószínűsítő képméret.

Igaz érselem és nem tettetett, midőn valami iránt imádással rajongással viselkednek. Ilyetűnk megérő náluk minden más indulatot vagy szenvedélyt; jalkoskodásuk azonban hallgatg beismerés gyengeségüknek, és innét van, hogy minden igényük, minden kívánalmuk csupán esztély.

A férfi a sivar valót átessen tudni, mi a nő a férfit a szenvedésében igazságtalni van teremve.

Ők rejtik megukban az élet idejét, ezer betes korokban, miként illatos virágok, és felszerültek korban, mint számos gyümölcsök. És az időik elmulásával is még igen sok nyugtalan férfi szívre gyógyirt hoznak, nem is kell nagyon igénybe venniük csábítási mesterességüket, különösen oly férfiak ellenében, kik minden szoknya subgásra vérüket igaztoltnak érzik.

A családi társulynél, a kedves oltomban igen sok olyan tudnak előállítani, mi nekünk férfiaknak tetszik. És a nő nehezebben válik meg társulynél, miként a férfi.

A városi nők ékezősőbbek, de azért nem kevésbé beszédesebbek a falusiaknál, csak míg az előbbieket többnyire hidegen hagyják a kedélyeket, addig az utóbbiak bizalmasabbak.

Némelyek azt vetik memükre, hogy a nők tréfát tesnek az állandóságból, tréfát a hűségből. Ezek ellenében utaljuk őket, hogy nemsék meg csak egyszer az utcsán sajtó s kábajó tömeget nem segít-e a nő férfiak s larmásas és áblakdóbbálásban?

És nem áll, hogy az asszony ingtag, — ha szeretnek, szerelmük valódiab, és mindig mélyebben érrel, mint a férfiak, sehek még a szívük gyöngyök is átjár.

Perze astán ne csudálkossunk, hogyha szerelmi tárggyuk változik, szívük irányát másfelé terelik ők is.

Vannak szerlelt hiu nők is, kik megvárják imádóiktól, hogy fogaitkal legalább is gyöngyökhöz, nyakukat alabastromhoz, hajukat az éj sötétjében hasonlították; de hát nézetük eszerint amely nő húsága unyit megkíván; legjobb, ha faképnél hagyjuk, és nem kopatjuk utánuk csipőiket.

A titokteljes magasságért, mely túlszárnyalja az embereket, legjobban lángolnak és vágyakoznak a nők, ép' ellentétül a férfiaknak, kik ragaszkodnak a földiekhez, mi a nők vágya az ég felé tör; mert hitük, hogy minden nagy dolog, minden szép és jó, mi embert nagygyá tehet, csak felülről származik.

Ilyen hitben volt Cornelia a Graecusok anyja, de sajnos, kora nem ismerte el azon emberfeletti buszalmat, melylyel gyermekeibe oltotta az erény iránti tiszteletet.

Vagy néssünk egy D'Arco Jóhannát, az orszani szízeset, mint képes nemzetet lelkesíteni azon alább rétegtől származott nő, saját látományát oly erőlyel hircetelve igaznak, hogy utóbb maga is elhívá, hogy őt felülről hatalmak rendelék Francisorszag megszabadítására.

Ott vannak a vértanúk, hány szent életű nő volt csak közöttük, kik meggyőződésüket és hitüket várúkkal pecsételték?

Többnyire érekenyebb és jobb szívűek mint a férfiak az áhítatosság és jótékonykodás fő jellemvonásuk, és ha valakinek, egy a nőknél kell kevesetük minden erénynek kultúráját, a hit, esztély s esztélyes, mert többek kapják megismerést, és ha nem júnk tovább, csak gondoljunk kedves jó

anyánkra, volna e oly férfi, ki nem szeretné anyját, és így általa a bűntet?

Nem, es nem lehet, és ha valaki az elemesét hangostatná is, senki nem bírná el.

Egy kép története

Német után.

Íris: Tunkel Mihály.

A gresdai képművészetben van D y k híres festése egy festmény létezik, mely I. Károly angol király gyermekét ábrázolja.

E pompás kép keletkezése a következő kis történettel van egybekapcsolva.

V a n D y k I. Károly megbízása folytán Londonban időszít. Lakását egy pompás nyári lak képez, melyet magas pártfogója ajándékosított neki.

Egy nyári alkonyatkor a fiatal művész ki még akkor nem volt 25 éves, genialis hanyagsággal öltözködve egy isztétis pompával berendezett szobában időszít. Nemes vonásain bántat őt, mi tagjai mintegy leverten esztégek ná. Őt az élet, mely eserbajakkal felidúsítva vette körül — ellenesével tölte be, mi onnét eredt, mert, — van Dyk a szenvedélyes, lángoló esztélművész már tudtoltatta magát.

Önmagával elégedetlenül őlt egy pamfagon eszté pillantásokkal mérve az eszté álló két urat.

Festő urak egybe D y k — a művész legkedvesebb és leggyöngyösből barátja maga, komoly férfi volt, — csak berendez

Saját pártbelije ellen soha nem zavart talán még egy esküdt sem amit, ha a törvényszék tenne, vélelmező volna, de mert az esküdtrek nálunk szabadelvű intézménynek van kikialtva, hát a szabadelvűség rovására olyan ítéletekkel áll elő, melyekhez fanatizmus és elfogultság szükséges. Politikai vétségoknál a bűnöt fölminti, az ártatlant pedig elítéli, párt szempont szerint. Felekezeti dolgoknál éppen így tesz; Istóczyt csak nem rég mentette fel, holott az eszlári vádlottakat bizonynyal elítélte volna. Mert Istóczynál az döntött, hogy zsidó ellenes, az eszláriaknál az döntött volna, hogy zsidók, az esküdtzéki igazságszolgáltatás.

És imádjá valaki az esküdtzárakat, és hajtan előtte térdet fejet, én ezt a hamis istenséget a mi viszonyaink és körülményeink közt nem fogom bálványozni, sőt testtel lélekkel ellene vagyok. „Ma nekem, holnap neked, — ma én felettem, holnap te feletted mondhatnak egy elfogultság vagy pártszenvédelem sugallta ítéletet, és áldozatul estél a rögeszmének, hogy az esküdtzék a mi viszonyaink közt is helyes, hol a bírák pártállásra vagy felekezeti elfogultságára van bízva nem csak a vádlottak sorsa, hanem a társadalom nyugalma is. Mert ahol a lázítók tudják, hogy a zsidók elleni lázításért az esküdtzésekől tartaniok nem lehet, ott derűre borul a lázitanak, és életbe lépnek a budapesti rabló események, hol aztán a törvények rendes közegei által megtörténnek az elfogatások, az elítélteések, az okozó pedig, a bünszerű és lázító tovább folytatja az ő üldöklését: mert az ő betűi ölnék, rabolnak és fosztogatnak, csak hogy a mások kontójára és álarca alatt.

Igaz, van egy jó reményesség itt is, és pedig az, hogy: ha egyszer a tömeg látni fogja, hogy a lázítók mindig szárazon és biztonságban maradnak, s mindig ő lakol azok helyett, talán meggondolabb lesz mielőtt kitörne. De hát ugy lesz-e csakugyan? Mikor lesz? Az az, hogy lesz-e valaha? Lehet, hogy lesz, de mire ez bekövetkezik, nagyon sokan megsemmisülhetnek még, és hogy bekövetkezik-e, az is kérdés. Mi más

régén sürgetjük a sajtótörvények revideálását, és sürgetni fogjuk ezután is.

Czikk-Czakk.

(A politikából és társadalomból.)

Nagy a nyugtalanság és a zavar az európai kontinensen. Spanyolországból forradalom kiűrésének híre érkezik hozzánk. Valami hős vitéz őrnagy befelé fordult a békébe vagy talán vágyódik a nagyobb dicsőség után, fogja magát és alárendeltjeivel kiküldi a köztársaságot. Hátba mégis képes elbolondítani a többieket is, volt már példa erre Spanyolországban, a siker esetén a marsallbot intéget legalább is a mérés vállalkozó felé. És így történt Spanyolországban Alfonso király szeptemberi katonai útjára, mely alatt sorra akarta megöltetni az európai udvarokat. Így most képtelen az utat jobb időkre halasztani, majd mikor eszében lesz odahaza s nem kell félnie neki, hogy hasza sem erősítik többet, a hogyan már szintén megtörtént a katonai kalandok hátszójában, a szép Spanyolországban. — Hja! a királyoknak sem szabad mindent!

De nemcsak Spanyolországban van baj — saj. Van nálunk is belőle.

Az a sok igazság, mely egy kedvesebbé vált jelszó érdekében nálunk évek óta járja, végre tettelegességre fajult. De Pilatus féltre áll és mossa ártatlanságban kezeit. Pedig hát vagy nagyon eszölődik az, vagy túlságosan naiv az, a ki azt hitte, hogy a nagyon is világosan magyarázott subtilis elmélet, mely nem mesze állott az egyes felhívástól, más gyűlölcöket hozson, mint a minöket hozott.

Vesszedelmes játék a nép szenvédelmével való játék, mert ennek az alja, a mit egy technikus kifejezéssel így szoktak nevezni: ocsoselék nem érti azt másképp, mint a hogyan azt — bizonyosan valaholnán jött veszélyesóra — Budapesten a kerepesi uton demonstrálta.

A budapesti rendőrség majd elvág, vagy talán el is vágott velök.

De ezeket látva, egy kérdés villanik meg agyunkban.

Nem volna fölösleges pályadíjat is kitűsni rája.

Nincs-e ideje már, hogy a szellemi ocsoseléket is megfészkézzék? Azt a ocsoseléket mely nem eszik meg csak a társadalom alkatelemei kössé, s folyton szítja a lángot?

Azt a szellemi ocsoseléket, mely felkelti a durva szenvédelmet, megméltatja a nép erkölcsét, mely irányt ad a féktelen kicsapongásokra?

Azt a szellemi ocsoseléket, mely felkelti a társadalom békéjét s vakágában nem akarja belátni, hogy a nép jósan eszének megméltatásával részt ut a szabadságon, keszre dolgozik a reakciónak, kétségessé teszi a jósan haladást és megmérhetlen angyai és erkölcsi hárt okos a köznégy?

Feleljetek rá ti, kik büszkén valljátok magatokat azon hon fiainak, mely hasát az újabb alkotmányosság küszöbére vesették: Széchenyi, Deák, Kossuth, Eötvös.

Demokrátos.

Különfélék.

A kisdicsővelő egyesület sorsjékében a III-dik fő nyeresemény is elküldve lett: a gyönyörű két darab kátagu kargyergyártót Herteleny József urnó nyerte meg Nagy-Becskerekén. Eddig 116 nyeresemény lett kiadva.

Egy ovedás kis gyermeket az iskolautózában elgásolt a kocsi. A vérső gyermeket bevitték az iskolába, és az anyja rögtön hasza vitte, a kocsist pedig letartóztatták. Ismételjük: szigorú tilalom a sebészhajlásra, és engedelmesség esetében példás büntetés kiszabását, de végre hajtás a kocsist is kérjük.

A kis kanizsai Rács-utczában f. hó 12-én egy épület kigyuladt, s daczára hogy tűzoltóink esztal Keszthelyen voltak, sikerült a vást elnyomni, s így tovább terjedése is megakadályoztatott.

Országos vásárunk t. hó 13. éppen nem volt valami élénk a vegyesekben, de annál jobban ütött ki a marhavásár, mely roppant népszerűség mellett különben is kielégítőnek mondható.

Keszthelyen a dunántúli tűzoltói szövetséget kösgyűlése aug. 12-én tartott meg. Mindenek előtt méltó elismerés illeti Keszthely város bazaaros közönségét, mely vendégvételével fogadta az oda seregelt bajtársakat. Az ottani tűzoltó-egylet fáradságtalan buzgalommal igyekezett a kösgyűlés napjait érdekessé és emlékeztetővé tenni. Terékénységét tanusított az egytel különösen érdemes elnöke Dr. Lipp Vilmos, buzgó főparancsnoka Tratyánszky Lajos és az örök éber Pólya Pál titkár. Szombaton a székfőzsa minden irányból részint vasuton, részint kocsiokon vonultak be tűzoltóink, reggel a csurgóiak zenekarral, délután a nagy kanizsaiak gyönyörű zászlóikkal, nagy hatást gyakorolt derék zenekarukkal együtt számszerint 56-an, élükön Hencs Antal főparancsnok, Sallér Lajos csapatparancsnokkal, Lengyel Lajos elnök, Knortsz György

titkárral est. A temetői (estői) rendben a Rákóczi-üdvöl szívesen válladalmá mellett belátha'lan sokaság kíséretében történt a bevonulás. A városkánál tartott előértekelet után ismerkedési estély volt az „Amazon” termében, hol a pohárköszöntések vidám hangulatot idéstek elő. Legszébbet mondtak: Tratyánszky Lajos, Kovács Károly, Nemesly Ignác, Teufel Mihály, P. Szabó Károly, Dr. Lipp Vilmos stb. A színház szűfőiség megtelt, s a tűzoltók tiszteletére díszelőadás tartott. Aug. 12-én kora reggel a kanizsai és csurgói zenekarok ábrósított fújtak városasserte. A tűzoltói tanyán gyűléseve 9 óra helyett 10 órakor történt a díszmenet, a városkára előtt Léárd Ernő városi tiszti ügyész tartott emelkedett szelendő beszédet, a gazdasági tanintézet elölti terepen pedig Dr. Lipp Vilmos az egytel elnöke üdvözlötte lelkesült beszéddel a főkörben állt 22 társalgóval küldöttögeit. A sajos eljénese lecsapallatálva új félkör alakított, s a lefolyóképessé történt. A kösgyűlés élénk érdeklődés mellett délután 2 óráig tartott. Elnökölt újból P. Szabó Károly kitűnő lelkesült tűzoltói ügybarát váasztatott meg. Jövő gyűlés Csurgón lesz. A Nisszerkertben tartott társas-ebéden, aránylag kevesen vettek részt. Pohárköszöntést mondtak: Lipp Vilmos, Tratyánszky, Teufel Mihály, Lengyel Lajos stb. József Főherczeghez üdvözlő távirat küldetett. Délután jól sikerült gyakorlati tartott az elemi iskola épületén. Esztal cselnakázás a Balatonon a kitűnő halászlé uszonázás a Balatonparton, majd este a sörkertben táncestély, mely hajuslig tartott. — Főbb vonásokban jelestük a meggyekben jefolyt kösgyűlést és tapasztalt élményeit. Egészében összevontán tekintve az összejövetelt, annak hasznosságát kétségbevonhatatlanná teszi az ügy iránti lelkesültség fokozása, szilárdítása és már esen szempontból is elismeréssel adósunk az intézmény lelkes vezetőknek, tényleges résztvevőknek.

Táncatanítási tanfolyam. Krausz Gyula városunkban már ismert tánc- és illemtanító e hó 19-én kezd meg táncatanítási tanfolyamát a Vágner Károly-téle koreastutorai házában. Krausz urat úgy a szülőknök, mint a táncokedvelők mindkét nembeli ifjuságának figyelembe annál főbb legesebb külön is ajánlani, mert kitűnő modorát városunkban már ismerik s így bizonyára sokan lesznek, kik a kedves alkalmat felhasználva sietni fognak, hogy a legkézbellebb megnyitandó tanfolyamban részt vehessenek.

Nagy léleladás lesz szept. végén Keszthelyen, ugyanis gróf Festetics Tasziló új földesur az összes keszthelyi lóállományt eladni szándékozván, új telepet akar berendezni.

Ugyancsak Keszthelyről újságolják, hogy a gróf kastély nagyobbításához tényleg hozzá fogtak. A mellette levő régi

emeletes épület lebontását hálffő megkezdették.

Nagy Májornakon tartott országos vásáron egy karmasi is, kereskedő öszeszerőlközvén egy ott időző mérnökkel a szővita tetlegességre lejut s közbetrányt előidézve, egymást agyba-főbe verték. Ez esztől kiindulva illő bíggedtséget ajánlunk a kedélyekre ugys igazlmasan ható fővárosi hírek folytán.

Széchenyi forrás Petánczon. Midőn t. olvasóinkat a lapunk' mai számának hirdetésére figyelmesteljük a Széchenyi savanyuvízforrását a következőkben kívánjuk bővebben megismertetni. Tudományos megvizsgálás a víznek bizonyítja, hogy a petánczi forrás savanyuvize a mi a benne foglalt szénasavmennyiséget illeti minden hasonló forrást felülmúl, a mint az osztrák-magyar monarchia és Németország savanyuvizével való összehasonlítás mutatja. A szénasav pedig az alkali savanyuvízforrások legkedvesebb és leghatóságosabb részét képezi. Mint pusztán savanyuvíz, tekintet nélkül mellék alkotórészeire, a petánczi forrás étrendi tekintetben mint szomjot oltó az izlés- és emésztőszerveket gyengéden igaztó víz igen hatásos. Belő használata a kezdődő gyomor- és bélhurut, s az ezekkel járó fájdalommal és bajokkal enyhítőleg hat normális tevékenységükre vezetve vissza ezen szerveket. Az altest szervek ideginek működését titokzatosan módon igaztja fel, jótékonyan hat a vesékre, különösen pedig mutatja jótékony hatását elerítlenedések alkalmával a vér- és nedvvesztésnél az idegérő kimerülésnél, nagy fájdalom vagy nemi kicsapongások által okozta, vérzegényesség, sápkor és más bajokkal. Jó lélekkel ajánlhatjuk tehát ezen hazai forrásvizet a község figyelembe.

Hol irnak legtöbb levelet? Egy francia postatiszt erre a kérdésre nézve érdekes statisztikai adatokat állit össze, melyek a következőképp szólnak: az angolok átlag minden 10 nap irnak egy-egy levelet, a francziák minden 12 nap, a svájczok minden 14 nap, a württembergiek minden 17 nap, a németek végül minden 20 nap. Az oroszoknál minden ember átlag egy levelet ir esztelenként, míg a bolgárok olyan kevésbé ismerik a távollevő rokonok sorsáért való aggodást, hogy átlag csak minden három évben irnak egy-egy levelet.

Díjazással egybekötött szarvasmarha- és sertésnyestállat vásárt — tart a földmívelés-, ipar- kereskedelemügyi m. k. miniszter Budapesten f. évi szeptember 22, 23 és 24 napjain. Hízlat vagy tenyészközpontként tett állatok a vásárra nem bocsáthatók. A bejelentések legkésőbb aug. 27-ig a vásárrendező bizottsághoz Budapestre a Köztel-ekre beküldendők.

idősebb van Dyknél, a másik pedig Buckingham herceg egy fényesen öltözködött egyén arisztokratikus tartással és büszke urias modorral.

„En őnt mester, — mondá a herceg szennel ünnepélyesen meghívom a királyhos Whitehallbe. Ő felsége egytall foladatommá tevő; hogy őnt változatlan kegyérel bízotsítsam.”

Es mind nagyon szép! — kiáltott fel van Dyk roz kedvvel, de én ismerem az angolokat. Vége mindent meguntam az angolokat Angolországgal, de legjobban a király udvarával. El fogok utazni Antwerpenbe, ahol legalább halálra untatom magamat.”

„De hát mi feletti panaszkodik mester? — kérdés Buckingham hévvel. — Őnt I. Károly elhalmozá kitüntetésekkel; ön a Bath rand lovagja és a ma asztalkán fekszik egy — gyémántokba foglalt arczképe, melyet csak nem rég ajándékozott önnek.”

„Igen! — és mindesekért megajándékosztam Angolországot festményekkel. A képek melyeket itt teremtek szászakra mennek. Tulhaladtam erőmet, nyomorult, kimerült lettem a király szolgálatában és mégis — midőn a mult háten külön kihallgatást kértem, nyomorult okot hozván fel elutasítottak.”

„A király bolgus volt, — bintódtá Buckingham, — és esen járul még a sok gond, melyet a forradalmas puritánusok szerennek neki. Rokonmenyében mindent ellenesed színekben lát.”

„Igen, szottog van Dyk, és is csak ellentétben színekben látok, midő és vil-

gos piros, világos kék és szürke, fekete és barna.”

„Noc tehát, most meg van fogva, kiáltott fel a herceg győnjön csak tovább.”

„Van Dyk majdnem szomorúan rásta fejt.”

„Igen barátom, mondá Digby — a hercegnök igaza van az évszetteknek esen tengere tükre fog lenni. Vájj meg tölük. Hisszem vagy gyenge. Természetben nem csakély erély lakik.”

„Ó, barátim! — kiáltott fel van Dyk gyengébb hangulatba esve, — erősebbek; mindent, mindent meguntam!”

„Ments Isten mester! — nevetett Buckingham, — inkább csak most kell még elkeszdenie igazán élni. Hallja csak: mi megakarjuk önt házasítani. Mindenek előtt vessen el minitait és hagyjon fel ünnepélyeivel, melyekkel ideget, egészségét és tehetséget elszarolja és az első lépés meglesz téve azon az uton, melyen vezetni akarjuk.”

„Uj életkedvre van szükség barátom, folytatá Digby. Jól érsed, hogy nem vagy képes magadat fényűsödek és évszettekkel elbódítani. A művészet magasos lángja még nem aludt ki köbledben, bintósítéka az, — hogy daczára fényűsöded és évszetszédnek nyomorultnak érsed magadat, mert tudja az ég, midőnem volt már esen kösöndben.”

„Van a Dyk az esen szót kitörszédet öltött. „Hát gyermek vagyok?” kiáltott. „Ki mondja nektek, hogy ojasmit ajánlhatok nekem, mit magam is meg nem bírnék szerzeni! Vagy azt hiszitek, hogy kincsesíték felidőmlőnk az anytámat?”

Buckingham herceg feltérintett, de nem szólt semmit, hanem oldalasabbé nyulva egy kis, tenyéryni nagyságu arczképet vont elő, melyet a művésznök nyujtott.

„Nézzé meg e kis festményt mester, mondá mosolygva, és esztal tovább fogunk beszélni. Az igaz, hogy nem oly művészes kezeiből került az ki, mint ön; de esen szépség sokkal nagyobb semhogy egy gyakorlatlan és is fel ne fogta volna.”

A festés megragadta a képet és figyelmesen kezdé szemlélni. Csakhamar fellobbant ismét szemeibe a már majdnem kialudt fény, arca kipirult: míg fogai közt érhetetlen szavakat mormogott. Oly annyira élt volt a kép szemlélésébe merülve, hogy barátai jelenlétét egészen ellátott feledni.

Digby gyengéden megérinté vállát.

„Kit? — kérdés a festés mintegy álomból felébredve, barátom kit ábrázol esen arczkép? — O midőn egyszer Maleder kiaszonnyit megpillantottam, hiini kezdtem a valóbani szépséget, esztől mindig azt hittem, hogy az csak ábrázolás festésnek agyában létesik! — de esen arczkép egyre bizonyítja előttem, hogy azon hölgy szépsége, kit ábrázol még korán sincs alárvé. Ki ő?”

„Noc! — akar egy kicsit okosabb lenni barátom, — viszoná Buckingham, akkor esen hölgy, bizonyosan a legesebb nő Angolországnak esen — én jól állok érte es ön nevére len. — Esen angyal esztal őnt mester, jól megjegyezse, esztal őnt, ő Ruthven Maria, Goresköti gróf leánya. Ha elfogadja a király meghívását és esztal elkiér bennünket az udvarhos, ugy még ma esen megláthatja a szép Mást.”

Van Dyk egy pillanat alatt felébredett apathijából, és felugorva szolgálja után kiáltott.

„Lassan barátom, munda Buckingham, — a grófnök nem az udvari termében látja, hanem egy kis művészetre kell magát elhatározni. Ő csak a királyt termében találhat, mert én — Mary gyámja szándékosan tartam őt vissza az ünnepélyek és nyilvános megjelenésektől. Az ifju grófnő a királyi gyermekek udvarmesternője. Ha látni akarja azt, ki a világ legényesebb udvarán egy apácza, zárdai életét folytatja, ugy vegye magához festési készlekeit és kívánja a gyermekeket festeni, akkor a szép hölgyet zavartalanul láthatja és beszélhet vele.”

Van Dyk szó fogadott. Buckingham és Digbyvel elkocsizott Whitehallba és elvessetté magát a király elé, ki őt a legbarátságosabban fogadta, míg végre a herceg egy jelére megfogá kezét és kiveszté a tereből.

„Engedje meg lovag, mondá I. Károly elfogadva a festés karját, — hogy egy kis munkát adjunk. Neved? ön gyermekainket fogja festeni.”

„Őn isre ön boldogga tesz.” dadogá van Dyk.

„Buckingham bizonyosan kösölte önnek esen kedvesen óhajomat. Az igaz, hogy a kicsinyek egy kevésbé nyugtalan természetűek, és esenek fáradságába fog kerülni esztal felvonnai, azonban Goresköti — I. Károly szíveslagnul mecsolygott — majd randbe fogja esztal tartani.

Mindketten beléptek a királyt termébe a hol I. Károly gyermekei u. l. Ká-

roly, két később a másodikkal nevettek és annak két testvére időstek. A gyermekek mellett van Dyk egy ifju hölgyet pillantott meg, oly éragadó szépséggel, hogy midő őt a király neki mint Ruthven Mariát bemutatá, önkénytelenül behunyta szemeit. Midő ismét magához tért, a király elűnt.

A művész most elkezdé a királyi gyermekek csoportját két gyönyörű valódi «köt kutyával rajsolni Másnap ismét elment, hogy a rajzot befejezze és ugy látott, hogy nem bírja a képet elkészíteni.

A negyedik napon, mielőtt elhagyta a termet, megragadá Mari kezét és laborulva előtte megvallá szerelmét.

Egy új és nemesebb életszak kezdődött most a művészre nézve, mert nemcsakúra eljegyzett Buckingham herceg a gyönyörű Ruthven Mariát a mesterrel.

Sohasem hittem.

Soh'sem hittem, hogy két piczi Nefelejcsnek bokrába', Megtérjen a szerelcsnek Végtelen nagy világa;

Soh'sem hittem, és most ime Valóságban szemlélem, Est a végtelen világot Kis angyalom szemében.

Rédey István.

Vasúti szerencsétlenség. Mint lapunk sáncok értesülnek, Cse. neszky Antal által vasúti géplakatot — i. hó 14 és 15 közi éjjel — a vonat darabokra tépte. A szerencsétlen hulláját több darabban vitték a helybéli kórházba.

Gastelnból a következő érdekes esetet jelentik. Egy fiatal magyar lány vasárnap délelőtt a „Kaiserpromenade”-on, mely közönség után megszólította Vilmos császárt, hogy lenne hegyes tőle elfogadai egy Kolozsvárról kapott dínnyét. A császár megkérdezte a lány nevét s mondá, hogy ajándokát elfogadja. A lány maga vitte a dínnyét a császárra váró kocsizhoz a midőn átadta a komornyiknak, a császár megköszönte s mondá: „Auf ihr Wohl!”

Rövid hírek. Delgado lisszaboni tudós felfedezte, hogy a régi portugallok emberevők voltak. — A pécsi dalárda már Svájcban aratja babérait. — A vas-zalamegyei első takarékpénztár belépett a magyar pénzügyintézetek és részvényvállalatok országos nyugdíjintézetébe. — Az országgyűlésen antiszemita párt van keletkezében. — Mailáth gyilkosainak bűnyüge októberben kerül tárgyalásra. — A tiszai-eszlári bűnyüge a kormány mintegy 12000 frt. költségébe került. — P. Szathmáry Károly kispedovodák létesítése czéljából nagyobb körutat tesz. — Győrmegeye a vándor cigányok állandó letelepítését sürgeti. — Egyiptomban eddig 12.636 egyén halt meg kolérában. — Nyugat-Európa tengermelletti része folyton sílyed. — Ischia szigetén az olasz király is megjelent a mentők közt. — A fővárosi ifjuság a veszprémi „Nőgyűlölet”-tel ellenkezőleg „Nőszereget” című együletet alakított. — Dr. Montedegói Albert Ferencz tudós egri csillagász meghalt 73 éves korában. — A fejedelmi találkozás ismét hosszabb időre biztosította a német-osztrák-magyar szövetséget. — Odesszában a rendőrfőnök ellen — politikai indokokból — merényletet követtek el. — A fölkelő mozgalom Spanyolországban mindinkább terjed s már az ostromállapot kihirdetése is szükségessé vált. — Dr. Krick Rezső jeles fővárosi orvos meghalt. — Arany János szobrára eddig begyűlt összeg 60.528 frt. 85 kr. — Páris utcáin egy franczián nem tudó amerikai eltévedvén, értetlen kérdészködése folytán a tébolydába vitetett, honnét csak barátja közbenjárásával szabadult ki. — Az oreli Kolostorban egy 117 éves apáca hunyt el, ki halála órájáig egészségesnek örvendett. — „Times” angol világlap újabban 2 kros kiadásban is megjelenik s óriási kelendőseggel örvend. — A francia hadügyminiszterium elrendelte, hogy a katona tiszték szolgálton kívül polgári ruhában is járhatnak. — A folyó év őszén Csehországban nemzetközi hírlapkiállítást rendeznek. — A filloxera hazánk több vidékén konstátáltott. — Egy iparos (czérszerű és olcsó) papír-követre kért szabadságot. — Borszákon egy forrást József főherczeg nevére kereszteltek. — Offenbányán (Erdély) vértás járvány ütött ki. — A fővárosi polg. isk. tanítók a fennállóval szembe a pozicionális egyület készülnék „Csengery-kör” név alatt alakítani. — Kecskeméten egy 115 éves asszony él. — Komotán osztrák városkában „Sólymosi Eszter” című drámát adtak elő, mely eredetileg azonban magyarul íratott. — A Scharff család elhagyta Budapestet. — Bécsben is fordultak elő utcai zavargások, miután a munkáspárt közlönyét minduntalan lefoglalják. — Az oláh mozgalmak Erdélyben mindinkább mutatkoznak. — A horvát tartomány déli részén inség uralkodik. — Alfonso spanyol király trónját komoly veszély fenyegeti. — Durhamban egy elítéltet kétszer akasztottak s csak azután halt meg.

Beküldetett Gyomorba ellen. Egger snoda pasztillái; legkelembőbb szer gyomorégés, gyomorbetegségek dispepsia ellen, a rossz emésztés minden esetében alkalmazandó, különösen pedig a bormértékletlen élvezete után a borsav-össetorlódást akadályozzák meg. — Eredeti kartonokban 30 kr. az alább jegyzett rak-tárakban.

Köhögés rekedtség torokfájás ellen legjobb oldó szer Egger mellpasztillái. A betegek nem válnak terhévé, gyomorsavat nem képeznek, megakadályozzák a légzőszervek kiszáradását. Nagy-Kanizsán kaphatók Práger Béla gyógyszerárakban.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktársaság.

Korion Antal és társa, bank- és váltó-üzlet beteljelentése.) Budapest, aug. 10.

Végre hosszú tartamu egyhanguság után olyan bétről is adhatunk jelentést, a mely nem volt hiányában a tőzsdételekre befolyást gyakorolói székolt tényezőknél. — Igaz hogy ezen tényezők részben ellentétes irányúak voltak s innen van, hogy a lefolyt tőzsdéhat menetében bizonyos hullámszás észlelhető.

A tiszai-eszlári pör ítélethozatala után következett az évszázados kimutatás az államháztartásról a tegadhatlan, hogy a két körülmény okostá főképp az, hogy a tőzsdén kedvezőbb irányzat jutott érvényre. A mik ezután következtek, azok legfeljebb emelkedő vagy eszékendő irányban corrigáltak a tőzsdéi áramlatot, mely a fennevezett indokból száradt volt. Az a hír, hogy a cholera Beiruthban Kiszászában is kiütött, valamint a Spanyolországban mutatkozó forradalom előjele, a badajosi katonák lázongása akadályozták ugyan a eszlári irányzat továbbfejlesztését, de elensúlyozva lettek a moszanatok a hitelintézeti mérleg kedvező voltáról, a porosz vasutak közeli államosításáról és a konverzió folytatásáról eszálínlközött hírek által. Oly erős volt ezen utóbb említettek hatása, hogy még a budapesti utcai zavargások is csak futólag akadályozhatták meg az értékpapírok fokozatos áremelkedését.

A hét tehát szilárdan szarul. Az üzlet menetét illetőleg megjegyezzük, hogy első sorban magyar járadék papiroknak szolgált a kedvező hangulat előnyükre, hitelrészvények is emelkedtek. Vasúti részvények közül az osztrák-magyar államvasút részvényeiben folyt le nagyobb mérvű mozgalom. A kedvező heti kimutatás a részvényeknek is javára szolgált. A helyi piacon jó keresletnek örvendettek némely malompapírok továbbá vasvári részvények ellen a Draute gyár részvényeiben a kínálat volt túlszomó.

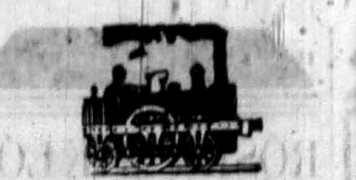
A fontosabb értékpapírok heti árváltozása kitérünk az alanti táblázatból.

	Jul. 3.	Aug. 10.
oszt. hitelrészvény	295.80	297.70
magy. „	295.75	297.25
4%-os magy. aranyjár.	89.—	88.85
6%-os magy. aranyjár.	119.75	119.75
5%-os „ papírjár.	87.25	87.20
oszt. magy. államvasút	319.50	318.—
magy. leasám. bank	90.—	91.25
„ díjsorsjegyek	118.75	115.75
tiszai sorsjegyek	109.80	110.—
os. kir. arany	5.67	5.66
napoleon d'or	9.50	9.49
váltó Londonra	119.80	119.70
„ Párisra	47.35	47.32
„ Berline	58.50	58.35

Gabonakereskedelmi viszonyok a Dunántúl,

(Folytatás és vége.) Nagy vizsátság az is, hogy élénkebb forgalom esetében a feladással azt követelik a kereskedőktől, hogy „a körülményekhez képest leendő berakodáshoz” írásbeli beleegyezést adjon; s mi annyit jelent, hogy a vasut a feladott árut nyit

kocsikban is szállíthatja el s az eshető kárért nem felelős. Ha a kereskedő ily nyilatkozatot nem állít ki, árúját fel sem adhatja. Természetes, hogy ily körülmények közt engednie kell a kereskedőnek. Mult ószkor Szigetvárról, Darányban, Szt.-Lőrincz és Pécszt a vasuton annyit gabona gyűlt össze, hogy azt a szabad ég alatt kellett lerakni. Némely felpek árúja 2-3 hétig feküdt a szabadban. A gabonaküldemények haladéktalan elszállítása tárgyában a hazai vasutakhoz intézett magas miniszteri rendeletnek a vasutnál kevés fogantaja volt. — A gabona itt rendszerint 2 heti szabadban fekvés után berakatik pl. egy fedél nélküli, csak kátrányponnyával betakart waggónba s 10—12 napig tartó szállítás után elér rendeltetési helyére, mondjuk pl. Fiuméba — egészen átnevésedett állapotban. Ha ezen áru külföldre megy és az „Adria” társulat vevé át a továbbítást, ugy az a társulati közegek felügyelete alatt lerakatik a kikötői raktárak egyikebe. E társulat közegeinek kötelessége volna ugy a fél érdekét szemügyre venni s arra ügyelni, hogy az sehogya kárt ne szenvedjen, de nekik — a mint ők mondják — nincsen idejük a küldemények állapotát megvizsgálni és az esetleges reklamációt fogantatosítani, hanem átveszik a gabonát ugy, a hogy megérkezik. Így aztán megcsik hogy a gabonaküldemények a hajóba rakodásig teljesen megromlanak, a mi az idén tényleg megtörtént. Ha viszont a kikötői tárházak már telve vannak, ugy, hogy a gabona a vasúti raktárakba záratik, ekkor még nagyobb bajoknak van a kereskedő kitéve. Teljes hitelt érdemlő szemtanútól hallottuk, hogy a Fiumében a kátrányponnyával fedett kocsik, melyeket az uton eső ért, 24—36 órán át állottak a szabad ég alatt, ugy, hogy a ponyvának a mélyedésekben 1—2 lábnyi víztó sák valának, s szokat a kirakodásig az áru felett hagyták. A víz persze ez idő alatt átszivárgott a ponyván s a gabonába vette útját. Az ily hanyagságot aztán néha olyformán leplezik, hogy a vizes zsákokat félreeső helyen tartogatták, míg megszáradnak. Volt rá eset, hogy gabona oly vizesen érkezett Fiuméba, hogy azt a zsákokból kiürítették s a raktárban 4—5 napon át száritották, s csak ezután értesítették az érdekelt felet az áru megérkezéséről. S ily esetekben még kártérítést sem nyújtanak a vasutak, mert a fentemlített nyilatkozattal beleegyezést adta az érdekelt fél, hogy árújának a körülményekhez képest leendő szállításába beleegyeznek. Egy másik eset: M. é. december elején, midőn új kukoriczában az üzlet kezdetét vette, több dalmát kereskedő próbavásárlásokat szándékozott tenni magyar tengeriből Fiumében. — ily alapon köttettek 1—2 waggónra terjedő próbafüzletek azonnali elszállítására. — Mindenkinél könnyű volt ezen szállítási kondiczióra ráállni; hisz mindenütt volt már található kisebb-nagyobb készlet. Az egyik Siofokról, a másik Kaposvárról, a harmadik Kapronczából indítá meg a próbaküldeményt, a melynek alapján aztán nagyobb üzletet köthetett. Csak egy nagy kukoriczatermelő vidék maradt e tekintetben hátra ez pedig a mohács-pécsi vidék, oka pedig az volt, hogy a Mohácson feladott próbaküldemények közel két hétig heverték az állomási raktárakban. E késés következtében a próbafüzletből semmi sem lett. A vevő egy dalmát nagykereskedő, Fiumében az időközben odaérkezett olasz tengerit látva, ebből megvásárolta egész szükségletét. Ez esetben a késkedésnek az volt az oka, hogy mohács-pécsi vasutnak Mohács állomásáról előbb Barsig hat (?) waggón gabonát kellett szállítania. A gabonakereskedelem e vidéken való fellendülésének egy másik akadályánál a gabonakereskedők nagyobb része a déli vasut által a Tiroloba irányuló gabonaküldemények után engedélyezett refakciát tartják. Ez ügyben a kamra kimerítően indokolt felterjesztést intézett a közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszteriumhoz, kérve, ha a rendelkezésre álló eszközökkel oda hatni kegyeskednek, hogy a ca. kir. déli vaspályatársaság vonalán Tiroloba irányuló gabonaszállítványok utáni vétéldijak a waggónrakományok mennyiségére néve kikötött kötelezettség elvállalása nélkül, a triestzi, fiumei és kormoni pódákok hasonlóan a beszüntetendő refakciának vezemény arányában leszállítottassanak és mindenkire néve egyenlően olcsóvá léteszenek.

A vasúti menetrend.

Vasúti irány	Kanizsa		Állomás vagy vonal
	Érkezés	Indul	
a) Bécsújfalj	1. 12 ó. 10 p.	3 óra	délután vagy vonal
Barcs	2. 10 ó. 30 p.	11 ó. 4 p.	este vagy vonal
b) Barcs-Bécsújfalj	1. 11 ó. 30 p.	12 ó. 5 p.	reggel vagy vonal
„	2. 5 ó. 37 p.	6 ó. 15 p.	reggel vagy vonal
„	3. 1 ó. 41 p.	2 ó. 55 p.	d. u. vagy vonal
II. a) Bpest-Pragerhof	1. 1 ó. 30 p.	2 ó. 45 p.	d. u. vagy vonal
„	2. 10 ó. 35 p.	10 ó. 54 p.	este vagy vonal
„	3. 4 ó. 18 p.	4 ó. 48 p.	reggel vagy vonal
„	4. 9 ó. 51 p.	—	este vagy vonal
b) Pragerhof-Bpest	1. 5 ó. 45 p.	6 ó.	reggel gyors vonal
„	2. 1 ó. 15 p.	2 ó.	d. u. vagy vonal
„	3. 11 ó. 19 p.	11 ó. 50 p.	éjjel vagy vonal
„	4. —	7 ó. 15 p.	reggel vagy vonal

Feloldó szerkesztő: **VARGA LAJOS.**
Társaságvezető: **HOFFMANN MÓR.**

Hirdetések:

VEREJTÉKPOR
kezek és lábak izzadása ellen.
Hatásos eszköz jótállás mellett, használati utasítással együtt, csomagokban, csomagja 50 kr.

Valódi Szeidlitz-por 1 doboz tartalmaz 1 tucat port, Ára 60 kr.

Valódi pezsgőpor finom kiállítás, 50 pár 80kr.
Dr. Pinkus, m. k. törvényességi és kertelési orvos az arany érdemkereszt, a nagy arany korona birtokosa találmánya.
Megrendelések mindenképp küldetnek meg, melyek alatt, eszéken intőzendeik.

Budapesti ásvány-gyár
Köz. Miksa-utca 21.
289—2—30

976 sz. Érk. február 12. 1883.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. trvszak telekvi osztálya részéről közhírré tétetik hogy Zala-megye összesített árvtára végrehajtónak Horváth József végrehajtást szenvedő osztrayföldi lakos ellepi 362 frt. 77 kr. tőke 1879 évi július hó 1-8 napjától járó 7% kamatok és eszének 7% késedelmei kamatai 15 frt. 90 kr. per, 14 frt. 35 kr. végrehajtás kérelmi 13 frt. 90 kr. becselési 14 frt. 60 kr. korábbi árverés kérelmi, 54 frt. 20 kr. árverés megkísérési és hirdetési 5 frt 90 kr. jelenlegi a még telmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. trvszak területéhez tartozó a osztrayföldi 18 sz. tjkönyvben I. 1—9 sorz. a. felvett ingatlanoknak Horváth Józsefet illető tartosék erdő s legelő joggal 600 frita becsült egy harmadrésze, — ösv. Horváth Lászlóné javára e. 1. alatt bekebelesett haszonélveszeti szolgalmi jog érintetlen hagyásával 1883. évi augusztus hó 30-ik napján

Arverési hirdetmény.

Néhai Pichler József és neje Vitek Paulina tulajdonánál a nagy-kanizsai 3161 sz. telekjegyzőkönyvben A + 1 sor 345 helyrajzi, 57 népsorszámmal alatt felvett ház és udvar, folyó évi augusztus 23-án délelőtti 10 órakor Nagy-Kanizsa város árvaszékének hivatalos helyiségében (Város-háza II. emelet, 2 ajtó) önkénytelen, bíróságon kívüli, nyilvános árverés útján eladatni fog. Az árverezni kívánók által 180 frt. bánatpénz fejében letendő. Az árverési feltételek az árvaszéknel a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
295—1—1.

délelőtti 10 órakor osztrayföldi közhírhírásiál Mátya János falparnai ügyvéd v. helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becser.
Árverezni kívánók tartoznak a becser 10 számszékát közzepben vagy övadékképes papírban a kiküldötti közlésbe letenni.
Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedéséig számitandó 30 nap alatt a másodikat ugyanatőli 60 nap alatt a harmadikat ugyanatőli 90 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamattal együtt a az árverési feltételekben meghatározott helyen és módosítók szerint letölteni.
Kir. tesék, mint tkvi hatóság.
Nagy-Kanizsán 1883. ápril hó 18-ik napján.
HIMFY
kir. teski jegyző

Gr. HUGONAI
kir. teséki elnök helyettes. 293—1—1.

347. szám. 1883.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében eszennel közhírré teszi, hogy az alsó-londváci kir. bíróság 5902. p. 82. számú végzése által Selwaroz, és Latzer gráci keresek. özög. végrehajtó javára Obál István bellatinzi lakos ellen 419 frt. 30 kr. tőke és ennek járulékaival egy elrendelt közigaztási végrehajtás alkalmas bíróság le foglalja és 887 frt. 30 krra becsült eszobabeli butorzatok, ágyneműk, vargabőrök, lovak, szarvasmarhák, — különböző hási és gazdasági eszközökből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladásán elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Obál István lakánál Bellatinzon leendő eszokszáására 1883. ik év augusztus hó 28 ik napjának délelőtti 10 órája határidő kitűzöttik és ahhoz a venni szándékozók eszennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg: hogy az érintett ingóságok eszén árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legelőbbet igérőnek becsáron alul is eladástni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Alsó Londván 1883. évi augusztus. Fő 11-ik napján.
VRESITS ELEK
kir. bírósági végrehajtó.

1188 sz. tkv. 883.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. törvényessék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Zala-megye összesített árvtára végrehajtónak Skoda András végrehajtást szenvedő egyedutai lakos elleni 95 frt. 36 kr. tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényessék területéhez tartozó egyedutai 63. sz. tjkönyvben II. 1—7 sorz. a. felvett ingatlanoknak Skoda András illető a 329 frt. 50 krra becsült fele része 1883. évi augusztus hó 28-ik napján d. e. 10 órakor Egyeduta község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becser.
Árverezni kívánók tartoznak a becser 10%-át közzepben, vagy övadékképes papírban a kiküldötti közlésbe letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán a kir. trvszak mint telekvi hatóságánál 1883. évi ápril hó 18-ik napján.
Gr. HUGONAI
kir. trvszéki elnök helyettes.

HIMFY
kir. trvszéki jegyző.

ZÁLA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy Kanizsai és Dézsalai takarékpénztárak, Bank egyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELEN HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Előfizetési árak: Egy évre 8 ft
Félévre 4 ft. Negyedévre 2 ft.

Hirdetési árak: 5 hasábon petitor
egy évre 7 kr., többesre hirdetésnél 5
kr. Bélyegdíj 30 kr.

Arverési és egyéb hivatalos hirdetések
nyel 30 kr. belyegdíj felül 100 szög
1 ft, azonul minden szögért 1/4 kr.

Szerkesztői iroda: Hava a lap mel-
lemi részén állott közlemények kölden-
dek Bajza utca 4. szám.

Hírmegjelölés csak ismert ke-
szébbi fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

nyitár: petitorsa 10 kr.

Egy kávé centra Thaisz.

(T.) Sok mindenből jogi kérdést csinálnak az emberek. Elég egy agyafutó embernek indítványa, és a ezifélebből ezifélebb perek készen vannak. Csak a bíróság tudná megmondani, hogy mi mindenféle észbélküli perek fordulnak elő, a legkivált azért, mert egymást heccelnek bele az emberek. Most például a budapesti zavargások alkalmával egy eset merült fel, mely a mint halljuk Thaisz Elek kapitány ellen lenne megindítandó egy budapesti körúti kávéházban. Miután pedig ez a pár a vidéki városok rendőrkapitányait és kávéházait is, de meg a nagy közönséget is érdekelheti, talán nem árt, ha foglalkozunk vele egy kissé.

Thaisz Elek ugyanis, egy nagy körúti kávéházat kiűrtetett, mert a zavargások egyik estjén hírt hoztak neki, hogy ott, mint egy négy száz ember van csoportosulva. A kiűrtetés a kávéháznak kárát járván, valaki azt a tanácsot (!) adta neki, hogy miután Budapesten ostromállapot nincs, törvényeink pedig békés polgároknak az összejövetelt nem tiltják meg, Thaisz kapitányt a kávéházat, miután abban a polgárok békésen viselték magukat, kiűrtetési joga nem volt. Következik pedig ebből az, hogy: mert a kávéháznak Thaisz ezen önkénye (!) kárt okozott a kávéháznak ellen kártérítési keresetet indítson.

Ime egy rettenetes tévedésben levő kártérítési kereset, hez képzé-

ben. Nem is foghatott meg, csak antiszemita agyban. És a fővárosi lapok még hozzá teszik: „Jogi kérdés, mely a rendőrség jogainak meghatározására lez hivatva.” — Merjük pedig állítani, hogy az igen t. fővárosi lapok azon része, mely a rendőrségi jogok meghatározását most és ettől várja, az az ő reményeivel meglehetősen elkésett, mert rendkívüli esetekben rendkívüli intézkedésekre, melyeket a törvények meg nem határozhatnak, mindig volt joga a rendőrségnek. Csoportosulások megakadályozása, utazók, hidak elzárása; tüz esetében a szomszéd tető leverethetése stb. Már pedig ha a rendőrségnek utazókat és hidakat szabad elzárni, ha a közlekedést a budapesti lánczidőn meglehet akadályozni, ha a legjárta utazókat el lehet zárni ezer és ezer közlekedőnek, száz és száz üzletnek a kárával, — már t. i. ha a rend egy kívánja — szeretnők tudni, hogy zavargások idejében miért ne lehetne egy kávéháznak csoportosított közönségét feloszlatni, pláne ha gyanu van róla, hogy a csoportosulók közt számos rendzavaró is vannak? Mert az, hogy csendesen viselték magukat, még nem argumentum arra, hogy szétoszlatásuk nem volt jogos. Hát a tolvajt például csak akkor lehet elcsipni mikor lop, hanem a lopást megakadályozni nem lehet? A rendzavarókat csak akkor lehet szétűzni mikor már rendet zavarják, ámde a rendzavarást megakadályozni nem lehet. No ez ugyan egy rendezett államban furcsa rendőri fogalom lenne.

Ki áll arról jól, hogy ama ká-

vóház közönsége közt nem voltak bujtatók, avagy rendzavarók csoportosulók? Ha például a kapitány azzal fog előállni, hogy neki jeleltés történt, miszerint ama kávéházban számtalan egyén pusztán a rendzavarás-okáért jött össze, s így neki kötelességben állt a szétoszlatás: melyik bíró mondáná azt a kapitánynak, hogy jogtalanul, helytelenül cselekedte? Hiszen az magával a jözen öszszel ellenkezik. Mert van egy kávé, kinek a csoportosulásból haszna van, hát meg kell engedni a csoportosulást. Ez ugyan furcsa jogfogalom lenne.

Hát csak azért mondjuk. Sok mindenféle észjárás van a világon, de nem mindenféle észjárásnak a tanácsát lehet elfogadni.

A zalamegyei jegyzőegylet.

A napokban tartotta meg Zalamegye jegyzőegylete Keszthelyen az évi rendes közgyűlést. A közgyűlést Gózon László Zalamegye főjegyzője hívta össze. Annnyira fontos, hogy úgy mondjuk, egész állami gépezetünk tengelye a körjegyzői intézmény, hogy nem tévedek talán, ha azt hiszem, hogy nem végzünk haszontalan dolgot, midőn a tek. Szerkesztő ur engedelmével a lapok hasábjain is foglalkozunk vele.

A zalamegyei körjegyzők nem igen látják be az egyéti élet kifejlesztésének hasznát, különben az az évi közgyűlésükön saját jól fölfogott érdekükben is többen megjelentek volna.

A közgyűlés eddig azt tartotta, hogy „a kit az istenek megverték, azt néptanítóknak teremtettek.” — és a körjegyzők sorát még annyival is inkább rosszabbnak tartom azokénál, mert a

közmondás még azt sem mondja rólok, ami a köztudatban szánalmat, tehát a vitára való hajlandóságot jelent, pedig bizony mondom, hogy a jegyzők sorsa még a néptanítóknál is valóban rosszabb. Ma is épen olyan az, mint a milyennek azt halhatatlan Eszterósnak „Fa'u jegyzője” című irányregényében festette.

És úgy látszik kormány és társadalom nem is akarnak foglalkozni azon vizsgálások megbeszélésével, melyek a körjegyzői karra nyomozástól súlyosodnak. Ilyen, hogy a körjegyzők viszonya a törvényhatóság és a községek többi közegeivel szemben kellőleg szabályozva nincs, és pedig ez a határozatlan viszony mintha csak azért volna, hogy ha a körjegyző valami érdemet arathatna, ambícióját örökre előlve, mely nélkül sokat és nagyot nem tesz senki sem, az elismerést más káppa meg helyette, ha pedig valaki „bűnbak” kell, akkor aztán előtérbe állítsuk a jegyzőt; ilyen, hogy a községi törvény megalkotása óta számos teendőket terhelik a jegyzői kart és nagyobb községi körben is minden dolog ellátására a jegyzők csaknem kénytelenek.

Ilyen a fizetések aránytalansága, mely manapság annál kirívóbb és sűrűbb, mivel jegyzőég ellátására ma már tudomány és műveltség kívánatik és mindinkább is növekszik azon jegyzők számaránya, kik érettségi vizsgát tettek, jogot hallgattak, stb.; de legkirívóbb annál fogva, hogy fizetésük épen azóta szállt le felére, mióta a munka megszorodott, mióta a körjegyzői intézmény u. i. a körjegyzők mellékjövendelmét elvette ilyen, hogy a körjegyzőtől a rendeletet erőlyes végrehajtását megkivánjuk, de hivatalához és szerepéhez mért tekintélytel nem ruházzuk föl.

Szomorú dolog az is, hogy a körjegyző és családjának jövője nyugdíjjal biztosítva nincs.

Állami berendezésünk épülete sok-

kal biztosabb lenne, ha az építkezést nem fölülről lefelé kezdenék, hanem alulról fölfelé. Minden létező hivatal végközege a jegyző: — kormány és törvényhatóság főgondja volna tehát a körjegyzői intézmény kibővítése.

Addig is, míg ez megtörténik, a körjegyzők saját jól fölfogott érdekükben vonuljanak be egyletekbe a folytassák rendszeres küzdölmüket. Az egyéti élet fejlesztésével érnek annyit, hogy így hátrabban kifejezhetik véleményüket, nérelmeiket és feltehető, hogy kormány és törvényhatóság által jobban is figyelembe vették, mintha hallgatnának.

A Keszthelyen tartott közgyűlésen elfogadtatt az indítvány, hogy a községi törvény a viszonyokhoz képest vétesek revizió alá. Ennek szüksége már a fontobbikból is következik.

Igen életrevaló volt az az indítvány, — mely szinten elfogadtatt — hogy a körjegyzőknek az adóvégrehajtás alól való fölmentése kérelmeztesse. Valóban nincs képtelenebb dolog, mint az adóvégrehajtás a körjegyzőre bízni, mindaddig, míg állása rendszeresítve, függetlenítve és ez által szerepéhez mért tekintélytel ruházva nincs. A mostani viszonyok mellett, dacára, hogy 1876. évi XV. törvényzikk szerint rendszerint adóvégrehajtó a bíró, ha a végrehajtást a jegyző, nem teljesíti, fölfüggeszti állásától az adófelügyelő, ha pedig teljesíti, elveri a nép.

Elfogadtatt az is, hogy a megye közömbösége folytán a körjegyzői nyugdíj államivá tessenék. Ez irányban kérvény támogatására az országos központi egylet megkeresett a határozattal. Valóban életkérdés ez a jegyzői nyugdíj megoldása.

Avagy nem piritó-e? hogy az a vagyontalan körjegyző, aki élte javaidejében dolgozott, mint „barom,” tart mint „rabzolga,” és hivatalának rendezetlensége folytán ugrált, mint „kötöltán.

A „ZALA” társasága.

Ember tervez —

Írta: Murányi József

Már inon-onnan egy évtized perdül le az idő gyere kerekén, s mégis oly élénken emlékeztemben van, mintha a fölfolyt létező történet volna mindaz, mit most elakarok beszélni. 1873 at írjak. Arról is emlékeztem ezen évészámra, hogy az egyik professzorom az év végén sokszor sósajtozva emlegette: hál' istenne, kiengyünk egyszer már a pupos hársárból!

Ditások voltunk. Roményteljes fiatal oseméti s megény hasznak, lel' tülzel s poszegő vérel. Sokat is adtunk ám arra, hogy jó honiuk vagyunk, (legalább' azoknak képseltük magunkat, —) beleszóltunk mindenbe, ha kellett, ha nem, érdeklődünk minden iránt, akár értettünk hozzá, akár nem. A sok közügy, országos baj hasznai gond közt nem kevesebb vonódást érünk a boros-kapós utak sem. Hát hiszen mitől is kapunk volna más szívevért, más lélekcsodát, boldog-boldogtalan dolgok utáni vágyódást, ha nem attól a jó tavali bortól. Aztán meg nyitlan nem is volt szabad inonunk, csak estyomban, de így kétesreosen jól esett. Még aztán nem is lehetett mindig, csak néha voltak egyes természetesebb időpontok, midőn a kávézó nem hiányoshatott.

Ilyen volt az 1873. év Szilveszter estje. Azt mondják: amit az ember az aj-

év első óráiban tesz, azt az év folyamán nagyon sokszor megfogja tenni. Megvárni az új évet, s első óráiban inni, hogy azután egész éven át igyunk, ez volt oszabító gondolatunk.

Kint fagyasztott a jó öreg Szilveszter-apó, mint ha az egész világból egy nagy foglyalot akarna készíteni, s a járókelők lábai alatt oszorgott a hó, sirt az is künjában; mi pedig ott benn a, — ha nem is jó meleg, de mindenesetre kevésbé hideg, szobában forgattuk a kancsókat, s adtuk kérésre. Nem is igen keresték a meleget, hisz ugy öntöttük belénk.

Csak négyen voltunk. Egy magas, halvány arcu, de nyilt homlokú ifjú; ki-űnő észlehetőség, midőg eminens volt. Málnai Józsefnek hívták. Testi-lelki jó barátom, egy kedveltem, mintha édes apám lel' volna (pedig egykorunk voltunk.) Ott állt az asztalnál az első helyen, keveset beszélt, de amit mondott annak aztán volt veleje. Csak ivott nagyokat s — gyakran.

A másik középtermetű gyenge, vézna fü, szűt, szenvedélyt sugárzó szemekkel. Öregké csoportgott, mindenről tudott egy fél óráig beszélni, s csak akkor hallgattott, mikor nem kellett volna meg, mikor — — ivott. Bónya Pistának hívtuk.

A harmadik egy melan cholikus, szótlan, csendes természetű férfi volt, hegyes, testalkattal, hatalmas erővel és torokkai megáldva. Egy hajókára kivitt egy liter méltóságot. (Ha jól emlékszem már akkor literrek jártak.) Különböző természetű felruházott előnyeit ritkán használt, amed volt, mint egy galamb, s engedékeny, mint egy darab fa: alová tettük, ott ragadt. Egy véke volt: szerető, még pedig dühönsz-

szeregett egy osnos szőke lányt. Meg is lakolt érte, nem találkozhattott velünk soha anélkül, hogy meg ne kérdeztük volna tőle: mit csinál a Julcsa, mintha ő olyan igen tudta volna.

A negyedik voltam én, s házigazda. Maguról csak annyit mondok hogy már akkor is olyan világgal álló „vadember” voltam, mint most, pedig még nem is ismerem annyira az életet. Hja, elrontott engem az a sok regény, mit már tíz éves koromtól fogva derűre-borura befaltam. —

Mi hárman körülültük az egyetlen jókora sőd kancsóval feldíszített asztalt, Olai Lajos — a szerelmes barátunk, — meg az ablak mellett egy lánán ült, koronkint keserves pillantásokat vetett az ablakon néha néha betolakodó hold arozára.

Leszacc-kán ittunk s hallgattunk, Bónya elstartott bennünket szóval. Az éjféli is küszögött, ama pillanat, melyben a rég megunt ó év le hull a mult homályába, s előtökodik az új év, mely azonban csak olyan, mint elője.

Málnai felállott, homlokát megtörülte kezével s elkezdett harány, határozott hangon szónokolni, amint mondá: elbuosztatja az ó évet.

Ugy hallgattunk, mintha legalább egy szent beszéd volna. Viszontkintett az elmuló félben lévő évrre, szívből tolmácsoló, örömet azon egyetértés s testvéri szeretet felett, melyet egymáshoz viseltettünk, s óhaját fejtette ki, hogy az új évben s szent köztelék, a barátság, még szorosabban osztojjan egymáshoz bennünket, hogy osztojjan együtt a szerelmekben s barátságokban egymásnak segítségül nyúljunk. Mire előgymen mon vették össze magunkat, hogy egy hány rang-

szomszárunkban, s hogy szíveinket mintegy varázsköszövel megnyitotta, s kétszer oly bőven ömlésztettük egymásra a szeretet pálykát. Aztán körülment a kancsó rangszerint, kiki húzott belőle jó nagyot, hogy mire rám került a sor, már csak levegőt nyeltem. Jól esett nekem ez is, pedig nem ártott volna egy kis kenőcs, mert utána én vettem át a szót, vagyis inkább a hangot, s elkezdtem nagy keservesen fújni a „circum dederunt me” t. Mire előgymen, épen tiszoktón volt az óra mindkét mutatója, s abban a percében elaludt a pislogó gyertya. Aztán az óra elkezdte lassan varni a tűzenketől. Minden ütőseül nagyobbab dobant a szívrünk, s mindinkább újja szálltve éreztük magunkat. Mikor aztán az utolsó verés is elszalasztott, ismét égett a gyertya, s riadó éljen hangzott el ajkainkról. Keset fogtunk egymással, megöltük egymást, boldog új évet kívántunk egymásnak, s végül — — ittunk rá egy jót.

Málnai kezdett beszélni. Ami: a mult év utolsó pillanataiban pengott, azt most bővebben meggyarászni kezdé, s egy tervet alkotott, melyly egész életünkre szorososan egybe leszünk kapcsolva.

Meghatározott mindgyikünk életpályáját. Ó pap lesz. Bónyát ugy is kicapják maholnap, — (megjegyzendő: nehéss fejt volt anyiban, hogy nem akart tanulni, amellet nagy turkó,) majd elmegy jegyzőnek. Belőlem mesélt (értem: kántortanítót) csinált. No aztán majd ha 50 kitesse valami város faluba plébánosnak, megválasztja ugyanott Bónya Pistát jegyzőnek, kettő ugyan tanítóknak, s aztán...

(Vége a sz.)

Népdalok.

I.

Haldogál az édes-eseb
De jó volna egy szerető!
Páros madár a fa ágán
Legboldogabb a világon!

Itt is egy lány, ott a másik...
Há voltok hozzá halál!
Mindakettőt megkértem én:
De azt mondák: szegény legény!

Ejé... pedig esett elég!
Hej! akad még, lass feleget!
Hiszen régtől meg van írva:
„Szegény ember jó szándékát,
Boldog Isten bírja!”

II.

Az akasztó szomorúan hullatja a virágát,
Nem szerette maga léten szohasem a babáját!

Volt egy barna szeretője,
A bú vitte temetőbe.
Volt egy szőke: hitgette;
Sohal soha sem szerette...

Nehéz lesz most Lonke talván más szeretőt
keresni.

Isten áldja meg kedvedet, és nem tudom
[szereit]

Szabó Miklós.

Folyó vadászatok. Csesznák Sándor úgyv. és Ziegler Kálmán közjegyző, a csáktornyai társaság kiűnéséig, lekötött vadászterületeiről és a vadászati fűrészes áru iránti bszalmukról ismeretesek, az általuk bérből birt. a okaszú gondosk. sokat érő vadászterületét alakított belicási határban f. hó 15-én egy szűkebb körű fűrészes fogolyvadászati területet, melynek Kaszáról Pihál Fer. és Varga Lajos részt vettek. A vadászat reggeli 8 óráig egészen déli 1 óráig tartott, és habár es nap valóságos afrikai hőség uralkodott, mely miatt azután a területnek csak kis része volt bejárható, mégis több csapat foglyot és tomérdek fűrészt találtak, úgy hogy munitionkat, melynek pedig elég bőrvébe voltunk, jóformán elfuffogtattuk. A szákmány körülbelül 30 db. volt, de könnyen lehetett volna akár 100 is. Azt a szíveséget és előkészítést, melyet a ritka háziurak nemcsak a szíves fogadásban, de még a vad elővételénél nyújtott előszébeben is irántunk tanúsítottak: nem tudom eléggé leírni; annyit azonban mondhatok, hogy a résztvevők tapasztalt barátságos érzület, ezen ritkán található igaz gyönyör, örök hálás és tisztelőre kötelez le. A vadászat végzetével Csesznák Sándornak jöttünk össze, és csak midőn ebédhez ülünk, látjuk, hogy a vadászat tulajdonképen csak titulus volt egy gazdag lakomához, melynél a szeretetreméltó háziasszony, ezen kitűnő család fellülthetlan szíveségetben hasonlóan excoillát. Ezen alkalmat választotta Dr. Herics-Tóth János soproni törvényszéki elnök csáktornyai ismerőseinek meglátogatására, kit mint volt csáktornyai törvényszék elnökét oly sok kedves emlékű Csáktornyához, Csesznák Sándorhoz pedig a barátság kötelezi fűrészes családja pedig Herics János mondott egy mály észlelt felköszöntőt, melyben igazán a szív és ész remekelt. A lucullusi ebéd öt órákor ért véget. Hericsék még másnap is Csáktornyán maradtak, mi pedig az esti vonattal visszajöttünk; jóllehet kilőtt patronánk folytán nálhánk nehézsége jóval megkönnyebült; a háziur azonban észrevételül telelőmte vadakkal tarisznyáinkat. Így telt el egy napi muraközi vadászat, ahol még azt is bebizonyították, hogy a lateiner népeg nem szokott rothban vadászni.

A fűrészes fogolyvadászat mindenütt a legnagyobb élénkséggel folymatot vő; a batyki vadászterületén Skublics László és Kroszts János mint háziasszony, Hertelendy Béla és Beszerdy Elek, mint vendégek a másodszori vadászatot ismét több mint 50 db. foglyot löttek.

Gróf Hugonny Kálmán, dr. Wlassits Gyula és Sartory Oskár Ujnepén pár óra alatt 15 db. foglyot löttek.

A kanizsai vadászterületeken még mindig nem indult meg a vadászat; egy egységes új társulat alakulása van folyamatban, ennek rövid idő alatt leendő szervezése után szabadíthatnak fel a területet.

A sportegyesület f. évi szept. hó 8-án a Budapest közelében levő Monostor szigeten vizslaversenyt rendez, melynek sorozata következő: I. 1) Telivér vizslák versenye. Nyitva bármilyen kor és fajta telivér vizslák számára: Tét 10 frt. fele bánat. 2) Kőlyök verseny. Nyitva az 1882 vagy 1883. évben ellőtt telivér pointerek és sajterek számára Tét 10 frt. fele bánat.

II. Használati vizslák versenye. 1) Nyitva minden fajta és koru vizslák számára. Tét 10 frt. fele bánat. 2) Eladó verseny. Nyitva minden fajta és koru használati vizslák számára. Tét 2 frt. bánat nincs. A nyert vizslát köteles a tulajdonos 100 frt. kiküldtői áron a verseny színhelyén azonnal árverés alá bocsátani és a legtöbbet igérőknek eladni. A tulajdonos sem maga, sem megbízottja által nem árverelhet. A befolyó összeg egészen a tulajdonosé. Jó sportirozás követelmény, másként a díj nem adatik ki. A nevezések szept. 1-ig tartanak. Bővebb utmutatások a „Vadászlap” f. évi 23. számában foglaltaknak.

TÖRVÉNYHATÓSÁGI ÜGY.

Hirdetmény.

A közzétételéről szóló 1876. XV. t. cz. 29. §-nak 2. pontja, úgy a 30 és 31. §. értelmében a keresetadó III. és IV. osztályát, továbbá a bányá-

kösségének azon része mely a Korosmai hiteli igényben venni kénytelen, ennek alapján vagyontól meg ne fosztathassék. XI. A részletügyletről szóló és az állásnak bejárása után szentesített törvényt. A tőkeügyletnek egyik kötelességként jelentékeny remét képezi az, ha az ország lakosai megakaratott föltételeket biztos értékpapirokban helyezik el, és aki a tőkeelhelyezésnek esen módját azokra nézve is lehetősé teszi, akik nem rendelkeznek olyan összegek fölött, a melyekkel az értékpapirokat egyszerre megszereshetnék, bizonyára hasznos szolgálatot tesz a közjóknak. Ezen szolgálat azonban jótékony csak úgy lehet, ha az ár, a melyért az értékpapírok eladnak, azok valódi értékével arányban áll. Az országban alig van olyan része, a mely különösen a fővárosi pénzváltók ügyeinek föl ne kereset volna, hogy a járulandó közzévet értékpapíroknak részletfizetés mellett leendő megvételre rábírák. Az ilyen ügyek a legtöbb esetben, amíg egyrészt az eladott értékpapírok ára fejében aránytalan nagy összegek oszaltak ki; másrészt nem ritkán olyan pénzváltók képviseltek, akik az eladott értékpapíroknak tulajdonában soha sem voltak és azokat a vevőnek, a vételár megfizetése dacára, sem szolgáltathatták át. Ennek azután az lett a következménye, hogy a jóhiszemű vevők a teljesített fizetéseket rendszerint elvesztették. A törvényhozás tehát igen nevezetes hiányt pótol, midőn a részletügyletet a közzévet értékpapírok lehet megvásárolva szabályozta.

XII. A os. kir. szab. oszt. Államvaspályatársasággal kötött szerződés becsikkelyeséséről és a budapest-ujszágyi vasut kiépítéséről szóló (1882: XLV és XLVI.) tör. cikklet. A törvényhozás évek óta arra törekszik, hogy a magyar állam vasuti hálózatát akkép egészítse ki, hogy ezen hálózattal nemcsak szabad verseny, hanem a kincstárnak jövedelmet is biztosítson. E cél elővételének egyik nélkülözhetetlen feltétele volt az, hogy az osztrák államvaspályatársaságnak óriási hálózata, a magyarországi forgalom fölött kizárólag ne uralkodhassék. E végből rendelte el a törvényhozás a tiszavidéki vasut megszerzését; az ujszász-budapesti vonal kiépítését és végre a budapest-ujszágyi vonal létesítését. Ezen intézkedések következtében a magyar államvasutak nemcsak a fővárossal, hanem magával Béccsel is egyesnek összekötötést nyertek, nem léren kénytelenek megfordolni azon föltételeknek, a melyekhez eddigél az osztr. államvaspályatársaság, kizárólagos szabdalmánál fogva a vasuti csatlakozást, a magyar állam érdekeinek nem csekély rovására, kötött. Magától érthető, hogy az említett intézkedések által a magyar állam a viteli díjak meghatározására nézve olyan befolyást nyert, a mely annak ezen irányban döntő szerepet biztosít.

Ha az említett törvényeken kívül, mint fentebb láttuk, még a törvénykezési szándékáról, az 1885-ben Budapestben tartandó országos általa. nos. kiállításáról: a véderőre és a Ludovika-akademiára vonatkozó törvény módosításáról szóló intézkedéseket fölemlítünk, csak főbb vonásaiban jelentem azon tevékenységet, melyet a jelen országgyűlés a közjó érdekében kifejtett. Hazcon tevékenység eredménye nem teletne is meg mindenben az ahhoz kötött várakozásoknak, az ország lakosságának anynyiban nemcsak megyugyvat nyujthat, hogy a törv. hozás mindanben és mindenütt a ország érdekeinek lehet előmozdítását lelkiismeretes kötelességének tekint.

A mi saját szerény tevékenységemet illeti, az égy, mint a múltban, a jelen országgyűlés alatt is egyrészt abban állott, hogy az országgyűlési terhes munkáknak réam eső részét teljes készséggel elvállaltam és a réam bízottaknak tehetegeim szerint megfelelő igyeksztem; másrészt abban, hogy választókerületeim különféle érdekeit esem elől soha nem távoztam. Szolgálatom ennek bizonyoság al különösen az, hogy sürgetésem és kérészem folytán a letenyai hid fölépítéséhez szükséges összeg a jövő évi költségvetésbe föltétlenül most már mi sem gátolja azt, hogy a hid építése a jövő tavasszal megkezdessék.

Ha a felfolyt két ülésnek alatt a közjó és tisztelt választóim érdekeiben többet tenem nem sikerült; — ha várakozásuknak minden irányban meg nem felelhettem, est nem a jóakarati hiányának, hanem azon körülménynek kérem tulajdonítani, hogy homos és súlyos betegséggem megakasztott tevékenységemet, nem csekély sajnálatomra, megmibbasztotta.

Budapest, 1885 augusztus 1. Apáthy István, a letenyai választókerület orm. képviselője.

ügyletben van, a kellő megnyugyvat nyujthatta volna. VII. A közzévet értékpapírokról szóló és hasonlóan az állásnak bejárása után szentesített törvényt. Evék óra országsszerre hangzottak a panaszok azon eljárás ellen, mely a közzévet értékpapíroknak érvényben volt. E panaszok alapját elsősorban a hiányos törvények, és másodsorban a közzévet értékpapíroknak megfizetett költségeknek sok tekintetben önkényes kezelése képezte. Aziránt nem lehet kétség, hogy az állam csak úgy felelhet meg kötelességének, csak úgy teljesítheti hivatását, ha az erőssétkéges anyagi eszközök rendelkezésére állanak. Ezen eszközök legnagyobb részét a közzévet képezik, melyeknek viselése alól az ország lakosait fölmouteni sohol sem lehet. Ez azonban nem azt jelenti, mintha a közzévet kezelése körül minden képszelhető eljárást akár igazságosnak, akár helyesnek kellene tekinteni. Ellenkezőleg ép az ország létel és fonnállása követeli azt, hogy a közzévet a lakosságra nézve egy a menyenyiség, mint a lerovási módja tekintetében elviselhető legyen; hogy a közzévet körüljárás szaklatásá ne fadjuljon és az adósokra ok és szűkség nélküli költségeket ne hárítson; hogy végre a közzévet kezelése körül eljárásnál felmerülő sérelmek és szabálytalanságok kellő orvoslat találhassanak. Teljes meggyőződés, hogy e részben az említett törvény az ország lakosságának nagy könnyebbéget és kötelességet megnyugyvat fog biztosítani.

VIII. A középiskolákról és azok tanáraitak képzéséről szóló (1883: XXX.) tör. cikklet. A középiskolák kötelesség fölött nevezetes tényező az állam életében. Azoknak hivatása letenni az alapot a melyen az állampolgár tudományos kiképzésének föltétele. Midőn a törvényhozás ez irányban az érintett törvényt megalkotta és annak intézkedéseit a felekezeti iskolákra is kiterjesztette, lehetővé tette azt, a mire már régeu szükség volt, hogy az ifjuság oktatása egyenlő elvek és szabályok szerint történhessék. Az sohasem lehet az országának hasznára, ha annak ifjusága az oktatásban különféle rendszerek és szabályok szerint vezetetik; ha a mérték, mely a kiképzésben a tanároktól egy, mint a tanulóktól megkívántatik, különbözőleg van meghatározva.

IX. A felfelviteli bíróságok szabályozásáról és felfelviteli káprítózájáról a kir. járásbírószégek hatásköréhez utalt büntető ügyekben — szóló (1883: VI.) törvénycikket. Az állam lakosai kötelességükkel megkövetelhetik, büntető ügyekben, a helyes igazságszolgáltatás minden szükséges kelléke gyakorlatilag megoldassék. Valamint azonban elhibásított dolgok kellene tekinteni azt, ha az ugynevezett kisebb polgári ügyekben az állami igazságszolgáltatásnak legfőbb közgei is igénybe vétetésének, — úgy elleukessék nemcsak magának az államnak, hanem maguknak a polgároknak az érdekeivel is, ha az egyszerű és ennélfogva könnyen elbíráható büntető ügyek, a gyors elintézés rovására, a legfőbb bíróságok elé vitelnek. A tapasztalás, azt hiszem, rövid idő alatt igazolni fogja azt, hogy az érintett törvény megalkotásával, az igazságszolgáltatásan lényeges és az ország lakosaira nézve jótékony javítás történt.

X. Az uszaráról és káros hiteltügyletről szóló (1883: XXV.) törvénycikket. Némcsak Magyarországának, hanem az európai többi államoknak is azon keserű tapasztalást kellett tenniük, hogy a kamatok korlátozását tárgyazó törvényes intézkedések eltérően nem a remélt, hanem az ellenkező eredményre vezetett. A helyett, hogy a tőke olcsóbbá lett volna, a lelketlen uszarák, a törvény által biztosított kamatszabadság palástja alatt, a kölcsönadott tőkék kamatait oly mértékre csavarták föl, mely a legvakmerőbb képzelet is föltűlni, A hiteltelekhiányok számtalan esetben 50 60 és nem ritkán enél magasabb kamatok biztosítására használtattak föl, a minek azután természetes következménye az lett, hogy egyetlen kölcsön elegendő volt arra, hogy magukat a jómódú birtokosokat is koldusbotra juttassa. A törvényhozás nem ringathatta ugyan magát azon hitben, hogy az érintett törvény megalkotásával az uszarát teljesen kúrtaian sikerülend: de a tapasztalás más országokban a közzévet kivül helyeste, hogy az uszarákódásra szabott és a kellő szigorral alkalmazott büntetések igen sokat visszatarthatnak az olyan foglalkozásról, melyet az állam törvényei becselotlenek nyilvánítottak és a büntető törvény elvei szerint megnyitottai rendelkeznek. Ezenföli az érintett törvényt, midőn a korosmai hitelről intézkedik és az abból eredő követelések beporólhatóság csak bizonyos összeg arányig enged meg, sikeresen gondoskodik arról, hogy az ország la-

II. Az 1881: IV. t. os. hatályának a kávéfogyasztási adóra nézve megszüntetéséről és a cukor- és sófogyasztás megadóztatására vonatkozó határozatainak módosításáról szóló (1883: V.) törvénycikket. Midőn az 1881: IV. t. cz. megalkotott, annak ódvös hatása iránt azonnal kételyek nyilvánultak. Általában az volt a vélemény, hogy ezen törvény, amíg egyrészt a kereskedés ép úgy, mint a fogyasztók kinsámithatlan zaklatásoknak teszi ki; másrészt az anyagi eredmény tekintetében nem fog megfelelni a várakozásoknak. Két évi tapasztalás ezen véleményt teljesen igazolta és a törvényhozás nem késett a bajon az által segíteni, hogy az érintett törvény határozatait részben megszüntette, részben pedig a tett tapasztalásoknak megfelelően módosította.

III. A hadmentességidijéről szóló 1880: XXVII. t. cz. módosítását tárgyazó (1883: IX.) törvénycikket. Beszámoló beszédem alkalmával szerencsém volt reamutatni azon esélra, mely az érintett törvény megalkotásakor a törvényhozást vezérelte. A csélt általában mindenki helyeselte, mert senki sem vouhatta kétségbe azt, hogy a jognak és méltányosságának egyaránt megfelel az, ha a háboruban munkaképtelenné vált harcosok ellátására szükség alaphoz, első sorban azok járulnak, akik testi fogyatkozásuk miatt, a honvédelmi kötelességtől alól fölmoutettek. A megadóztatás módja azonban, melyet e végre az érintett törvény megállapított, több tekintetben aránytalanul mutatkozott; és én beszámoló beszédem alkalmával nem mulasztottam el jelezni azt, hogy az országgyűlésnek egyik legsürgősebb kötelessége leendő, az említett aránytalanságot megszüntetni. A jelen országgyűlés e kötelességek meg is felelt, a mennyiben a hadmentesség adóról szóló 1880: XXVII t. cz.-et akkép módosította, hogy annak intézkedései az ország szegényebb soru és különösen földmivelő osztályra nézve is igazságosakká és elviselhetőkké váltak.

IV. A napszámosok adómentességéről szóló (1883: X.) törvénycikket. A jog és igazság egyaránt azt követeli, hogy azok, a kik a földi javak minden nemétől megfosztva, egyedül napi keresetükből tengetik életüket, a közterhek viselésére ne kényseríttessenek. Bármilyen fontos legyen is az állam létének és fenállásának a kérdése, mindig embertelen dolog marad az, ha az állam azok föltételeit szedi el, a kiknek keserű keresetükön kívül nincs mire támaszkodniok. Ezt vallják a művelt államok mindenütt és a magyar országgyűlés csak az előreladottabb ország példáját követte, midőn a napszámosok keresetét mindenféle közteher alól felszabadította.

V. A szőlődés mavaltsági tartozások lerovására nézve adandó kedvezményekről szóló (1883: XI.) tör. cikklet. Midőn a törvényhozás a szőlők megváltását kimondotta és a megváltás módját törvény által megállapította, kötelességem a legjobb akaratúll veszfölelt; az élet azonban félreismerhetlenül kimutatta, hogy igen sok esetben a megállapított váltási árak a valódi értéknek meg nem feleltek, és hogy a lerovás módja a szőlőbirtokok nagy részére elviselhetetlen teherként nehezült, mely azokról teljes anyagi megromlásra fenyegette. Igen természetes, hogy a törvényhozás est közzévetben nem tekinthette; módokról kellett tehát gondoskodni, melyek segítségével, az ország érdekeinek veszélyeztetése nélkül, az egyes szőlőbirtokokra nézve, a szőlőváltás lerovása lehetővé téteassék. Ez történt az 1883: XI. t. cz. által, mely a kedvezmények megadásában elment azon határokig, a melyeken belül az egyesek érdekeinek a megóvása jogosnak és méltányosnak tekinthető.

VI. A pénzügyi közigazgatási bizottságokról szóló és az állásnak bejárása után szentesített törvényt, mely hivatva less a pénzügyi hatóságok intézkedései ellen orvoslat eszeszni, a menyiben esental a pénzügyi hatóságok sérelmes határozatait fölött nem esen hatóságok maguk, hanem egy, asoktól teljesen független bíróság fog itéleti. A helyes állami ügykezelés mindenekelőtt azt követeli, hogy az ország lakosainak lérelmei felett, bármilyen természetű legyenek is azok, a függetlenség minden kellékével ellátott bíróságok itéljenek. Ilyen független bíróságok itélnek az orm lakosainak polgári és büntető ügyiben; de hiányzott eddigél a közigazgatás és különösen a pénzügyigazgatás terén minden itélkedés, mely a polgárok e részben szenvedeti sérelmeire nézve, egy, amint az a polgári és büntető

csos, vésnége, — mert elyengült és a munkára alkalmatlanná vált — kolduljon és végre az utazélu haljon el, mint a gazdátlan kutya. Elfogadtatott még azon fölemlítendő iudtvány is, hogy a minősítési törvény ellenére az iskolázatlan segédjegyzőknek a jegyzői szigorú bizottság elé való bocsátása is kérelmeztessek. Elfogadtatott ez akkor, midőn a jegyzőválasztásoknál nem hiányoznak ma már az érettségi vizsgát tett, sőt jogot hallgatott okleveles jegyzők sem.

A jegyzőegyletnek czélja mindenestre a jegyzők érdekeinek előmozdítása, tehát a jegyzői kar tekintélyének emelése is volna. Tisztelet a kivételnek, de ezzel az ott jelenvolt többség azt tanusította, hogy még az egylet czélját sem értette meg. — Hisz a minősítési törvény midőn a jegyzőtől a műveltségi foknak egyenlő kvalifikáciást kívánja, bizonyos, hogy némi részben hozzájárul a jegyzői kar tekintélyének emeléséhez, mert műveletlen ember bármilyen törvény mellett sem szerez tekintélyt.

Ebből hát az következik, hogy a körjegyzők az ilyen közgyűlésekről ne maradjanak el, hogy ilyen indítvány esental keresztül ne vitessék.

Én hiszem, hogy a jegyzőegylet megszilárdulni és némi eredményt fölmutatni is képes lesz. De ha nem tévedek egy gondolom, hogy legtöbb eredményt a körjegyzők a hírlapiródomal terén érhetnének el. — A hírlapok tájékoztatják a nagy közönséget, ezek csinalják részben a közvéleményt.

Van Magyarországban vagy 2000 körjegyző. Van ezek között egyes író is elég, és előfizető valamennyi. Ha szellemileg és anyagilag olyan napi lapot támogatnak, mely érdekeiket leginkább képviseli: a kellő eredmény sokkal jobban bekövetkezhetik.

Gózonny László megyei főjegyző urat, ki a jegyzőegyletet összehívta, Isten áldja; a jegyzőegyletet — Isten védje!

Vörösmarty István.

Nyílt levél

A letenyai kerület t. választóhoz

Apáthy István jeles jogtudósnak mint a letenyai választó kerület érdeműs országgyűlési képviselője a felolyt országgyűlési időszaki a következő beszámolóit küldötte meg választóimnak:

Mint minden esztendőben, úgy a mult évben is szándékomb volt a választókerületben megjelenni, hogy a t. választóimnak a jelen országgyűlés első ülésének a működéséről jelentést tegyek. Est nemcsak azért volt szándékomb tenni, mert az adótt ígéretelem váltottam volna be, hanem azért is, mert jól esik azokkal közvetlenül érintkezés, a kiknek bizalmából a képviselőháza helyemet elfoglalom. Fájdalom, hosszabb betegeskedésem ezen szándékomat a mult esztendőben meghiusította.

Hogy jelenleg is levél utján és nem élő szóval kívánok kötelességemnek megfelelni, annak oka hasonlóan nem rég kijárlott hosszú és súlyos betegséggem, melyből föltábadva, nem érzek magamban jelenleg még annyi erőt, hogy a szóbeli előadást csak meg is kísérthessem. Ez szolgáljon mentőegemül, hogy az országgyűlésnek eddigi két ülészakáról a strobokban teszem meg kötelességemről jelentésemet.

As 1881. évi szeptember 28-án Ó os. és apostoli kir. Feltege által önnapélyesen megnyitott országgyűlés eddigi ülészakái, a közzévet nézve több tekintetben nevezeteseknek mondhatók; több oly törvény alkotatván, melyek az ország jólétének és szellemi fölvirágosításának kötelességet előnyére lesznek. Legyen szabad ezen törvények körül a kötelességeket kiemelnem:

I. A közzévet viselők minősítéséről szóló (1883: I.) törvénycikket, mely szerintem nemcsak azért bír fontossággal, mert a helyes közigazgatásnak egyik alapföltételét tesztette meg azáltal, hogy a közigazgatási hivatalok viselését, a joggal megkövetelhető elméleti és gyakorlati képzettségűl teszi függővé; hanem azért is, mert félreismerhetetlen előkészítéssel szolgál az előbb-utóbb létesítendő állami igazgatásnak. E mellett az érintett törvény figyelemmel van azokra is, a kik jelenleg a közigazgatási pályán működnek és erre való hivataloságukat ténylegesen szolgálat által igazolták. Ezek újabb alkalmazása es esetben sem léren kizárva, ha az érintett törvény által megkivánt elméleti képzettséggel nem is bírnának.

adott a nyilvános számadára kötelezett vállalatok és egyének adóját, végre a tőbbségi és járadék adót (1875 XXIX. XXVII. t. cz.) illetőleg az adókievétel alkalmával megállapított adó összegek mérvé ekleu benyújtott fellebbezések elintézésére Zalamegye területére 1883 évi alkított felszámolási bizottság működését folyó 1883. évi augusztus hó 27-én megkezdendi, délelőtti naponként délelőtti 8-12 óráig Zala-Egerszeg, a megye kir. adófelügyelő ur hivatalos helyiségében nyilvánosan tartani, a fellebbezéseket a letenyei, alsórendi, tapolcai, sármegi, csáktornyai, keszthelyi, nagykanizsai, zalaegerszegi kir. adóhivatali járással szerinte tárgyalni, s elintézni fogja.

Kelt az adófelvizsgálási bizottság Zala-Egerszeg, 1883. évi augusztus hó 10-én tartott üléséből.

Szigethy Antal s. k.
bizottsági elnök.

Különfélék.

© Színház Nagy-Kanizsán.

Lapunk múlt számának veséscikkében a városunkba érkező Aradi Gerő színházról szóltunk, e társulatra felhíva a t. közönség figyelmét. Mint értesültünk Aradi Gerő színházára 23-án utazik el Estergomtól és első előadását a hó 25-én tartja városunkban. A társulat a téle Pécse van szerződöttve, a hó máj október elején indul, így tehát csak rövid ideig fog városunkban tartózkodni, a mely idő alatt a legjobb és legjelesebb színpadi termékeket fogja bemutatni. Midőn újlag közönségünk partoló figyelmébe ajánlanók e színházról, e rövid hírnök kapcsán közöljük a társulat névsorát, valamint az előadandó operettek és egyéb színműveket, melyekből a közönségünk meggyőződhetik a társulat értékes repertoírjáról. — A színházról névsora. Aradi Emilia operette- és népszínműnekes, vigjátéki naiv szerepekre. Reiner Antónia, coloraturoperette és népszínműnekes, Litzemayer Szidi ballettáncosnő és operette alténekes. Somogyiné társalgái és drámai anya-szerepekre. Bodrogi Lina drámai szende szerepekre. Litzemayer Poldi ballettáncosnő és szobrette szereplő. Aranyiné vigjátéki szende szerepekre. Könyves Mari komikáné és vigjátéki anyaszerepekre. Bánatiné, Csakó Aranka, Kissné, Kovács Ilka, Kölcsei Elvira, Szigeti Izabella, Kertész Mari különféle segéd szerepekre és kardalokra. — Férfiak: Somogyi Károly hős szerelem, Ércsi Ferenc operette tenorszó énekes, Demidov Imre hős jellem szerepekre. Juhász Sándor operette-bájos és népszínműnekes. Boránd Gyula komikus és operette-buffónekes. Csányi József karmester. Arányi Dezso komikus és operette-buffónekes. Csizsér Kálmán lyrai szerelem és bonvivant szereplő. Komlósi József intrikus szerepekre. Gréth Károly, Kömley Gyula, Halász Albin, Tordai Károly, Réti István, Bánáti Ede, Gulyás Mihály különféle regéd szerepekre és kardalokra. Zombori I. főruhátárnok. Bogáti Medárd sugó. Bobarcsi András felelős színpadvezető. Hét egyénből álló zenekar. Pénztárnok Komlósi. — Mellékzeneművet nyolc egyén. — Operettek. Angot, Fortunio dais, Bőreg, Údúsko, Furca háború, Dragonyosok, Nap és hold, Olivette lakodalma, Boccaccio, Fatinita, Várak hegyed, Korneville harangok, Kisharcs, Sáp Galathia, Koldus diák, Sáp Helena, Kisasszony feleség. — Színművek népszínművek, klasszikusok, újdonságok: Borsó Márta, Anna, Stomfay család, Zalameai bíró, Bantauk, Tüsről pattant leány, Szárazmalom, Marcsa és Mariacska, Vörösapka, Tücsök, Milimári, Bagdadi hercegnő, Tótleány, Király házasság, Örök, Két árva, Véres pénz, Szaleburdi, Fedora, Várak fátyol, Párisi regény és több jebes ismert színművek közül válogatva.

II Nyilatkozat. A „Zalai Közlöny”

sug. 16-iki számának veséscikkében nevem is előfordul a sz. István ünnepe színpadon nével közt. Ennek ellenében tiszteltet jelentem, hogy felszámolási bizottság elnökeként a végrehajtó bizottság elnökeként nem vagyok illetékes, hanem csak társadékosul kerülhettem oda.

Hoffmann Mór.

Zalai Sándor teleknyvszerzője, augusztus 15-én, veseti oltárhoz bájos menyasszonyt, a kedves Dóra Margit kisasszonyt. István áldás legyen a szép fiatal párn.

24 Pécse Károly kir. táblai bír., ki májnapról pár hetet városunkban éltora.

Pihál Ferenc. 1883. évi máj. 16-án Mihály. fura utasott.

↑ Győrffy János ügyvéd ur a következő sorok közlése iránt keresett meg bennünket: Nagy Kanizsán 1883 évi augusztus 16. Tak. Szark. ur. A sz. István napi népnap N. Kanizsán való rendezését bírd-és itteni falragasokban és a színpadon egyéniségeknek lévén megnevezve, becses lapja után kívánom kijelenteni, hogy az tudós a bejegyzésem és honnájárlásom nélkül történt. A szent-István napját én is nemzeti ünneppnek tartom s ha szükség van rá, az ünneplés emelését előmozdítani kötelességemnek ismerem, de a kivétel azon módja a mint az a nagy-kanizsai falragasok által közömbösített az én természetemmel és véralkatommal nem egyez meg azért én semmiféle beszédet esuttal nem mondok s az ünneplésben részt nem veszek.

Győrffy János.

↑ A Bathányi-utczában i. hó 14-én esti 9 óra után egy pistolylövés történt el, mely az esőfogra a székfők közt valakit könnyen földre teríthetett volna. Okát e vakmerő dolognak esuttal nem szelölhetjük; de ajánljuk rendőrségünk méltó figyelmébe az ily testvéri szeretetet!

↑ Gróf Majláth Kálmán a Majláth család tragédiája című rópirátának előadásából befolyó tízszáz jövedelmet a lipótsz. miklósi tükárosultak inségeseinek ajánlotta fel.

↑ Gazdasági tudósítók A földmivelsé, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztérium Luperszék József csáktornyai lakost a csáktornyai, Hertelendy József viudornyalaki lakost pedig a keszthelyi járásra néve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bízták meg.

↑ IV. 1883. Gazdasági kiállítás Kapuvárott A sopronmegyei gazdasági egyesület 1883. szeptember 15. és 16-án Kapuvárott negyedik gazdasági kiállítását rendezte, mely kiállítás egyuttal a földmivelsé, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztérium által elrendelt lódíjostással és a megyei lótenyésztési bizottság által rendezett mesei gazdák löversenyével lesz összekötve.

↑ Assurancioni Generali. Az „Egyetértés” igen melegen tartott közönet nyilvánítását közöl Lipót St. Miklós és Verbits közösgékhöz, a gyors és pontos kifizetést illetőleg melyet az Assurancioni Generali a július hó 13-án ezen közösgékben történt felette nagy útszákrok után teljesített, mint értesültünk százkara rug a legott házak és más épületek száma, melyek ingóságokkal egyutt nevezett intézetnél biztosítva voltak és daczára azon roppant munkának, melyet az ily tömeges kár felvétele okoz, néhány nappal a borzasztó tűzvész után az Assurancioni Generali által a károk felvétele, melyek összesen 182.000 frtnak lettek megállapítva, befejeztettek és a helyszínén azonnal ki is fizetettek. Ezen eljárás leginkább igazolja mily óriási előnyököt nyújt a közönségnek az ily jelentékeny intézettel való biztosítás.

KÖZGAZDASÁG.

A veszprémmegyei gazd. egyesület éke-versenye Lepsényben, szeptember 1-én.

A veszprémmegyei gazdasági egyesület azept. 1-én az onyngi gazdákör területén Lepsényben „hármass” illetve több vasu ekeversenyt rendez, melynek tervezete következőkben állapították meg:

I. A hármass és több vasu ekeverseny czéja ezen eszközök, mint az östörmelés olcsóbb előállítására, de azért a földnek még is tökéletes megmunkálására alkalmasakat — a gazdaságossággal alaposan megismertetési s azokat ugy szerkesztőkben, mint munkájukban tisztosan megírni, misztan ez az általános eke-versenyeken a bírálat sokoldalú előmozdítása mellett kellően méltányolható nem volt.

II. Ezen czél előérésére az egy vasu ekek kizárásával csak hármass, négyes és kettes ekek versenyezhetnek, de bemutatottak lesznek az ugynevezett általános ekek is.

III. A verseny f. évi szeptember 1-én az onyngi járás. és gazdákör területén Lepsényben (déli vasut állomás) — Gróf Nádasdy Ferenc ur ő méltósága által bannaz kézséggel felszámolt — e czéla kitűzésén alkalmas területen tartatik, melyre az összes hazai és külföldi gyárosok, és bizományosok ezen tervezet megküldésével és lapokban közöltéssel meghívattak.

A bejelentések augusztus hó 15-ikéig a veszprémmegyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál Veszprémben történnek, a verseny ekek pedig húsdéing augusztus

25-ig az eke-verseny rendezésének Lepsény déli vasut állomására csúszva okvetlenül beküldendők.

IV. A verseny ekekre három nagy díj tüzetik ki.

a) A negyemléti m. kir. földmivelési minisztérium díja 50 db. 10 frankos arany — a legjobb bírált hármass eke.

b) A veszprémmegyei gazdasági egyesület díja 10 db. cs. kir. arany, — a második bírált hármass eke.

c) Méltóságos Ifj. Gróf Esterházy Mór ur, a veszprémmegyei gazdasági egyesület elnökének díja 20 db. cs. kir. arany azon két vasu eke, mely négy ökrrel tarró, vagy ugar szántást, 18 cm. mélyre tökéletesen teljesít; — ha ezen díj két vasu ekeknek kiosztandó nem volna, a díj fele része a hármass ekek második díjához osztottatik, — másik felével pedig a bírálati bizottság belátása szerint rendelkezik és díjaz.

Ezen felül adatik határozatlan számú kitüntető oklevél, melyben a bírálat eredményes képet minden több vasu, vagy általános eke részéről. Az oklevelek a bírálat értékszámaiból képest sorrendi számmal is lesznek jelölve.

V. A gazdasági egyesület titkári hivatala a verseny tervezet melléklésével felszólítja az összes hazai és külföldi gyárosokat és bizományosokat, hogy ezen versenyben részt vegyenek és azonnal megad minden felvilágosítást, mely a versenyre szándékozók részéről ők kéretik, — a nyomtatott tervezet ezen felül megküldi az összes gazdasági egyesületek és gazdákörök elnökségének, a gazdasági intézetek igazgatóságának, a szak- és napilapoknak, ugy a szomszédos vidéki lapok szerkesztősegeinek.

A versenyt rendező bizottság az onyngi gazdákör tagjából következőleg alakult: Elnök Purgli Sándor. Alelnök Balassa Lajos és Békési József. — Bizottsági tagok: Belák István, Bibó Dénes, Csapó Kálmán, Ékes Lajos, Halász Károly, Honel Károly, (jegyző), Kenessey Miklós Mányai Károly, Mészoly Gyula, Mihály György (pénztárnok), Molnár Antal, Ifj. Kun György, Nagy Iván, Nemes János, Schriker Imre, Tóth Kálmán, Tóth Ede, Varga József, Vertheim Herman, Vertheim Samu.

A versenytér megismeréséről, annak felmérése s kijelöléséről, a szántásnál használandó négyes ökrök fogatokról, és ekek versenytérre elhelyezéséről, a vasutóli levél, s verseny utáni feladáról a rendező bizottság illetve annak végrehajtó bizottsága gondoskodik.

A rendező bizottság osztja ki sorházat után a szántandó területet, megméri és feljegyzi az ekek súlyát, és azok árát, s verseny előtt elkészíti a verseny ekek jegyzékét, mely a szükséges adatokat tartalmazza, s mely a gazdaságosság közt a versenytérre kiosztatik; ezen jegyzék egyuttal programmul is szolgál, s a versenyre vonatkozó értesítéseket is közli.

Erdőmérő a gazdasági egyesület titkári gondoskodik.

VII. A bírálati bizottság elnöke ifj. gr. Esterházy Mór ur, helyettes elnökök: Pöschl Károly, Kiss László; jegyzők: Nagy Iván, Honel Károly. A bírálati bizottság 12 tagját a megyei és vidéki vendégek közül az egyesület elnöke fogja választani és felkérni; a bírálati bizottság 2 csoportban fog működni, a verseny napján 9 órakor a Jury helyiségében megalkul, bírálati módosítását és eljárását értékszámaik használatával megállapítja, és 10 órakor megkezdődik, az eredményt egy órakor kihirdeti.

VIII. A versenytér egyik része egy hó előtt megszántott s lehengereszt terület lesz, másik része pedig ösi tarró, s mindegyik versenytér eke 300 négyzetűg öi tarró terület fog megszántani; a szántás minimummal a keverő szántásnál 13 cm. m., a tarró szántásnál 16 cm. m. vételik. A verseny szántás 10 órakor veszi kezdetét, s egyszerre minden versenytér ekeknek működnie kell. A verseny előbb a szántott földön, azután a tarró földön történik.

IX. A gazdasági egyesület illő helyen lépeket tesz, hogy a ló-nyújtási jutalmak ugyan az alkalommal osztassanak ki, és azon tiz kisebb gazdasági gép, melyet a földjeiket jól művelő, a legtöbb jó állatot tartó 50 holdon aluli kis gazdák jutalmaztatnak, ezinte az alkalommal osztatik ki. A kiosztás kitüntető oklevél kíséretében a gazdasági egyesület elnökének vesérete alatt a gazdákörök elnökeiből álló bizottság által ünneppélyesen történik.

A veszprémm. gazd. egyesület elnöksége.

Felkérés szerkesztő: VARGA LAJOS. Tisztelettel: HOFFMANN MÓR.

Hirdetések:

2225 tkv. 883.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság részéről közhírre tétetik hogy a délzalai-takarékpenztár részvény-társaság végrehajtónak Budai János pótrétei lakos elleni 90 frt. tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyben a pótrétei 25 sz. tkvben. A II. 2-10 soroz. a felvett a Budai Jánost illető 604 frtra becsült hasonfele 1883 évi augusztus hó 31. napján délelőtti 10 órakor Pótréten a községbíró házában tartandó nyilvános árverésen eladati fognak, mely alkalommal a venni szándékozók tartoznak a fenti becsártnak 10% át bántpénzzel a kiküldött keszre letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagy-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztályánál s Pótréte község előjáróságánál megtekinthetők. 303-1-1.

1303 sz. tkv. 883.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírre tétetik, hogy Zalamegye összesített árvtára végrehajtónak Saly József végrehajtást szüvevő becsébelyi lakos elleni 102 frt. 32 kr. tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyben a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó becsébelyi 45. sz. tkjünyben I. 1-8 soroz. a felvett ingatlanoknak Saly József tulajdonul felvett a 1098 frtra becsült 1/2 telek 1883 évi szeptember hó 5-ik napján d. e. 10 órakor Becsébely község házában megtartandó nyilvános árverésen eladati fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött keszre letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán a kir. trvszék mint telekvi hatóságánál 1883 évi april hó 18-ik napján.

Gr. HUGONAI

kir. trvszéki elnök helyettes.

KISS

kir. trvszéki jegyző.

296-1-1.

1302 tkv. szám 1883.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. trvszék tkvi osztálya részéről közhírre tétetik, hogy Horváth Pál végrehajtónak Horváth Mátyás végrehajtást szüvevő alsó szemenyi lakos elleni 87 frt tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyben a fent nevezett kir. trvszék területéhez tartozó alsó szemenyi 69 sz. tkvben + 262 hrsz. váltás köteles szőlőnek Horváth Mátyást illető a 304 frtra becsült 1/2 része 1883 évi szeptember hó 4 napján d. e. 10 órakor Alsó Szeménye község házában megtartandó nyilvános árverésen eladati fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött keszre letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán a kir. trvszék mint telekvi hatóságánál 1883 évi april hó 18-ik napján.

Gr. HUGONAI

kir. trvszéki elnök helyettes.

KISS

kir. trvszéki jegyző.

298-1-1.

2111. évk. martius 22.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekvi osztálya részéről közhírre tétetik, hogy Mikulcsos Lőrinc, mint a molnári árvtára képviselője végrehajtónak Németh Katalin férj volt György Andrásné most Horváth Istváné és kk. György Anna és György Mária végrehajtást szüvevő molnári lakosok elleni 70 frt. tőke 1879. június 30-ól járó 72 kámatok 14 frt. 70 kr. per. 10 frt. 75 kr. végrehajtás kérelmi, s 8 frt. jelenlegi s még telmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyben a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó molnári 113 sz. tkvben I. 1-6 soroz. s. Németh Katalin és kk. György Anna s György Mária tulajdonul felvett 780 frtra becsült ingatlanok ezen ingatlanok fele részére Németh Katalin javára bekebelezett holtglani haszonélveseti jog épen tartásával 1883. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtti 10 órakor molnári község házában Mátyás János felp. ügy. v. helyettes közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladati fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, v óvadékképes papírban a kiküldött keszre letenni.

Kir. trvszék mint telekvi hatóság N. Kanizsán 1883. máj. 9.

Gr. HUGONAI

kir. trvszéki elnök helyettes.

KISS

kir. trvszéki jegyző

301 1-1

1574 sz. Évk. Március 7. 1883.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. trvszék telekvi osztálya részéről közhírre tétetik hogy Folly Bernát letenyei lakos végrehajtónak Iván István végrehajtást szüvevő poljai lakos elleni 116 frt 50 kr. és 88 frt tőke és járuléka 9 frt jelenlegi s még telmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyben a fentnevezett kir. trvszék területéhez tartozó polai 45 sz. tkvben Iván István tulajdonul felvett I. 1-8 soroz. alatti 777 frtra becsült tartozékkal egyutt, Wesel Simon által 399 frt megvett de ki nem fizetett, — + 1 soroz. a felvett váltás köteles tartozékkal 82 frtra becsült, Wesel Simon által 73 frton megvett de ki nem fizetett — + 2 soroz. a felvett váltás köteles, tartozékkal 190 frtra becsült Wesel Simon által Wesel Jakab részére 236 frton megvett de ki nem fizetett ingatlanok 1883. évi szeptember hó 7. napján d. e. 10 órakor Pola község házában Mátyás János felp. ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladati fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsártnak 10 %-át vagy készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött keszre letenni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedéstől számítva 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a 3-at ugyanattól 90 nap alatt minden egyes vételár részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamattal egyutt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módoszatok szerint fizetni.

Kir. trvszék telekvi osztálya N. Kanizsán 1883. május hó 9. napján.

KISS

kir. trvszéki jegyző.

Gr. HUGONAI

kir. trvszéki h. elnök.

299 1-1

„Hungária nagy szálloda.”
I. rangú szálloda.

a város legszébb helyén a corso mellett kitűnő királyi várakra a cs. kir. gőshajómal társult közepben.

300 elegans szalon szobával 1 frtől fölfele, díszteremmel és hangversenyekre.

a legnagyobb köznyelmmel berendezve, telefon, távirat, összes öltözék, meleg és hideg Dunafürdők, minden időszakaiban a hálószobákban étterem fraxcia és magyar konyhával, Pompa kávéház a legolvasottabb európai hírlapokkal.

„I. magyar szálloda részvény társulat.”
Hartmann F. igazgató.

306-1-1.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanisai kir. trvezék tikvi osztalya részéről közhírré tételek, hogy Broser Ignác...

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becár. Árverezni kívánók tartoznak a becár 10%-át késszépben...

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanisai kir. trvezék tikvi osztalya részéről közhírré tételek, hogy Málics János...

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becár. Árverési szándékosok tartoznak a becár 10%-át késszépben...

N. Kanizsán a kir. trvezék tikvi osztalya 1883. évi május hó 9. napján.

Arverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság, mint tikvi hatóság részéről közhírré tételek, miként Reischer Endrész...

Arverési szándékosok tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 %-át vagyis 48 ft 50 kr...

Főtörzsorvos Dr. MÜLLER MIRACULO INJECTIÓJA és lebecselt vesztés és fájdalom nélkül gyógyítják a húgyúti minden kifolyást...

stragon-mustár patent csomagolásban Schmidt Viktor és fia bécsi különlegesség...

261-4-26

Budapesti ásvány-gyár. Nélkülözhetetlen minden háztartásban!! Valódi sovorpor szobok, oroszbagarak, (bűbös vörö) poloska és balla részére...

VEREJTEKPOR kezek és lábak izzadása ellen. Valódi Szeidlitz-por 1 doboz tartalmaz 1 tucat port, ára 60 kr.

EGGER dijjutalmazott különlegességei. Az Egger-féle mellpasztilla általánosan ismert és kitüntetett köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen...

SZÉCHENYI-SAVANYUVIZ FORRÁS. A Triesterben is hírhedt diámerreben részestl. Jelen magyarhonban. Európa legértelmesebb Natron-Lithion savanyúvize.

KRONDORFI Savanyu-Kút STEFANIA Koronahercegnő forrás. Kút-vállalat KAHL és TÁRSA Kronдорfban, 1839-10. Raktár N.-Kanizsán.

GUTJAHR és MÜLLER 286 6-25. BUDAPESTEN. Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár a Margit-híd közelében...

BROGLE JÓZSEF gép- és rostalemez-gyára. Ajánlja minden gazdasági kiállításán kitüntetett Trieur-jelt váltható szakkal. Gabona tisztító-rostákat. Tengeri-morzsolókat.

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ERDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

Szerkesztői Iroda. Hova a lap ves-
tési részét illető közlemények küldün-
dők Bajsa utca 4. szám.

Bármentellen irások csak ismeri ke-
szébbi fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldönek.

NYITLÉNY: pátissora 10 kr.

kiadóhivatal: Fischer Pál könyv-
kereskedés. Ujvárosi utca. 313. sz.
Közvetítői árak: Egyszer 3 frt
Félévre 4 frt. Negyedévre 2 frt.
Hirdetmények 5 hasábon palissar
egyszer 7 kr. többszöri hirdetésnél 5
kr. Bélyegdíj 30 kr.
Arányos a egyéb hivatalos hirdeté-
sek 30 kr. bélyegdíjén felül 100 szög
1 frt, azonul minden adóért 1/4 kr.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegyület, a Nagy-Kanizsai és Délzalai takarékpénztárak, Bankgyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELEN HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Bosznia és Egyptom.

(T.) Bámulnunk kell azt a naiv-
ságot, melylyel egynemely lap bi-
zonyos dolgokat tárgyalni szokott, s
mintannyiszor ama kérdés merül
fel előttünk: vajjon orikkirója-e oly
együgyű, avagy közönséget tartja-e
annak. Az egyiptomi kérdést például
igen sok lap a boszniai kérdéssel
szerezeti összehasonlítani, valamint
hogy az angolok eljárása után sze-
rot-következtetést vonni a mienkre,
már t. i. ha úgy vonhatja azt a kö-
vetkeztetést, hogy az a mi politikánk
hátrányára történjék. Bezzeg nem
csinálta akkor, mikor az angolok
Alexandriát lüették aztán megkez-
dtek a roppant áldozattal járó hábo-
ruzást. Akkor nem jutott eszükbe
rámutatni: hogy ime néztek az
angolokat, kik érdekeit megvédeni
tekintetéből őriái áldozatokat hoz-
nak, és nem jutott eszükbe, hogy össze-
hasonlítást tegyenek a boszniai
okkupációval, hanem most mikor
az angolok arról beszélnek, hogy az
angol katonaságot Egyiptomból visszahoz-
zák, most elkezdik a naiv
összehasonlítást hogy: „Ime az angolok
bűszkesége megengedi, hogy egy
győztes hadsereget vissza vonjanak,
hanem hát a mi politikusaink nem
tartják azt Boszniára nézve lehe-
tőnek.”
Kétszer háromszor el kell olvas-
nunk ezt az okoskodást, hogy meg-
győződjünk, komolyan írja-e ezt az
a lap vagy csak kötekedni, komáználni
akar. Amde a hang annyira komoly
s az okoskodásból annyira kilátszik
a nagy kép, hogy el kell nevetni
magunkat.

Egyptom és Bosznia! Az okku-
páció indokai ott és itt. A helyzet,
a körülmények az. Hát ez porazo
mind nem jön tekintetbe. Ha egy
gőzhajóársulat alakulhat a Dunán,
mért nem alakulhat a Zagyrán, hi-
szon folyó folyó; okkupáció okku-
páció. Az angolok ha kivonják oca-
pataikat Egyiptomból, hát Egyptom
marad magának az alkirály kormá-
nya alatt. Az angolok tulajdonkép-
pen nem is okkupáltak, hanem a ke-
dívénok nyújtottak segítyt, mint az
orosz egy időben Ausztriának, Ausz-
tria Dániának, Franciaország Olasz-
országának, s mire a béke helyre állt,
a katonaság kitakarodott. Tegyük
föl azonban hogy mi Boszniából ki-
jövünk, hát kit hagyunk ott? Kinek
adjuk? A szultánnak? Hiszen akkor
a jövő évben ismét ki vagyunk téve
egy európai konfliktusnak, mert az
orosz azonnal izgat, Montenegró,
Szerbia, azonnal kötekedik és igé-
nyel. A szultánnak éppen úgy nincs
hatalma a balkáni lázadók megfé-
kezésére, mint a tuniszi bégek. Hát
miért nem vonja ki Franciaország
az ő hadseregét Tuniszból? Erre
úgy látszik nem utalnak a t. ellen-
zéki hírlapírók.
A kedive hadserege most már
úgy lesz szervezve, hogy az angol
segélyt aligha ismét igénybe kellene
vennie, aztán meg Egyiptomból nincs
is fenyegetve Anglia. Az egyiptomi
lázadás nem igen jön kapóra sen-
kinek és egy angol hajóhad minden
pillanatban ott köt ki a hol akar,
míg egy boszniai lázadás az egész
szlávvilágot mozgásba hozza és egész
Európát háborúval fenyegeti. Azon
felül ha Boszniába valamelyik szlá-

hatalom hamarabb bevehetné ma-
gát mint mi, hát a miig onnan ki-
verhetőek, háromszor is lángba borul-
hatna felettünk a föld. De meg
Bosznia nem is abból a szempont-
ból lett okkupálva általunk mint
Egyptom az angolok által. Cél és
cél ok és ok annyira csak egymá-
tól mint ég a földtől; hát hogy le-
het most már azt beszélni, hogy ha
az angolok nem derogál kivonulni
Egyiptomból, nekünk sem derogál-
hatna kivonulnunk Boszniából? . . .
Avagy nem tudják az illetők hogy
mit beszélnek? Még most is bogar-
uk van, még most sem képesek
avagy még most sem akarják az
okkupáció célját megérteni? Hát
hogy akkor hiába beszéltek nékik,
az nagyon természetes.

Hol van a baj?

(H. M.) Talán sohasem volt
annyi honfentető kar, mint mai nap-
ság, mikor boldog-boldogtalan, a ki
néhány újságcsikket végig olvasott,
azt hiszi, hogy ebből bármind dol-
logra nézve most már véleményt al-
kothathat magának, s azt kinyomatva,
előre kijelenti, hogy őt semmiféle
személyes érdek nem vezet, hanem
tisztán az igazság, a jó szép és no-
men iránti lelkesedés. Hogy azután
véleményéhez még kevésbé férhes-
senek, körülággatja azt nagy férf-
aknak az egészről kiszakított mon-
dásaival vagy egy reményi vesztett
polgári iskolai igazgató személyes
előzetével.
W e b e r P á l ur is azt
hihette, mikor a fentebbi cím alatt

papírra vezetett gondolatát és vezér-
csikké gyanánt kinyomatva a „Zalai
Közöny“-ben, hogy hazamentő tot-
tet végez, ha a polgári iskolát szembe
állítva a gymnáziummal, az előbbi
árba rántja, a közönség előtt discre-
ditálni kívánja s végül egészen fo-
loteszesnek sőt károsnak nyilvánítja.
Pedig, ha gondolkodnánk akkor mi-
kor ír, könnyen rátalálhatott volna
saját logikája szerint a bajra, anél-
kül, hogy azt ott kellett volna ke-
resnie, a hol éppen nincsen.
Mert nagyon csatlakozik ő, ha
azt hiszi hogy egy városban, a hol
gymnasium van fölélegesen a polgári
iskola. Ha jobban utánna néz az
dolognak, vagy egyáltalán keresni
tudná a magasabb összefüggést, an-
nak a beismerésére kellett volna
jutnia, hogy a gymnáziumot látogató
ifjuságnak egy harmadrésze nem a
indományos szakmára előkészítő gym-
náziumba való, hanem a polgári is-
kolába, s az aránytalanság, mely a
két intézet látogatottságában mutat-
kozik oda viheto vissza, hogy a szü-
lők, még mindig inkább tudományos
(vagy az ő módjuk szerint a ri) pá-
lyára akarják nevelni fiaikat, s a
pályaválasztásnál nem járnak el azon
gondossággal, a melylyel eljárniok
kellene. Kifűnik a gymnáziumi pá-
lya folyamából, hogy az első osztá-
lytól a 8-dikig átlag a fele jut csak
az érettségi vizsga letételéhez, a má-
sik fele időközben elmarad az a szü-
lők vagy belátják végre, hogy a fiú-
nak szellemi tehetsége nem elegendő,
vagy pedig az ő anyagi tehetőségük
nem bírja a hosszú iskolátatást.
Úri nép vagyunk; a munka ná-
lunk nem nagy becsben áll még s

ez az oka annak, hogy a polgári is-
kola még eddig nem népséült be
annyira, mint az várható volna ott,
hol a tudományos szakmára való
kiképzés oly nagy igényekkel lép
fel az irányában, ki magát erre ké-
pezni akarja. De éppen azért, mivel
az intézmény még általában új, s a
szülők ennek sőt az a földi köllőleg
felvilágosítva nincsenek, a sajtó ut-
ján fel kellene világosítani, nem pe-
dig hangzatos phrasisok által orri-
asztiani, mint azt W e b e r P á l ur tette,
ki indokolatlan támadása tárgyul
egy olyan intézményt tűzött ki, mely-
nek atunk, hazánkban igen nagy
és fontos hivatása van.
Talán W e b e r P á l ur is me-
géri, hogy Csengery Antal igen de-
rék ember és hazafi volt, s mege-
gédi talán azt is, hogy Csengery
Antal értett valamiképp a tanügy-
höz, talán valamivel többet is mint
W e b e r P á l ur és ő. Talán hajlandó
lesz azért W e b e r P á l ur o s e n-
g e r y A n t a l érveire vala-
mit adni, azért a következő sorokat
közlöm Csengery Antal azon beszé-
déből, melyet ezen halhatatlan tu-
dós hazafi az 1879. ápril 26-án tar-
tott minisiteri enquétén mondott:
„Mind a gymnázium, mind a
reáliskola alsóbb osztályai — ugy-
mond — telvők tanulókkal, a kik-
nek három-négy ötöd része a tanu-
lyam befejezése előtt kimarad az is-
kolából, nagy része pedig legfőlebb
a negyedik osztályig megy föl. Ide
is csak azért, mert bizonyos szak-
kolákra a középiskolák 4 osztálya
nyújt képesítést.
Kettős baj. Először magokra a
növendékekre nézve, Nemesak azért,

A „ZALA” társasága.

Ember tervez

Írta: Murányi József
(Folyt. és vége.)

Hát Olai? Kiről megfellekkent, ki
csak most adott magáról egy hatalmas
horkolással áldozatot? Elyontta szegényt a
buzgósg, javában álmadosott Juliájáról.
Itt aztán már megakadtunk. Bajos
megyon bajos dolog hivatali szeresni neki
ott, ahol nincs. Megtegyük őregbirónak, —
az egysejre nem lehetősége. Vagy ism kis
bírónak? Igaz: kisbíró lesz Olai.
Ezen aztán szonyi nevetni valót talál-
tunk, hogy majd addigünk eszékelni, — Olai
is felébredt rá boldog álmától. Údvásolunk
mint leandó kisbíró, a négyes szövetésben.
S ismét kacsogtunk karban. Bajsa is hagy-
tuk, majd kintöri magát őregbíróvá. Elhatá-
rosásunkat megpecsételtük esküvel, s meg-
erősítettük egy pár káncos borral.
Az új év népszokásra aequal a hírvél
lepett meg bennünket, hogy Pista halálának
beismerését Olai Julisájára. Nem is kár-
nok hírsi először, de aztán be kellett leri-
nünk, hogy van a dolganak valami, mert
Pista előbb is szövetés volt, most meg
szegény egy vicelje magát, mintha minden
szokásit ártogya volna megdől. Örökig sőt

lanul merengett, s a legokosabb kérdése is
csak azval felült, hogy egy nagyot előhajtott.
No most essel aztán tessék beszélni, még
pedig okosan.
— Te Muki barátom, — szólott egyszer
hosszán, — ha én költő volnék, jaj de, gyö-
nyörten le tudnám írni, hogy mi az a
szerelem!
(Itt van la!) A költők soha sem tud-
ják meghatározni: mi az a szerelem, az
meg tudná, de nem költő! Arra a tapasztá-
latra jöttem, hogy az a szerelem olyan va-
lami, amit meghatározott szövegű sorokba,
hosszú még rimesbe, eszedni nem lehet. Azért
ír mindgyék ugya szerelemről, hogy:
„Mi a szerelem? — — — — — stb.)
Olai az egész dologból még mit sem
tudott. Előtte elhalgatta, félt, hogy vele,
mint vetélytársal meggyűlik a baja. Már
pedig az csunya világ volna...
Tán egy hét sem múlt el, Pista őrm-
sugárzó arccsal, villogó szemekkel rohant
be hozzám, — nálunk volt Málnai is, — s
elég birt szólni az örömtől.
— Mükim, a legboldogabb ember va-
gyok a világon. Julia eseret, ma nagynye-
sen megváltotta.
Erre hátrókkodtam és is megjegyzést
tettem.
— Hát ilyenek a nők...
A többit egy gondoltam hozni.
De Olai előtt még sem maradhatott
tökben a dolog. Megtudta, hogy Juliája
Bónya nevet. Amel kezdte a csorbát helyre
adni, hogy Juliája vinné Bónyára, s a
boldogság peripetáin szorgalmas Pista az-
vala egyenesen magát dőre, hogy posz-

pája levelette s minthogy jó magasan volt,
telvél jó nagyot esett.
Erre aztán Pista oda volt. Ami kis
oszo volt, az is elhagyta s bánatában nem
tett ugyan valami szörnyű dolgot, hanem
otthagyt mindent, Julisáját, a jó barát-
okat, esküt, fogadást, s elment egy félóra-
városkába a vaspályához felügyelő gyako-
rának.
Máskül év múlva mindenznyian távol
voltunk egymástól, mintha korbáccsal ker-
gettek volna bennünket azét. Én a világ
(bárna mondhatom így, mert ha a s á m az
én világom) egyik végére kerültem; Olai a
másik végére, Bónya már korábban elment,
csak egyedül Málnai maradt ott, hol annyi
kedves órák töltöttünk el együtt. Ő folytatta
tanulmányait regszokott fogadással:
pap akart lenni.
Négy évvel ezelőtt meglátogattam esztől-
városomat. Nyár derekán volt, az iskolai
szünetben. Málnait nem találtam ott, tud-
kodtam utána, s meg is tudtam, — amit
legkevésbé akartam. Azt mondák B...-
on van, egy rokonnál, ha látni akarom, sse-
sek, mert órái megvannak számlálva. Tűd-
vésben van, már csövény lehelnek beléje
életet.
Ily fiatal, romantai megvilágulá-
nak közepén meghalni, istenem, de nehe-
s lehet! Fejem szédült, hátam borzongott,
csomajon voltam foglalkozott. Ugy tudtam
szóval, hogy látni belem, mintha felét né-
kaszották volna ki szívemnek.
Málnai álltam meg, Bónya költől az
még egyszer, Bónya elmentem B...-
ból volt.

Ép az nap adta ki lelkét, teste élet-
telenül volt kiterítve ágyán, s én néstem
könnytel szemekkel, korostem besötét arccal
a régi teltséget s pirt, megvilágosodott
szemeiben a lelkesítő lángot, megfogott tes-
tén a hajdani erőteljes s természetes ifjút.
Nem volt többé...
Egyszer felhevültében mohón kivitt
egy pohár hideg sör. Maghította magát s
belehalt.
Soha sem tudom elfelelni a romé-
dus térít, kinek irányadó olva az volt:
szolgálni a lelkének a társadalomnak. S min-
den jókását, minden tervét megsemmisítette
a halál.
Bónya még most is ott van valahol a Be-
konyi síkjában egy kisebb állomáson vasúti
tiszt. Azelett többeszer váltoítottam vele levelet,
de mindig Julica kültetését panasolta el
bennem, s öszesszontat szive terelem maradvá-
nyit minden levélben elég tétele. Abban
hogyam a levelet, Kell je nekem azt
tudni, a mit már egy is tudok, meg már
igen tudom.
Olai ugyhiszem boldog Julisájával,
(már bizonyosan nem merem állítani) ligy-
jen a nőnek aki hisz, s ami legkevésbé
van az eszében, az bizonyára a kisbírósg.
Hát hiszen ez is jól van, ingyem szol-
gábiró, ha tud...
S én? Hisz megamról leghevesebbet
szólók, pedig legfőbb tudás. Én csak olyan
vagyok mint egy gumisánc, mivel a apr
neműt kapok jószagot. Egyszer egyik fog-
mag földébe, előbb is, hogy csak egy
lapul ből, azébe esedék felkapja, egy ideig

dédégeti, s ismét ujraesedi ugyanazt, mit
az első.
Hija! — Ember tervet — Isten végez!
Szent István napján.
Írta és szavaltá:
Tuboly Viktor
A nagy-kanizsai megyei-egylet javára tartott jótékony
széle szünetlyen 1883. évi aug. hó 20-án.
A legelő magyar király
Szt. Istvának napjára
Büszké gondol minden magyar
Ősi alkotmányára.
Nemesdánnek alkotmánya,
Szent Istvának kezdődik,
S ha Isten is úgy akarja,
Soha el nem végződik...
Ezer évi és ime még ma is áll:
Hogy legelő magyar ember a király!
Nem magyar az, a ki meg nem
Tartja a szent ánnepet!
Alkotmányunk ősfája az
Mit szent István állított;
De szükéges, hogy a fészen
Bent legyen az eszű,
Kosorúzza egyetértés,
Akarat és tetter!
Igy azóta rendeztetik, s csak így áll:
Hogy legelő magyar ember a király!
Nincsen vállat, nemesiég,
S pártállásosság s napot;
Mint székéges állnak egy szent,
Bárterületi alapok.
A nagy király székét

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanisai kir. trvessék tkvi osztálya részéről közhírré tételek, hogy Breuer Ignác...

Kikiáltás ár a fennbb kitett becsár. Árverési kívánók tartoznak a becsár 103-át kősszében...

A nagy-kanisai kir. trvessék, mint tkvi hatóság, 1883 máj. 9-án. KISS Ger. HUGONNAY kir. teséki jegyző.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanisai kir. trvessék tkvi osztálya részéről közhírré tételek, hogy Mátyás János...

Kikiáltás ár a fennbb kitett becsár. Árverési kívánók tartoznak a becsár 103-át kősszében...

A nagy-kanisai kir. trvessék tkvi osztálya részéről közhírré tételek, hogy Breuer Ignác...

KISS Ger. HUGONNAY kir. teséki jegyző.

Arverési hirdetmény kivonat.

A okmányi kir. bíróság, mint tkvi hatóság részéről közhírré tételek, hogy Breuer Ignác...

Arverési kívánók tartoznak a becsár 103-át kősszében, vagy az 1881 60 t. az 43 §-ban előírt óvadékképes papírban...

Főorvos Dr. MÜLLER MIRACULO INJECTIOJA

Ennek a gyógyszernek a hatása az, hogy minden kóros állapotot, melyet a szervezetnek...

Estragon-mustár

Schmidt Viktor és fiai bécsi különlegesség legjobb beloldi márkájú...

VEREJTEKPOR

Kézek és lábak izzadása ellen. Hatásos eszköz jóállás mellett, használati utasítással együtt...

Valódi Szelditz-por

1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi pezsgőpor

1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Budapesti Ásvány-gyár

VII. Miksa utca 21. sz. 288-8-80

EGGER

díjjutalmazott különlegességei

Az Egger-éle mellipasztilla általánosan ismert és kikiáltott különlegesség, melyet...

Gyomorfájás ellen Egger-éle Sodapastillák, mindenféle gyomorbetegségek, emésztési zavarok...

Egger-mohasóvívénnyel készült, melynek hatása az, hogy minden kóros állapotot...

Budapesti ásvány-gyár. Nétkülönböztetett minden háztartásban!

Valódi toszalt por, arányos, erős, csiszolt, (hőse, vörse) palackos és balha részben...

Valódi pezsgőpor, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi Szelditz-por, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi toszalt por, arányos, erős, csiszolt, (hőse, vörse) palackos és balha részben...

Valódi pezsgőpor, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi Szelditz-por, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi toszalt por, arányos, erős, csiszolt, (hőse, vörse) palackos és balha részben...

Valódi pezsgőpor, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi Szelditz-por, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi toszalt por, arányos, erős, csiszolt, (hőse, vörse) palackos és balha részben...

Valódi pezsgőpor, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi Szelditz-por, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi toszalt por, arányos, erős, csiszolt, (hőse, vörse) palackos és balha részben...

Valódi pezsgőpor, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi Szelditz-por, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi toszalt por, arányos, erős, csiszolt, (hőse, vörse) palackos és balha részben...

Valódi pezsgőpor, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi Szelditz-por, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi toszalt por, arányos, erős, csiszolt, (hőse, vörse) palackos és balha részben...

Valódi pezsgőpor, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi Szelditz-por, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi toszalt por, arányos, erős, csiszolt, (hőse, vörse) palackos és balha részben...

Valódi pezsgőpor, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi Szelditz-por, 1 doboz tartalmaz 1 toszalt port, ára 60 kr.

Valódi toszalt por, arányos, erős, csiszolt, (hőse, vörse) palackos és balha részben...

SZÉCHENYI-SAVANYVÍZ FORRÁS. Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

KRONDORFI Stefania Koronahercegnő forrás. Kát-vállalat KAHL és TÁRSA.

GUTJAHR és MÜLLER. Első budapesti Tricour, rostalemez és gazdasági gépgyár.

BROGLE JÓZSEF. Gyár: kőszalt, vácslat, Raktár: váci, körút 68. BUDAPEST.

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ERDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGETS-TARTALMU LAP.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegyület, a Nagy Kanizsai és Délzalai takarékpénztárak, Bankgyűléslet és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELEN HETENKI KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ujvárosi utca. 513. sz.
Közvetítői árak: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. Negyedévre 2 ft.
Hirdetmények: 6 hasábol posztos egyszer 7 kr., többszöri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Arverési és egyéb hivatalos hirdetések 30 kr. bélyegdíj felül 100 szög 1 ft., azontul minden szöveg 1/4 kr.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők Bajsa utca 4. szám.
Bármentelen levelek csak ismét csak fogadják el.
Késiratok vissza nem küldetnek.
Nyitvatartás: postóra 10 kr.

Bosznia és Egyptom.

(T.) Bámulnunk kell azt a naivságot, melylyel egynemely lap bizonyos delyokat tárgyalni szokott, s mindannyiszor ama kérdés merül föl előttünk: vajjon ezikkirója-e oly ügyügy, avagy közönséget tartja-e annak. Az egyptomi kérdést például igen sok lap a boszniai kérdéssel szereti összehasonlítani, valamint hogy az angolok eljárása után szeret következtetést vonni a miénk, már t. i. ha úgy vonhatja azt a következtetést, hogy az a mi politikánk hátrányára történjék. Bezzeg nem csinálta akkor, mikor az angolok Alexandriát lövették aztán megkezdtek a roppant áldozattal járó háboruzást. Akkor nem jutott eszükbe rámutatni: hogy ima néztek az angolokat, kik érdekeik megvédése tekintetéből óriási áldozatokat hoztak, és nem jutott eszükbe, hogy összehasonlítást tegyenek a boszniai okkupációval, hanem most mikor az angolok arról beszélnek, hogy az angol katonaságot Egyptomból visszahozzák, most elkezdik a naiv összehasonlítást hogy: „Ima az angolok büszkesége megengedi, hogy egy győztes hadsereget vissza vonjanak, hanem hát a mi politikusaink nem tartják azt Boszniára nézve lehetőségek...”
Kétszer háromszor el kell olvasnunk ezt az okoskodást, hogy meggyőződünk, komolyan írja-e ezt ez a lap vagy csak kötekedni, komázni akar. Ámde a hang annyira komoly s az okoskodásból annyira kilátszik a nagy kép, hogy el kell nevetni magunkat.

Egyptom és Bosznia! Az okkupálás indokai ott és itt. A helyzet, a körülmények sat. Hát ez perazó mind nem jön tekintetbe. Ha egy gőzhajtóarszalat alakulhat a Dunán, mért nem alakulhat a Zagyván, hiszen folyó folyó; okkupáció okkupáció. Az angolok ha kivonják csapatokat Egyptomból, hát Egyptom marad magának az alkirály kormánya alatt. Az angolok tulajdonképpen nem is okkupáltak, hanem a kedvének nyújtottak segítyt, mint az orosz egy időben Ausztriának, Ausztria Dániának, Franciaország Olaszországnak, s mire a béke helyre állt, a katonaság kitakarodott. Tegyük föl azonban hogy mi Boszniából kijövünk, hát kit hagyunk ott? Kinek adjuk? A szultánnak? Hiszen akkor a jövő évben ismét ki vagyunk téve egy európai konfliktusnak, mert az orosz azonnal izgat, Montenegró, Szerbia, azonnal kötekedik és igényel. A szultánnak éppen ugy nincs hatalma a balkáni lázadók megfékezésére, mint a tuniszi bégnak. Hát miért nem vonja ki Franciaország az ő hadseregét Tuniszból? Erre ugy látszik nem utalnak a t. ellenzéki hírlapíró urak.
A kedve hadserege most már ugy lesz szervezve, hogy az angol segítyt aligha ismét igénybe kellene vonnie, aztán meg Egyptomból nincs is fenyegetve Anglia. Az egyptomi lázadás nem igen jön kapóra senkinek és egy angol hajóhad minden pillanatban ott köt ki a hol akar, míg egy boszniai lázadás az egész szlávvilágot mozgásba hozza és egész Európát háborúval fenyegeti. Azon felül ha Boszniába valamelyik szláv

hatalom hamarabb bevehetné magát mint mi, hát a mig onnan kiverhetnők, háromszor is lángba borulhatna felettünk a föld. De meg Bosznia nem is abból a szempontból lett okkupálva általunk mint Egyptom az angolok által. Cél és cél ok és ok annyira csak egymástól mint ég a földtől; hát hogy lehet most már azt beszélni, hogy ha az angolnak nem derogál kivonulni Egyptomból, nekünk sem derogálna kivonulnunk Boszniából? ... Avagy nem tudják az illetők hogy mit beszélnek? Még most is bogaruk van, még most sem képesek avagy még most sem akarják az okkupáció célját megérteni? Hát hogy akkor hiába beszélünk nekik, az nagyon természetes.

Hol van a baj?

(H. M.) Talán sohasem volt annyi honfitárs, mint mai napok, mikor boldog-boldogtalan, a ki néhány újságcikket végig olvasott, azt hiszi, hogy ebből bármint dologra nézve most már véleményt alkothat magának, s azt kinyomtatva, előre kijelenti, hogy őt semmiféle személyes érdek nem vezeti, hanem tisztán az igazság, a jó szép és nemes iránti lelkesedés. Hogy azután véleményéhez még kevésbé férhesenek, körülragatja azt nagy férfiaknak az egészről kiszakított mondásaival vagy egy reményt vesztett polgári iskolai igavartó személyes nézetével.
W é b e r P á l ur is azt hihette, mikor a fentebbi cím alatt

papírra vetette gondolatait és veszer-czik gyanánt kinyomatta a „Zalai Közöny”-ben, hogy hazamentő tet-tet végez, ha a polgári iskolát szembe állitva a gymnáziummal, az előbbi sírba rántja, a közönség előtt disce-ditálni kívánja s végül egészen fe-feslegesnek sőt károsnak nyilvánítja. Pedig, ha gondolkodnék akkor mi-kor ír, könnyen rátalálhatott volna saját logikája szerint a bajra, anél-kül, hogy azt ott kellett volna ke-resenie, a hol éppen nincsen.
Mert nagyon csalatkozik ő, ha azt hiszi hogy egy városban, a hol gymnasium van fölöleges a polgári iskola. Ha jobban utánna nézne a dolognak, vagy egyáltalán keresni tudná a magasabb összefüggést, an-nak a beismerésére kellett volna jutnia, hogy a gymnáziumot látogató ifjuságnak egy harmadrésze nem a tudományos szakmára előkészítő gym-náziumba való, hanem a polgári is-kolába, s az aránytalanság, mely a két intézet látogatottságában mutat-kodik oda viheto vissza, hogy a szü-lők, még mindig inkább tudományos (vagy az ő módjuk szerint úri) pá-lyára akarják nevelni fiaikat, s a pályaválasztásnál nem járnak el azon gondossággal, a melylyel eljárniok kellene. Kiténik a gymnáziumi pá-lya folyamából, hogy az első osz-tálytól a 8-dikig átlaga fele jut csak az érettségi vizaga letételéhez, a má-sik fele időközben elmaradoz; a szü-lők vagy belátják végre, hogy a fiú-nak szellemi tehetsége nem elegendő, vagy pedig az ő anyagi tehetségük nem bírja a hosszú iskoláztatást.
Úri nép vagyunk; a munka ná-lunk nem nagy becsben áll még s

ez az oka annak, hogy a polgári is-kola még eddig nem népesült be annyira, mint az várható volna ott, hol a tudományos szakmára való kiképzés oly nagy igényekkel lép fel az irányában, ki magát erre ké-pezni akarja. De éppen azért, mivel az intézmény még általában új, s a szülők ennek czélja felől kéllőleg felvilágosítva nincsenek, a sajtó ut-ján fel kellene világosítani, nem pe-dig hangzatos phrázisok által elri-asztani, mint azt Wéber Pál ur tette, ki indokolatlan támadása tárgyul egy olyan intézményt tűzött ki, mely-nek nálunk, hazánkban igen nagy és fontos hivatása van.
Talán Wéber Pál ur is mege-gedi, hogy Csengery Antal igen de-rék ember és hazafi volt, s mege-gedi talán azt is, hogy Csengery Antal értett valamikéket a tanügy-ből, talán valamivel többet is mint Wéber Pál ur és én. Talán hajlandó lesz azért Wéber Pál ur C s e n g e r y A n t a l érveire valamit adni, azért a következő sorokat közölöm Csengery Antal azon beszé-déből, melyet ezen halhatatlan tu-dós hazafi az 1879. ápril 26-án tar-tott miniszteri-enquéten mondott:
„Mind a gymnázium, mind a reáliskola alsóbb osztályai — ugy-mond — telvék tanulókkal, a kik-nek három-négy ötdrészese a tanfo-lyam befejezése előtt kifarad az is-kolából, nagy része pedig legfőlebb a negyedik osztályig megy föl. Ide is csak azért, mert bizonyos szakie-kolákra a középiskolák 4 osztálya nyujt képesítést.
Kettős baj. Először magokra a növendékekre nézve, Nemcsak azért,

A „ZALA” társasága.

Ember tervez — —

Irta: Murányi József
(Folyt. és vége.)
Hát Olait? Kiről megfeledkezett, ki csak most adott magáról egy hatalmas horkolással élejelet? Elyomta segítyt a buszóság, javában álmadosott Juliájáról.
Itt aztán már megakadtunk. Bajos nagyon bajos dolog hivatali szerezni neki ott, ahol pörök. Megtegyük őregbírónak, — az egyszerre nem lehetőségek. Vagy tán kis bírónak? Igen: kisbíró lesz Olai.
Ezen aztán annyi nevetni valót találunk, hogy majd elidőztünk székestől. — Olai is felébredt rá boldog álmasból. Ődvösültük mint leendő kisbíró, a négyes eszétségben. S ismét kacsagtunk karban. Rajta is hagy-tuk, majd kinövi magát őregbíróvá. Elhatá-rozásunkat megpecsételtük esküvel, s meg-erősítettük egy pár kanocó borral.
As új év nemsokára szasal a hírrel lepett meg bennünket, hogy Pista halálosan betegesedett Olai Julusájába. Nem is akart-kom híni először, de aztán be kellett lát-nunk, hogy val a dologban valami, mert Pista előbb is eszébsardi volt, most meg egészen ugy viselte magát, mintha minden kerséki álcája volna megfőll. Őráig mé-

lanul mezengett. s a legokosabb kérdésre is csak annal felelt, hogy egy nagyot sóhajtott. No most ezzel aztán tessék beszélni, még pedig okosan.
— Te Muki barátom, — szóit egyszer hosszán, — ha én költő volnék, jaj de, győ-nyörten le tudnám írni, hogy mi az a szerelem!
(Itt van la!) A költők soha sem tud-ják meghatározni: mi az a szerelem, ez meg tudni, de nem költői! Arra a tapasztalatra jöttem, hogy az a szerelem olyas va-lami, amit meghatározott szóttag sorokba, hozni még rimembe, szedni nem lehet. Először ir mindegyik ugy a szerelméről, hogy:
„Mi a szerelem? — — — — — stb.)
Olai az egész dologból még mit sem tudott. Előtte elhallgatja, félt, hogy vele, mint vetélytárral meggyűlik a baja. Már pedig az csunya világ volna...
Tán egy hét sem mult el, Pista öröm-sugárzó arccsal, villogó szemekkel rohant be hozzám, — nálunk volt Málnai is, — s elég bírt szólni az örömről.
— Mukim, a legboldogabb ember va-gyok a világon. Julia szeret, ma nagynehe-sen megváltotta.
Erre hátkodtam és is megjegyzést tettem.
— Hát ilyenek a nők...
A többit ugy gondoltam hozzá.
De Olai előt még sem maradhatott állokban a dolog. Megtudta, hogy Juliája Bónyát szereti. Assal kezdte a csorbát helyre stni, hogy Juliáját vissza hátrózza, s a boldogság paripáján nyargaló Pista azon velle egyenre csak magát durre, hogy pari-

pája levetette s minthogy jó magasán volt, tehát jó nagyot esett.
Erre aztán Pista oda volt. Ami kis ezze volt, az is elhagyta s bánatában nem tett ugyan valami szörnyű dolgot, hanem otthagyt mindent, Julusáját, a jó barátokat, esküt, fogadást, s elment egy félreosó városkába a vaspályához felügyelő gyakor-noknak.
Másfél év múlva mindannyian távol voltunk egymástól, mintha korbáccsal kergettek volna bennünket szét. Én a világ (bátran mondhatom így, mert ha s á m az én világom) egyik végére kerültem; Olai a másik végére, Bónya már korábban elment, csak egyedül Málnai maradt ott, hol annyi kedves órát töltöttünk el együtt. Ő folytatta tanulmányait regszakodott fogadásához: pap akart lenni.
Négy évvel előt meglátogaltam szálló-városomat. Nyár derekán volt, az iskolai szünetben. Málnait nem találtam ott, tudakozdátam utána, s meg is tudtam, — amit legkevésbé akartam. Azt mondták S...-on van, egy rokonánál, ha látni akarom, sinek, mert órai megvannak számlálva. Tudó-vésben van, már csövnön lehelnek belője életet.
Ily fiatalon, rományai megvalóulásá-nak közepén meghalni, Istenem, de nehéz lehet! Fejem szédült, hátam borzongott, eszem folyton vele foglalkosott. Ugy tudtam aszedni, ugy féjt nekem, mintha felét sa-kasztották volna ki szívemnek.
Még állhattam meg, hiszen kellei éi még egyszer. Sietve elmentem S...-re, s — — — — — hód volt.

Ép az nap adt ki lelkét, teste élet-telenül volt kiterítve ágyán, s én néstem könnytel szemekkel, keresztet beseit arcon a régi teltséget s pirt, megüvegessedett szemében a lelkesítő lángot, megfogytó tet-tén a hajdani erőteljes s termetes ifjut.
Nem volt többé...
Egyszer felhevültében mohón kiivott egy pohár hideg sört. Meghűtötte magát s belehalt.
Soha sem tudom elfeledni e remény-dus térfut, kinek irányadó elve az volt: szolgálni a hazának a társadalomnak. S minden jóakrtást, minden tervét megsemmisítette a halál.
Bónya még most is ott van valahol a Ba-kony aljában egy kisebb állomás vasuti tiszt. Azelőtt többesör váltottam vele levelet, de mindig Julca hűtlenségét panaszolta el benne, s öszerezott szívó érselem maradvá-nyit minden levélben sém tálat. Abban hagytam a levelezést. Kell is nekem azt tudni, a mit már ugy is tudok, meg már régen tudom.
Olai ugyhiszem boldog Julusájával, (már bizonyosan nem merem állítani) bigy-jen a nőknek aki hisz, s ami legkevésbé van az eszében, az bizonyára a kisbíróság.
Hát hiszen ez is jól van, ingyen esol-gabíró, ha tud...
S én? Bis' magamról legkevésbébet szólok, pedig legtöbbet tudnék. Én csak olyan vagyok mint egy gummitöpe, mivel a corc-neműt kapdot jánusnak. Egyszer egyik fogja meg földéje, oldalba üt, hogy csak egy lepui hód, azóta azéni felkapja, egy lérg

dédelgeti, s ismét ujrakezdi ugyanast, mit az elő.
Hja! — Ember tervez — Isten végez!
Szent István napján.
Irta és szavaltá:
Tuboly Viktor
a nagy-kanizsai szegény-alap javára tartott jótékony-csalta ünnepsélyn 1883. évi aug. hó 20-án.
A legelő magyar király
Szt. Istvánnak napjára
Büszkén gondol minden magyar
Ősi alkotmányára.
Nemzetünknek alkotmánya,
Szent Istvánnal kezdődik,
S ha Isten is úgy akarja,
Soha el nem végődik...
Ezer éve! és ime még ma is áll:
Hogy legelő magyar ember a király!
Nem magyar az, a ki meg nem
Tartja e szent ünnepet!
Alkotmányunk ősiája ez
Mít szent István ültetett;
De esztékes, hogy a fában
Bent legyen az őserő,
Köszorussa egyetértés,
Akarat és teltség!
Igy szünn rendületlen, s csak így áll:
Hogy legelő magyar ember a király!
Nincsen vallás, nemesség,
S párkölömbe s napot;
Mít mindnyájan állunk egy szent,
Sértészetlen alapon.
A nagy király alapítá

mert olyan iskolába járnak, a melyben sok adatik elő, a minek hasznát nem vehetik, sok nem adatik elő, a mire szükségök volna, hanem azért is, mert a mi előadatik is, nem úgy adatik elő, mint nekik kellene. A gymnásium és reáliskola alsó osztályai ugyanis szoros kapcsolatban állván a felsőbbekkel, azokkal egy közös célra működnek. És csak a felső osztályok fejtik ki azt az összhangzó, általános műveltséget, a melyet megadni hivatják a tudós középiskolák. Ez intézetek alsóbb osztályai tehát teljes, összhangzó általános műveltséget nem nyújtanak, tudományos pályára nem menő középosztályunk számára, az külön szakiskolákra előkészítő intézetek feladatának nem felelhetnek meg, rendeltetésük lévén kizáróan azt készíteni elő, a mi saját felsőbb osztályukban találja beteljesését. De nem kisebb bajt okoz másodszor a felsőbb oktatásra nem menő tanulók túdulása a gymnáziumok és reáliskolák alsóbb osztályaiba magoknak ez intézeteknek is. Nem is emlitem az egészségi tekinteteket, a melyek különben is szűk és rossz iskolaépületeinkben az osztályok túlszűkösége ellen szólnak.

Ugy hiszem t. értekezlet, nem kell bővebben indokolnom, mennyire szükséges azon elemek túdulását, a melyek, mondhatni, csak vendégképpen, csak egy pár évig foglalnak ott helyet, elvezetni gymnáziumainkból és reáliskoláinkból, oda a hol szükségeseknek inkább megfelelő oktatást adnak, a hol rendszer és módszer egyaránt az ő és csapatja az ő szükségük kielégítését tartja szem előtt.

Ugy hiszem, nekem sem kell tovább érvelnem. Ott a hol egyes kivételes példák, a nem a tapasztalati adatok egybevetéséből merítik egy intézmény kárhóztatására és elítélésére az érveket a azon kívül szemét húnyanak azon jelenségek előtt, melyek a komolyan szemlélő előzőnként jelentkezők, ott nemcsak a komoly meggyőződést, hanem a jóhiszeműséget is kétségbe lehet vonni. Ennek ellenében pedig minden érv felesleges és hiabavaló.

Politikai hírek.

A dunai konferencia holnap (kedden) délután 3 óráig Londonban, hogy ratifikálja a szerződést, mit a multkor azért kellett elhalasztani, mert a török nagykövetség még nem volt kész a szerződéssel ellátva. A hatalmak minden valószínűség szerint egyetemes napirendre térnek a román tiltakozás felett.

Mint Madridból írják, a spanyol fölközlésnek minden valószínűség szerint csak a katonai tisztek elégtelensége volt az oka. Az „El Imperial” e hó 16-iki száma egy vesztésről tudósít katonai megalomnak novasi a fölközlést, melyet a katonai tisztek, kik nem csak külsőre, hanem belsőre is igyekeztek terjeszteni a katonaságot. A „Times” madridi levelezője szerint Don Alfonso tróruálépti előtt körülbelül 24,000 re rugott a tényleges szolgálatban lévő katonai tisztek száma, míg jelenleg csak 10,000 re van azaz tényleges, 4500 pedig a tartalékosok száma. Ugyanezen levelező határozottan tagadja, mintha német tisztek Spanyolország katonai tiszteinek vezetéseben szerepet játszanának és mintha a spanyol király még más idegen tiszteket is akarva meghívni; szintoly valótlan az állítás, mely szerint egy táboronkot elfogtak volna Madridban.

A római Opinione egy hosszú állítólag jól értesült részről érkezett szociális hírrel levelet küld, mely a külsőbbi időre háborút jósl. A levél szerint minden körülmény siettet a háború bekövetkezését. Németországot egyiránt fenyegeti Németalföld és Belgium, melyek tudják, hogy el kötványaitól ők, valamint a bosznai szomszéd Franciaország és Oroszország. Azok a férfiak, a kik Németországot egygyé tették, ismerik a veszedelmet, s nem szeretnék meghalni addig, a míg örökösükre egy nagy, minden időre hatalmas házat nem hagyhatnak. Ezek Ausztria-Magyarországot oly politikába lövellik, mely Oroszország hagyományait kereszteli, hogy az utóbbi háborút indítsa, melyben gyors osztrák-magyar-német győzelem után az Oroszországot a győzelmekre nézve lehetővé jennek, hogy a Franciaországot eszlatt sakkban tartó hatalomnak segítségére sietve Franciaországot is leverjék. Az Opinione hozzátűzi, hogy az a terv méltó egy Bismarckhoz, de hogy a játk mégis veszedelmes. Bismarck attól fél, hogy alete katasztrófával fog végződni, s ezért épületét meg akarja erősíteni; mindeztől meg kell őrizni a béke fenntartását.

Zavargások Triestben. Triestben is mozognak az irredentisták. Közöljük az alábbi táviratokat, melyek a mozgalom kiterjedéséről és minőségéről tájékoztatást nyújtanak: — Triest, aug. 19. A zavargások legnap este 8 óráig tartottak. Késő éjjel 11 órában a város több részében sejtő csoportok gyűltek össze, melyeket a rendőrség hamar szétválasztott. Breher Arthur, a „Triester Tagblatt” munkatársa ellen éjjel 11 órákor, midőn a szerkesztőségbe háza indult, merényletet követtek el. Az araguetton a „Gionna” és „Apollo” kávéházak közt mintegy ötven ruhásból álló, botokkal és fegyverekkel felgyűrt csoport megtámadta a kávéházakat, az „on case del Tagblatt” felére tüpörtek. Jóllehet Breher több sebtől vérzett, a dühöngők folyton üldözték, minden csapat megjelölés nélkül, hogy az „per il presidente della societa Austria” és „per i Veterani” stb. Mikor végre a szerkesztőség eszméltetést vonta, ott hagyták a földön. Apollo-kávéház személye is ekkor eljött és Breheret kórházba szállították. Fején három centiméter mélységű sejtől, s szemébe egy egész kéz és a föld a botokkal. A csoport, mely az ott tartó tiszteket tegnapról állott, elvonult a „Triester Tagblatt” szerkesztőségébe és az az „Abasco” a „Tagblatt” kávéházak közt fegyverrel kezdte a ház kapuját. A rendőrség ekkor kicserélt a néhány tiszteket elfogván, a csoportot szétszórta. A tiszteket közül valaki egy rendőrt egy melléből, hogy azonnal kórházba kellett szállítani.

Triest, aug. 20. Ma reggel befogták a 61-ik száma egylogatú kocsiát, a kinek kocsijába a piazza lipisai petárdák rakva voltak.

A szt. István napi Unnepély.

A tegnap városunkban tartott szent István napi unnepélyünk lefolyása ritka szép nyilvánulása volt a vállas- és pártkülömbőség nélküli hasznos egyetértésnek a társadalmi téren.

Az unnepély várakozáson felül sikerült. A plébánia templomban reggel 9 órákor fényes isteni tisztelet tartatott, melynek folyamata alatt Hoak János kántortanító az orgonán szokott művészséggel (kántó) végzetével pedig egy a csóra pár nap előtt alakult dalok a Hymnust igen hatásonos énekelte el. Az isteni tiszteleten a honvéd tisztek teljes díszben jelent meg, legényesség pedig időközönként díszléveket tő. Fel-tűnt, hogy a hatóságok és tiszteletet távollattották magukat.

A mise végzetével körmenet indult a felső templomban. A menetet a rendező bizottság nyitotta meg, utánna az iparos-egylet tagjai sorsolók elatt, majd a tiszteletk hasonlón, teljes díszben és zenekarral, végül nagyszámú közből, melynek sokasága az egész főtérrel betöltődött.

A lelkes tüszőlő zenekar, mely már reggel 5 órákor is végig vonult szent István utcán gyanút a városban, d. u. 5 óra után szintén szent István utcán meg a „örökös kart”-ban tartott szent István napi unnepélyt.

A díszesen berendezett kerli helyiségben 6 óra után már a közönség is nagy számmal kezdett gyűlni. A közönség minden rétegből álló díszes társaság a gyönyörű nyári éjben fozatlan a mégis elegáns helyiségben találta magát, melyet fényesen üző lámpások művészesen világítottak meg.

Hét órákor vette kezdetét a tekeverseny, melyt a első díjat Szauter Gyula postafőnök nyerte el. A tekeverseny után a rendező bizottság elnöke, Tuboly Viktor lépett az emelvényre, és nagy tetszés közt szavazta el a Társaságban küldött, igen sikerült alkalmi költeményét. Utána Remete Géza szónokolt. Beszédje elsősorban a vonatkozása volt Győrffy János ügyvédnek lapunkban küldött nyilatkozatára vonatkozólag, melyből a szőlő megtagadta a valódot. Áttért ezután az unnepély jelentőségére, vásován azt, mint unnepélyt és mint 800-ik évfordulót, élénken eszelle, hogy a rendezésnek sok akadálytal kell megküdenie és hogy mindennek dacára oly jól sikerült. — egyedül a jelenlevő lelkes közönség megjelenésének köszönhető, végül egyetértés és tisztelettel megköszönve a közönséget, lelkes üzenetek közt hagyta oda a szónokot.

A szónoklatok után táncos körmenet, mely 6 óráig tartott, melyben Pongrácz Adolf tornatanár által ügyesen rendezett táncjáték mulattatá a jelenvoltakat.

Éjjeli felé követezték a csárdás táncverseny, mely az unnepélyt kitűnő élénkséggel követezték a mely iránt a közönség legjobban érdeklődött. 36 pár irakozott fel, kiknek első mérkőzése után 12 pár újból kiválasztatván, a díjakért csak folytatott a küzdelmet; végül a győztesekül Kozma Mária, Tuboly Aranka, és Szabó Lenke, a férfiak közül Páns Géza, Dóry Miklós és Dobrovits Péter kiállított ki, kiknek és pedig a kiesesszonyoknak díszes virágok, a férfiaknak pedig különféle borok osztattak ki.

Szünet alatt dr. Kala Antal mondott egy jól átgondolt felkötésű beszédet, melyben a hazaszeretet, mint legfőbb nemzeti erényt ajánlta a közönség figyelmébe; utána Tuboly Viktor köszöntés fel a jelenlevő hölgyeket, végül Földy Ferenc nyergelte meg a Pogánst, Tatár Péter-féle verszekben mondván áldomást a király és a házára.

A díszes közönség között számos kitűnőség volt látható, különösen kiemelendő a derék honvéd tisztek teljes részvétel.

Az unnepély anyagilag is jól sikerült. A bevétel körülbelül 220 forint volt.

Emléremé illet a burgó rendezőket, hogy az akadályokkal derekasan küzdöttük meg, és hogy az egész mulatság az unnepélyen a kellő időmérés és tapintat uralkodott.

Annnyival inkább megöröszö a vendégek, ki vagy szorgosan, vagy a lehet legrosszabbul szolgált ki vendégeit.

A magyar aranyjárdék conversiójának befejezése.

Közönségünk üdvözlendő, hogy a pénzügyi hadvezet helyes melletti a képviselőházi ülésünk megkezdése után,

miután gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter az 1884 évi költségvetéséről, a magyar 5% aranyjárdék conversiójának befejezésére az előkészületek is csakhamar megkezdődtek. A 10- és pénzügyi körökre nézve is legfontosabb indokot képez az egységes teljes helyreállítás az állam rendező költségvetésében.

A conversio befejezésére nélkülözhetetlen kellék, a magyar aranyjárdék árfolyamának szabályozása, a magyar aranyjárdék ugyanis még mindig körülbelül 9%, az osztrákban jegyeztek, mint az osztrák 4%-os mellett a magyar állam pénzügyi helyzete időközben jobb lett mind Ausztriáé.

Több ízben volt alkalomunk ezen körvonalon árfolyam-külömbözést okára mutatni. Ezen különbözést magyar és osztrák állam-papírok ártékeltésében kitűnő 23%-ot és lassult mintegy 10%-ra oly mértékben, amint a pénzügyi és gazdasági viszonyok helyes ismerete a külföld előtt feltárva lett.

A conversio befejezése a magyar 4% aranyjárdék vásárlásra és birtoklásra nézve biztos és egy év tartama alatt érvényesíthető mintegy 10%-nyi tiszta nyereséget jelentő eredménnyel, az a monarohia két államának ártékeltésére külső ma még létező különbözést. Az előny, melyet az osztrák állam-papírok külföldön kivittak, nagy számokban, mely őket nemcsak ártékeltésük miatt, és a jó elhelyezésben rejlik.

A mi az első illeti, úgy az valóban előny Magyarországára nézve, hogy aránylag kevésbé adóssága van a hogy a magyar állam-papírok jelzáloglag biztosítva mivel a csekély vagyonszerűség jelentékeny mértékben megemelt; — a jólhelyeztet illetőleg pedig a világ leghatalmasabb pénzügyi csoportosítása által kevesebb Ausztria és Magyarország között a tekintetben is helyre lesz állítva.

Erre nézve a legkétségtelenebb bizonyítékot nyújt az 1881. és 1883. évi árfolyamok összehasonlítása által, így közelítőleg látható, hogy a magyar államhitel az utóbbi években mily nagy előrelépést tett.

„Az osztrák papírjárdék 75%-os (akkori) átlagos árfolyama (tényleges kamatjövdelem 5-75%) mellett a magyar 5%-os papírjárdék kibocsátási árfolyamának 86,92% kellene lennie. Az akkor ajánlati uton az Unionbank részére történt eladás eredményezett:

75-78% kibocsátási ár a vevőknek 6-59% kamatozatot nyújtott.

Dahát a magyar és az osztrák járdék közötti különbözést tett akkor, 1881 évi januárban 11-14% árfolyamban 0-84% a tényleges kamatjövdelemben.

A magyar 5%-os papírjárdék árfolyama jelenleg mintegy 87-80, tehát a kibocsátás 11-72%-al emelkedett; iránti haszon az, melyet a vevők a kamatnyereségtől tekintve érvényesítettek. 11-72% az az árfolyam emelkedés, vagyis a magyar államhitel magasabb hozalása és az 5%-os magyar papírjárdék a szerint 1-58% az magasabbban áll, mint az osztrák papírjárdék akkori megfelelő árfolyama.

A 4% osztrák aranyjárdék 1881 évi január 75% nyi londoni árfolyamával szemben a 5% osztrák aranyjárdéké 112% körüli kellett volna állnia a 1881 évi januárban az két állam-papír kamatjövdelemben volt.

Osztrák 4% osztrák aranyjárdéké 5-83% magyar 5% osztrák aranyjárdéké 6-83% 1881 évi januárban tehát osztrák és magyar aranyjárdék közt a különbözést volt: 70% árfolyamban 1-20 tényleges kamatjövdelemben.

A 4% osztrák aranyjárdék árfolyama az ide szerint 76% arányban, az 5-26% tényleges kamatjövdelemben egyjelenséggel. A 4% osztrák aranyjárdék tehát az 1%-kal magasabbban áll, mint az osztrák 4% osztrák aranyjárdék állt 1881. évi januárban. Ez kétségtelen bizonyítja arra nézve hogy a magyar és az osztrák járdék közt árfolyamkülömbőség a legkevesebb mértékben igerőve nincs és hogy az a pénzügyi ábrándok közt sorozandó.

Tény az, hogy az a magyar pénzügyek javulnak, hogy a magyar állam nérelge kedvezőben áll, mint Auszriáé.

Ezen való igen pénzügyi ügyekből ismeretlen körvonalak, hogy a magyar és az osztrák 4% aranyjárdék közt egyelőre

előre csak oly kérdés, a melynek teljes megoldása a conversio befejezésével és a magyar pénzügyekben való iránttalanság és az azok iránt tanusított előítéletök leküzdésével biztosítható van.

Külföldiek.

Gróf Góson Sándor és Darák Margit esküvője székelyországi körben f. hó 16-án déli 12 órákor ment végbe a plébánia templomban. A menyasszony szülési kívül jelen voltak Góson János honvéd ezredes, Góson László megyei főjegyző és neje, Krossa János megyei írói ügyész és neje, Dr. Tripámar Rozs és neje, id. Skablios László és leánya Skablios Eugénia k. s. Krossa k. s. Dr. Szekeres József.

A 14-ik sz. Windigrafs herceg dragonyos ezred érkezett Kassának Köszeg, Rohony és Keszthelyről 17 napi nagy gyakorlatra. A parancsnok Liechtenstein herceg ezredes. Az ezred részben Nagy- és Kis-Kanizsán, részben Hornán, Szeptembert és H. sz. Miklóson, van elhelyezve. A táborosny f. évi szeptember hó 2-án fog megtartani a kis-kanizsai tisztek mellett nagy logalás. — A tisztek között igen sok főrendi száma sáru van.

Az „Oroszán” szálloda rendezéséből és átteremtésében részvételünk. Az új vendéglő Horváth József, ki azelőtt kávéházakban és tisztek iránt barmiról, még mint „Buz” vendéglője igen előnyben ismerve, minden ismételt alkalmat a közönség igényeinek kielégítésére.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter, Kis János honvédosági állami elemi népiiskolai tanfőnök jelen állásban végleg megerősítette.

Hirdetmény. A nagykanizsai 6 osztályu polgári iskolaiban az 1883-84. tanévre a beiratások f. évi szeptember hó 1-16-ig egész 4-ig mindig 9-12, és délután 3-5 óráig eszaktöltetnek a polgári iskola épületében (1. emelet) az igazgatói irókában, ugyanezkor tartatnak a felvételi, javító és magánvizsgálatok is.

N.-Kanizsán, 1883. aug. 20.
Morgenbesser János igazgató.

Hirdetmény. A nagykanizsai polgári iskola tanterület által felszerelt leányok számára miniszteri engedéllyel rendezett tanfolyamra a beiratások f. évi szeptember hó 1-16-ig egész 4-ig d. e. 9-12, d. u. 3-5 óráig eszaktöltetnek a polgári iskola igazgatói irókájában.

Nagy-Kanizsán, 1883. aug. 20.
A tanterület nevében
Morgenbesser János polg. isk. igazgató.

Góson esküvője kezd feljűlni az a botrányos esemény, hogy a d. e. órákban a lakások ablakain a portörök ruhákat utcára rözögelték, gyakran megosk, hogy a járdán menő tiszteket embereket ruhái mindeztől eszméltetve lösznek, — fel-felét meg épenséggel nem szabad nézni, mert szeméinkbe hullanak a szoboroktól kávé. Teették egy sorokháznál megállni, sejtétségek látványt nyújt a tarkaberta rongyok übetgetése. Számos helyen meg már az ablakokba rakják a paplant, dunnát, vánkost, éjjel köntös, s a felső szék jellemez az illető lakosokra nézve: azonban a ruhákra ablakok át az utca-ra, az már szociális dolog a ideje lenne, ha a rendező méltó figyelmé tárgyává lenne. Köszönettel szempontról is szigorúan betiltandó lenne, legalább az a sok szembej az állati fejűkötésnek eleje vétezték.

Az 6-ik honvédgyakorlat Nagy-Kanizsán aug. 26-án kezdődött és szeptember 29-ig tartanak. Ez öt hétig tartó gyakorlaton résztvevők nem utaznak a péntek táborba, mint annak nagy híre volt, hanem itt maradnak kórházban.

Haza-Magyarországban idős unnepély tartatott. Bol. István székely. A hazaszeretést építésvonásra, a szociális ügyek bevezése és egy primitív lévő, vérszűkületi szociális részvétel.

ZALA

MÉGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankgyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELEN HETEHETI KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Kiadóhivatal: Fischer Fülöp könyvkereskedés. Ujvárosi utca. 513. sz.

Előfizetési árak: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. Negyedévre 2 ft.

Hirdetmények: 5 hasábos poltsor egyszer 7 kr., többesre hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Arvéri és egyéb hivatalos hirdetések 30 kr. bélyegdíj felül 100 szög 4 ft., asztal minden szögért 1/4 kr.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szemlére illető közlemények küldendők Bajai utca 4. szám.

Börmentes levelek csak ismert kasszából fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

nyitár: poltsora 10 kr.

A mi horvát testvéreink.

A legutóbbi zágrábi események rémesen megvilágították azt a sötét gyűlöletet, melylyel a mi „horvát testvéreink” a mint őket nevezzük, irányunkban viselkednek. Ugy hiszszük, hogy a csöcselék zavargása, melyet a nemzeti párt is ismeretes nyilatkozatával igazolt, felnyithatta végre azok szeméit is, a kik eddig azon édes álomban ringatták magokat, hogy a horvátokban van legalább egy kis szikrája az elismerésnek azon áldozatokért, melyeket az anyaország ezen áldatlan tartományáért hoz. És meglehet, hogy most már tisztán fogják látni ezen furcsa házasági viszony tarthatatlanságát azok is, kik eddig azon hiú reménnyel kecsgették magukat, hogy mézes szavukkal rendkívüli engedményekkel ki lehet békíteni Horvátországot más szláv népek által valóban irigylett és minden tekintetben irigyléreméltó sorsával.

Szó sincs róla.

A horvátoknak a magyarok iránti gyűlölete oly mély és engesztelhetetlen, hogy erről mindenki meggyőződhetik, a kinek az a kétes szerencséje jutott, hogy egy pár napig Zágrábban tartózkodjék, meggyőződhetik róla, hogy ez az antagonizmus az anyatétellel van beszívva és az iskolában van felnevelve minden horvátban, a mely aztán később a cseh egységeken tovább ápolatik. S ez a gyűlölet csak alkalomra vár, hogy kitörjön, s hogy oly formába mutassa magát, mely minden magyar hazafit gondolkodására késztessen.

Hogyha a gyűlöletnek történeti forrásait kutatjuk, azt tapasztaljuk, hogy egy időben keletkezett a panslavizmussal, s a mozgalom irodalmi úton keletkezett. A panslavizmust Kollár János az ő Slawa-Deera (A Sláva leánya) című lírai epózával keltette fel, mely 1832-ben jelent meg 3-ik kiadásban, s ez a panslavizmus mely tenyésztő ágyat talált az ág. hitv. protestans egyház kebelében, különösen a Dunán túl; egyidejű vele a horvát-illir mozgalom, melyet az általános nemzeti ábredés korában Gaj Lajos terelt oda, a honnan aztán a magyar iránti leküszdetlen ellenszenvv és gyűlöletet fajult.

De bármiképpen is legyen ez, ez a gyűlölet fennáll és ezzel a magyar kormány, mint számbaveendő tényezővel számolnia is kell.

A nagy horvát álom, bármily kivihetetlennek is lássék előttünk nem hiú ábrándkép, él az minden horvát kebelében, hogyha szerelmesen kacaint is Magyarország felé, mely Horvátországnak irigylendő autonómiát adott, teljesen függetlenítette nyelv és nemzetiségi tekintetben, bajlandó volt a legmesszebb menő concessiókra és olyan áldozatokat hozott számára, melyek hála és elismerésre tarthatnának máskülönben igényt, — és miképpen fogják fel mindezt a horvátok?

Panaszkodnak a magyarok zarnokságáról, azt mondják, hogy elnyomják őket, s az általunk hozott áldozatokat gyűlölködéssel fizetik vissza, s nagy büszkén mellükre verve, azt mondják, hogy a magyarok büszkék lehetnek a horvátok

barátságára, nekünk azzal a szerény tanácsal szolgálva, hogy óvakodjunk a horvátok jogos nemzeti érzelmeiket megsérteni.

A czimerkérdéssel együtt ugy látzik akuttá vált most a horvát kérdés is, mely addig míg a sorok napvilágot látnak, valószínűleg már megoldást nyert azon koronatanácsban, mely a király ő felsége elnöklete alatt a hó 22-én Bécsben megtartott, melyen úgy horvát mint magyar részről az érdeklött miniszterek részt vettek.

Ez a megoldás megfogja-e hozni ugy Magyarországra mint Horvátországra nézve az óhajtott békét, még nagyon kérdéses. A horvát chanvinistáknak, kik magukat a nagyhorvát álomban ringatják, Horvátországnak bármilyen viszonya Magyarországhoz nem elegendő. Ők dominálni akarnak és mindenből jogszimmet farnagok maguknak hogy a magyar anyaországgal paczkázzanak. Velük szemben tehát ugy látzik, minden józan érvelés haszontalan, mert ha belátnák saját helyzetüket a belátnák azt, hogy anyagilag és erkölcsileg minő széles hatáskörök van nemzetiségük, nyelvük, műveltségük fejlettségére, akkor nem volnának elégedetlenek s nem szítanak minden alkalommal az elégedetlenséget. Meglehet ugyan hogy a bécsi körökben lesznek olyan férfiak, kik Magyarországgal szemben, a kétnyelvű czimerkérdésében nekik hajlandók igazat adni, de talán mégsem szabadna nekik elfeledni, hogy nem a 40-és éveket éljük s a camarillának nevezett kisérlet-nem áll a hátuk mögött.

Egyébiránt haigy is volna. Horvátország kapcsolt része Magyarországnak és Magyarország kormánya még mindig elég erős lesz, hogy az olyan sérelemért, mely Zágrábban s a mint olvassuk azóta már több más helyen is elkövetett, elégtételt követeljen, mely reméljük a bécsi tanácskozás kifolyásaképp is, Magyarországnak meg fog adni.

Az egészről a tanulság pedig az, hogy Magyarország Horvátországgal szemben immár élemt az engedmények legvégsőbb határáig; hogy kebelén kigyót tápláljon, az ellene szól alileghedékenyebb politikának is, s ha Horvátország elég háladatlan hogy az anyaország áldozatait elismerni nem akarja, akkor az anyaországnak velük szemben is másképpen kell eljárni, hogy azt az évszázados viszonyt mely Horvátországot hozzánk köti, tanulják respektálni.

Arra a bizonyos csillagra.

(T.) Egyik cikkemben az esküdtzéki intézmény ellen keltem ki és pedig az esküdtzések elleni nézetemnek indoklásával. Több lap erre azt jegyezte meg hogy: „Ha bár magunk is elismerjük, hogy az esküdtzéki intézmény hozzá kötött reményeinknek eddig nem felelt meg és több itéletével nem lehetünk megelégedve, azért az esküdtzéki intézményt nem itélhetjük el, sőt remélhetjük hogy a gyakorlat és tapasztalat pártatlanabb és higgadtabb itéletek hozatalára fogja vezetni az esküdtteket.”

Nos hát körül belül az volt véleménye azon lapoknak, melyek felszólalásokat nem hagyhatták szó nélkül, miután pedig csöcselék és konok perlekedő nem vagyok és véleményem még akkor sem szeretném másokra rá tukálni ha tehetném, de meg sem is tehetem, — tisztelettel fogadom a megjegyzéseket, amde engedeassék meg nekem, hogy én is mondhassek azokra valamit.

Hát először is azt, hogy mily czélzertű és czélzertűlten intézmény az esküdtzéki intézmény, nem vitatom. Sok jogász hadakozott már e felett, de hogy az eszme egészen tisztába hozott volna, pláne hazánkban, nem mondhatnám. Köteteket lehetne arról írni, tehát hagyjuk és szoritkozunk pusztán arra, hogy az esküdtzéki bíróság mint sajtobíró, czélzertű-e hazánkban vagy nem? Mert habár nincs ember, aki elmerne mondani, hogy a sajtobírók eddigi itéleteivel meg van elégedve, s hogy azok a beléjük fektetett várakozásnak meg feleltek; habár nincs ember a ki el ne ismerné, hogy esküdtzéki itéleteinknek egy harmadrészt sem lehet igazságosnak, pártatlanok avagy elfogulatlanok mondani, azért a legtöbb mégis oda vélekedik, hogy az esküdtzéki intézmény helyes és daczára hogy kétharmad részben helytelenül itél, majd helyre fogja hozni az idő.

Furcsa egy vélekedés azok bűrére, kik az elfogult és pártos esküdtzések itéleteinek vannak kitéve mind addig, míg idő és tapasztalat meg nem világítja az esküdt urak elméjét, — mondom, furcsa vélekedés, de

A „ZALA” tárcája.

Vasárnap délután.

(Ez az a közbélyes mulatókörtől.)

Vasárnap van.

Ezen időmeghatározási kijelentésre négy körülmény jogosít fel. Ugyanis a Rosi család már elvágta az ebédutáni tányérmosogatást, noha még csak kettőt állt az óra, és egyáltalán mindennemű munka ég a késében; továbbá, hogy a szöske káplár kitéte a „metallát” (a barcsstudomány nevezett marczona képviselőjéről nem bírnak egyéb felvilágosítással, minthogy ő is, mosogóitott a bozsnai occupáció alkalmával, s az érmet itt nyerte érdemeinek elismeréséül, — ambar alapos információk után állíthatom, hogy sikeresen nem volt); asonkívül, hogy a társadalmi jólétet a látyumúlvészt, szabó-mesteriség és hajfodrást terén elismertó egyéniségek ismét öltönye burkolják porhüvelyüket és végre — ami szinte autentikus forrás — Bocskányi Alajos napára ezen állításunkat minden kétségű kizárólag igazolja.

E nagy horderejű tény megállapítása után nem eshetünk anachronizmus vádjába. A közeli vasárnap udvarába egy lövönatú kecsi kanyarodik be. Ez a mindennapi prózái élet eseményén néve jelentésközlés esemény, hogy az európai cononctio valami komolyabb következményű diplomáciai válságot okoz maga után,

vagy hogy a hármasszövetség közt uralkodó „jó egyetértést” megszavarná; de annál nagyobb jelentőségű Juliska és a szöske káplár néve, kik a kocsiból egymásután kiugorok. A szöske káplárnak első dolga volt a következő gondolatnak adni szóbeli kifejezést, mint azt a „művelt társalgó” előírja:

— Megengedi Juliska kisasszony, hogy egy kicsit rágyujthassak.

Mire Juliska kisasszony, felelet helyett tőle telhető nyájas mosollyal adta tudásra beleegyezési szándékát. A szöske káplár erre stellungba helyezi magát, jobb lábát egy csirkuszistának is dicseretere vállaló ügyességel visszintessen felkapja, annak első felén végig viasszát egy gyufaszálát, mely az első rántásra tüstet fogott, s rágyujtott egy a jobb idők emlékeztetőre fennmaradt virginiaocutkára, azon szempontból indulván ki, hogy a füstölög virginia emeli a katonasember respektusát; ha a „ciblibez” leereszkedik. Ezután karját Juliskának följajánlja, a kert felé lépdegélték.

Nyájas olvasó, hogy kíváncsiságod szomját előleam, előben is Juliska kisasszony kitértől lebentem fel a titok fátolyát. Ő egy idevaló díszkereskedőnél minden-napi sörpöregtetés által segíti a háttértás gépezetnek kerekét forgatni. E fontos hivatásra jelöltetett ki a sors által, mely hivatást lelkiismeretesen be is tölti. Meg kell vallanunk, hogy Juliska kisasszony lélektani rejtelly, mert ahány ünnepen a sósá élvezésének adja át magát, azt az érrednek mindig más hadhával osztja meg; eszerint vagy másodéves, változókéony hajlam, vagy pedig az is feltéhető, hogy vonszalának virág-helyén helyül több méltos és engedő díszlettel.

Egyik óhajtása, hogy szöske káplár karján jelenhessék meg vetélytársnői közt. Néhány perc múlva teljűl, a másik, miszerint friss sörrel büszkítette le magát mert megjegyzendő: Juliska kisasszony külseje után itélve, az anyagi viszonyokkal nincs külsőben, szinte teljesebbé fog menni, mert kisérőjében bizonyára lesz annyi lovagiaság, hogy ebbeli igyekvésőt nem engedni hajótörést szenvedni.

Mielőtt a tulajdonképeni kertbe bementek volna, a szöske káplár (kétytelenek vagyunk csak így hívni, mert a szobaleányi és szakácsnői körökben e néven ejtik a szerelmeű billincsebe a sziveket) személt tartott uniformisában fölött, még pedig megelégedve, mert szájától a két füléig öntelt mosoly terpeszkedett szét. Szorosabban fűve karján a Juliskát a káplári ranghoz illő méltósággal tette be lábát a kertbe, magas állásának öntudatával hordozva szét tekintetűt, hogy a mindenünnen telje öznöndő szalutálások figyelmét ki ne kerüljék. Kikémlendő, hogy a kertben jelenlevő köznéység nem derogál-e az ő személyének, sive választottjával körtra indult, de alig értek a kert közepéig, mikor egyik asztaltól isér kendők hívogatólag intettek feléjük, mire a jelzett asztalhoz mentek. Mielőtt azonban az asztalnál helyet foglaltak Lémi megemléztére méltó malheur történt. Ugyanis míg a szöske káplár kestyőjének lezuhásával volt elfoglalva, asztalt a szomszéd asztaltól valaki elemelte a széket, minek következtében nem a székre, hanem amellé telepedett le. Az asztaltársaságból annyira kihalt minden humanus érzelem, hogy a szerencsétlenség fölött jóízű kacagott, kivéve Juliska kisasszonyt, ki kétszere gyöngyűl sive megelűt, jobbját nyugtatva nélt. A szöske

káplár kacskaringós mistyánkban fejeste ki indignációját, és hajlandónak nyilatkozott gyikle-őjével megosiklandónai az illetőt, ki székét elvitte. A piczér nyomban ott termett, tisztította a káplár elporosodott ruháját, mit ez assal hálált meg, hogy véletlenül ráhagott a piczér lábára, ki kinyájban neki ez az asztalnak, ott földöntött egy sörös poharat, minek tartalma a társaság egy tagjának a napra föltékenyen ösött isér nadrágjára dől.

— Mivel szalgalhatok — tette fel a nagy problémát a piczér, hivatalos hajlongással a káplár előtt.

— Mi van? — kérdezi a hadászati tudományok képviselője.

— Ementhaler, lipjai, grójer, quargli, borju szélet, rostályos; szalámi, frankfurter, ugorka, fejes saláta, sonka, ... darálta egy szuszra, hogy akármelyik kovács fujtatótól se lehetett volna külsőben vársi, természetesen németül, mert ez Magyarország fővárosában ugy dukál.

A választás quargira esett, mi azt bizonyítja, hogy a gastronomiában főnem izléssel bír; ellenben Juliska kisasszony, mivel a szakácsművészetet elősorolt remekel közt teljes választási szabadságot engedtetett neki, a kirán ott csirkének adott elsőséget.

A díszes társaság kacsorujának virágai részint a főzékanszal forgató, tányérmosogató, mások csecesemőt ápolgató némberekből, részint pedig hasznok anyagi felvirágosításán a crisp-ézet, szabadsat és hajfodrást terén fáradozó ifjakból állt, egynek kivételével, ki mint ügyvédöndő mutatja be magát; ez ellen azonban olyan kényes társaságban egyen kitértés és megelégedés; lélt által

megviselt ruháján több a javitanivaló, mint állami finansziánkon; s a társaság lelke, nyelve, rokkája egy percig sem pihen; nem győzik megnevetni fejtejtőre esett élezeit. Az egész társaságnak ő hozta a sört, mely oly nagy kelendőségnek örvend, miszerint örömmel konstátálhatjuk, hogy a társaság minden tagja busgó pártolója a „szép-ivodalomnak.”

A hölgyek mind megegyestek abban, hogy immár számos tavasz elröppent fejük fölött, s hogy a természet szék merokkal osztogatta nekik a szépséget; némelyikének homlokára már barátát is vont az idő kéje, de a természet mostohaságán assal váltak segítheti, hogy arcaukat bemakolták a szépség emelésének moderu eszközével.

Akörüli forgott a szó, ha vajjon Andrássy vagy Káinoky volt a nagyobb külügyminiszer. A szabólegény — ki hasznos érzelmének menifesztációjául magyar nadrágot és állítást viselt — hivatta örvényt magát a kérdés megoldására, véleményét abban összeponosította, hogy igyunk „egyet”, mire a társaság kiírtette a poharakat. Az ugynevezett ügyvédöndő pedig gondoskodott azok megtöltéséről.

Ekkorban egy meggörnyedt honpolgár érkezett az asztalhoz nyakkán egy kocsart tartva, mely isere volt kékesszel, érszényekkel, szivarcsipkával és mindenféle cseces-besevel, miket sorban kínált a társaságnak.

— Nekem olyan bugyelláris kellemes „akiből” vola se fogy ki a pénz — szellemkedett az egyik hölgy, ki sokoldalú tehéknységű szakkövű, szobaleányi munkájában az evőeszközök tisztogatásában és a vonszalás hordozásában teljesít ki. Ők között egy más legelőbb is az asztalhoz

...nem paratlan. Az angol nemzet elfogadott mintát nemzeti és meg teszi, hogy a helytelenek bizonyult intézményt nem törli el, hogy meg helytelenekkel helyettesítse, hanem reparálja, a javítás által végre elér oda, a hová felforgatás által nem ért volna el soha. Levén pedig ez első példa, magam is azt tartom, hogy amely intézményről egy bizonyosan jobbat felállítani nem tudunk, de az intézményt itt ott hibásnak tartjuk, javítsunk rajta megsemmisítés helyett. Miután pedig azt, hogy esküdtszéki intézményünk krétája körül hiba van, minden ember elismeri, hát tanulmányozni kell a hibákat és segíteni kell rajtuk amint lehet. De hogy a hibát elismerjük, belássuk és üszertett kezekkel nézzük a helytelen és igazságtalan ítéleteket továbbra is, az vétke és megbocsáthatatlan mulasztás.

Nos, hát abban van-e igazam, igen tisztelt uraim?

Miután pedig könnyű azt mondani hogy valami hibás, de annál nehezebb ám azt a hibát javítani, tetszik nem tetszik, elmondom hogy az én véleményem szerint mint lehetne itt ideiglenesen, az intézmény helyesebb fejlődéséig javítani.

Én, felterjesztés által binném lehetségesnek a javítást, az az: a törvényszék, mely az esküdtszék ítélete után a törvények alkalmazására van hivatva, ha az ítéletet belátása és lelkiismeretével össze egyeztetethetőnek nem tartja, terjessze föl egy, e czélra alakított bírósághoz, mely ha az ítéletet szintén helytelennek tartja, új tárgyalást rendelhessen el.

Ennél többet most nem mondok. A kinek kedve tartja, szóljon hozzá és mondja el, hogy mi kifogása van ez indítvány ellen, mikor aztán én is elmondom a magamét; és mert e themát felsőbb helyen figyelemmel kísérik, hát hogy okoskodásainknak haszna lesz, az kétségtelen.

LEVELEZÉS.

Tekintetes szerkesztő ur.

Balaton-Henyében tegnapelőtti uszon d. u. 3 óra körül Madár József gazdának közel a falu melletti tálakon legeltető juh-

fatalabb legényke foglalt helyet egyszerűs mind gondakodván szórakoztatásáról, szüntelenül kergette melőle a legyeket egy terjedelmes legyezővel.

A sikerült öltözék rendeltetési helyükre küldték a poharak tartalmát, mik azonban az ügyvéddel áldozatkészébe folytán csakhamar megteltek.

Oh kisasszony! milyen kívánságai vannak — jegyezte meg egyik hölgy. Készen kockázattal megjegyzése úgy vette ki magát, mint az a virág, mely a maga idejében nem bujt elő, hanem akkor nyílt ki, mikor már senki sem várta.

Az ügyvéd segéd is beható vizsgálódás tárgyává tette a periculisokat. Épen azokat forgatta, mikor a kertben élénk sürgős-forgás, zivaj lámadt. Az ügyvédség végigjártatta zavart szemét a társaságon s miután látta, hogy az a zavar okának puhatozásába mélyedt, a kezében levő finom kóst kitanult ügyességgel egy pillanat alatt kabátja ujjába csuszattatva, mely művét sikerült után rázárta s a csebecsebecsűlőjára hogy hordja holmiát a pokaiba, ne alkalmatlanokdjék.

Megjött a katonabanda! — hallatszott az örömviválás minden oldalról, s egy érzékeny osz melodia után elkezdődött a tánc.

A lábtumúvés oda állt Julo-a kisasszony elé, selesen bókot vágott előtte, s a következő igére nyitotta meg ajkait:

Nassá, táncoljunk egyet, a jégenkopogó árgyelását — s Julo-a kisasszony a mosolygó szemmel a következő beszédre harját a felhívásnak nyújtotta. És a példa híradni s többiekre is egy, hogy az ügy-

vált lét fegyveres rabló borsalmos módon gyilkolta meg. Az egész falu talpon állt a hajmeresztő gyilkosságra, midőn — mint beszélük — 4 pandur- és 3 fináncruhába öltözött zsevány egymásután léteser lőt rá a szerencsétlen emberre, aki egy ideig cikkek-cakkosan futott előttük a lövéseket kikerülendő, míg utóljára elesett s akkor négykél-láb menekülni igyekezett, vérbőriótlan máskált egy ideig körbe, aztán a zseványok kezeit, lábait tördelték ki s egy utolsó lövéssel kivégezték. Az egész falu nézte azt a zsevány merényletet, de megakadályozni senki sem meré. A gyilkosság elkövetése után a zseványok egy csapat birkát hajtottak magukkal be az erdőbe.

Előtte való napon meg a köveskálai alsó-erdőben tartózkodtak ezek a zseványok — mint hírlík — ott látták volna őket, de csak hárman lettek volna bundásan öltözökdve.

Különb a köveskálai Felső-erdő és Feketehegyben már több ízben találkoztak volna, sőt hogy még most is ott tartózkodnának — mint bizonyos dolgok beszélük.

Hire jár, hogy köveskálai embert akarnak meggyilkolni, azért tartózkodnak Köves-Kálai körül huzamosabb ideig.

A meggyilkolt juhász neje mondja, hogy Savanyu József fült az ura, mióta ez csavargóba jár, mert már elcsúszott 15 évvel igen megverte az ura. Hibés ebből, hogy ez a zseványbada Savanyu Józsi bandája.

36 foglár volt Köves-Kállán koncentrárlva, de úgy látnik nem sokba veszik azok a pandur-rendőrséget. Elbizakodottságukban szinte még lövöldöznek puffogtatnak éjjelként az erdőben. Gyönyörűséges állapot.

Ráillett a tapolcai csendőrszóra, hogy — mint a lapok csufolták — hogy „Savanyu Józsi elfogta a tapolcai csendőrbiztost; de nem csak erre, hanem valamennyi pandurra ráillik az ilyen gunyolás.

Nagy baj és nyomorúság az ránk nézve mivel a mi panduraink zseványt ugyan el nem fognak sohasem.

Nem csuda ha nehezen várjuk már a jövő új évet, amikor ugyis a csendőrségi intézmény megyénk területén is életbe fog léptettni. Bizonyára ez az intézmény jobbnak fog az eddiginél bizonyulni.

A csendőrségi átlomások már kijelöltettek, ami ugyan elég tájékozatlan módon történt, de majd megváltoztatni fog az is, mert ilyen képtelen módon nem lehet meghagyni ezeket a törvényhatósági bizottság, mihelyt a baklövésről értesülve lesz, bizonyára azonnal másképen is fog intézkedni.

Ilyen baklövés az, hogy az őrségi átlomást Köves-Kálláról Szt.-Antalfára tették át tervezetben. Őrsi átlomások lesznek Tapolca, Szt.-Antalfa és B. Fűred. Pedig B. Fűred és Tapolca között Köves-Kálai éppen a központon van. Szt.-Antalfa és Tapolca közötti terület a lakosság számára éppen kétannyi, mint Szt.-Antalfa és B. Fűred között. Emellett Köves-Kálai a közeli

védőség csak egyedül maradt az asztalnál, lelkedatlan buzgalommal emelgette a poharakat. De csak rövid ideig maradhatott egyedül, mert a fodrász felkendezve rohant hozzá, hogy egy „becsultheli ügy“ elintézésében segédkezését kikérje. Állt pedig ezen ügy nem másból, mint hogy a fodrász ügyetlenül táncolván, véletlenül — vagy talán szándékosan, mert ki láthat egy fodrász szivének titkaiba — egy szabóegédbé ütközött, ki ennek következtében hanyatt vágta magát, amiért is őt újjának nyomását a fodrász ábrázatán fejejtette. Ez volt a „casus belli.“ Ugy a szabóegéd — mint a fodrász párhívai külön csoportosultak, és minden előleges diplomaszíni jegyzékváltás mellőzésével megkezdődtek a hadászati modulások. Bóttal, esernyővel, sörbepoharakkal és az emberbaráti szeretet több effle jelvényeivel igyekezett egyik fél a másikat ügyének igazságos voltáról meggyőzni, éktelen zűrszavart idézvé elő a táncpadon, mert többen a francziánegyest táncolók közül látván, hogy kartszárú ügye bukófeben van, ott hagyták a táncot, öblajánva körműködésüket az ügy diadala juttatásában.

Az ügyvédség a felkavart szenvedélyek lecsillapítását végett egy söröspalackot dobott a dul kodók közé, mely épen akkor talált nyughelyet egyik hadakodó fején, midőn az a sétapálcza gombos végének segítségével egyensége maga előtt az utat kifelé a tánchelyiségből, de rosszatván jobbra-balra az igazságot; de osz csillapító oszkat választott, mert egyszerre csak azt érekte, hogy valami nehéz tárgy érintése következtében kopott csilldere leszalad a nyakáig, utána pedig egy még súlyosabb tárgy végig nyújtakodik hátá közepén, mire

hossz Kérég-Őrs délkeletről népes város. Ezek minoily körülmények, hogy a csendőrségi állomást nagy tájékozatlanság nélkül Köves-Kálláról eltenni nem lehet.

De ha már a vidékről a bizottsági tagok minden közgyűlésre nem mehetnek be, a bizottság legalább fölvilágosítást szeretne ilyen ügyekben a járási zolgabíráktól, kikről jobban fel lehet tenni, hogy járáskur területét csak legjobban ismerik.

Kormányunk kötelessége elvégre véget vetni egyszer már a rablógarzálkodásnak, mely hosszabb idő óta országvilág hallatára mindinkább régi zseványkórbeli jelleget kezd öltetni rendőrségünk gyalázatára; mert a polgár nehezebb gondtal gyűjtött kereseményét azért fixeti adóba, hogy az állam is gondokodjék az ő irányában tartozó kötelessége teljesítéséről, élete, vagyona biztonságával.

Kékkut községének egy része tegnap támadt törvész következtében a lángok martalékává lett. Rekkens hófényben, érfe széllel — vihar-hajtotta tüz hamar terjed, — hirtelen a rémosón terjedt az a törvész is. Néhány óra alatt a legett Kékkutnak füstölő kéményei és csipkefalai meredeztek komoran az égnek; állítólag gondatlanságból származott.

Különfélék.

○ Inkolai értesítés. A n.-kanizsai r. kath. főgymnasiumban az 1883/4 tanévre a nyilvános, rendes tanulók beiratása aug. 30. 31. és szept. 1. 2. napján fog történni; miről a t. cz. szülők és gyámok azon horzáadásat értesítettek, hogy a főgymnasium minden előzőr belépő tanuló, a vall. és közelet. m. kir. miniszteriumnak f. é. febr. 6-án kelt rendelete szerint keresztlevelet, illetőleg szülési bizonyítványt tartozik bemutatni.

Nagy-Kanizsán, 1883. aug. 23.
A főgymn. igazgatóság.

○ Arady Gerő kitűnő szervezett, pécsi színtársulata, előadásait ma kezdte meg: „B o z ó t i M á r t i a“ czimú színművével Csiky Gergely jeles modern színmű írók remek tollából. Vasárnap, a város „sapka“ Vidor Pál énekes népsziműve kerül színre. Miután Aradynak igen jó szervezett zenekara is van, az énekes és zenés darabok teljes épűgben s nem mint eddig csakitva kerülnek színre.

○ A nagy- és kis-kanizsai községi elemi- és felső népiskolákban az 1883/4 tanévre a beiratások szeptember hó 1-től 7-ig a városi iskolaépületben tartatuk meg, és pedig reggel 8 órától 11-ig, délután 2-től 4-ig. Fölkértemek a t. szülők és gyámok, hogy tanköteles gyermekeiket ez idő alatt

beiratassák és a beiratandókat is magokkal hozni szokadjenek. — Az iparos tanoncok beiratása szept. 2-án eszközöltek.

Nagy-Kanizsán, 1883 aug. hó 25-én.
Az igazgatóság.

○ Hymen. Graner Géza e hó 26-án veveti oltárisos Sommer Berta kisasszonyt a sa-a-egrszezi izr. templomban. A szép frigyhez gratulálunk a fiatal párnak.

△ Halálhöz. Strém Vilmos és neje 14 éves Róza nevű leányuk halálát gyászolják, ki e hó 22-én délután 5 órakor hűnyt el hgyászban és 23-án temetettet el nagy részvét mellett.

○ Gőzfürdőnk mindegyre szépül. A bérlok mindent elkövetnek, hogy azt a közönség igényeinek megfelelővé tegyék. A mult héten egész új padokkal látták el a gőzfürdőt; az ablakokban is a leghuzam megkötésé miatt csúszóerű változásokat tettek, s egyébként is minden megtörténik, hogy a fürdőt látogató közönségnek panaza ne legyen. Ajánljuk a fürdőt közönségünk figyelmébe.

↑ A nagy kanizsai önkéntes tűzoltó-egylet zenekara Lajos estéjén három öltöztetésiünnepén több darab sikerült előadásával (tisztelet), és pedig: Lengyel Lajos öltök a kapitány, Bátorfi Lajos alkaptány és Saller Lajos csapatszerencsés urak lakásánál.

○ Marezsi 1883 aug. 23. Számomra jötevek kegyes adakozása azon kedvező helyzetbe hozott bennünket, hogy mult évi október 23-án apró gyermekeink gondozására ovodát állíthattunk be, mely hatvanöt tanulóval folyó hó 29-én tartja záróünnepélyét Zeilinczy sörkertében d. u. 3 órakor, mi elé nemcsak a kiadéok, de mi is szívnök örömevel nézünk a kegyes jötevéinknek most már nemcsak nagyilekű adományukért mondunk meleg köszönetet, de az elért eredmény feletti örömnökert is szívből adunk híatát. Fogadja ezt a többi között első sorban az oktatásügyi magas miniszterium, mely czélunkat 150 forinttal segíté s aztán az országos ovodák, mely terülnket szintén 100 forinttal ovodá, minthogy pedig szerény anyagi körülményeink köz a kezdet nehezegeim még túl nem vagyunk: engedjék alázattal remélnünk a jövőre is kegyességüket, melyet kér is közöni is

a választmány nevében
Tomcsányi Sándor
titkár.

○ A légrádiak igen rossz néven vették, hogy azok, akik fölkerve voltak a kerületi országgyűlési képviselője Apáthy Istvánunk Légrádon való megjelenését a választó polgároknak kellő időben tudomásra hozni, azt tenni elmulasztották, minek következménye lön, hogy azok, akik a szeretve tisztelt képviselőt látni óhajtották és

szívesleg lenni kívántak, ezen kegyes szándékukat nem fogantathatták.

○ Légrádról írják azt is, b Bzout István napján ott is ünnepélyes nap és magyar szöveket tartott; kiem a fiatal segédlelkész, aki horvát szász daczára igen szépen szövekölt magya. Anál inkább magrójják, hogy akkor mit Légrádon az ifjúság magyarul tudta még az egy „mistyánk“-ot is horvátulim kossák elő.

== Balaton-Füreden auguszt 15-ig 1904 fűrdővendég fordult meg. utóbbi napokban a „Balaton-egylet“ által rendezett sportversenyek alatt ismét me népesült e kies fűrdők.

A csáktornyai önk. tűzoltó-egylet szept. 1. évi augusztus 20-án iskola és órá gyakorlatot tartott. Jelenvolt a varasdi önk. tűzoltó-egylet 52 taggal és jól szervezett zenekarával, a perlaki önk. tűzoltóság 21 és a muraszendrőhelyi 16 taggal. — Délután pont 5 órakor kezdődött a díszgyakorlat zászlóházon, hol úgy a vendég tisztoke mind a dilettans publikumot egész a helykedéig elégitik ki ügyességükkel. Innen tü oltóink a közs. elemi népiskola egy emeleti épületébe a tűzoltóság szerkeletével Szeiben Antal alparancsnok vezénylete alatt rendezt re: támadási rohámban érkeztek 5 óra 27 perczkor, hol a következő eredményt kossitáltak: A dugó-létra, 2 perczrel, a tető-létra 1 1/2 perczrel vett igénybe és 5 óra 32 1/2 percz kor adatott az első visszagar. Az egész támadási működés 5 perczig tartott. — A elemi iskola épületétől rendszer rohámban barátok egyemeletes bérházhoz indultak hol a vézjel adásától az első visszagarig beleértve a létrák elhelyezését, csak négy percznyi időköz telt el. — Üdvözlők helyen a tűzoltóság derék működő tagjait kik a díszgyakorlatban kitűzött felső bázulatos ügyességgel, bizottsággal és gyorsasággal hajtották végre. — A gyakorla befejezése után az összes tűzoltóság Szeiber féle kertben gyűlekezett össze, hol a városi intelligenciája is — kevesek kivételével — képviselve volt. A felköszönteésekkel összerezett kedélyes mulatságnak a hajnali óra vetett véget.

↑ Tanügyi lap. A „Zalai Közlöny“ ben Szalay Sándor tagtárs vezérnökben pengeti egy megyei tanügyi lap szerkesztésének szüksegét, fejtegetései szerint olyan lapnak, mely a tanítók érdekeit megvédeni hivatva lenne. Miután itt hamarjában Szalay Sándor ur eszemenetét egész Mterjedésében követni sem helyünk, sem időnk, csak annyit akarunk megjegyezni, hogy a „Zalai Tanügy“ mely néhány év óta Bátorfi Lajos szerkesztésében megjelent, mint megyei tanügyi szaklap eddigelőt oly helyesen betöltöte hivatását, hogy kár volna az egész vállalat veszélyeztetésével új experimentálókba bocsátotni. Sokkal helyesebbnek és célzatosabbnak tartanók azt, ha a „Zalai

aritették, s így, miután a két ellenlábort immár a közös alapon állt, mi sem akadályozta a tánc folytatását.

— Hány óra? — kérdeztem e saját-ságos mulatság eseménye után barátomtól. Belyenul szabóba, de az órák csak hűlt helye. A kommunizisták eszmék valamilyik követője a birtokközönség elvének alapján kiemelte eszebből.

Es tisztességes beléptidij volt a „mulató-kertbe.“

Szunyog

Csevegés.

A mult napokban — még az „Anna bá!“ előtt volt — érkezett meg Feri barátom. Együtt sétálnak a Balatonparaton. Csóvások egész raja vedszett, vitorláztott ide a tava, jobbra, balra, ezelve a Balaton sima habfodrait. Gyenge szél jár a tó felett susogva az embereknek kellemesül kellemes dolgokat. Az egyiknek órákot hozott, kedvesétől forró csókot, a másiknak fűző sebére hűtő balzsamot; itt egy lányka fűrtivel játézik enyeleg, odább egy deli ifjunak hiseleg: mindenütt búháj az arconkon, még a Balaton is fölvidul a szeretet hanguk vissza Tihany-n-k ormíról.

Előttünk, körülöttünk karöltve: párosan, hármasan, négyesen sétálnak nők férfiak élénken beszélgetve. Itt egy vagy 12 éves fiúcska kesel ügyesen egy kerékpárt, odább egy vig gyermekcsopót lapdával mulato s nevet; nevet minden bohódon, mint csak kedélyes ártatlan gyermekből telik.

Nines egy bámulatos arc: csupa öröm, csupa mosoly.

— Nos Feri barátom! hogy tetszik? — Gyönyörű szép látvány, valóban örül az ember lelke!

— S mit gondolsz, ha ezen hullámszerű embercsoport egyszerre hajba kapna? — furcsa gondolat.

— Furcsa, igaz furcsa gondolat s lám mégis úgy vagyok, hogy míg az egyik pillanathban szívtől örül lelkeim; a másikban sírni tudnék nem arra gondolva ugyan mire Xerxes, hogy szás év múlva talán egy sem jár ezek közül itt s hanem csupa megkényyávetve a dolgot, hogy mily szép volna, ha az emberek mindig és mindenütt így szép egyetértésben, karöltve, mosolyogva járnának keltének.

De hogy is van csak az a német nő?

Wir sitzen so fröhlich beisammen,
Wir haben einander so lieb,
Ach, wenn es nur immer so bliebl
Doch immer so kann es nicht bleiben,
Der Krieg muss den Frieden vertreiben.

Nem hiába Recht-haber a német, hanem az egyben még én is igazán adok neki, mert hát csakugyan lehet, hogy az embernek bizonyos helyen oly viselkedés van, hogy nem bír békében csendülni, hanem egyszer csak kedve kerekedik s elkendi egymást püfölni, nem is lehet ez máskép, minthogy csupa passzióból teszi.

De lám, hova el nem kószál az ember gondolata, pedig állítottuk im a nők leg-szebb csoportja.

— Hihihih! — Hehehehe! — Hahaha!

Tanfolyam az egyik másik nagyobb megyei lapba beolvadna s a lap a tanítótársaknak előbban adalnék, tanügyi dolgokkal kéthetente helyett hetente foglalkozhatók, s nemcsak tanítói körökben olvasva a tanítói érdekeit a közönséggel szemben is képviselhetné. Ez álláspontnak fenntartásával fogunk a dolghoz szállani a megyei tanítói gyűlésen Balaton-Füreden.

7. Beküldetett. A pelánczi Szechenyi forrás ujabbra is kitüntetett. A bécsi gyógyszerészeti kiállításon az esztéremmel jutalmaztatott.

Kövid hírek, A romániai király

24-én este érkezett Bécsbe a királyi palotába szállt. — Bécsben tartózkodik Milán király is. — Az egyiptomi cholera még folyva tart, habár intenzivitásában már alább hagyott 19-én Kairóban 4 és a tartományokban 182 ember halt meg. A Suezban levő angol csapatok között egy cholera haláleset fordult elő ez nap. — A pápa rendelkezése a loretti casa santában imákat mondának Chambord grófnét. — Jókai Mór értesítette az Ischia ünnepély rendező bizottságát, hogy az ünnepi költeményt már megírta, s a nagy hangversenyben maga fogja elolvasni. — A portugál trónörökös Bésából Budapestre is látogatott. — A Bakonyban hat betyárból álló rablóbanda garázdálkodik remegésbe ejtén az egéskörnyéket. Borasék furdóból a Kossuth-kutnál tartott díszes alkalommal meleg hangon tartott táviratot Jutátek Kossuth Lajoshoz Turinba. — A spanyol király mégis meglátogatja a közép-európai udvarokat. — Stockinger Tamás nyug. egyetemi tanár 72 éves korában elhunyt. — Nikita Montenegro fejedelme meglátogatta a szultánt, ez meg a fejedelméhez küldött táviratot küldött. — A legújabb statisztikai adatok szerint 1.909.507 özevgy van Németországban. — Az osztrák észak-keleti expedíció tagjai már Hamburgba érték a hol tiszteletükre „Hamburger Hof szálloda” nagy ebédet rendeztek. Az expedíció tagjai a mai reggeli gyorsvonattal elindultak Bécs felé.

KÖZGAZDASÁG.

Az országos kiállítás általános szabályzata.

(Folytatás és vége.)

Ha egy kiállító több csoportba tartozó tárgyakat gyűjteményes kiállítás alakjában együttesen szándékozik kiállítani, e gyűjteményes kiállításba tartozó összes tárgyak egy és ugyanazon bejelentési íven sorolandók fel, mely együttes kiállítás elfogadása iránt az országos bizottság határoz.

csak hogy megtaláljalak kedves Malcsikám! gratulálj! — gratulálj! ostozással mérhető örömben!

E percben én vagyok a világ legboldogabb teremtese, ezen még oly bölcs és pessimista mint Solon sem feleselne.

— Kedves Evelinám! Bár mindig vig kedélyhangulatban szoktál lenni, de mégis mi történt, hogy ennyire kijöttél sodródól, hisz meg sem mondtad mihez gratuláljak; de azért őszintén kívánok szerencsét.

— Hihibili! — behehe! köszönöm, nagyon köszönöm, de lám! csakugyan oly határtalan boldogságom, hogy el is feleltem mondani, miszerint én vagyok a legboldogabb ara, igen a legboldogabb ara.

Gondold csak! Freiherr Felsenfras von Klippenheim mátkám. — Mennyire fogsz irigyelni a roppant vagyon... s azon szilárd férhasag! gondold csak! — már első alkalommal mennyire kitüntető férhasagát: midőn valakit ellenezni bátorkodtam, már is felemelő keszt és bizonynyal arosul leggyit, ha nyakába nem borulok, de nyakába borultam, mert esen aktus által örökre megnyeré szívemet, vagy nem volt-e az ocal-hatatlan jele annak, hogy Freiherr Felsenfras nincs hosszásokva elszékeskedve, hanem hogy valódi aristokrata, kinek szava mindenki előtt parancs.

(Ilyenek fontá német gouvernantom a valódi férfit.)

Kedves Malcsikám csak valid be, hogy nincs nálammal boldogabb teremtes kerék e földön!

Kedves Evelinám! Sajnálom, nagyon sajnálom, de nem érhetek egyet veled. — Sajnos, hogy sok térd csakugyan azt hiszi, miszerint léha hiszgelés minden személynek hódolása által totusbetik csak; de valaminet azt el kell ismernem, egy világot azt is furodnak találok, hogy valaki oly módon

Ép úgy, ha többen egy és ugyanazon csoportba tartozó hasonló tárgyakat gyűjteményes kiállítás alakjában együttesen szándékoznak kiállítani, a bejelentések az illető gyűjteményes kiállításban részt vevő összes bejelentők által egy bejelentő íven vagy többek összefüzése mellett egyszerre eszközlendő. Ily gyűjteményes kiállítások bejelentésénél a bejelentő iv illető rovatóban a kiállító nevei, és minden név után az illető által kiállítani szándékozt tárgyak felsorolandók.

Ha valaki külön pavillont akar felállítani, ebbeli szándékát a bejelentés alkalmával az országos bizottsággal közölni tartozik, az országos bizottság fentartja azonban magának, hogy a bejelentés elfogadása felett belátása szerint határozhatson.

7. A bejelentők a megtörtént bejelentésről szóló és folyó számmal ellátott igazolványt kapnak. Feltéve, hogy a tárgyak a 3. és 4. § ban felsorolt feltételeknek megfelelnek, ezen igazolvány által a kiállításra való felvétel biztosítottatik.

8. §. A tárgyak oda- és visszazállítása a kiállítókat illeti. Az országos bizottság által a szállító intézetektől díjkezdmény eszközöltetett ki. E díjkezdmények külön fognak kihirdetettini.

9. §. A kiállítási tárgyak (a II., III. és IV. csoportba tartozó azon tárgyak kivételével, melyek időleges kiállítások részére vannak fentartva) 1885. évi március 1 től március 14 ig Budapestre beszállítandók. Ezen határidőn túl kiállítási tárgy többé el nem fogadtatik.

A gépek felszerelése 1885. évi január 15-én megkezdhető. A tárgyak elvittele külön utasítás által fog szabályoztatni.

10. §. A térdíjak □ méterenkint következők:

- A) a fedett csarnokban:
- a) alapterület a szabadon álló tárgyak részére 8 ft,
- b) alapterület a falak mentében vagy fal mellett levő szekrénytér 6 ft.
- c) falterület 3 ft.

Az a) és b) pontok alatt említett terület magassága három méternél nagyobb nem lehet, különben aránylag nagyobb térdíj fizetendő.

B) alapterület a félfedett csarnokban 3 forint.

C) alapterület a szabadban 2 ft.

A XVIII. csoport (arany- s ezüst- műves cikkek stb.) tárgyai után e térdíjnak kétszerese fizetendő. Az elkéve bejelentett tárgyak után az 5. § értel-

tanúsítva férhasagát, mint Herr Freiherr Felsenfras, hanem bocásas meg édesem! én est nyereségnek minősítem.

Férhasag! azt tartom, ki ugyan nem teszi fel rólam, miszerint minden komolyabb dolog untat, hogy csak hiszgelés kedves előtünk és hogy azt kívánunk, miszerint rab- uszolgánk legyen, de nem is tart bennünket holmi sakk bábuknak, melyeket tetésés szerint ide-oda lökhet. Időm nem enged, hogy most bővebben fejtegessem e tárgyat, de tudom, főleg az, csak gondolkodás rajt magad kedves Evelinám, én azonban ismételtén szívem mélyéből kívánok szerencsét. Isten veled!

Végighallgatva e furcsa diskussiót, — Feri barátommal felmenni szándékunk éppen a kávéháza, midőn szembe jön velünk egy gyönyörű lányka, — az as: még most so hissem el, hogy földi lény volt, hanem bizonyosan valami kis angyal, csak úgy tévedt ide a földre, vagy misziója van az égtől, misziója, hogy bennünket hitelenek meggyőződésesen, miszerint az égnek igen is vannak lakói, és tanítson arra, hogy az égre emeljünk szemünket és ne ragaszkodjunk a porladó rögös, a vértessomjandó földhöz. —

Nem tudom, hogy van, hogy nemcsak annyit tudok, hogy Feri barátom bemutatott a gyönyörű lánykának, Liliomfi Rózsának, s azután barátomat egy játéka sakkra kérte. Aki veszt, annak őszintén be kell vallani, mit gondolt.

Feri barátom vesztett... —
— Nos barátom — mondja Rózsáska — vallja csak be s s i n t é s, — mit gondolt?... —
— Kedves szép Rózsá nagyam! én azt gondoltam, ha nem volna oly kegyetlen, ugy...
— Pst! — hallottam Rózsáska operájáról, s komolyan le is nyegyeltem tőle!

mében 10. illetőleg 50%-kal magasabb térdíj fizetendő.

A III. csoport (elő állatok) térdíjai külön fognak kihirdetettini.

A képművészet (XXXII. csoport) a műipari régiségek és a munkás-kiállítás (Pótkiállítások I. és II. csoport) tárgyai, valamint miniazon tárgyak után, melyek a kiállítás díszítésére és hasznára igénybe vétetnek, térdíj nem jár.

A külföldi tárgyak térdíjai külön szabályzatban vannak megállapítva.

A fizetendő térdíj minimumaként a fedett csarnokban $\frac{1}{3}$ méter, félfedett csarnokban 1 méter, a szabadban 2 méter állapítottatik meg.

A kiállító költségen felállítandó külön pavilonok után térdíj nem fizetettik.

A térdíjnak egy harmada a bejelentéssel együtt beküldendő, második harmada 1885. évi június végén, a 3-ik harmada a tárgyak elvittele előtt fizetendő.

11. §. A kiállítandó tárgyak számára szükséges asztalokat, állványokat, szekrényeket, stb. az országos bizottság szakférfiak bevonásával, minden egyes terem számára egységes tervek szerint készített és a költségek megtérítése mellett a kiállítóknak átengedi.

Abban az esetben, ha az országos bizottság a fenti szabálytól való eltérést megengedi, a szekrények, stb. rajzai idejkorán jóváhagyás végett bemutatandók, mert különben azoknak felállítása nem engedtetik meg. Ezen szabályok a szabadban felállítandó pavilonok stb. terveire és rajzaira is kiterjednek.

A kiállítási tárgyakat a kiállító köteles elhelyezni és rendezni.

Kívánatra azonban e munkát a kiállító veszélyére a kiállítási hivatal is eszközli. A mennyiben a felállítás költséggel jár, a felállítás költségei megtérítendő.

A kiállítási hivatal gondoskodik az üres ládák elraktározásáról. A helybeli kiállító azonban köteles üres ládáknak elszállításáról saját költségükön gondoskodni.

12. §. A tűzkár elleni biztosítást az országos bizottság a kiállító terhére eszközli. Kivételnek e részben csakis a képművészeti tárgyaknál és a műipari régiségeknek van helye, a melyek biztosításáról az országos bizottság fog gondoskodni.

13. §. A kiállítási tárgyak fölötti fölügyletről és őrködésről a kiállítási hivatal elégséges számú alkalmas személyek alkalmazása által gondoskodik; de

szorítva mondá, — est nem fogadom el őszinte, komoly gondolatnak, hanem elégtétellel mutassa most meg azon levelet.....

— Egy barátom levele —
— Mindegy, látni akarom. —
— Jó, ha nem hisz naysám, legyen meg az akarata.
— Olvashatom?... —
— Hallom. —

K e d v e s F e r i k é m!

„Ha volna” jón, picit két kis szócoka ugyan csak, de nagy jelentőségűek: pl. Ha ez meg es meg volna: így meg így stb. Ha ez meg es nem volna, vagy nem volt volna: így meg így stb.

A két kis szócoka tehát gyakorta fékez bennünket embereket, pedig tudvalevő dolog, hogy az embernél féktelenebb de igaz szeledebb valami sincs kerék e földön: hol jábában bajában, hol heje hujában eget- verő kiabálással riasztja fel a févilágot; — hol megapalva nyűsörögve föld porában csussik-mászik, hol bős ordítással rяза sörényét, fut-fut és nem talál magának helyt: kicei neki a nagy világ; hol az egérlukat is nagyok találja és szerénykedve mondja, hogy már miért is passarol a teremő red ily nagy helyet.

No már megint azon veszem észre magamat, hogy bisz oly feneket kerítik, hogy a tartalom előves és mire hozzád jut az a csekély is elenyész; de hát akkor ráfogom, hogy volt bisz abban ocupa aranygondolat, csak hogy big, és a nagy hősgégen elpárolgott. — Még most megvan: „Ha volna” igen például nekem hatalmam volna, vagyis volnék hatalmas ember, az as: oly hatalmas, mint akarna sok ember lenni. —

En megelégszem hatalmi irányban magammal, — akkor legelőbb is Lukullust kapom elő s megkérdem tőle, hogy a hatalmam tőlednek azon rém, melyet a

jótállást netáni veszteségért vagy kárért nem vállal.

A gépcsarnok számára szükséges víz-, légszusz, gőz és villamos hajtó erő, a mennyire az e célra rendelkezésre álló hitel megengedi, díjtalanul bocsátatik rendelkezésre. Oly gépekre nézve, a melyek a kiállításban való köréssel ezeljából vannak működtetésben, ezen kedvezmény ki nem terjeszthető. A közelebbi feltételek külön szabályzat által állapítottatik meg.

A kiállítási tárgyak tisztántartása a kiállító kötelessége és rendszerint a látogatási idő kezdete előtt eszközözlendő; kívánatra azonban a kiállítási hivatal is elvállalja csekély díjazásért.

14. §. Valamely kiállított tárgynak a kiállítás tartama alatti eltávolítása csakis az országos bizottság külön beleegyezésével engedtetik meg.

Oly tárgyak, melyek romlásnak vagy elértéktelenedésnek vannak kitéve, erre vonatkozó külön szabályok alapján, időről-időre kicserélhetők és más egyenlő értékű tárgyakkal pótolhatók.

15. §. A kiállító írásbeli engedélye s az igazgató hozzájárulása nélkül tiltva van valamely tárgynak lerajzolása, lefényképzése stb. Az országos bizottság fentartja magának azt a jogot, hogy egyes osztályokat lefényképeztesse és azok sokszorosításáról gondoskodhassék.

16. §. A kiállított tárgyaknak eladása, árakkal való megjelölése a kiállító tetszésére bízatik.

Az országos bizottság kívánatra elvállalja a kiállított áruk eladását és a megrendelések közvetítését, erre vonatkozólag külön felállítandó szabályok szerint.

17. §. A kiállító és azoknak munkásai a kiállítás tartama alatt, egy nappal előbb az igazgatónál teendő bejelentés és külön jegy mellett, reggel 8 órakor díjmentesen léphetnek a kiállításba. Tárgyaknak be- és kivitele ezek által az e célra kijelölt bejáratnál csak d. e. 10 óra előtt eszközözlendő.

18. §. Az egyes kiállítóknak a számukra tett kiadások tárgyában az országos bizottsággal való leszámolása 3 hóval a kiállítás megnyitása után történik.

19. §. Azon tárgyak, melyek a kiállító (illetve vevők) által 14 nappal a kiállítás zárta után el nem szállítottatnak, azoknak a költségek utánvétele mellett megküldetnek.

20. §. A kiállító kötelesek czégük és kiállítási tárgyaik jegyzékén kívül, a katalógus számára stb. keretben főmunkára, — gyártmányaikra stb. vonatkozó statisztikai adatokat az országos bizottsághoz benyújtani, mely vizsont fentartja magának azoknak a szükségkez mért

gyengéd mamák szeretetreméltó magzataiknál szoktak megtapsikolás tárgyává tenni.

Hatalmas körülírás ugyebár? — hogy óbégatásra tudom nem egy tal fordulna fel. Képzeld csak kérlek! milyen jayveszokelés támadna az epikurok táborában, midőn egyszerre tündezni kezdene becsinált, rántott csirke, pecsenye, hurka, kolbász, palacsinta, gánicsa, mákosmacsok, turócsusza, torta meg pogácsa, a mindenféle! Isten vagyis Lukullus a megmoudható! Mond csak kérlek! nem volnék én hatalmas ember? De te talán kíváncsi is vagy, hogy — de gondolom tudod — már miért forralok ilyen borsut Lukullusra? Itt bisz azért, mert van igen fontos okom. Példának az okáért: egy ember van kerek e nagy világon, kirel hissem és tudom, hogy jó barátom. Esen jó barátom minden évben — akár kősönéséges, akár szökő év — kétszer ir-levelet.

Már most itélj kérlek! amint egyszer leül levelet írni, jön az a ouf Lukullus; karjai kőz csábitja egyetlen egy barátomat champagnerrel itatja, nektárral úgy elkábitja, hogy elfelejt csapat papot, azas levelet, barátot. — En várak, várak: év mulik év után, már hajam megőszült; megőszült és ismét megbarnuilt, már megam so tudom mennyi idő mult; — valami geologus majd kizámítja, hogy ilyen természeti proccasus-hoz mennyi idő kell, — végre-valahára kapok egy levelet.

Felbontom. Istenem! Mi es? nem ismerem e betűket. Cairill Method betük ezek? Ilyesféle nyelev, betű — eszembe jut — első fiatalágomban léteztél... De ni, csak most veszem észre, hogy ott maradt orromon őrg koromból egy okularium, lekapon, és ime az én Feri barátom jól ismert kedves betű!

Miért késett e levél két emberöltőt? Lukullus tartóztatá őt. Itt ismét kérlek! nem volna módányos hoznem Lukulluson —

rövidítését. Hirdetések felvételét külön tarifa szabályozza.

A kiállító mellett oly egyének (munkatársak) is megnevezhetők, a kik az illető tárgy elkészítése körül különös érdemeket szereztek.

21. §. A kiállító jeles készítményei a külön kibocsátandó jury-szabályzat értelmében kitüntetésben részesülnek.

A kitüntetések következők:

1. Nagy-díszokmányok.
2. Nagy bronzérmek. Az érme egyik oldalán a kiállító főérdemét kiemelő jelszavak: pl. kivitelképességért, jó izlésért, kitünő tenyészmarháért stb. foglaltatnak. Az érme mellett az érdemet bővebben kifejtő oklevelek adatnak ki.
3. Közreműködők érme.

A közreműködők érme a nagy bronzérem rajzával megegyezőleg, de kisebb méretben fog elkészítettini.

Közreműködők részére az I—IV. továbbá a XXIX. és XXXII. csoportokban érme nem adatnak ki.

Ily közreműködők érme az állami vállalatok és állami közintézetek kiállításainak kitünő egyéneknek is kiadat-hatók.

Kitüntetésekben nem részesülhetnek:

- a) állami vállalatok és állami közintézetek;
- b) a külföldi munka- és mezőgazdasági gépek;
- c) a munkás-kiállítás tárgyai;
- d) a műipari régiségek.

A munkás kiállításban kitünő munkásoknak külön készitendő arany, ezüst- és bronz oklevelek fognak kiadni.

22. §. A kiállító alkalmazottjaikért és munkásaiért minden irányban felelősek, ugy a kiállítás területén előfordulható balesetekre nézve is.

23. §. A kiállító a küldemény átadásánál, felállításánál, őrszésénél, tisztításánál és visszavételénél kötelesek magukat az igazgató vagy helyettesének rendelkezéséhez tartani. Az igazgató vagy helyettesének rendelkezései az országos bizottsághoz fellebbezhetők, a nélkül azonban, hogy ez a rendelkezés kivételére vagy megtartására halasztó hatálylyal volna.

24. §. Minden kiállító a saját személyére, helyetteseire és alkalmazottjaira nézve elfogadja a fenti-bbi határozatokat és kötelezi magát, minden további, az országos bizottság által felállítandó szabályok és az igazgató rendelkezéseinek megtartására.

Feloldó szerkesztő: VARGA LAJOS.
Társaszerkesztő: HOFFMANN MÓR.

— Elég, meg vagyok elégedve — mondta Rózsáska. —

Beszeg ha tudta volna, hogy széről- szóra most componálta Feri, mit olvasott, mert bisz az a levél egész másról szólt. —

Hanem mivel kitünik barátja panaszaiból, hogy ön Lukullusnak nagyon bódol, s ennek következtében egészen ellustul, büntetésül száműztek őt körünkből két órára, azonban ezen idő lemultával jeleutkezzék nálunk és ismét visszafogadjuk legmagasabb kegyünkbe. (Montenegro fejedelmi stílus.) —
„Két óra” száműzés Nagysád köréből, az több két emberöltőtől, bizonyynyal megőszülök bele, de bár anigora a büntetés, nem igaztalan: én meghajlok. Csókolom kecses kacóit. —

— Rossz ember, hordja már magát; — és isessen vissza, majd mutatok valamit.

Midőn a száműzetési idő lejárt, Feri szietelt magát a kegybe visszahelyezni, vále mentem, csak pár pillanattal kellett válekosni. Bebecsáltattunk. Minő meglepetés várt Feri! Rózsá még sebb volt mint imént, felepróbálta volt leendő báli toiletjét — valóóság angyal! S e szép angyal esperjak azat sugár Feri barátomnak, hogy ővé as első négyes: ővé les nem sokára a lilium kőbel, a rózsaszarcs, az eper ajkak, a kecses kacóit: ővé a menyország tele boldogsággal —

Isten veled kedves Feri barátom! Isten veled! megrek én is felkeresni az én menyországomat, talán csak nem vagyok örökös pokrola kárhoztatva? Ha megtalálom, megírom kedves olvasom, eddig hiába kerestem. Ott voltam pedig az „Anna báli”-ban, volt azóta bőngészési bál, tiszolót bál, voltak is szebbnél-sebb angyalok, de számomra nem. No de a mi nincs, még meg-lehet.

Isten veled kedves olvasom! — vismontlálásra. —

Kiadóhivatal: Ficsel Fülöp könyvkereskedése. Ujvárosi utca. 513. sz.

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szelvényei... 45k Bajcs utca 4. szám

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankkegyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELEN HETEKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Aligha ez a manőver is füstbe nem megy

(T.) Nehéz ott kormányozni ahol nem tudhatja a kormány: kitől kelljen jobban tartania, az ellenségtől-e vagy az ellenzékétől. Mert lett légyen az külföldi avagy belső ellenség, a mi ellenzékünk mindjárt ott volt hogy szövetkezzék vele.

len, román ellen, horvát ellen egyformán ingerel, de amit a tapasztalás mutatta, mindig csak azért, hogy a kormány ezen nemzetiségeket felharagítván, maga ellen szavazzon. Kérdeni tehát: vajjon ily körülmények közt nem a legóvatossabban kell-e a kormánynak eljárni, s hogy egész erejét, egész hatalmát bátran ki nem fejtheti, nem az ellenzék-e az oka, kinek minden politikája, minden hazafisága, a kormánybuktatásban összpontosul.

Tiszát, hogy mondja ki a kabinet-kérdést. Ime itt lógnak ki a lólabák. — Erőszakoskodni, hübele-balázskodni, minél nagyobb zavart és elégedetlenséget csinálni, aztán felvetni a kabinet-kérdést, hogy minél bizonyosabb legyen a bukás.

mukban pusztulás kel a levegőt egyes megszakított családok javsorsókémi rákkódtatják meg. A rettenetes eseményekről az "Egyetértés" a következő tudósítást közli, melynek hitelességéről eszméink előadásán után magunk is meggyőződünk.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szelvényei... 45k Bajcs utca 4. szám

Hát mikor a kormány egy ily ellenzékkel áll szemben, nem a legnagyobb körültekintésre van-e szüksége: hogy az állam méltóságát is megvédje, az ellenzék kelepészét is kikerülje? Mert hiszen ha olyan volna az az ellenzék, hogy előnyösen helyettesíthető a Tisza kormányt? ... De olyan ellenzékben, mely saját erőtlensége miatt mindenféle szövetséghez hozzá folyamodik, hogy lehessen megbizni? Szerb el-

De hiszen nagyon is kiüti magát a szeg a szákból. Az ellenzéki sajtó ugyanis oly erőszakoskodást, oly hatalmaskodást sürget, mely minden alkotmányos fogalommal ellekezik. Alkotmányos nemzet, amint már említettük is, nem állhat mindjárt elő tüzzel-vassal és korbáccsal, — hanem kipuhatólja, megvizsgálja a dolgot, kihallgatja a másik felet is, és véglegesen csak azután intézkedik.

Zsidoellenes zavargások Zala-Egerszegen. Zala-Egerszegen, hol a lakosság a zsidósággal mindig testvéri egyetértésben élt, hol a felekezeti néznek soha legkisebb nyoma sem észlelhető, a múlt napokban az egyenletlenkedés ütötte fel tanyáját.

élvezetet, melyet kedves dalmata eljátszásával neki nyújtok. Oh anyám! folytatta ábrándos hangon, ilyenkor elfelejttem az egész világot és azt gondolom, hogy megbírok érte halni, és csak nehezen tudom magamat visszatartani, hogy lábai elé ne omoljak.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szelvényei... 45k Bajcs utca 4. szám

A „ZALA” társasága. A falusi tanító. — Beadta. — Irta: Tunkel Mihály. Lány epelve, szél telezöld Lányka halk dalom, Jer szívemre, jer ne kiált, Jer kis angyalom. Midőn az utolsó hang is elhangzott, az ifjú letérő hangszert melyen játszott és fejét lezárva támasztva tekintett ki az ablakon, mely előtt egy jól gondosított virágos kert rejtett el. Szeméi mélyen szemlélték az est omálva által befátyolozott tárgyakat, míg az ablakon bevonuló esti szél esztét lúrt felé: de nem sokáig állt így ott, mert az ő egyszerre kitárlt és egy tisztes matrona pett be, a bár egyszerű, de ócskónan butonott szobáskába és egy darabig szótlanul emelőd a mélyre ifjút. Azután egy könnyű eppet kitörölve szeméből odalépett hozzája kezét gyengéden vállára teré. Az ifjú meglepetéssel állomból felébredve tekintett fel rá: de látta az ő jószágát zúrkáló arcaiba.

„Most anyám, most nevez, mert az én szeretek, az egész kertem, tán az egész ország legbúcsúbb és legszadagabb emberének leánya.” „Szerencsétlen fiú! — mondá az anya ijedten, tán csak nem....” De igen! — csak mond ki anyám mert Waltersheim Ida az, kit szeretek. „Ez valóban örült gondolat — mondá az anya egy fájdalmas pillantást vetve fiára vesd ki a gondolatod fejedből Lajos és iparkodj felejteni, tán sikerül...” „Soha anyám! szakította őt félbe szenvedélyes hangon az ifjú, soha sem fogom őt felejtteni. Csak szívemmel együtt lehet a szerelmet keblemből eltávolítani. „Ez tudja, — sejtő ő érzelmedet?” „Nem tudom. — nem hiszem, anyám, mert ha ott vagyok nála, minden erőmet összehozom, hogy magamat el ne áruljam és ha elvágszódik az ő a zsonnal távozom. „Tudod mit fiam? Többé ne menj oda add fel a songora lecskét is, megírod ha nem látod, — hangját többé nem hallod, szenvedélyed csillapítani fog.” „Ez többé ne menjek oda? — viszonoz az ifjú csodálkozva, hogyan gondolhatod anyám, hogy azt megtenni képes lennék? — Őt többé ne látom; esztét csengeő hangját ne hallani! nem, nem anyám, azt nem bírom tenni, ily lemondásra nincs elég erőm. „Ez ő, — miképp viseli magát ő irántad, kérdésed tovább az anya. „Ó anyám? Ő a legjobb legkedvesebb leányom a világon. Ha olykor elfáradok kedvesem darabját, megcsörteje kezemet és szép szavakkal rám szólva bámulni meg az

Anyját imádásig szerette ő, pedig tisztelettel mindazok, kik közeléből ismerték, mert nyájas és barátságos volt bárki iránt, hivatalát pedig pontosan kezelte. A nevezett faluban egy roppant gazdag földes ur is lakott Waltersheim Hugó, ki búcsú volt vagyonára és emellett visszataszított, goromba modorral bírt azok iránt, kik csak némiképp is figytek tőle, vagy nem álltak vagyon tekintetében azon polcsón hol ő. Legfőbb vágya volt a nemesi csimer és nem csakély áldozatot hozott már azon csel eléréseért. Bolátva azonban, hogy '55 már nem fog nemességre emelkedhetett azon volt, hogy egyetlen leányát nemes férfinak adja, nőül. Lakását gyönyörű kastély képezte körülvéve egy nagy kerttel, mely összeköttetésben állott a tanítólak kertjével, csak egy egyszerű lépcsőzet kerítés által elválasztva. Neje már nem él, mintegy két évvel ezelőtt halt meg és — a mint mondják — férje durvasága vitte őt a sírba. Egyszerű gyengéd nő volt ő, ki a legnagyobb türelémmel viselte az igát — mint a falubeliek a házasságot Waltersheimmal nevesni szokták. Mig férje búcsú és hosszúrhatlen volt, addig ő a legnagyobb jószággal viseltetett bárki iránt. Jótékonyága közmondással vált a vidéken. E nemesiben nevelte ő leányát is, a kis Ida-t, ki fogékony kebelrel vette fel az anya oktatás it, annálkább mert félt a nyájától, ki szerette volna nagyuri németait belé oltani — és csak az édes anya ólósza őrcsúta magát jól.

„Míg az anyja betegkedni kezdett, egy nemesiúr hozta el melléje. Hilbertné Savogy és mintegy negyven évet lakott.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szelvényei... 45k Bajcs utca 4. szám

a katonáknak mecskülték. A sajnó megfogott a kirabolt bolt előtt tíz katonára, akiket kiadta a fosztogatóknak, kik azonban meg sem mosdultak. A katonák golyó találtak a az annyira felbeszítette a csöveseket, hogy fenyegető állásba helyezkedett a visszavonulásra kényesoríté az úrjárdat. A bolt előtt ott tartogatták a vértelen egy súlyosan sebesült, két társai segédjelem nélkül hagyták a további rohanat iszonyú szorongással. Talpra magyar most vagy soha! Úszk a zsidókat, hadd folyjon a vérük! Ezt kiáltották rekedt hangon mindenfelé. A nekivadott főmegosztókat az útvárossá utasán a tolelő-utcsára érve megröhsöt és kirabolta egy mézarszákat. A lakásban összevagdalták a bútorokat, — az ágybelit kihányták, lehasogaták róla a csillákat a tollat kioldták az utcsára, melynek hosszu árka tele van pelyhelyel. A nyugalom csak két óra után állott helyre némiképp, mert a csövesek belefáradt a rablásba.

Augusztus 26-án vasárnap délelőtt, szokatlan nagy számmal jött a nép városunkba. Bámészködő csoportok álltak a bevert ablakok és kirabolott boltok előtt. Tíz óra tájban egy inas pajkoságból tüzet kiáltott. Az öszeszeregettek rémülve futottak szét, ember ember hátán tolongott, a fehér képmunka középgőlélezsakaftva futva. Végre meggyűlöttek, hogy az egész csak vaklármá volt. Hogy a temp'omból seregestől kitóduló nép esetleges zavargását meggátolja, az alispáni intézkedésközlőlytán a plébánia teregre katonaság rendelésetti ki, de egész délelött nyugalom uralkodott. Egy órákor két század dragonyosérkezett Kanissáról. Déltájon kisebb-nagyobb csoportokat lehetett látni, ösztön-szerűleg összebujva, ha'k becségetést folytatta. Utóbb a gyalogság, valamint a lovasaság az egyes népszebb utacsák állta. Este 8 órákor kiki sietett családja körébe, néptelenek lettek az utcák, csak elvélve lehetett látni egy-egy embert.

Augusztus 27. teljes nyugalom volt. A fosztogató csövesek 9 vezetőjét, a kiket a csövesek a városzhoz fogagából kiszabadított, a hatóságok jól ismerik. Egerszegen jelenleg oly nagy katonai erő van, hogy minden mozgalom elfojtható. Ha szükséges lesz, ki fog hirdettetni a statárium.

Somogyból Csurgó, Berzence és Gyékényesből ezen egymáshoz alig egy órányi távolságra fekvő helyekről szintén zsidóellenes zavargások híre érkezett hozzánk. A vasárnapi déli vonattal érkező menekülők beszélték, hogy a zavargók merénylete ott már valóságos rablásá fajult. A zsinagógát Csurgón feladták a zsidó lakosságot állítólag hosszu szekerekre rakván muszikkasztó mellett kísérték ki a városból.

Folyó hó 25-én a sala-egerszegi pénteki kravallt követő reggel városunkból többen a szent-iváni állomásra utaztak egy Zala-Egerszeg vidékén tartandó vadászban sala-

egerszegiekkel részt veszők. Fiaikkorainktól hallottuk a lefolyt új borzalmaságit elől forrásból. A közös nép nevetve beszélt el a szörnyű eseményeket, melyekben jóformán neki is tényleges része volt. Mi a batyki vadászterületre indultunk. A falukban, melyeken átutastunk a zsidó lakosság össze-gyűléseve, a félelem kinyomatát araszán hordozva, suttogva tanácskoztunk. Este 8 óra tájban az állomásra visszautazva, a sümeg sala-egerszegi országuton több helyütt öslet paraszt alakokat vettünk az éj sötétségében észre, kik Egerszeg felé tartottak; valószínű, hogy a kik a szombat éji zsidókkal szután vére-szen futottak meg, részben ezekből kerültek ki.

Vasárnap este Kanissán is megpróbálkozott a csövesek; itt azonban a hatóság és rendőrség idejekorán megfelelő intézkedéseket léptetvén életbe, sőt a katonai erőt is mozgásba hozván, a rendőrség és mintegy 20 lovas katoná ok csakhamar szétugrasztottá, a piacon összegyűlékezett mintegy 300 főb. álló sörpredket. A kis-kanissaiaktól is tartottak, honnan már vasárnap déltájon nagyobb csoportosulás lára érkezett, a zsidó ellenes mozgalom gyanuja keletkezett. A városban egyes ablakbeverések mindazonáltal nem voltak kikerülhetők, melyekben szután személy válogatás nélkül zsidók és keresztények egyaránt résztvevők. Egész éjjel ordítottak egyes mesterlegények és inasok, de a rendőrség minden utcsában nyomukban járván, nagyobb zavargásokat megakadályozott.

Hátán a mesterlegények nem álltak munkába, mi miatt tartani lehetett, hogy este újból kezdik a kravallt. A polgármester a következő felhívást bocsajtotta ki: A lefolyt új alatt előfordult csoportosulások és rendtelenségek folytán felhívatik mindenki és különösen a ház tulajdonosok és családok, hogy a házkaput esti 8 órákor bezárván, a családtagokat egy a felügyeletük alá tartozó személyzetet az utcsai járkálástól annál bizonyosabban visszatartsák, mert a a rend fenntartása érdekében elrendelt szigorú intézkedések foganatosításánál, nem csak semmi kímélet, vagy különböztetés nem fog gyakoroltatni, de a hozzá tartozók által utcsán okozott cselekvényekért is felelősséggel tartoznak.

A katonaság iközben lóten tartatott: csoportosulás azonban ekkor már nem történt, csupán néhány ablak beverés fordult elő. Reméljük, hogy minden nagyobb hájszát kikerülünk.

Az itt hozott közlemények eléggé megvilágítják a helyzetet, melybe az antisemitismus hazánkat sodorja, ha annak teljes erőlyl elje nem vétérik. Ideje már, hogy az átkos mozgalom szellemi intézői is belétsák, miszerint az országot erkölcsileg és anyagilag megkárosítják, hogyha meg nem szűnnek oly erkölcsisten és törvénytelen eszközökkel tovább szítani a mozgalmat. A mit némely lapok az igazság lábbal tapodásával napról-napra világgá

megjedit és oly lépésre határosta el magát, melyet megtenni eddig lehetetlenségnek tartott. Ő megakarta menteni az ifju hölgy szivét a reménytelen szerelem fájdalomtól és elhatárosta anyja tanácsát követni mert belátá, hogy Idának szabad öt szeretni, ha boldog akar lenni, hisz biztos volt benne, hogy a nagyravagyó atya sohasem fog beleegyezni beszoktötésükbe. Ha nem fogja öt többé látni, tán kifog aludni a még teljesen ki nem fejlődött érzelem szivében és elfogja öt teljesen, Fájdalmas küdelmeket vívott a boldogtalan ifju sajt szivével; de ida boldogsága lebegett szemei előtt és szerelmével sikerült neki pillanatra lenyomni szerelmét.

Mánap (mint mindig) pontosan jelent meg Lajos Walterbeim kastélyában és bár halvány arccsal, de határozott szándékkal ment fel a lépcsőkön egyenesen a terembe, hol öt már a songora előtt várta Ida. Ennek feltűnt Lajos halványasága és részvételtjes tudakosodott bánata felől.

Lajos zavardottan, dadogott kitérő választ adott és mott, hogy zavarát elrejtse a songora elé letűni.

Négy kére gyakoroltak; az semmiképp sem ment, mert ha valamelyik véletlenül megérinté a másik kezét, — kés volt a zavar és az ütey elhibáztatott.

„Ma nagyon ügyetlen vagyok, mondá zavarodottan az ifju hölgy. Tudom én bosszankodik feletem.

„Semmiestre sem, különben inkább engem illet a vád, mert oly-oly szórazott vagyok.

„Szórazott? mondja inkább bánatosán — felelé Ida nagy két szemee: Lajosra függesztve.

— megjedit és oly lépésre határosta el magát, melyet megtenni eddig lehetetlenségnek tartott. Ő megakarta menteni az ifju hölgy szivét a reménytelen szerelem fájdalomtól és elhatárosta anyja tanácsát követni mert belátá, hogy Idának szabad öt szeretni, ha boldog akar lenni, hisz biztos volt benne, hogy a nagyravagyó atya sohasem fog beleegyezni beszoktötésükbe. Ha nem fogja öt többé látni, tán kifog aludni a még teljesen ki nem fejlődött érzelem szivében és elfogja öt teljesen, Fájdalmas küdelmeket vívott a boldogtalan ifju sajt szivével; de ida boldogsága lebegett szemei előtt és szerelmével sikerült neki pillanatra lenyomni szerelmét.

Mánap (mint mindig) pontosan jelent meg Lajos Walterbeim kastélyában és bár halvány arccsal, de határozott szándékkal ment fel a lépcsőkön egyenesen a terembe, hol öt már a songora előtt várta Ida. Ennek feltűnt Lajos halványasága és részvételtjes tudakosodott bánata felől.

Lajos zavardottan, dadogott kitérő választ adott és mott, hogy zavarát elrejtse a songora elé letűni.

Mezőgazdasági munkások és cselédek a törvényben az életben.

Sokféle nehézségekkel kell a gyakorlati gazdának megküdeni a bár az elemi csapások nagy részét a biztosítások által jobbra elháríthatja, mindamellett van egy károsan ható nehézség, mely az újabb idők szüleménye ez a cseléd és munkás viszonyainak rendszertelensége, mely a gazda naponta életébe mérget kever, évi jövedelmét csökkenté, életét és vagyonát rövidíti.

Ha az okokat keressük, első sorban a képviselőháznál találjuk fel azt, a másod sorban a törvény szövege betűltel ragaszkodó a viszonyokat nem ismerő törvénykezési közegeink nagyobb részénél.

Az országában baj az, hogy a földmivelőre utalt Magyarországon, a képviselői állást az ügyvédek és az életből még tapasztalást nem merített fiatal emberek foglalják el nagyobb részt.

A nagybirtokosokból kevés — de a gazdálkodási viszonyainkat otthonról — a gyakorlati életből ismerők kibirtokos és gazda igen kevés számmal foglal helyet, s így a külföldi utánsága, úgy az idealismus, tekintet nélkül a mi viszonyainkra, székesszámra gyártja a humanusnál humanusabb törvényeket, melyek a mi viszonyaink mellett, milliókra menő károsodással nehezülnek a földmivelő magyar gazdára.

Hányos cseléd és munkás viszonyainkra lidéres nyomaként nehezül azon nem helyeseihez beosztás, mely a törvénykezés és közigazgatási tisztviselők hatáskörét helytelenül és hiányosan szabályozza.

Ha általán a cseléd és munkás viszonyainkban erőd bajok és kihágások a közigazgatási tisztviselők hatáskörébe hagyatnak, megfelelő hatalommal, a törvény minden idealizmusa és hiányossága mellett is, helyesebb megoldást nyerne: mert a közigazgatási tisztviselő a nép közt mozogván, alkalma nyílrik nemcsak a helyi viszonyokkal megismerkedni, de szakaszában a birtokos osztályt cseléd és munkás népet, személyesen megismeri, s így panasz esetén már a kihallgatás előtt, megajdnom biztosan tudja ki a hibás.

Elviselhetlen nehézsé teszi a gazda helyzetét és tekintélyére lealacsonyítólág hat ezen körülmény, hogy bármely megatalkodott cseléd vagy munkással a törvénykezéshez a legnagyobb munka idején is megidésetik és szembesítetik, hol nagyobbrészt a gazda restel megjelenni, vagy azt igen nagy károsodással tehetné, ekkor elmarasztalják a gazdát, ha azonban megjelenni és a bíró kellet ismerettel bírja felfogni a gazda helyzetét a nem tévesztéssé a két fél egyenlősége a törvény előtt, akkor beáráná itélék a cselédet, mert hiszen tőből szessen a szegény cseléd, — mint némely bíró szokta mondani; s ki lett semé megbüntetve a cseléd elárásával? A gazda; mert azon panaszoknál szerető cseléd nem szagyonul az elárátást, sőt jótéteménynek tekinti, mert addig pihen, s gazdájánál arval is kárt okoz, a gazda pedig szaladgáljon a legnagyobb munka idején,

meg elárát cselédjét valakivel drága pénzén helyettesíteti, vagy oda van kárthatatva, hogy egész éven drága költségen tartott legja, a legnagyobb munka idején, járomhos köve áhossan és télelűli heverjen.

A közigazgatási tisztviselő előtt, ki a felsorolt nehézségeket a szakaszában levő birtokos és gazdálkodással foglalkozó lakosokkal való gyakori érintkezésével alkalmával megismeri, ha nem vess ki minden hatalmat kesébbi ideális törvénykezésűk, a gazda és cseléd vagy munkás közi felmerülő nehézségek gyorsabb és helyesebb megoldást nyerne mint ma.

Mit mondjunk a helyi cselédre, kik a cseléd tudakozó intézetek, rendőri felügyelet nélküli helyiségekben képetetnek, és fületleg továbbittatnak.

Ha az okokat keressük, ismét azon kútforráshoz kell visszamennünk, hol az emberiség boldogítására az ország minden vidékéről a legértelmesebb, a helyi viszonyokkal legismerősebb hazafiakat a politikai hivatalúak jekintébe vétele nélkül kellene megválasztani képviselőül; kik magas képességek és a helyi viszonyok teljes ismeretével az állam és népek érdekeinek a magyar nemzet hagyományos szokásaihoz alkalmazott törvényeket alkotnának.

Ma adnak engedélyt mindenre a nélkül, hogy az engedély kérő jellemére vagy képességére tekintettel volnának.

A többi közt nézzük a cseléd-tudakozó intézeteket.

Ma az islet rendőri felügyelet nélküli áll.

Válthat engedélyt arra bárki, s ha előző ismeretséget két néhány oszavargó cseléddel, láb löggálya elű utáuk és azon oszavargók is megelnek mellette a nélkül, hogy tetleg valahol szolgálatot teljesíteneik.

Több eset előesélőse és saját tapasztalatom után mondhatom, miként járnak el.

Az intézetes elvize egy cselédet, azt földcséri és helybe állítja, ezért kap a kisebb intézetes 50 krt. a gazdától és 50 krt a cselédől; a nagyobb vagy jobb hírben álló intézetes 1 frtot, de ezeket nagyobbrészt a gazda fiseti ki, mert a cselédnek nincs költsége.

Ida az első pillanattól fogva rokonszenvvel viseltetett nevelője iránt, ki iparkodott a gyermek keblében az annak anyja által beelőtött érzelmekeket ápolni. Hilbertné szenvedélyesen szeretett növény gyűjtéssel foglalkorni és sokszor elvitte magával Idát is a szabad mezőre úrviket keresgélni, mi annak — különösen anyja nemekára bekövetkezett halála után, legkedvesebb szórakozását képezte. Ha az ifju Schmidt — ki a szomszéd városban tanulmányait végezt — sülteletre hazajött, sokszor találkoztak ily alkalmakkor és figyelmeesen hallgatták az öreg nő elbeszéléseit a növényekről.

Az idő haladott. Ida tizenhatéves gyönyörű hajdonnává fejlődött, míg Lajos már aztja hivatalát folytatá önállólag. Kitűnő songora-írással lévén Wallerbeim meghívta öt, miszerint Idát songoraszában kiképezze. Lajos örömmel engedett a meghívásnak, mert már akkor szerette Idát. És Ida? — 5 szintén ott, hogy a ridég atyai házban, ahol Hilbertné kívül nem találkozott vele rokonszenves kebelre, naponkint egy óráit is töltetett oly társaságban, mely kedvére jól hatott, meg különben is költőies természetűl bírván szenvedélyesen szerette a zenét. Alig várta azon percet, melyben ifju tanítója jöni szokott és ha az belépett szemeei ragyogtak az örömtől és arcaát gyenge rózsáspir futotta át.

Es ha Lajos eltávozott, magára maradván önkénytelenül kísérte gondolatával, meg cseléd, és mégis oly buz tekintete folyton előtte lebegett. Hyszokt édes ábrándokba merült és álmodozott róla, azon ifjúról, kit, nem is sejté hogy szerette. Ő még gyermek volt, nem ismeré azon érzelme, mely később fejlődött és a mely megráhabodott.

Tagjait ha öt reá gondolt és a vért arcába szöktető, míg egy titkos vágy nehezült szivére.

Ha a kertben sétált önkénytelenül lépdelt azon helyhez, mely a tanítólak kertjéhez legközelebb esett és ahol oly sokszor játszadoztak együtt. Ott megállt és áttekingett a szomszéd kerthe, hol községszegen az ifju tanító láthatá, ki szintén ott időzött legzisebben. Ha ilyenkor az ifju köszönte öt, gyenge pir borítá el arcát, míg szemeei az örömtől ragyogott.

Hilbertné rég álláta kedvenceinek lelki állapotát és azorongó szivvel tekintett a jövőbe: de óvakoott az ifju lányt annak saját érzelmei felől felvilágosítani.

Tán csak ifju ábránd az, gondolá magában, melyet az idő nyomai eltáposnak, de arra nem gondolt, hogy az ifju, minden köleönös szeretet és rokonszerelmétől megfosztott kebel, ugy sóvárog rokonszenv — mint az eltikkadó virág harmat után és az eddig csak ridég köznapiasságokkal találkozott sziv grengéd érzelmeke iránt annál fogékonyabb és hogy az ily felnyúló érzelem állandó tanyát nyer e szivben. — Ida még nem olvasott regényeket, melyek az ifju szivét regényes és kalandos gondolkodások iránt hajszandóvá teszik, tehát a szivében keletkező érzelem természetes volt, melyből azon szerelem szokott fejlődni, mely kés magát feloldozni és a mely, ha szabad folyás engedtetik neki a valódi boldogsága vezet.

gítes végelt a két végrehajtási árverés árendeltetik, és ennek feltételei a következőkben állapítottak meg:

1) Az árverés alá vont ingatlanok együttes adatnak el.
2) Kiküldési ár a fennbbi kitett becsár, melyben alul is az árverésre kiadott birtok el fog adni.
3) Árverési szabályok tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 106 forint 30 krt közzéadásra vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.
4) Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 8 nap alatt a 2-át ugyan azon naptól számított 60 nap alatt, a 3-át pedig ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, minden egyes vételár részlet után a birtokbalépés napjától számított 60 kamatokkal együtt a csáktornyai m. k. adó- mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.
A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítani.
5) Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától tűzkár ellen biztosítani.
6) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokba lép, a kérelmére kiadott vételi bizonyítvány alapján, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terheire idősebből illetik.
7) A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.
Az átruházási költségek vevőt terhelik.
8) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek bármelyikének kérelmére a vég. törvény 185 §-a értelmében vevő veszélyre és költségére bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés alá bocsátandó és eladandó fog.
Az árverés megtartására határidőül 1883-dik évi október hó 10-dik napjának d. 6-10 órája Belső község házhoz küldetik, és fogadásosítással végelt annak idején végrehajtó kiküldetik.
Az elrendelt árverés a fentit tekintve felejtendő, az eszenel kiadott árverési hirdetmény a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztendő valamint közhírré téve végelt belső község előjáróságának két példányban. Gardinovecz Pribisz Árvész, Dekánovecz, Szent-Rókus és Novakovecz község előjáróságának egy egy példányban, ugyancsak a Nagy-Kassán megjelenő „Zala” című lapban 1-szeri közzététel végelt végrehajtó m. kir. kincstári joggyűjtemény igazgatóságának kiadandó megküldetik.
Az egyidejűleg megállapított árverési feltételek alulri hivatalnál és Belső község házában megtekinthetők.

Miről végrehajtó képv. a kir. kincstár joggyűjtemény igazgatóság Budapeston, végrehajtást engedve Pap Anna férj. Polyal Mihály Csáktornyán, a jelöléses hitelű Krasofoccs Ágoston, János és Jakab kis koruk érdekében Zala megye árvaszéki hivatalosával 751776 sz. jóváhagyó végzésre mégis Schlessinger Anna Csáktornyánban és a kir. főfelügyelőség Z-Egerszegen értesítettek.
A csáktornyai ki. jöirő-ág mint tvei ható-ág 1883 május hó 31 én.
313-1-1. DUGNICH kir. aljárőbíró

Legújabb találmány.

Az osztrák-magyar birodalomra kizárólag szabadalmazott, 8 os. kir. Felsőge által kiűntetett.

Mindenemű legyek elleni óvszer, emberek és állatok számára.

Legújabb és, os. k. szabadalommal ellátott találmányom által a legyek nem úgy mint eddig veszélyes szörrel elpusztítanak, minék következtében az ilymódu inárgált legyek az ételk és italokba való behullása által károsakká válnak, hanem az egész légyévrá csak egyszeri használat után is minden helyiségből kiűntetnek, négyféle kísérleti fokozatban:

1. Legyek elleni óvszer lakosztályok számára. A legyek a legrejtettebb helyekből is kiűntetnek, és az egész légyévrá távol tartanak. Egy pléhazelenccse ára 8 frt.

2. Legyek elleni óvszer hus stb. számára. A husra a legyek nem szállnak, de ezenkívül ez a legforróbb napokban is megtartja frissességét. Két külön gyártmányban. Ára 11 frt.

3. Legyek elleni óvszer lovak, marhák, stb. számára, melyvel minden repülő ló, bögöny, szennyos, muslica, darázs, kolumbácsi légy stb. legelőn, országúton, ligeten, erdőn, és fogatban is a barmoktól az egész légyévrá eltávolíthatók. Kétféle chemiai készítm. Ára 9 frt. 308 2-15

4. Legyek elleni óvszer különösen istállók számára. Ennek használatánál a legyek egész évad alatt nem találhatók az istállóban. A szer maga sem ember sem állatnak nem válik veszélyes vagy egyéb által kellemetlenné. Nagy pléhazelenccsekben 10 frt.

Bővebb részleteket a használati utasítások adnak. Az árak Bécsben, a laboratóriumban értenek, csomagolás külön költségben számítatik fel. Vidéki megrendelések a pénz avagy 3-ának foglalól való beklüldése után a maradéknak pedig utánvét mellett való felvétele mellett küldetnek meg.

Főraktár: Bécs, Schottenfeldgasse 31.
TRIMEL J. os. kir. szab. tulajdonos
egyedüli gyártója és feltalálója a legyek elleni óvszereknek.

RÖSER MIKLÓS

iskolai értesítés

Nyilvános polgári és kereskedelmi iskoláim Budapest, Ujvilág utca 23 szám, az iskolai év szeptember 1 én vészi kezdetét. A növendékek felvétel aug. 20 tól naponta délelőtt 9-12, délután 3-5 óráig eszélőzölhető. Intézetemet 30 év óta saját erőmből tartom fenn, és már 9000 növendéke volt eddig. Polgári iskolámban a kereskedelmi pályára képesítetnek az ifjak. Kereskedelmi iskolám egyenjogu a kereskedelmi akadémiával, a növendékek jogosultak a katonal egyévi önkéntes szolgálatra. A nevelő-intézet ezenül Röser János tanár vezetése alatt áll.

Programmok kívánatra ingyen.

285 5-10. RÖSER MIKLÓS

Az országos magyar gazd. egyesület pártfogása alatt álló
termény- és bizományi üzlet
Iroda: Budapest, V. főút 9. Sztányai-féle ház.
Országos termények, adás-vételk bizományban teljesítik, költség előirányzattal szolgálnak. Csak az országos egyesületi költségvetés kottá 7 napra 2 krajnárért.
Kereskedelmi társ.: 283 9-10
valdi olva-olaj, gyári gőzöl, paraffin, gabonaszak, székér, penész, viháztas, kizsallakár stb.
Kívánatra árjegyzék bérmentve küldetük
SAVOSZT ALPHONS.

GUTJAHR és MÜLLER

286 9-25. BUDAPESTEN.
Első budapesti Tricúr, rostalemez és gazdasági gépgyár
a Margit-híd közelében, ajánlják szolid szerkesztésű és javított gyártmányukat mint:

Tricúrok gazdasági számára:
Járgány-csésplögépek, Szekes vástók, Kulorica morzsolók, Szekesvástók, Horvástók.
Külföldi gépeknek számára:
Diploma-mok, Malom tricúr hengerek, Gabona osztályzó hengerek, Koptatógépek, Darvalasztó gépek, Turvók, Detacherek, Malom alkatrészek, Transzmissiók, Szikerek, Rostalemezek, Csésplögéprakták, Lúthenger szűrtők, Koptató-lemzek, Rispoly lemezek stb.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára

gyár: külső Váci-ut. Raktár: váci körút 68. BUDAPEST

Az országos gazdasági kiállításán kitüntetett szabadalmazott **hármás ekéket** (Lőszőgépek és csésplögépek) és minden egyéb gazdasági gépet.

Triúr-jelit váltószaktakkal.
Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri-morzsolókat.
Lúthengert és hasított lemezeket, malomok, mészszeti és technikai csésplögépeket és minden egyéb gazdasági gépet.

Továbbá a tőrem a legújabbakat: **SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát**, 1882. aug. 3-án 17567 sz. alatt szabadalmazta mint egyedüli jogvisított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo ára 55 frt.

275 18-20 Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Ujdonságok a könyvpiacra!

Világhírű utazások könyvtára.

Ujfalvy utazása

Párisból-Samarkandig

A Perganah, Kuldzsza, és nyugati Szibéria.

Egy párizsi nő uti élményei. Irta: Ujfalvy-Bourdon Mária.

Jogcsitott magyar kiadás. Egy-egy füzet ára 30 kr. Havonként 2-3 füzet jelenik meg.

Buch der Erfindungen, Gewerbe und Industrien.

In 8 Bänden oder in etwa 125 Lieferungen.

Achte,

gänzlich umgearbeitete

und stark vermehrte

Auflage.

Unter Oberleitung

des Gsh. Begirungsrathes

F. Reuleaux.

Randschau auf allen Gebieten der gewerblichen Arbeit und der angewandten Wissenschaften.

Mit etwa 3500 Text-Abbildungen, zahlreichen Tafel- und Abtheilungsbildern etc.

Jeder strebsame Handwerker, sowie der Techniker, der Künstler, der Lehrer, der gebildete Landwirth und Güterverwalter, der Kaufmann und seine Geschäftsa-

gehülften, Familien, deren Söhne sich irgend einem Zweige der Gewerbtätigkeit zuwenden wollen, kurz Alle, deren Beruf oder Interesse innerhalb des Gebietes des Handels, der Gewerbe und der Industrie liegt, werden in dem Werke eine reiche Quelle der Unterhaltung und Belehrung finden. Nicht minder ist das Werk den Stadt-, Schul-, Volks- und gewerblichen Bibliotheken als ein ebenso praktisches wie gediegenes Hand- und Lesebuch zu empfehlen.

Ausführliche Prospekte mit Illustrations-Proben sind gratis zu haben.

ARANY JÁNOS összes munkái

36 füzet 4 60 kr.

Eddig megjelent 6 füzet.

Das moderne Ungarn

(„Die Ungarn wie sie sich selbst schildern“)

in Essays und Skizzen

von Johann von Asbóth, Dr. Ágay, Ludwig Aigner, Stefan Bartalus, Alfons Danzer, Wolfgang Deák, Karl von Eötvös, Prof. Dr. G. Henrich, Maurus Jókai, Ludwig Hevesi, Otto Hermann, Koloman von Mikszáth, Dr. A. Ötvös, Franz von Pulszky, Dr. I. Pasteiner, Eugen Péterfy, Dr. Fr. Riedl, Graf Anton Szécsen, Max Schütz, Prof. H. Vambéry, Töröcsányi u. Prof. E. von Rodiczky

herausgegeben von

Dr. Ambros Neményi.

Nagy 8 ad rét 26 iv. Ára díszes kötésben 3 frt. 60 kr. (postán vidékre küldve 3 frt. 80 kr.) kötetlen 3 frt. (vidékre 3 frt. 20 kr.)

Tartalom:

Die Epochen der ungarischen Literatur. Von Prof. Dr. Gustav Heinrich. — Alexander Kistaludy. Von Anton Graf Szécsen. — Alexander Petöfi Von Prof. Eugen Péterfy. — Johann Arany. Von Dr. Friedrich Riedl. — Das ungarische Volkslied. Von Ludwig Aigner. — Ungarn in seinen Denkmälern. Von Franz von Pulszky. — Die Wissenschaft und ihre Institute. Von Otto Hermann. — Ungarisch-türkische Beziehungen. Von Prof. H. Vambéry. Die ungarische bildende Kunst. Von Dr. I. Pasteiner. — Die ungarische Schauspielkunst. Von Dr. A. Ötvös. — Musik und Musiker der Ungarn. Von Stefan Bartalus. — Die ungarische Oper. Von Max Schütz. — Das ungarische Parlament. Von Dr. A. Neményi. — Der ungarische Klerus Von Karl von Eötvös. — Der ungarische Adel. Von Johann von Asbóth. — Der ungarische Soldat Von Hauptmann Alfons Danzer. — Ungarische Frauentypen. Von Dr. A. Ágay. — Ungarische Sitten und Trachten. Von Wolfgang von Deák. — Aus meiner Schauspielerei-Laufbahn. Von Maurus Jókai. — Budapest. Von Ludwig Hevesi. — Das ungarische Tiefland. Von Koloman von Mikszáth. — Im krummen Land. Von Töröcsányi u. Prof. E. von Rodiczky. — Ungarus. Von Prof. Eugen von Rodiczky.

Cotta'sche Bibliothek der

Weltliteratur

eddig megjelentek:

Goethe	7 füzet	Dante	2 füzet
Schiller	7	Kleist	5
Shakespeare	5	Platen	4
Lessing	5	Körner	4
Lenau	3	Calderon	3
Chamisso	1	Molière	3

díszes kiállítás, egészen vaszonba kötve egy-egy kötet ára 60 kr. Minden má külön is kapható

Sterne Carus: Sommerblumen.

Mit 77 Abbildungen in Farbendruck und vielen Holzschnitten. Teiles 16 füzettel á 60 kr.

HOFFMANN C.

BOTANISCHER BILDERATLAS

nach DE CANDOLLES natürllichem Pflanzensystem.

85 schön colorirte Tafeln mit erläuterndem Text.

15 füzetből á 60 kr.

Heys Dr. J. Ch. A.

Allgemeines verdeutschendes und erklärendes

FREMDWORTERBUCH.

17 füzetből á 30 kr.

Különös figyelembe ajánlom, következő szépen kiállított beszélyeket a nép számára:

minden kötet ára 25 kr.

Jós és csalo.

AZ ISTEN UTJAI.

A gyujtogató.

A kártya jóslat.

Az elhagyott bányatorkolatnál.

Az ártatlanul elítélt.

A kincs ásók.

A fősvény titkai.

Vallomás a halál előtt.

A szerelem hatalma.

A rabló leánya.

Szerelm és gyűlölet.

A könyvelmőség következményei.

ARANYKA.

Az olasz boszuja.

Fentebbi művek folyton raktáron vannak, FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán és Csáktornyán.